podzim-zima 2012

CHRAŇTE SI ZDRAVÍ při práci na počítači

stran

PC rady

Moderní technologie pro lidi

WINDOWS Ovládejte počítač na dálku Údržba a zabezpečení PC Vylepšená kalkulačka Soubory v knihovnách Sdílení a zálohování dat

MULTIMÉDIA Namixujte si hudbu na PC Ovládněte Media Player Vypalte si vlastní film

INTERNET Pokročilé funkce Googlu Taje a záhady e-mailu Vytvořte si domácí síť Posílejte SMS zadarmo

FOTOGRAFIE Obloha na fotografii Panoráma z fotek Vytvořte si DVD s fotkami Přizpůsobte si Zoner Photo Studio

- Proč se vyplatí přejít
- Dostupné edice + ceny
- Instalace krok za krokem
- Správná instalace programů
- Kompletní průvodce vypalováním
- D Nejlepší programy pro Windows 7

desítky dalších stran užitečných návodů

<mark>SNIŽTE SVÉ VÝDAJE</mark> Počítač i elektrospotřebiče

EKTŘINU

ÚVODNÍK

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

držíte v rukou speciální vydání časopisu Extra PC, přesněji jeho rubriky PC rady, která dříve vychá-

zela jako samostatný časopis pod názvem Nejlepší PC rady a návody.

V první části vám na více než 50 stranách přinášíme kompletně nový obsah věnovaný Windows 7. Kromě návodů, jak si vybrat vhodnou edici a připravit počítač k přechojednotlivých návodů pro vás čtenáře, ale také tím, aby volně navazovaly na přechozí rozsáhlé téma o Windows 7.

Myslíme na všechny, proto tyto praktické návody ocení jak úplní začátečníci, tak uživatelé, kteří už s počítačem nějaký ten rok pracují. Pro méně zkušené uživatele je připraveno také několik návodů "krok za krokem" a přehledné mapy, které detailně popisují ovládání programů a nastavení Windows.

Nechybí ani desítka kompletních projektů, které se vždy podrobně věnují jednomu tématu od začátku do konce. Přečíst si můžete například o stavbě domácí sítě, údržbě

Myslíme na všechny, proto naše praktické návody ocení jak úplní začátečníci, tak uživatelé, kteří už s počítačem nějaký ten rok pracují

du na tento systém, si můžete přečíst celou řadu dalších tipů týkajících se třeba zabezpečení, zálohování nebo multimédiálních aplikací. Nechybí ani výčet nejlepších programů, které byste si určitě měli nainstalovat. Většinu z nich naleznete také na přiloženém CD.

Druhou část časopisu tvoří výběr nejlepších návodů, které v časopise Nejlepší PC rady a návody vycházely v uplynulém roce. Při výběru jsme se řídili nejen atraktivitou baterií v notebooku, vypalování CD a DVD nebo komunikaci přes internet. Doporučit můžeme také rozsáhlý projekt věnovaný nejčastějším chybám, jichž se uživatelé počítačů dopouštějí.

Za redakci časopisu Extra PC vám přeji příjemné a zábavné čtení a především radost ze získávání nových zkušeností s počítačem.

David Budai, redaktor Extra PC

OBSAH SPECIÁL

Projekty

- 6 Řešení nejčastějších problémů
- 14 První kroky s Windows 7
- 20 Programy, které vám nesmí chybět
- 48 Vypalování od A do Z
- 60 Windows XP s funkcemi Windows 7
- 66 Baterie v noteboocích
- 70 Komunikujte zdarma přes internet
- 76 Základní chyby uživatelů
- 80 Vytvořte si domácí síť
- 112 Virtuální systém i na vašem PC

Řešíme nejčastější problémy

Windows, Office a oblíbené programy

Některé čtenářské dotazy, které nám přicházejí do poradny, se pravidelně opakují. Je tak možné poměrně snadno odhadnout, co běžného začínajícího uživatele trápí u počítače nejvíce a čemu bychom se měli v časopise věnovat. To, co jsme vám ještě nepomohli vyřešit, jsme sesbírali a k nejčastějším problémům nabízíme jejich definitivní řešení.

První kroky s Windows 7

Příprava na upgrade a instalace

Operační systém Windows 7 bývá považován za jeden z nejkvalitnějších, které Microsoft doposud uvedl na trh. Tato verze přináší řadu novinek, přijatelné hardwarové nároky a vysokou stabilitu. Pokud Windows 7 ještě nevyužíváte, měli byste začít uvažovat o přechodu. Poradíme, co vše je pro to potřeba udělat, a také, jak systém nainstalovat.

Baterie v noteboocích

Aby vydržely co nejdéle

Snadná přenositelnost a možnost pracovat s programy a aplikacemi kdykoliv a kdekoliv je klíčovou předností notebooků. Na tom, jak dlouho vydrží bez připojení k elektrické síti, má velký podíl baterie. Výdrž vestavěných baterií se však s postupem času dramaticky snižuje. Je proto důležité na to myslet a dbát několika jednoduchých zásad, které mohou životnost baterií navýšit.

Komunikujte zdarma přes internet Textové zprávy i volání

Instantní komunikace prostřednictvím internetu je rychlá a šetří peníze. Stačí si nainstalovat aplikaci a můžete se spojit s kýmkoliv na světě. Snadno si tak můžete psát nebo volat se svou rodinou či kolegy z práce. Poradíme, jak si nainstalovat ICQ a Skype, abyste mohli

začít posílat zprávy a telefonovat zdarma přes internet.

For the second second

Extra PC speciál podzim-zima 2012 Vychází 21. října 2011

(E-mailové adresy zaměstnanců vydavatelství jsou tvořeny podle vzoru prijmeni@epublishing.cz)

Produktový ředitel Petr Broža Šéfredaktor Jan Čarek Redakce David Budai, Dominik Dědiček, Tomáš Mariančík, Petr Březina, Jan Polzer Jazyková korektura Zdeněk Dan Art Director Michal Bártů Sazba Jiří Studený Produkce, výroba Ivan Pospíšil

ili

Adresa redakce Extra Publishing, s. r. o. Bubeníčkova 9, 615 00 Brno Tel.: 546 606 008 Fax: 549 210 724

Inzerce a marketing Pavel Pospíšil, Libor Kříž, Jan Kučera Extra Publishing Brno Bubeníčkova 9, 615 00 Brno

Tel.: 546 606 008 Fax: 549 210 724

> Distribuce V České republice společnost PNS, a. s., na Slovensku Mediaprint-Kapa Pressegrosso, a. s. a soukromí distributoři

Tisk Česká Unigrafie, a. s. ISSN 1802-7970, MK ČR E 17846. Magazín Extra PC Speciál vyšel ve vydavatelství Extra Publishing jako zvláštní vydání časopisu Extra PC.

Autorská práva ke zveřejněným článkům a fotografiím vykonává vydavatel Extra Publishing, s. r. o. Jakékoliv užití části nebo celku, zejména přetisk a šíření ja kýmkoliv způsobem, včetně elektronického, je bez předchozího souhlasu vydavatele zakázňo. Vydavatel Extra Publishing, s. r. o. Bubenčičkova 9, 615 00 Brno IČ 27 68 92 47, DIČ CZ 27 68 92 47 Obchodní ředitel istk Pavel Pospíšil Obchodní ředitel internet Libor Kříž Finanční ředitel Ivan Pospíšil

Extra

Přehled rad

A	Adobe Reader Na PDF jedině Adobe Reader	96
B	Boxoft PDF to WORD Převod PDF do upravitelného formátu	92
D	DVD slideshow GUI Vytvořte si DVD s fotografiemi	122
G	Google Vyzkoušejte pokročilé funkce vyhledávače	90
H	Hugin Panorama jako od profesionálů	120
I	IDOS.cz Pokročilé funkce jízdních řádů IDOS	103
	Instapaper Uložte si články na později	118
	Internet Explorer Podrobný návod k prohlížeči	34
J	Just Gestures Ovládejte počítač myší	100
M	Microsoft Mathematics O poznání lepší kalkulačka	106
	MyShowroom.tv Vysílejte na internetu	75
0	Office 2010 Vezměte si Office do kapsy	36
	Když si kancelářské aplikace nerozumí	88
Ρ	Pacemaker Editor Namixujte si hudbu na PC	98

Z	PoslatSMS.cz SMS pohodlně a zdarma : internetu	102
) D (	)-dir Styřnásobný správce souborů	58
RI	Recuva Obnova a bezpečné mazání dat	65
S S	Service Pack 1 Jainstalujte si SP1	26
ד 1 נ	FrueCrypt Jkládejte svá data bezpečně	116
W N F z	Vindows Pokročilejší nastavení rabezpečení	28
F r	Resumé zabezpečení na jednom místě	29
1	ajná nastavení Windows 7	30
J	lak udržet Windows 7 svižné	37
\ s	/yřešte své problémy v Windows	38
(j	Dpravte si počítač edním klepnutím	39
5	Snadné sdílení v domácí síti	40
Z	Zálohujte si důležitá data	44
ľ	lainstalujte si nový hardware	46
۱ r	/ytvořte si vlastní notiv vzhledu	54
(	Ovládací panely	56
(V	Drganizujte soubory v knihovnách	69

	Ovládejte počítač na dálku	86
	Zabezpečte si počítač při odchodu	93
	Základní nastavení Průzkumníka	101
	Windows Live Essentials Sestříhejte si vlastní film	31
	Fotogalerie, která vám udělá pořádek	32
	Windows Media Player 8+1 tipů a triků	42
Z	Zoner Photo Studio Přizpůsobte si Zoner Photo Studio	123
	Jak přebarvit fotografii	124
	Rychlé výběry a řazení snímků	125
	Jak vylepšit oblohu na fotografii	126
	Hromadné přiřazení informací snímkům	127

SPECIÁL

Taje a záhady e-mailu	104
Snižte své výdaje za elektřinu	108
Jak si nezničit zdraví u počítače	110
Budoucnost Windows	128
Zajímavé weby o Windows	130

OBSAH CD

Foto, audio a video Ashampoo Media Player+ iCoolPlayer KMPlayer XnView Zoner Photo Studio 13 Kancelář a domácnost Ashampoo Burning Studio 6 Live Essentials Microsoft Mathematics 4.0 OpenOffice

Systém a bezpečnost 7-Zip Autoruns AVG linkscanner Cobian Backup Microsoft Baseline Security Analyzer Microsoft Security Essentials Internet a komunikace Dropbox GTalk

Chrome ICQ 7.5 Internet Explorer 9 Mozilla Firefox Mozilla Prism Seznam Lištička Seznam Pošťák Skype

OD ZAČÁTKU DO KONCE

Řešíme nejčastější problémy

Windows, Office a oblíbené programy

Některé čtenářské dotazy, které přicházejí do poradny časopisu PC rady, se pravidelně opakují. Je tak možné odhadnout, co běžného začínajícího uživatele trápí u počítače nejvíce. Sesbírali jsme pro vás nejčastější problémy a nabízíme jejich definitivní řešení

and and a second se	and the second se
and internet	
Y skiladajite at plitaj i tomati j politaj politaj	namu milinte utuatellar pitalit natu utapit albah, minis haitu a jua nata ani talatu nul utuatet ustat utuatela jummu a junis
Volumentaria junteria	Buyers
Marcol .	
Their all and David	(Date) (Date) (Date
Naile all anns Davie Naile all anns Davie Naile anns Landar Naile anns Anns	Distance (Children) (Chinese Sector, attalentis literary Children Del a Manet at Basic

Automatické přihlášení

Uživatelský účet, který používám, nemá nastavené heslo, a přesto se po startu Windows zobrazuje uvítací obrazovka. Jak ji zakázat? Stiskněte klávesovou zkratku Win+R, do řádku Otevřít zadejte příkaz control userpasswords2 a klepněte na OK. V zobrazeném dialogu zrušte na kartě Uživatelé zatržení u položky Před použitím počítače musí uživatelé zadat uživatelské jméno a heslo. Klepněte na Použít a následnou výzvu k zadání hesla potvrďte tlačítkem

OK. Po restartování počítače by již mělo dojít k automatickému přihlášení.

Zákaz programů po spuštění

2 Jak zakázat automatické spouštění některých programů ve Windows? Stiskněte klávesovou kombinaci Win+R, do řádku Otevřít napište příkaz msconfig a stiskněte Enter.

		1 Aug 1 1	in and it.	1.0
the property	TPUMP .	175ml	1248-844	- 22
THE R. C. M.	President and a second s	Transferration.	WORLD TO BE R.	
Herdel Cam	3-fel Carporation	C/product/pp	HUNDOTAMEN	
HellK) Cam	3-fal Carjoration	C/phose-app	нокротныен.	
ALC Drivers	Ant: Terfeninger CZ, Kr.J.	C/Proper PL.,	ныяратынсы	- 18
Adde Accillut.	Adde Lydene Incaperated	T.Paper H.	нопротамен	- 8
Adder Read	Added Systems Secretaries	"L'Propos N	HUMDOTINALDH.	
water.	Honore P Corporation	"UPsqueft	HERDOTHARDA.	
tamping Pa	Neutralina	Criminateral B.	HENDOTHNESS.	
Longle Talk	Terraphi .	Chevellevil.	HE/DOTHER.	
Prodution	Nermini	To Program PL.	HEARDYNAME.	
tation (Lane	Piles Linewitze	UPopul N.	HELISOPHIMUS)	
	Property Stationers of A	Public and	with an interaction	
		and the second second second	and the second se	

V okně **Nástroje** pak přepněte na kartu **Po spuštění**, čímž zobrazíte seznam všech programů, které se spouštějí při startu, včetně jejich výrobce a umístění na disku. Pokud chcete některý z nich vypnout, zrušte zatržení u dané položky. Pak klepněte na tlačítko **OK** a v dalším dialogu na **Restartovat**.

Chybějící aplikace ve Windows 7

3 Ve Windows 7 mi chybí aplikace Windows Mail a Movie Maker. Jak je mohu získat? Obě aplikace, které byly v předchozích verzích Windows standardní součástí systému, je potřeba ve Windows 7 samostatně nainstalovat. Jsou totiž distribuovány v rámci balíčku Windows Live Essentials 2011, který najdete na našem redakčním DVD nebo na internetových stránkách <u>explore</u>. <u>live.com</u>. Klepněte na odkaz Windows Live Essentials a následně na tlačítko Stáhnout, čímž získáte instalační soubor. Součásti balíku jsou i další aplikace, jako je například Windows Live Messenger či Fotogalerie. O tom, které budou nainstalovány, si rozhodnete sami v průběhu instalace.

Skrývání neaktivních ikon

Jakým způsobem nastavit, aby se v oznamovací oblasti hlavního panelu zobrazovaly všechny malé ikony a po určité době se neschovávaly pod malou šipku?

Klepněte pravým tlačítkem na volné místo na hlavním panelu a v nabídce zvolte příkaz **Vlastnosti**.

Ve Windows 7 klepněte na kartě **Hlavní panel** na tlačítko **Přizpůsobit** a v novém okně pak zatrhněte položku **Vždy zobrazit všechny ikony a oznámení na hlavním panelu**. Ve Windows XP pouze na kartě **Hlavní panel** zrušte zatržení u položky **Skrýt neaktivní ikony**. Ve Windows Vista přepněte na záložku **Oblast oznámení** a v části **Ikony** zrušte zatržení u položky **Skrýt neaktivní ikony**.

Zrušení volby systému

5 Při startu počítače se zobrazuje obrazovka s možností zvolit si, jaká verze Windows bude spuštěna. Na počítači je pouze jeden operační systém, proto je zbytečná. Jak ji zrušit? V nabídce Start klepněte pravým tlačítkem na položku Počítač a z kontextové nabídky zvolte příkaz Vlastnosti. V levé části okna klepněte na odkaz Upřesnit nastavení systému. Otevře se nové okno, ve kterém v dolní části Spouštění a zotavení systému klepněte na tlačítko Nastavení. V části Výchozí operační systém zvolte z rozbalovací nabídky Windows 7 (případně systém, který máte nainstalován) a zároveň zrušte zatržení u položky Doba zobrazení seznamu operačních systémů. Vše potvrďte tlačítkem OK a restartujte počítač.

Skrvté soubory

Jakým způsobem nastavit zobrazení/skrývání takzvaných skrytých souborů? Spusťte Průzkumníka a poté v nabídce Uspořádat (ve Windows XP v nabídce Soubor) zvolte příkaz Možnosti složky a hledání. Přepněte na kartu Zobrazení a vyhledejte položku Skryté soubory a složky. Následně podle vašeho požadavku prostřednictvím přepínače označte Nezobrazovat/ Zobrazovat skryté soubory, složky nebo jednotky. Nastavení potvrďte klepnutím na OK.

Nedostatek virtuální paměti

Windows mi hlásí, že počítač má nedostatek virtuální paměti. Co s tím?

Klepněte pravým tlačítkem na Počítač (ve Windows XP na Tento počítač) a zvolte příkaz Vlastnosti. Následně v levé části okna klepněte na odkaz Upřesnit nastavení systému (v XP přepněte na kartu Upřesnit). V části Výkon potom klepněte na tlačítko Nastavení a pak na záložce Upřesnit v části

Address palente anticipa entektiona filo analante palentes Desconding address 10 10 10 10 10 10 10 10 10 10	an patrote a patrote or protoco adda anatose telli add
totres actoria vana natu: 8 parti - dana hytheti aduat (HE).	inter I
Calutation and sprints	-
Collect when addressed Neprilize-storic industry Descubed Industry Biologic Industry	N M 2019 2019

Virtuální paměť stiskněte tlačítko Změnit. V dalším okně zvolte Vlastní velikost a zvyšte hodnotu Počáteční velikost i Největší velikost.

Pro zlepšení výkonu můžete obě položky nastavit na stejnou hodnotu, systém pak nebude muset v případě potřeby stránkovací soubor zvětšovat. Doporučená velikost virtuální paměti je kapacita vaší operační paměti v MB vynásobená 1,5 (tedy např. máte-li 2 GB RAM, je doporučená velikost 2048*1,5=3072 MB).

Pravidelná změna pozadí

Jak si mohu nastavit, aby se mi na pozadí 8 plochy v pravidelném intervalu střídaly mé vlastní fotografie?

Pravým tlačítkem klepněte na volné místo pracovní plochy a z kontextové nabídky zvolte příkaz Přizpůsobit. V otevřeném okně pak dole klepněte na položku Pozadí plochy. Tím zobrazíte dialog pro přizpůsobení pozadí.

Zde klepněte na tlačítko Procházet a poté vyhledejte složku, ve které máte uloženy požadované fotografie. Po jejím načtení se zobrazí všechny fotografie a vy můžete pomocí "boxíků" v levém horním rohu každého náhledu vybrat ty, které se budou střídavě na pozadí plochy zobrazovat. Dole pak můžete u položky Změnit obrázek v intervalu vybrat z nabídky, jak často se bude pozadí měnit. Pro náhodné střídaní zatrhněte položku Náhodně. Pak již vše potvrďte klepnutím na tlačítko Uložit změny.

Odebrání aktualizací

Od chvíle, kdy byly do počítače nainstalovány nové aktualizace Windows, se objevuje ne-

standardní chování některých aplikací. Jak nové
aktualizace odstranit?
Pokud chcete nějakou již nainstalovanou aktua-
lizaci odebrat, přejděte v Ovládacích panelech
na Programy   Programy a funkce a v levé části
klepněte na odkaz Zobrazit nainstalované aktu-
alizace. Klepnutím na hlavičku sloupce Nainsta-

lováno seřadíte aktualizace podle data instalace. Levým tlačítkem aktualizaci označte a poté klep-

něte na tlačítko Odinstalovat.

Jakmile identifikujete aktualizaci, která dělá problém, zobrazte přehled všech dostupných aktualizací. Na tu konkrétní problémovou klepněte pravým tlačítkem a z nabídky zvolte příkaz Skrýt aktualizaci. Tím zajistíte, že už se v budoucnu nebude zobrazovat ani instalovat.

Pryč s upozorňováním Centra akcí

V oznamovací oblasti mi Centrum akcí neustále zobrazuje upozornění, že něco s počítačem není v pořádku a je potřeba vyřešit problémy. Jak toto upo-

zorňování vypnout?

Klepněte na tuto ikonu v oznamovací oblasti a poté na odkaz Spustit Centrum akcí. Zobrazí se okno, ve kterém v levé části klepněte na odkaz Změnit nastavení Centra akcí (ve Windows Vista je to odkaz Změnit způsob, jakým Centrum zabezpečení odesílá upozornění). Tím zobrazíte dialog pro nastavení jednotlivých typů upozorňování. Zrušte zatržení u těch položek, o kterých Centrum akcí nemá informovat, a pak klepněte na OK.

Zákaz automatických oprav

Jak ve Wordu vypnout automatické opravy, například velká písmena na začátku vět nebo vytváření automatických odrážek a číslování?

V aplikaci Word 2007 klepněte v levém horním rohu na kruhové Tlačítko Office a v nabídce poté na tlačítko Možnosti aplikace Word (ve Wordu 2010 klepněte na Soubor | Možnosti). V levém sloupci dialogu klepněte na položku Kontrola pravopisu a mluvnice a následně v pravé části na tlačítko Možnosti automatických oprav.

	Tileer .
Düküte (B)	Wardows 7 (0)
	W Alteratives states Menoch 200, Concern 43 Parts alto
Voltation (55)	2 Aktualizace spokels Keptervat podeshnasti
	C Aktualizata system 9 Skylt aktualizati
	Attualizate subspecters shally Microsoft XML Care Services
	Aktualizata zabetpečeni systému Windows 7 (KB2479943)
	Attualizace tabespecieni systèmu Windows 7 (KE04E0E14)
	😰 Naktroj k odstranéní Skodlivého seftuaru v tystému Mindous
	Windows 7 Service Pack 1 (08879932)

PROJEKT

		exterio formate,	Company and	-	Aire -	a second
A, Arrente Col	ALC: NOT	Annahita	Statistics and restate	400 A.D	Public and in the	01005-0 ² ,0001
Ellerad	Sellin m	sheet agenetic	10.00			
If Sept	216 10/06	els thirties	-			Alleria
🖉 right ph	nen 14-1	10.000				
II Taking-	-	- gafue teluito	region because			
and the second second	COMPACT AND	nene undersit ge	-			
in cleans		separate streams of	warde.			
-						
		and the second se				
-		Carl (get				
Tel son of	3	Carl (gard)	Chandlered	(100)		
Tel's some	- De	B mari ani	Chaldered	(bed) -		
Tel 1 science	- 2-	B Trail and	C heidered	(H) -		
	-	B musiciant	() hereforme	(m)		
	-	B Provid Land	C Paradacan	(bed	_	5
	-	B Hoard and	C faide at	the l	_	5
	A	B Posti ket	C faideas			5
	A	Bergeri Bitteri est	C Paralleland			5
	A	B Trans and	() handsome	(bet)		
	A	Bringeri Bringeri uni		(bet)	(144)	
		Banda (Standard)	C holdened		(1947)	-
	A	9 7000 000	E fandered		(1942)	

Přejděte na kartu **Au**tomatické opravy a zrušte zatržení u poožek, u kterých nemají opravy probíhat. Pak stejným způsobem zrušte nechtěné automatické úpravy formátování na kartě **Automatické** úpravy formátu při psaní. Obě okna nakonec zavřete klepnutím na **OK**.

Uložení multimédií z prezentace Jakým způsobem je

Jakym zpusobem je možné získat obráz-

ky, zvuky či videa, která jsou součástí prezentace vytvořené v programu PowerPoint? Otevřete prezentaci v programu PowerPoint. V levém horním rohu klepněte na kruhové Tlačítko Office (Word 2007) nebo nabídku Soubor (Word 2010) a poté na Uložit jako | Jiné formáty. Ze seznamu Uložit jako typ zvolte položku Webová stránka, nastavte umístění pro uložení a vše potvrďte tlačítkem Uložit. Na daném místě se vytvoří složka, která obsahuje všechny obrázky, zvuky i další multimediální soubory, jež jsou součástí prezentace. Odtud si je snadno můžete zkopírovat. Stejný postup lze aplikovat také ve starších verzích programu PowerPoint.

Ukládání dokumentů do PDF

Je možné uložit dokument do formátu PDF, aniž by bylo potřeba instalovat nějakou speciální aplikaci třetí strany?

Do univerzálního formátu PDF umí ukládat nejen Word, ale i další aplikace v rámci kancelářského balíku Office 2010. Stačí v nabídce **Soubor** zvolit příkaz **Uložit jako** a v následujícím dialogu pak z nabídky **Uložit jako typ** vybrat možnost **Formát PDF**.

V případě aplikací Office 2007 tato podpora také existuje, ale je potřeba doinstalovat speciální doplněk **Microsoft Save as PDF or XPS**. Z oficiálních stránek společnosti Microsoft nebo přímo z adresy <u>tinyurl.com/pdf-dokumenty</u> stáhněte instalační soubor a doplněk nainstalujte. Následně spusťte ně-

Devel realises
National Direction and of proteins detuned Indiana products: [scatterature] National affini (scatter2 prot term detunent Ingle providence proteins thei [scatterature] and antipactive proteins and affinished to some charged results and all antipactive proteins and affinished to some charged results and all antipactive proteins and affinished to some charged results. [Betward of proteins and affinished to some charged results.]
teals are perfect.   Tealson and and an are tealson and an area of tealson and and an area of tealson and and area of tealson and and area of tealson and and area of the area of t
Notwell after andre 1 ps terts distance: Type are size: El legandres per are tert Despinet misses
Typic an alone
Dependence on any their   Dependence on a set their   Dependence on a set of advected on a set of a se
Linguised Michaels
Margacheri nates Nasana a surafi pategorijani pro atorijati razljani, takel to nativj disetnost na v nativni, a salezje pateg 2 nativi, diset pratovali nivogili vateri.
tasserie sound adequated per devider autorit, tare the network adapted any vision it, a sadge pales 2 micro divid plantation strainformation

kterou z aplikací (například Word) a klepněte na kruhové **Tlačítko Office**. V nabídce přejděte na **Uložit jako** | **PDF** nebo **XPS** a v dalším dialogu pak u položky **Uložit jako typ** zvolte z nabídky **PDF**. Poté klepněte na tlačítko **Publikovat**.

Dokument chráněný heslem Jak zabezpečit doku-

14 ment tak, aby při otevření vyžadoval zadání hesla? Otevřete příslušný dokument a zobrazte dialog pro uložení **Uložit jako**. V jeho dolní části rozbalte nabídku pojmenovanou **Nástroje** a v ní klepněte na položku **Obecné možnosti**. Následně můžete nastavit dvě hesla. Pokud vyplníte řádek pojmenovaný **Heslo pro otevření**, bude heslo vyžadováno ihned při pokusu dokument otevřít. Bez jeho znalosti si tedy nikdo jeho obsah nepřečte. Řádek **Heslo pro zápis** pak zajistí, že každý uživatel bude moci příslušný dokument bez problému otevřít a číst, bez znalosti hesla mu však nebude umožněno jej upravovat. Nastavení potvrďte klepnutím na **OK** a dokument pak nezapomeňte uložit prostřednictvím tlačítka **Uložit**.

Počet znaků v dokumentu

15 Jak zjistit počet napsaných znaků v dokumentu aplikace Word?

Ve Wordu 2003 a starších verzích klepněte v nabídce **Nástroje** na příkaz **Počet slov**. Tím zobrazíte dialog, který obsahuje počet všech slov, znaků, řádků a další údaje o dokumentu. Ve verzi 2007 dialog zobrazíte tak, že na kartě **Revize** klepnete ve skupině **Kontrola pravopisu** na položku **Počet slov**. Ve Wordu 2010 stačí klepnout na položku **Slova** v levém dolním rohu okna.

Neej	Navlaveni	16
-14	Takened stackey manky	
Uture a octestat	Standy Strange	
Hiperida	Jednostnavný tek Todrie privze na jedno stranu lates	
() sadount	Completions	•
ane .	Constants on of the	
	A Amerikan	•
	Namedial strape Named 13 cm (Naponet 15 cm)	
	1 marita na ka	

Ekonomičtější tisk

Kde v aplikacích Office nastavit oboustranný tisk a tisk více stránek na jeden list? Přímý oboustranný tisk musí podporovat samotná tiskárna, a pokud tomu tak je, objeví se v dialogovém okně Tisk | Vlastnosti volba pro aktivaci oboustranného tisku. Jestliže tiskárna nepodporuje automatický oboustranný tisk, v dialogu Tisk zaškrtněte položku Obousměrný ruční tisk. Aplikace vytiskne všechny stránky zobrazené na jedné straně papíru a potom zobrazí výzvu k obrácení papíru v zásobníku a jeho vložení do tiskárny.

Co se týče tisku více stran na jeden list, nastavuje se v dialogu **Tisk** u položky **Počet stránek na list**, kde z nabídky vyberete požadovaný počet stránek. V aplikacích Office 2010 je dialog pro tisk přepracovaný. Je třeba v části **Nastavení** klepnout na tlačítko **1 stránka na list**, čímž zobrazíte nabídku s možností nastavení počtu stránek, které mají být na jeden list vytištěny.

Řešíme nejčastější problémy

Chybějící obraz/titulky

17 Ve Windows Media Playeru si chci přehrát film ve formátu AVI, ale nefunguje mi obraz/titulky. Jak tento problém vyřešit?

Tento velice častý problém je způsobený chybějícím kodekem, který umožňuje bezproblémové přehrávání videí. Na internetu je k dispozici nesčetné množství nejrůznějších balíčků kodeků, doporučit lze **K-Lite Codec Pack**, který stáhnete například z adresy <u>tinyurl.com/video-kodek</u>. Instalace je velmi jednoduchá. Pouze v okně **Select Components**, kde volíte typ instalace, zvolte z nabídky položku **Profile 2: Default (without player)**, abyste zbytečně neinstalovali další přehrávač. Po dokončení instalace, pokud k tomu budete vyzváni, restartujte počítač. Poté by již s obrazem/titulky neměl být problém.

Smazání historie v ICQ/Skypu

18 Jak vymazat historii zpráv v aplikaci ICQ/ Skype?

Přihlaste se ke svému účtu Skype, otevřete nabídku **Nástroje** a v ní zvolte příkaz **Nastavení**. Otevře se nové okno, ve kterém přepněte na záložku **Chat a SMS** a následně vpravo klepněte na tlačítko **Zobrazit pokročilé nastavení**. U položky **Uchovat historii** klepněte na **Smazat historii** a následný dotaz pak potvrďte tlačítkem **Smazat**. Na tomto místě můžete také v rozbalovací nabídce nastavit, jak dlouho bude historie komunikace v chatu ukládána. Pokud zvolíte položku **bez historie**, nebude historie vůbec ukládána.

V případě ICQ je nutné historii zpráv odstranit manuálně. Nejprve se odhlaste od svého účtu a vypněte program ICQ. Poté v Průzkumníku otevřete systémový disk **C:** a přejděte na **Users | Název_vašeho_účtu | AppData | Roaming | ICQ.** Otevřete složku pojmenovanou podle čísla vašeho ICQ účtu a v ní vymažte soubor **Messages.qdb**.

Pokud chcete ukládání historie vypnout, musíte tak učinit naopak přímo v aplikaci ICQ. Po přihlášení k účtu klepněte v pravém horním rohu na položku **Nabídka** a poté přejděte na **Moje nástroje** | **Nastavení**. Přepněte se na záložku **Historie** a v pravé části zrušte zatržení u položky **Uložit historii**. Nastavení potvrďte klepnutím na **OK**.

Skrytí ikon ICQ/Skypu

19 Ve Windows 7 zůstává při minimalizaci ICQ/Skype do oznamovací oblasti ikona této aplikace stále na hlavním panelu. Jak nastavit, aby se skrývala?

Zavřete aplikaci ICQ/Skype, klepněte pravým tlačítkem na její spouštěcí soubor a z nabídky zvolte **Vlastnosti**. Přejděte na záložku **Kompatibilita** a v části **Režim kompatibility** zatrhněte položku **Tento program spustit v režimu kompatibility pro**. Následně z nabídky zvolte možnost **Windows Vista** (**Service Pack 2**) a nastavení potvrďte tlačítkem **OK**.

Firefox a místo ukládání

20 Mohu si ve Firefoxu nastavit, aby se vždy dotázal, kam chci stahovaný soubor uložit? Po instalaci prohlížeče tomu tak není. V prohlížeči Firefox otevřete nabídku Nástroje a zvolte položku Možnosti. Na první záložce nazvané Hlavní zatrhněte v části Správce stahování položku U každého souboru se zeptat, kam ho

polozku U kazdeho souboru se zeptat, kam ho uložit. Na tomto místě můžete nastavit také chování modulu Správce stahování, tedy jestli se má automaticky spouštět, případně zda se má po dokončení stahování zavřít.

and histories Paulit pro buttorii clasted

Firmatorial ai biotorii strainak ti

Epimatovat u historii statuvari
 Pagatovat u historii Nedari a h

7 Propilit contrine theticle of

echal die konse deby plate

P1 20 skenders anikace Feeles comand him

all templates

12.24

Zapnutí/vypnutí automatického dokončování

21 Jak aktivovat/ deaktivovat funkci automatického dokončování (našeptávání údajů na základě minulých zadání) při vyplňování formulářových polí?

Jednotlivé položky, které vám internetové prohlížeče automaticky "našeptávají", můžete snadno smazat tak, že na ně najedete kurzorem myši a stisknete klávesu **Delete**.

Pokud chcete ukládání a nabízení

již zadaných údajů zapnout/vypnout, v Internet Exploreru otevřete nabídku **Nástroje** a v ní zvolte příkaz **Možnosti Internetu**. Pak na kartě **Obsah** klepněte v části **Automatické dokončování** na tlačítko **Nastavení** a v následujícím dialogu zatrhněte nebo zrušte zatržení u položky **Formuláře**.

Ve Firefoxu přejděte na Nástroje | Možnosti | Soukromí a u položky Nastavení historie zvolte z nabídky Použít pro historii vlastní nastavení. Poté zatrhněte nebo zrušte zatržení u položky Pamatovat si historii hledání a formulářů a vše potvrďte klepnutím na OK.

Vymazání dat z IE/Firefoxu

22 Jak vymazat historii, dočasné soubory, cookies a další nepotřebné soubory v IE/Firefoxu?

V prohlížeči Internet Explorer otevřete nabídku Nástroje a v ní zvolte příkaz Možnosti Internetu. V zobrazeném okně klepněte na kartě Obecné v části Historie procházení na tlačítko Odstranit. Následně zatrhněte položky, které by měly být smazány, a pak klepněte na tlačítko Odstranit.

Ve Firefoxu klepněte v nabídce **Nástroje** na příkaz **Vymazat nedávnou historii**. V otevřeném okně klepněte na šipku, následně zatrhněte položky, které by měly být odstraněny, a potvrďte klepnutím na tlačítko **Vymazat**.

Blokování reklamy v prohlížeči

23 Jak v prohlížeči IE/Firefox blokovat reklamu?

V případě Internet Exploreru lze využít některý z dostupných nástrojů, které umí reklamní bannery blokovat. Velmi šikovný je například **Simple Adblock**, který získáte na stránce <u>www.simple-adblock.com</u>. Jeho instalace je jednoduchá a po jejím dokončení a opětovném spuštění prohlížeče by již reklamy měly být blokovány. Není nutné nic složitě nastavovat, vše je automatické.

Do Firefoxu si můžete nainstalovat speciální doplněk **Adblock Plus**, který získáte v oficiální da-

tabázi doplňků Mozilly, na niž se dostanete zadáním adresy <u>tinyurl.com/blokovani</u>. Na stránce klepněte na zelené tlačítko **Přidat do aplikace Firefox** a následující dialog potvrďte klepnutím na **Instalovat nyní**. Pak prohlížeč restartujte. Pokud se i poté nějaká reklama zobrazí, stačí na ni najet myší a v rohu klepnout na štítek **Blokovat**. V budoucnu se již nezobrazí.

Nelze přidávat data na DVD

24 Chci si na CD/DVD připálit další soubory, ale není to možné, přestože médium ještě zdaleka není plné. Kde je problém?

Obvykle se tak děje proto, že jste disk zapomněli nechat otevřený pro přidávání dalších dat. Na to, že po vypálení budete chtít na CD/DVD nějaká data přidávat, totiž musíte myslet již při prvním vypalování na toto médium. Při vytváření nového CD/DVD v programu Nero postupujte tak, jak jste zvyklí, pouze nezapomeňte na kartě **Sekce** ponechat zatrženou položku **Otevřít disk s více oddíly**. Současně se před zahájením samotného vypalování ujistěte, že není zatržena položka **Uzavřít disk**.

00	Prizmace Selce IDG Jimmonka Casorel User Alland Vipulit
	- Cesselli
@ @	Capital repopulation and the control of the co
DVD-Video	Buchhard Jalamica Maximum e Jalomin piperica Buder kopali Progetti vice vopelevendele B
pen	

Pokud budete chtít na takto vytvořené CD/ DVD nějaká data připálit, zvolte v příslušném dialogu pro tvorbu nového disku na kartě **Sekce** položku **Pokračovat v disku s více oddíly**. Další postup je již stejný.

Odeslání velkého souboru

25 Jak odeslat po internetu veľký soubor, který nelze přiložit k e-mailové zprávě? Nejrychlejším řešením je využití některého z internetových úložných serverů, které slouží k posílání veľkých souborů. Z českých to jsou především úschovny <u>www.edisk.cz</u> a <u>www.ulozto.cz</u>, které umožňují nahrát na web soubor až do velikosti 2 GB.

V prvním případě prostřednictvím tlačítka **Vybrat soubor** vyhledejte a vložte požadovaný soubor. Následně klepněte na tlačítko **Nahrát soubor(y)**, čímž zahájíte nahrávání na internet. Podle rychlosti internetového připojení bude tento proces trvat několik jednotek až desítek minut. Po dokončení se zobrazí vygenerovaný odkaz pro stažení souboru, který pak můžete někomu poslat. Postup v případě druhé zmíněné úschovny je prakticky totožný.

Zrušení účtů

+ Jak zrušit účet na Facebooku/ICQ/Skypu/ Seznamu?

V případě služeb **ICQ** a **Skype** není nutné účet přímo zrušit. Poskytovatel je po určité době neaktivity (zpravidla půl roku) zruší sám. Pokud už tedy nechcete tuto službu využívat, smažte ze svého účtu všechny osobní údaje a pak už se k němu jen jednoduše nepřihlašujte.

Zrušení účtu na **Facebooku** možné je, ale je poněkud ukryto. Po přihlášení k účtu musíte nejprve zobrazit stránku na adrese <u>tinyurl.com/facebook-ucet</u>. Poté klepněte na tlačítko **Odeslat**. Vyplňte vaše heslo, zadejte bezpečnostní kód a klepněte na **OK**. Účet pak bude zcela smazán během 14 dnů.

Poštovní schránku na **Seznamu** zrušíte tak, že po přihlášení v levém nabídkovém sloupci klepnete na odkaz **Nastavení**. V horní části pak pokračujte klepnutím na **Pokročilé nastavení**. Posuňte stránku až dolů, kde v části **Zrušení schránky** klepněte na odkaz **Zrušit schránku**. Zatrhněte box u textu s upozorněním o smazání všech zpráv. Pak do příslušného řádku zadejte vaše heslo a vše potvrďte klepnutím na tlačítko **Požádat o zrušení schránky**. Zrušení schránky proběhne za týden od odeslání žádosti.

David Budai

PRO WINDOWS

Vyplatí se přejít na Windows 7?

Windows 7 jsou považovány za jeden z nejkvalitnějších systémů, které Microsoft uvedl na trh. Pokud tuto verzi ještě nevyužíváte, měli byste začít uvažovat o přechodu. Poradíme, co vše je pro to potřeba udělat a také to, jak systém nainstalovat

řestože v prosinci oslaví Windows XP deset let své existence, tento "senior" se ne a ne odebrat do počítačového důchodu. Určitě mu nelze upřít jeho kvality,

mu nelze upřít jeho kvality, o kterých ostatně vypovídá i nechť uživatelů přejít na nový systém, tento systém však byl navržen v úplně jiné době a nereflektuje zájmy dnešních uživatelů.

Na první pohled se sice může zdát, že se otázka přechodu na Windows 7

týká pouze uživatelů s archaickými XP, ovšem nejinak tomu je i počítačů s Windows Vista. Tam Microsoft sice prozatím uživatele nenutí různými omezeními k přechodu, ale Windows 7 oproti Vista potěší řádově nižšími nároky, vylepšeným rozhraním a také vyšší stabilitou.

Široká podpora hardware

Stále více výrobců hardwaru i programů přestává podporovat Windows XP, a jejich výrobky je tak velmi složité (někdy i nemožné) na Windows XP zprovoznit. Děje se tak především v důsledku tlaku Microsoftu, který se tímto nepříjemným krokem snaží uživatele přimět k přechodu na nejnovější Windows 7.

U nich potěší skvělá podpora hardwaru, díky níž se ovladače většiny zařízení po připojení k počítači samy stáhnou a nainstalují. Ve Windows 7 tedy prakticky odpadá nutnost mnohdy komplikované ruční instalace ovladačů.

Nižší nároky a lepší výdrž

Nepsaným pravidlem bývá, že každá nová verze Windows má oproti té předchozí vyšší nároky. U Windows 7 se skutečně podařilo udržet nároky v hladině mezi Windows XP a Vista, a tak pro přechod na novou verzi systému není třeba měnit hardware počítače. Tam, kde jste bez problémů používali Windows XP, budou s největší pravděpodobností bez problémů pracovat i Windows 7.

Majitelé notebooků pak určitě ocení lepší výdrž, protože notebook s Windows 7 je na baterii schopný běžet i o pětinu času déle ve srovnání s notebookům Windows XP nebo Vista.

Nejviditelnější změnou oproti předchozím verzím Windows je samozřejmě nové grafické rozhraní – to působí vzdušně a jeho ústředním prvkem je hlavní lišta, z níž zmizely tradiční panely spuštěných aplikací. Ty byly nahrazeny velkými ikonami, díky kterým se na lištu vejde větší množství spuštěných programů bez nutnosti nepříjemného posunování se mezi nimi. Ikony na liště byly navíc sloučeny s oblíbeným panelem snadného spuštění, takže si nyní přímo na hlavní lištu mezi ikony spuštěných aplikací můžete připnout vaše oblíbené programy.

Po klepnutí pravým tlačítkem myši na některou z ikon objevíte další velmi užitečnou funkci, takzvaný seznam odkazů – nad ikonou programu se zobrazí nabídka a v ní

například u internetového prohlížeče uvidíte seznam oblíbených stránek. U ikony textového editoru pak třeba přehled naposled otevřených dokumentů spolu s možností vytvořit nový.

Vylepšená nabídka Start

Vylepšení se také dočkala nabídka Start – ta v sobě

Rozhraní Windows 7 působí lehce a vzdušně

stejně jako ve Windows Vista zahrnuje i pole, které poslouží jak pro hledání souborů, tak i ke spouštění aplikací. Kromě rychlejšího vyhledávání můžete nově do nabídky Start připínat i programy, které se v nabídce budou zobrazovat stále namísto proměnlivého seznamu naposledy spuštěných aplikací.

Značného zjednodušení se dočkaly také Ovládací

panely i jednotlivá nastavení, která pod ně spadají. Znatelně se například zjednodušila práce se síťovými připojeními, a nově tak k internetu připojíte počítač sami, aniž by vám s tím musel někdo pomáhat. V oblasti sítí se pak ještě objevil i nástroj Domácí skupina, který vám v rámci domácnosti umožní snadno sdílet soubory a tiskárny mezi počítači.

Neotálejte s přechodem

Důvodem k přechodu na Windows 7 je rovněž skutečnost, že starší XP se již pomalu odebírají na odpočinek. Stále méně výrobců je podporuje a navíc se blíží doba, kdy Microsoft skoncuje s vydáváním bezpečnostních záplat a systém již nebude nadále dostatečně bezpečný. Přidává se k tomu ještě fakt, že i když máte výkonný počítač, nespustíte na něm již nejnovější hry.

Přechod na Windows 7 se tedy vyplatí učinit nyní dobrovolně, než abyste k němu byli časem dotlačeni okolnostmi. U Win-

Robbin to come to the second	11-
Rental or Wester 7	
Carl Mindows Live Marie Maker	112
E man o hike years	
Sector in the local division of the local di	
C MM Herington	
And the period has a second se	10
C Materia	
C Pagangery PC/MANY	
RE Neigengenne	12
Tableto no caso no Cali do Z	
R Michael Hard 202	1 19
Interest mits property bianche paralle	1.0
a latence	1.0

dows Vista není a ani v nejbližší době nebude tato otázka natolik palčivá, přechodem na Windows 7 si však znatelně polepšíte co se týče počítače a majitelé laptopů i výdrže.

Dominik Dědiček

 Seznamy odkazů zrychlují přístup k možnostem programů

Edice Windows 7 a jejich ceny

Windows 7 jsou dostupná v celkem šesti edicích, které jsou odstupňovány jak podle ceny, tak podle výbavy. Každá vyšší verze obsahuje vždy veškerou funkcionalitu z verze předchozí. Volně se ale na trhu setkáte jen s některými z nich

indows 7 se na rozdíl od starších Windows Vista v segmentu domácích uživatelů vrátila k ediční politice, kdy na domácí uživatele cílí pouze jediná edice, a to **Home Premium**. Nižší edici **Home Basic**, která způsobovala největší zmatek v edicích Windows Vista, nahradila edice **Vista Starter**, a zamířila tedy do zemí třetího světa.

U licencí zbystřete

Důležitým pojmem při výběru edice Windows je **licence** – tento operační systém se totiž prodává ve dvou rozdílných verzích, které se ovšem neliší po stránce dostupných funkcí. Rozdíl tzv. **retail** (neboli krabicového) balení a **OEM licence** spočívá hlavně v ceně a navazující podpoře. Zatímco s nákupem krabicového balení Windows 7 budete v ruce držet skutečně krabici s operačním systémem, u OEM verze budete mít pouze DVD a štítek pro nalepení na počítač.

Nejpodstatnější rozdíl se však týká toho, že krabicová Windows jsou přenositelná mezi počítači – ne ve smyslu, že byste je mohli používat na více počítačích zároveň, ale že je bez problémů můžete kdykoli nainstalovat na nový počítač, který nahradí ten starý. Zato OEM licence je vázána k hardwaru zakoupeného počítače – pokud zakoupíte nový počítač, musíte zakoupit i nová Windows.

▲ Krabicová balení Windows 7

Windows 7 v OEM licenci bývají součástí počítačů prodávaných v obchodech, kde částku navyšují o dva až tři tisíce v závislosti na konkrétní edici. Nicméně kteroukoli edici Windows 7 (vyjma jedné firemní) můžete i sami zakoupit jako OEM. Oproti tomu krabicové verze stojí

Edice Windows 7	Starter	Home Premium	Professional	Enterprise	Ultimate
Distribuce	OEM	Rotail a		Volume	Retail/OEM
				Licence	(s omezením)
64bitová verze	ne	ano	ano	ano	ano
Mobility Center	-	ano	ano	ano	ano
Rozhraní Aero	-	ano	ano	ano	ano
Domácí okupiny	přibláčoní	vytváření	vytváření	vytváření	vytváření
	prinaserii	i přihlášení	i přihlášení	i přihlášení	i přihlášení
Prémiové hry	-	ano	ano	ano	ano
Windows Media Center	-	ano	ano	ano	ano
Dotykové ovládání Windows Touch	-	ano	ano	ano	ano
Zálohování Advanced Network Backup	-	-	ano	ano	ano
Přihlašování k doméně	-	-	ano	ano	ano
Šifrovaný souborový systém	-	-	ano	ano	ano
Skupinová oprávnění	-	-	ano	ano	ano
Location Aware Printing	-	-	ano	ano	ano
Offline složky	-	-	ano	ano	ano
Prezentační režim	-	-	ano	ano	ano
Hostování pro Vzdálenou plochu	-	-	ano	ano	ano
Blokování aplikací AppLocker	-	-	-	ano	ano
Šifrování BitLocker	-	-	-	ano	ano
BranchCache - kešování souborů pro přenos po síti	-	-	-	ano	ano
DirectAccess	-	-	-	ano	ano
Vyhledávání Enterprise Search	-	-	-	ano	ano
Jazykové balíčky pro překlad uživatelského rozhraní	-	-	-	ano	ano
Rozhraní virtuální plochy	-	-	-	ano	ano
Bootování z virtuálního disku	-	-	_	ano	ano

www.microsoft.cz

PRO WINDOWS

Concernence (States and)	lecenty + BitLacker Drive Encryption	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	P			
Constitutions 1	and the second second second second	Construction of the second second second				
	Help protect your files and folders by encrypting your drives					
	BitLocker Drive Encryption helps prevent unauthorized access to any files stored on the drives shown, below. You are able to use the computer normally, but unauthorized users cannot read or use your files.					
	What should liken wake all Bitucker Drive Decyption before I have it on?					
	Ref. of the Ref. of the second second second second					
	Billacher Drod Ekojgiben - Hard Dek I	proven				
	Se di	Stany Con Ball, action				
	R:	Depart Dece				
	Briadar Dria Docution - Bitaciar 1	a fa				
		Turn D# Bitlaulter				
	CORP 1					

přibližně dvojnásobek. Za vyšší cenu však získáte podporu přímo od Microsoftu, kdežto u OEM verzí si technickou podporu zajišťuje ten, kdo vám počítač prodal.

Edice Starter

Starter je nejzákladnější edicí nových Windows, a pokud možno se jí vyhněte. Tato edice se v naších končinách rozšířila především v segmentu netbooků, pro které je primárně určena. Bohužel si nese řadu negativ, protože v éře Windows Vista byla určena pro rozvojové země. Neumožňuje totiž ani základní a zcela běžnou možnost změny pozadí za vlastní obrázek, nedisponuje nablýskaným rozhraním Aero, které je lákadlem nových Windows, a chybí jí třeba snadná možnost práce s mobilními zařízeními.

Nicméně všechna omezení edice Starter jsou zcela umělá, a i když je Microsoft hájí nízkým výkonem malých notebooků, lze i na malém

a levném počítači bez problému provozovat i plnohodnotné verze Windows. Proto, budete-li se po takovém počítači rozhlížet, raději utraťte o několik stokorun více za notebook s plnohodnotnými Windows 7.

Na doma Home Premium

Windows Vista se pro domácí uživatele nabízela ve dvou edicích: Home Basic a Premium, což, jak již bylo zmíněno, vyvolalo velké zmatky a vůbec to celkové popularitě tohoto systému příliš nepřispělo. U Windows 7 se verze Home Basic odebrala na rozvojové trhy a pro domácí uživatele se tak výběr usnadnil v tom, že je pro ně určená prakticky jediná edice -Home Premium.

Ta se v licenci OEM nachází na většině počítačů prodávaných do domácností a na celkové ceně se podílí zhruba dvěma tisícikorunami. V krabicové verzi ji pak seženete za zhruba dvojnásobek, ale vyplatí se nejprve rozhlédnout po zvýhodněném balíčku pro upgrade z některé z předchozích verzí Windows (viz Výhodné balíky pro upgrade). Někteří prodejci také nabízejí k novým počítačům OEM licence i za řádově o stovky vyšší ceny a v tom případě se vyplatí zakoupit si operační systém v jiném obchodě (i v OEM licenci) samostatně. Nainstalovat si ho pak můžete sami podle návodu na straně 16.

Edice Home Premium nabízí optimální kombinaci funkcí pro domácí uživatele, hezké grafické rozhraní, rychlost a stabilitu. Majitele novějších notebooků potěší vícedotykovým ovládáním a podporou gest prováděných prsty, která celkově zrychlují práci s počítačem a usnadňují přístup

Edice	Home Premium	Professional	Ultimate
OEM verze	2 300 Kč	3 200 Kč	3 500 Kč
Krabicová verze	4 200 Kč	6 500 Kč	6 800 Kč
Ceny jsou pouze orie	entační a v různých ol	bchodech se moł	nou lišit

k používaným nástrojům. Určitě také potěší uživatelé, kteří mají v domácnosti více počítačů, protože jim velmi usnadní sdílení souborů a tiskáren v domácí síti. Tato edice zkrátka nabídne za odpovídající cenu vše, co může běžný počítačový uživatel potřebovat.

Edice pro náročné

Pokud máte vyšší nároky, než může uspokojit edice Home Premium, nebo je pro

VÝHODNÉ BALÍKY PRO UPGRADE

Máte-li na svém počítači zastaralá Windows XP nebo Windows Vista, vyplatí se vám zakoupit balíček pro upgrade. Ten například internetový obchod Alza.cz (www.alza.cz) nabízí v edici Home Pre-

Nástroj BitLocker (dostupný v edicích) Ultimate a Enterprise) umožní chránit pevné i přenosné disky

vás počítač hlavně pracovním nástrojem, sáhněte po vyšší verzi Professional. Nabízí vše, co obsahuje verze Home Premium, a přidává k tomu možnost připojení se do domény (vnitřní počítačové sítě ve větších firmách), pokročilé možnosti zálohování a ochrany, ale hlavně nástroj XP Mode, který zajistí bezproblémový chod aplikací z éry Windows XP.

Windows 7 sice přinesla oproti předchozím Vista lepší podporu těchto aplikací, i tak se ale najde určité procento programů z dob XP, které pod Windows 7 ne a ne fungovat. A právě o to, aby tyto aplikace fungovaly, se stará zmíněný nástroj, který umožní jejich paralelní fungování vedle programů určených přímo pro Windows 7. Windows 7 Professional seženete v OEM licenci za zhruba tři tisíce korun, v krabicové verzi pak standardně přibližně za dvojnásobek.

Nejvyšší edice Ultimate jasně míří na počítače ve firmách, kde nabídne všechny nástroje z předchozích verzí a přidá k tomu možnost rychlého přepínání se mezi jazyky, kompletní zálohování počítače do počítačové sítě a hlavně možnost šifrovat celý počítač a přenosné disky nástrojem BitLocker. Pokud vás láká tato verze, zaplatíte za ni v OEM licenci přibližně 3 500 Kč, cena krabicové verze se pak pohybuje od sedmi tisíc korun výše.

Kromě nejvyšší edice se tu objevuje ještě edice Enterprise, kterou Microsoft v rámci svých programů nabízí velkým firmám. Tato verze se tedy běžně neprodává a ani ji není možné instalovat na počítače mimo firmy.

U všech edicí vyjma základní Starter se pak můžete setkat ještě s upravenými verzemi označovanými písmenem "N". Ty jsou vyvinuty dle nařízení Evropské unie, a chybí v nich tedy některé programy jako například přehrávač Windows Media Player.

Všechny edice v krabicovém balení se rovněž nabízejí jak v 32bitové, tak 64bitové variantě, u OEM licencí pak musíte zakoupit už konkrétní verzi (buď tedy 32bitovou, nebo 64bitovou).

mium za cenu 3000 Kč. Tento balíček

na třech vámi používaných počítačích.

umožňuje přechod na Windows 7 až

V přepočtu ceny na jeden počítač se

tedy jedná o velmi výhodnou nabídku.

Dominik Dědiček

podzim 2011–zima 2012 Extra PC speciál 13

První kroky s Windows 7

Nová verze operačního systému Windows je na světě, a tak uživatelé, kteří chtějí držet krok s dobou, začínají přemýšlet nad tím, jak na nový systém přejít. Možnosti máte v podstatě dvě – upgrade z předchozí verze a čistou instalaci

 Uživatelské rozhraní nových Windows 7 ová verze operačního systému Windows přináší řadu novinek. Příjemnou zprávou pro všechny uživatele je skutečnost, že hardwarové nároky Windows 7 nejsou vyšší než u jejich předchůdců – věc doposud nezvyklá. Znamená to, že Windows 7 spustíte bez problémů s výkonem i na současných počítačích a nemusíte investovat do výkonnějšího vybavení.

Windows 7 mají podobné uživatelské prostředí jako Windows Vista, drobnosti navíc však přinášejí mnohem lepší komfort práce s novým systémem

Hned po spuštění Windows 7 uvidíte přepracovaný hlavní panel, který je nyní o něco vyšší a kombinuje zástupce na něm umístěné se zástupci spuštěných programů. Po chvilce používání zjistíte, že přepínání mezi okny je díky tomuto vylepšení o něco snazší. Další novinkou, tentokrát ve správci souborů, je prvek **Knihovny**. Ten vám umožní v jednom okně zobrazit obsah různých složek najednou. Pro ty, kdo

OD ZAČÁTKU DO KONCE

OBSAH PROJEKTU

touží po dotykovém ovládání, máme jinou zajímavou zprávu – Windows 7 podporují multidotykové monitory a navíc rozpoznávají i psanou češtinu.

Připravte se na přechod

Předtím, než se pustíte do instalace nového operačního systému Windows 7, je třeba provést přípravu. V tuto chvíli je jedno, zda budete systém upgradovat z Windows Vista, nebo zda provedete novou čistou instalaci. Ještě, než začnete o Windows 7 na stávajícím počítači vážně uvažovat, nainstalujte si a spusťte program pojmenovaný **Windows 7 Upgrade Advisor**, který stáhnete ze stránky <u>windows.microsoft.com/upgradeadvisor</u>.

Tento užitečný nástroj vám totiž odpoví na otázku, zda případný upgrade systému proběhne bez problémů. Program po spuštění funguje jako jednoduchý průvodce, který po několika minutách usilovné práce a prohledávání systému zobrazí výsledné hlášení o kompatibilitě s Windows 7. Dozvíte se v něm, které ze současných aplikací nemusí ve Windows 7 fungovat správně a pro jaký hardware nejsou k dispozici nové ovladače.

Informace z Windows 7 Upgrade Advisoru však nemusí být stoprocentní. Pokud zjistíte, že nějaký program by mohl mít ve Windows 7 problém, zkuste zjistit, jestli není dostupná jeho novější verze. S rychlým zjištěním všeho, co máte v počítači, a nalezením případných aktualizací, vám pomohou programy jako **UpdateStar** nebo **Secunia PSI**. Stačí je nainstalovat, spustit a chvíli počkat, než prohledají počítač a najdou aktualizace instalovaných aktualizací.

Pokud jde o freewarové nebo sharewarové programy volně stažitelné z internetu, nabídnou vám i odkaz ke stažení. Jestliže najdou novou verzi komerčního softwaru, alespoň budete vědět, že je dostupná, a podíváte se na webové stránky výrobce.

Windows 7 si poradí s rozpoznáváním ručně psané češtiny

Hardwarové nároky

1GHz procesor, 1 GB operační paměti (pro

64bitové systémy pak 2 GB), 16 GB (20 GB

pro 64bitové systémy) volného místa na

disku, grafická karta podporující DirectX 9.

Windows 7 Upgrade Advisor zkontroluje připravenost systému na upgrade

Problémové ovladače?

Jedním z nejčastějších problémů jsou nekompatibilní ovladače. Windows 7 obsahují rozsáhlou databázi ovladačů pro téměř veškeré druhy hardwaru. Samozřejmě ale nemohou znát úplně vše. Pokud Windows 7 Upgrade Advisor zjistí, že některý hardware nebude ve Windows 7 pracovat, podívejte se na stránky výrobce daného zařízení a zjistěte si, zda nenabízí ovladač pro nový systém.

Vyzkoušet můžete také program **DriverMax**. V první řadě dovede jedním klepnutím nalézt veškeré ovladače hardwaru ve vašem počítači a následně je umí zálohovat do jedné složky nebo komprimovaného souboru. Takto vykopírované ovladače pak můžete použít při přeinstalování systému místo původního instalačního CD.

Druhou funkcí programu DriverMax je vyhledávání aktualizovaných verzí ovladačů. Nečiní tak prohledáváním webových stránek výrobců hardwaru, ale zeptá se na serveru, zda potřebný ovladač nenabízí v nové verzi počítač některého z řady dalších uživatelů DriverMaxu. Je zde určité bezpečnostní riziko a také hrozí, že takto získaný ovladač nebude fungovat správně a způsobí problémy v systému, na druhou stranu je to někdy jediná možnost, jak se dostat k ovladačům periférií, které často už nejsou dostupné ani na webu jejich výrobce.

Zálohujte svá data

Před jakýmkoli větším zásahem do počítače, což instalace nového operačního systému bezesporu je, byste neměli vynechat zálohu. Ve Windows Vista na-

jdete několik nástrojů sloužících k vytváření zálohy dat a následnému obnovování souborů z těchto záloh.

Vše, co se týká zálohování, najdete ve Windows Vista v centrálním okně spouštěném přes **Ovládací panely | Centrum zálohování a obnovení**. V případě Windows XP využijte k zálohování vašich dat velmi šikovný program **Cobian Backup**, kterému jsme se v časopisech PC rady i Extra PC již několikrát věnovali. Postup vytváření zálohy je přitom velmi podobný integrovanému nástroji ve Windows Vista.

Jan Polzer, David Budai

 DriverMax dovede zálohovat všechny ovladače a vyhledat jejich novější verze

Upgradujte na Windows 7

Pokud v tuto chvíli používáte operační systém Windows Vista a chtěli byste přejít na novější Windows 7, přitom však nechcete znovu instalovat všechny programy a upravovat jejich nastavení, proveď te takzvaný upgrade

Při tomto způsobu instalace operačního systému dojde k tomu, že ten stávající (čili Windows Vista) je vyměněn za nový, ovšem veškerá nastavení jsou zachována. V nabídce Start a na ploše tedy stále najdete svoje programy, ve složce s dokumenty bude vše tak, jako dřív.

Nevýhodou upgradu je však možnost, že počítač bude po jeho provedení vykazovat stejné problémy jako před upgradem. Pokud je v systému nainstalována škodlivá aplikace, některé ze stávajících nastavení je nevhodné nebo je v systému jiná chyba, může se stát, že při upgradu nedojde k opravě. V takovém případě byste se čisté

 Úvodní okno instalátoru spuštěného ve Windows Vista instalaci operačního systému stejně nevyhnuli.

Upgrade provedete jednoduše tím, že instalátor Windows 7 spustíte přímo ze systému. Vypněte všechny aplikace, vložte do mechaniky instalační DVD s Windows 7, a pokud se samo nespustí, pak poklepejte na soubor **setup.exe**. Objeví se okno se dvěma tlačítky. Prvním z nich spustíte jakousi ob-

dobu nástroje Windows 7 Upgrade Advisor, kterým pro jistotu zkontrolujte, zda je systém použi-

Zabere více místa

Pro upgrade operačního systému na Windows 7 je potřeba více volného místa, než je tomu v případě čisté instalace. Musíte totiž počítat s uchováním původních souborů.

čítko **Přejít do online režimu a získat nejnověj**ší aktualizace pro instalaci. Instalátor si z internetu stáhne případné novější aktualizace určené k tomu, aby upgrade proběhl co možná s nejméně problémy. V dalším kroku odsouhlaste licenční ujednání a klepněte na tlačítko **Další**.

Nyní následuje důležitá část. Pokud provádíte povýšení, aktualizaci stávajícího systému, klepně-

Uprgadovat můžete z Windows Vista i starších XP

telný pro upgrade. Pro samotnou instalaci klepněte na tlačítko **Nainstalovat**.

Instalátor se nyní přepne do celoobrazovkového režimu a bude chvíli kopírovat nezbytné instalační soubory na disk počítače. Poté uvidíte okno s výběrem dalších činností. Zde klepněte na tlate na tlačítko **Upgrade**. Instalátor vás ještě naposledy upozorní na možnou nekompatibilitu s některými programy a hardwarem, pro který nemá ovladače. Poté se již pustí do nakopírování a instalace Windows 7 do vašeho počítače.

Jan Polzer

Čistá instalace Windows 7

Rozdíl mezi upgradem a čistou instalací Windows spočívá v tom, že při čisté instalaci není zachováno aktuální nastavení systému, aplikací a dokumentů. Tento způsob instalace se používá u nových počítačů nebo v případě, že chcete na svém počítači začít úplně od začátku

V takovém případě si nejprve vykopírujete všechny své dokumenty, fotografie, videa a další soubory někam do zálohy nebo samostatně na externí disk. Při čisté instalaci pak zvolíte zformátování disku v počítači, čímž se smaže veškerý jeho obsah a po předchozí (a třeba problémové) instalaci systému nebude ani památky.

Vložte instalační DVD do počítače, nic z něj nespouštějte a počítač restartujte. Počítač by měl být nastaven tak, aby se z DVD spustil instalá-

Zachovat, nebo smazat stávající?

Po výběru disku je instalace prakticky stejná jako upgrade. Liší se tedy pouze ve způsobu spuštění instalačního programu a v tom, jaký má vliv na stávající systém.

Stáhněte si aktualizace pro instalaci, budete mít větší jistotu, že vše proběhne v pořádku

Přeměnu systému na Windows 7 zahájíte klepnutím na tlačítko Upgrade

tor operačního systému. Pokud se tak nestane a znovu naběhne váš stávající systém, opět počítač restartujte a během úvodních systémových informací stiskněte klávesu F8 (nebo jinou nabízenou). Měla by se objevit nabídka zařízení pro bootování. V ní si místo pevného disku vyberte mechaniku DVD.

U některých počítačů je třeba klávesou Del (případně F2) přejít do nastavení BIOSu a zde pozměnit prioritu bootování. To už ale raději přenechejte zkušeným uživatelům.

Po spuštění instalátoru z DVD si v nabídce vyberte jazyk instalace, formát času a rozložení klávesnice. Vše by mělo být automaticky nastaveno na češtinu. Pokračujte tlačítkem Další a poté tlačítkem Instalovat. Stejně jako u upgradu je třeba odsouhlasit licenční ujednání.

-		1994-09-	and some for	
A DATIMET		171.0	100 G	
-	Name	-	0.041	
Register	3			

Výběr disku

Poté však klepněte na tlačítko Vlastní. Označte disk, na který chcete Windows 7 nainstalovat. Máte-li v počítači dva a zvolíte-li jiný, než na kterém je aktuální systém, budete pak moci spouštět oba. Ovšem pozor, pokud systém nainstalujete na disk, na němž máte uložená data, budou tato data nenávratně ztracena. Proto buďte při výběru disku obezřetní.

Chcete-li disk zformátovat, klepněte na odkaz Možnosti jednotky, který zobrazí příslušné tlačítko. Po výběru disku pokračujte tlačítkem Další. Instalátor nyní zkopíruje soubory, nainstaluje nové funkce systému, doplní aktualizace a instalaci dokončí. To vše bez vašeho zásahu. Po restartu počítače nemačkejte žádnou klávesu, instalátor by se z DVD spustil znovu. Počkejte, až se samo objeví grafické prostředí.

Zadání uživatelského jména

Na výzvu instalátoru zadejte uživatelské jméno, které chcete používat, a název počítače. Poté si vytvořte přihlašovací heslo. Opište sériové číslo Windows, klepněte na tlačítko Použít doporučená nastavení, odsouhlaste čas a vyberte, k jaké síti jste momentálně připojeni. Nejčastěji klepnete na tlačítko Domácí síť.

Nyní ještě chvíli počkejte, než instalátor provede poslední úpravy. Poté se již objeví klasická obrazovka s hlavním panelem, nabídkou Start a pra-

Výběr disku pro instalaci systému s možností formátování souborového systému

- Po nakopírování všech souborů a jejich přípravě vás systém vyzve k zadání uživatelského jména a názvu počítače
- Operační systém Windows 7 je nainstalován

Přeneste si data ze starého počítače

Přechod na systém Windows 7 neznamená vždy jen jeho instalaci na stávající počítač. Pokud si pořídíte nový stroj, ale budete chtít bez problémů přenést svá stávající nastavení a dokumenty na nový počítač, použijte nástroj nazvaný Migrace profilu uživatele. S jeho pomocí můžete nastavení překopírovat do Windows 7 z Windows Vista, ale i ze starších Windows XP

vyuerie uzivati	ilské účty, soubory a nastavení, kt	terá chorte přeněst.
Orone is primeter and	tery z jiných umitténí, než juzu udliané skulky ne	ter sicilia Dokumenty kaldebu udicatela.
Electron planate dat	outony v prych umstenich a poten vybene ka në reultory ve rybranjich amtitibiliti.	one recorded ence cacate bases. Human
- 2 Hatset	systémic a programů (vlichní ulivatele)	
1 2 C Dates	wandy	
2 A H	dia .	
280	iliyené politiky rádky	
23 h	(he	
1 1 2 2 2 2	dhei video	
- M.C. 19		
a 2 C Nata	eri aplilaria ani suttiene Vilottean	

 Migrace profilu uživatele usnadní přechod z jednoho počítače na druhý

PROJEKT

Program **Migrace profilu uživatele** najdete buď pomocí nabídky **Start**, nebo v Ovládacím panelu Uvítací centrum. Po svém spuštění vás nejprve seznámí s tím, co vše dovede na nový počítač přenést. Pokud z nějakého důvodu přenos souborů přerušíte, budete se k němu moci později znovu vrátit. Začne sice od začátku, ale s již existujícím nastavením.

Vzhledem k tomu, že stejný nástroj použijete pro vytvoření přenosu i pro jeho import, musíte programu na začátku sdělit, na kterém počítači jste jej spustili. Stačí klepnout na příslušné tlačítko. Máte-li oba počítače připojeny k síti, využijte možnost překopírování souborů pomocí ní, v opačném případě použijte externí disk nebo CD/DVD. Po výběru vyměnitelného úložiště si ještě program vyžádá informaci, zda jde o CD/ DVD, flashdisk nebo externí disk. Doporučuji použít externí disk, na kterém je dostatek místa.

Potřebné místo zjistíte nejsnáze tak, že ověříte velikost složky se svým uživatelským profilem. Ve Windows Vista tedy v *C:\Users\Vaše jméno*. Vaše soubory budou překopírovány do jednoho velkého balíku, který je možné opatřit heslem.

Nyní si vyberte, jaká data chcete ze stávajícího počítače do nového přenést. Zvolte upřesnění možností, abyste měli maximální kontrolu nad tím, co bude program kopírovat a co ne. V upřesňujícím nastavení vybíráte profily jednotlivých uživatelů, jejich složky, nastavení aplikací a nastavení systému Windows – například pozadí plochy a barvu dekorací oken.

Jakmile proces spustíte, je třeba se obrnit trpělivostí a počkat i několik desítek minut, než budou soubory překopírovány na externí disk. Doba je závislá na počtu a velikosti souborů, které budou kopírovány. Větší množství malých souborů bude trvat déle, než jeden soubor o stejné velikosti. Po dokončení přenosu vám na zvoleném úložišti vznikne soubor s příponou MIG. Program Migrace uživatele vám zároveň oznámí dokončení první fáze.

I na Windows 7 můžete podobným způsobem spustit nástroj pro Migraci profilu uživatele. Mnohem jednodušší než mu sdělovat, že jste na novém počítači, je však spustit poklepáním přímo soubor MIG ze správce souborů. Windows automaticky nastartují odpovídající program a vyžádají si heslo k souboru migrace – samozřejmě bylo-li nastaveno. Zpracování migračního souboru probíhá o něco rychleji než jeho vytváření, do procesu navíc nemusíte nijak zasahovat.

Jan Polzer

Rychlá orientace ve Windows 7

Windows 7 se mohou pochlubit celou řadou více či méně viditelných změn a vylepšení. Pro běžného uživatele jsou pak nejpatrnější změny především v oblasti ovládání. Přepracován byl hlavní panel a přibyly některé nové ovládací prvky, které se ve Windows XP a Vista nenacházely

Hlavní panel

Z pohledu uživatele se hlavní panel změnil docela výrazně. Zcela zmizel panel Snadné spuštění, který se ve starších verzích nacházel nalevo od tlačítka Start a na nějž bylo možné umístit ikonky (zástupce) pro spuštění libovolných

První kroky s Windows 7

Miniaplikace

🔺 Hlavní panel

Nabídka Start

PROJEKT

Pozorným uživatelům jistě neuniklo, že ve Windows 7 chybí Postranní panel, na který jste možná byli zvyklí z Windows Vista. To však neznamená, že vývojáři eliminovali také oblíbené miniaplikace. Namísto na Postranní panel se nově umísťují přímo na pracovní plochu.

Nabídka Start

V případě, že na Windows 7 přecházíte z Windows Vista, žádné překvapení vás nečeká. Pokud jste však byli uživateli starších Windows XP, určitě vás na první pohled zaujme nové pole pro vyhledávání. To kromě vyhledávání běžných souborů umožňuje také spouštět jednotlivé aplikace, nástroje nebo otevírat okna pro systémová nastavení. Vyzkoušejte a napište do něj například slovo kalkulačka. Jako první výsledek hledání se zobrazí položka Kalkulačka, jejímž prostřednictvím můžete příslušnou aplikaci spustit.

David Budai

NOVÉ FUNKCE ROZHRANÍ AERO

Grafické rozhraní Aero se poprvé objevilo už ve Windows Vista. V rámci něj navíc Windows 7 přinášejí tři zcela nové a praktické funkce, které dokážou do značné míry usnadnit ovládání:

 Aero Peek zobrazí všechna otevřená okna formou průhledných rámečků. Stačí, když ukazatelem myši najedete do pravého dolního rohu obrazovky. Vše se zprůhlední a vy tak můžete třeba zkontrolovat stav miniaplikací umístěných na ploše.
 Pokud na tlačítko v rohu klepnete, všechna okna se minimalizují.

 Aero Shake je do jisté míry zábavná, ale současně velmi užitečná funkce. Uchopíte-li myší horní část okna libovolné aplikace a zatřesete s ním, všechna ostatní okna se minimalizují. Opětovným zatřepáním je vrátíte do původního rozložení na ploše.

• Aero Snap z těchto tří představuje pravděpodobně funkci nejužitečnější, zejména pokud vlastníte širokoúhlý displej. Stačí uchopit okno libovolné aplikace a přetáhnout za levý okraj obrazovky, okno se automaticky roztáhne přes její levou polovinu. Totéž platí u pravého okraje. Velmi snadno tak můžete zarovnat bez námahy dvě okna vedle sebe, aniž byste je museli pracně zvětšovat a zmenšovat na požadovanou velikost. Přetáhnete-li okno k hornímu okraji obrazovky, roztáhne se přes celou obrazovku.

aplikací. Nový hlavní panel také nabízí možnost umístit sem ikonky, ovšem s jedním zásadním rozdílem. Ikonka totiž zároveň informuje o spuštění aplikace. Pokud na ni klepnete, nezobrazí se již na hlavním panelu nový podlouhlý panel dané aplikace, ale samotná ikona se viditelně označí.

Tento způsob je ve výsledku mnohem efektivnější. Velké ikony totiž neobsahují název spuštěné aplikace a na šířku zabírají méně místa. Na hlavní panel je tak možné umístit více ikon nejčastěji používaných aplikací. Pokud nad ikonu spuštěné aplikace najedete ukazatelem myši, zobrazí se malý náhled aplikace a vy tak můžete snadno rozpoznat, zda právě ji chcete maximalizovat. V případě, že má aplikace více oken (například je otevřeno více dokumentů současně), zobrazí se náhledy těchto oken vedle sebe.

Seznamy odkazů

Oznamovací oblast se ve Windows 7 prakticky nezměnila, pouze na samotném konci přibylo nové tlačítko **Zobrazit plochu**. Pokud na ně najedete ukazatelem myši, všechny maximalizované aplikace se zprůhlední a zobrazí se plocha. V případě, že na tlačítko klepnete, aplikace se minimalizují.

Seznamy odkazů

Další novinkou, úzce svázanou s novým hlavním panelem, jsou takzvané seznamy odkazů. Zobrazí se, pokud na některou z ikon aplikací klepnete pravým tlačítkem myši. Pomohou vám kdykoliv se velmi rychle dostat k posledně používaným souborům dané aplikace.

Obsahují nejen volbu pro spuštění aplikace, ale v případě textového editoru také nedávno otevřené dokumenty, u prohlížeče zase naposled prohlížené webové stránky a u přehrávače Windows Media Player posledně přehrávané skladby. U některých aplikací najdete seznamu i příkazy pro provedení některých specifických akcí, jako je odeslání zprávy nebo e-mailu.

DROJEKT OD ZAČÁTKU DO KONCE

Programy, které nesmí ve Windows 7 chybět

Programy tvoří přidanou hodnotu počítače a jejich správným výběrem si můžete mnohé činnosti výrazně ulehčit. Připravili jsme přehled nejužitečnějších a zajímavých programů pro Windows 7

OBSAH PROJEKTU

- Jak správně instalovat programy
- Zabezpečte svůj počítač

Plnohodnotná náhrada za Office

OpenOffice.org

Připadá vám kancelářský balík Office od společnosti Microsoft příliš drahý? Microsoft sice nabízí i základní verzi pro domácnosti, její cena však také není nijak nízká, pohybuje se totiž kolem dvou tisíc korun. Nemáte-li ale příliš velké nároky na pokročilé funkce, určitě si vystačíte i s bezplatným kancelářským balíkem OpenOffice.org.

Ten v sobě stejně jako Office obsahuje základní trojku programů - tedy textový editor, tabulkový procesor a nástroj pro tvorbu prezentací. Kromě trojice těchto programů ještě v ba-

líku naleznete program pro tvorbu databází a nástroj pro tvorbu a úpravu vektorové grafiky, který využijete při vytváření jednoduchých ilustrací.

Dokumenty vytvořené v textovém editoru nebo tabulkovém procesoru jsou vzájemně kompatibilní se sadou Office. Dokumenty vytvořené v OpenOffice.org lze tedy otevřít i v Office a stejně tomu je i naopak. Jestliže ale chcete dosáhnout plné přenositelnosti dokumentů mezi

těmito dvěma sadami, budete se muset rozloučit s pokročilými možnostmi formátování. Každý z balíků totiž nabízí mírně odlišnou množinu funkcí, které si mezi programy navzájem moc nerozumí.

Jednoduché a rychlé vypalování

Ashampoo Burning Studio 6

Hledáte-li vypalovací program, nemusí hned vaše volba zamířit k drahému Neru, které je jakýmsi symbolem vypalování. Společnost Ashampoo nabízí šikovný a bezplatný vypalovací nástroj Burning Studio, který v mnoha ohledech dýchá Neru na záda.

Ashampoo sice Burning Studio také vyvíjí jako placený program, jeho starší verze je ale stále dostupná zdarma. Vznikala v době přelomu éry Windows XP a Vista, což se výrazně projevuje na rozhraní programu. Ovšem co se funkcí týče, nabídne snad vše, co si můžete přát - vypalování CD, DVD a Blu-ray, práci s ISO obrazy i funkci pro tzv. ripování hudby z hudebních CD. Podrobně se tomuto programu věnujeme v projektu o vypalování, který přinášíme na straně 48.

KMPlayer podporuje širokou řadu formátů videa i hudby a je možné jej kompletně ovládat přes klávesnici

OpenOffice si rozumí se soubory z balíku Office

Všestranný přehrávač

KMPlayer

Vestavěnému Windows Media Playeru v žádném případě nelze upřít pokrok, který učinil – již uživatele nenutí k instalaci tzv. kodeků, kdykoli si chce přehrát film na DVD nebo třeba video ve formátu AVI. I přes viditelný pokrok se ale Media Player stále nenaučil jednoduché práci s titulky a nabídka podporovaných formátů videa také není příliš široká.

Proto se vyplatí mít v záloze program KMPlayer, který si poradí jak s běžnými formáty videa a hudby, tak i s těmi raritními a nepříliš známými. Jednoduše v něm lze pracovat i s titulky – stačí je vyhledat na webu, stáhnout a přetáhnout je do okna přehrávače.

Pro hudební milovníky

iCoolPlayer

Jste-li fanoušky hudby, nesmí program iCoolPlayer chybět ve výbavě vašeho počítače – potěší totiž jak širokou podporou řady formátů souborů, tak i užitečným ekvalizérem, pomocí kterého si můžete zvuk upravit tak, aby lahodil vašemu uchu. Vedle toho program potěší i konvertorem hudebních formátů, s jehož pomocí si můžete svoji hudební sbírku zmenšit tak, aby se vám vešla do MP3 přehrávače nebo například do mobilního telefonu.

Pro domácí fotografy

Zoner Photo Studio

Zoner Photo Studio je u nás i ve světě populárním programem pro práci s fotografiemi. Kromě organizace sbírky obrázků potěší i užitečným editorem, který ve svých útrobách skrývá skutečně širokou řadu nástrojů – od základní redukce červených očí přes korekci barev po retušování fotografií.

Photo Studio je sice placeným programem (v základní edici stojí 1000 Kč, v profesionální pak 1500 Kč), ale pokud vás fotografie skutečně baví, brzy se vám tato investice vrátí v podobě profesionálně vypadajících obrázků. Zoner Photo Studio totiž dokáže i z průměrné fotografie vykouzlit hezký obrázek díky široké řadě nástrojů. A pokud se vám investovat tisícikorunu do tohoto programu

nechce, můžete sáhnout i po bezplatné verzi. Ta je však funkčně omezená a ještě navíc v angličtině.

Šikovný prohlížeč obrázků

XnView

XnView je skvělou náhradou výchozího prohlížeče ve Windows, který má pouze omezené možnosti a navíc nepodporuje mnoho formátů fotografií. Zato XnView se může pochlubit podporou téměř čtyř set různých formátů a řadou nástrojů pro úpravu obrázků. Nechybí mezi nimi redukce červených očí, paleta efektů nebo nástroj Slide show, s jehož pomocí můžete kamarádům efektně prezentovat fotografie z vaší prázdninové dovolené.

Prohlížeč PDF

Adobe Reader X

S PDF dokumenty se setkáváme často a na své oblibě získaly hlavně díky své celistvosti a malé velikosti. Nicméně ani Windows 7 je stále neumí sama otevírat bez pomoci dalších programů. A když už se rozhlížet po takovém programu, tak proč ne rovnou od společnosti Adobe, která je autorem tohoto formátu dokumentů?

Její Adobe Reader nově přináší vylepšené rozhraní a dokonce i možnost zvýrazňování textu nebo přidávání "bublinek", které dosud bylo záležitostí buď alternativních programů, nebo drahého profesionálního nástroje Adobe Acrobat.

Start počítače pod kontrolou AutoRuns

AutoRuns je užitečný nástroj, který není třeba ani instalovat a jenž vám zprostředkuje přehled nad startem vašeho počítače – díky přehledným seznamům a kategoriím uvidíte všechny programy a služby, které se spouštějí spolu se startem vašeho počítače, a vyřazením nepotřebných programů můžete výrazně zrychlit dobu Zoner Photo Studio nabízí velkou paletu nástrojů pro úpravu fotografií

 Prohlížeč PDF se hodí vždy Cobian Backup je šikovný a bezplatný zálohovací program

Zálohování

ve Windows

Windows 7 obsahují jednodu-

sice tento úkol také splní na

chý nástroj pro zálohování. Ten

jedničku, však neobsahuje žád-

ná pokročilá nastavení. Přečíst

si o něm můžete na straně 44

v tomto čísle.

PROJEKT

náběhu vašeho počítače. Oproti nástroji **msconfig** vyniká AutoRuns především svou jednoduchostí a lepším popisem jednotlivých programů a služeb.

Sdílejte data mezi počítači Dropbox

Šikovný a drobný program Dropbox plní hned dvě funkce: supluje roli flashdisku, protože se za vás postará o přenášení souborů mezi počítači, a také vás zbaví starostí se zálohováním důležitých dokumentů a osobních dat. Po instalaci se vytvoří v počítači speciální složka a cokoli, co do ní umístíte, bude okamžitě nahráno do webového prostoru programu. Pokud pak nainstalujete Dropbox i na vaše další počítače, automaticky se budou soubory mezi nimi synchronizovat.

Ve chvíli, kdy nebudete sedět u svého počítače, dostanete se ke svým souborům prostřednic-

tvím zabezpečeného webového rozhraní programu. Dropbox má ale samozřejmě i svá omezení: v bezplatné verzi nabídne místo 2 GB, pokud přizvete své kamarády, můžete získat až 8 GB. Za větší kapacitu si pak musíte připlatit.

Dropbox se chová jako každá jiná složka – můžete do něj přesouvat soubory, vytvářet nové složky nebo mazat přebytečná data.

Zálohovat, zálohovat a zálohovat

Cobian Backup

Nespoléhejte na to, že zrovna vám se porucha pevného disku vyhne a nepřipraví vás o cenná data. Raději

WINDOWS LIVE ESSENTIALS

Některé aplikace, které byly dříve standardní součástí Windows (například poštovní klient nebo program pro editaci videa), se již ve Windows 7 nenacházejí. Jsou však součástí bezplatného balíku aplikací Windows Live Essentials 2011, který si můžete snadno nainstalovat z přiloženého CD.

V prvním okně instalačního průvodce klepněte na příkaz **Zvolit programy, které budou** nainstalovány. Poté vyberte aplikace, které chcete využívat, a zrušte zatržení u těch, jejichž instalaci si nepřejete. Nakonec klepněte na tlačítko **Nainstalovat** a o zbytek se již starat nemusíte. Aplikace pak spustíte přímo z nabídky **Start**.

Výběr programů k instalaci

(manual sector)	
vyberte programy, ibirii i	note nariotalina
-	
A PE Institution	=1
B C Annual and a	
	Internet Contractor

ková úliche					
Control Control	1	Noveš olioba			
(Alenter Gerenations	Name John News John				
Al alderi Andrei	Classes in .				
	12 view paintenants				
	(2) synall satisfied and real skills	a ultite descript raubat			
	IE Salmout cleatery attitute and any				
	What is the set of the				
	Terrelative				
	8.744	Otherstal			
	Coleman	Charles			
	-				
	A CONTRACTOR OF A	2			
	· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·				
		0			

si zálohujte důležité soubory ještě dnes. K tomu vám dobře poslouží program Cobian Backup. Stačí si nastavit plán a vybrat zálohované soubory, a program je pak automaticky v určité periodě bude zálohovat na vybrané umístění. Tím může být třeba DVD, jiný či externí pevný disk nebo dokonce FTP server na internetu. A máteli strach o zabezpečení zálohy, můžete si ji i zašifrovat.

Komunikační "dvojka"

Skype a ICQ

Mezi programy ve vašem počítači samozřejmě nesmí chybět populární Skype a neméně oblíbené ICQ, které je ovšem podle všeho pomalu na ústupu. V sítích obou programů jistě najdete většinu přátel, se kterými můžete bezplatně telefonovat (i pomocí webkamery) nebo si dopisovat.

Nový prohlížeč od Microsoftu

Internet Explorer 9

Ve Windows 7 najdete internetový prohlížeč Internet Explorer 8, který sice dobře poslouží k prohlížení webů, je ale už několik let starý a v některých ohledech nevyhovující. Microsoft uvolnil jeho inovovanou verzi s číslem 9, která obsahuje řadu nových nástrojů a vylepšení a navíc nechává více prostoru pro zobrazení samotných webových stránek.

Prohlížeč od Googlu

Google Chrome

Kdo by mohl lépe vědět, jak si internetový prohlížeč představuje návštěvník webových stránek, než internetový velikán Google? Jeho Google Chrome je sice z pětky nejpoužívanějších prohlížečů ten nejmladší, co do počtu verzí ale bleskově dohnal léta zavedené prohlížeče jako třeba Internet Explorer.

V prohlížeči Chrome lze sledovat trend orientace na webové stránky – adresní řádek je sloučen s vyhledávacím políčkem a nikde nejsou nástrojové lišty, po straně zůstávají jen různé do-

plňky, jejichž množstvím prohlížeč od Google skutečně vyniká. Sám o sobě se snaží nabídnout jen důležité funkce a zbytek ponechává na uživateli, který si další funkce může doplnit z jeho webové galerie. Chrome je tak v důsledku velmi rychlým prohlížečem, který díky minimálnímu "režijnímu" prostoru ocení hlavně majitelé malých notebooků.

Na web s liškou

Mozilla Prism

Pomocí šikovného programu Mozilla Prism můžete k vašim oblíbeným stránkám přistupovat i bez internetového prohlížeče - Prism totiž vytvoří jejich zástupce na ploše a po poklepání na něj se nespustí internetový prohlížeč, ale samotná webová služba, a to přímo na pracovní ploše počítače.

Nástroje od Seznamu

Seznam Pošťák a Seznam lištička

Máte-li e-mailovou schránku na webu Seznam. cz, určitě vám přijde vhod drobný program Seznam Pošťák, který upozorní na každou novou zprávu ve vaší schránce. A používáte-li i další služby od Seznamu, určitě se vám bude hodit také Seznam lištička, která vám k nim usnadní přístup.

Na webu www.software.seznam.cz najdete i další užitečné nástroje od Seznamu pro jeho uživatele - jmenovitě třeba Seznam Gadgety, které postranní panel ve vašich Windows doplní o okénko s e-mailovou schránkou a vyhledávačem.

Dominik Dědiček

▲ Google Chrome ponechává co nejvíce místa pro zobrazení webové stránky

inzerce

TICKETSTREAM

Kiss Badho toplife

CABAS EuroKan GITY & GORDIC" 0 LUCIS 🕒

www.jarre.cz

www.jeanmicheljarre.com

Správná instalace programů

Každý den nás programy svými funkcemi lákají k tomu, abychom je nainstalovali a vyzkoušeli. Jenže nepoužívané programy se v počítači časem začnou hromadit a zbytečně zpomalují systém Windows. Jak takové situaci předejít?

TA SERUCISANS	Congratulation	A 1111 11	
	first your 15th Deserved	Ded .	Los Hadren
(1000)	incluse		
	Latitude		
PART STREET	(tree)	Cent	And includes to a state of the
erita.eeira		-	
AABCREFTERING	Andrews 2011 (Anny 1011) 1986 - Still Antrewsterner Antrewsterner 1988		
	And State		
Patricial (Pril Journal) Date in Frantischer (Principality) Billion	Colorana Unit		Parsien para tan
New Carlot Distance and Statement	take processed pice (219)	2010-0121	

 Z podobně vyhlížejících stránek v žádném případě nedoporučujeme cokoli stahovat nebo instalovat

PROJEKT

Instalaci se vyplatí věnovat čas, protože výsledkem rychlých instalací bývá záplava počítače nepotřebnými programy Nabízí se celá řada lákavých aplikací, které stojí za to vyzkoušet a rozšířit si díky nim obzory. Jenže po odzkoušení mnoho uživatelů většinou zapomene nepotřebnou aplikaci z počítače odinstalovat. Takto postupují do doby, než se práce s počítačem stane neúnosně pomalou a nezbude jim nic jiného, než si zálohovat data a celý počítač zdlouhavě přeinstalovat.

Nemluvě o tom, že rychlé "prolétávání" instalačními průvodci programů pouze přispívá k tomuto zhoubnému procesu, protože do počítače se spolu se samotným programem často dostane i řada dalších aplikací. Předejít takové situaci lze ale přitom jednoduše, když každé instalaci věnujete o pár minut navíc. Těmito pár minutami si pak můžete

tače do funkčního stavu.

ušetřit dlouhé hodiny strávené navrácením počí-

Buďte obezřetní při instalaci

Instalace programů často obnáší kromě souhlasu s licenčními podmínkami, které jsou plné háčků a kliček, i řadu voleb, jež do počítače nainstalují další zbytečné (a kolikrát i nebezpečné) aplikace, rozšíří internetový prohlížeč o nějakou tu nástrojovou lištu nebo alespoň změní domovskou stránku.

Číst licenční podmínky každého programu je sice téměř nadlidský úkol, ale alespoň krátká chvilka věnovaná prozkoumání instalačního průvodce se vyplatí. Instalační průvodci povětšinou bývají v angličtině, ale jakmile uvidíte zaškrtávací políčko spolu s popisky **Toolbar**, **Search**, **Extension** a podobně, preventivně jejich zaškrtnutí zrušte. Pozor si také dejte na nastavení otevírání souborů instalovaným programem.

Stahujte z důvěryhodných webů

Jestliže jste narazili na zajímavý program, nestahujte jej bezhlavě hned z prvního webu, na který narazíte. Využívejte pokud možno známých serverů (v Česku je to například <u>www.stahuj.cz</u> nebo <u>www.slunecnice.cz</u>), které programy nejprve ověřují na přítomnost virů a další havěti. Druhou možností je pak stažení programu z webu jeho výrobce – zde ale pozor na to, aby se jednalo o důvě-

ryhodného výrobce.

Vytvořte si virtuální počítač

Redakcí nám prochází velké množství programů a z nich pak pro vás vybíráme ty nejzajímavější. Programy nejprve zkoušíme ve virtuálních počítačích, které fungují zcela odděleně od operačních systémů našich počítačů a nemají šanci natro-

pit tam žádnou škodu. Pokud nevíte, co to virtuální počítač je a jak ho vytvořit, nalistujte stranu 112.

ODINSTALACE PROGRAMŮ

Program můžete z počítače odinstalovat tak, že vyhledáte jeho složku v nabídce **Start** a v ní poté klepnete na možnost **Odinstalovat** (popř. **Uninstall**). Toto řešení je sice funkční, ale poměrně nepohodlné a navíc nevhodné pro situace, kdy se chcete zbavit více programů. Proto raději sáhněte po komplexním nástroji pro odebírání aplikací. V nabídce **Start** otevřete **Ovládací panely** a v novém okně poté klepněte na možnost **Odinstalovat program** (pod kategorií **Programy**). V seznamu pak klepněte na položku přebytečného programu a následně na možnost **Odinstalovat**.

Kontrolujte nainstalované programy

Čas od času je dobré nahlédnout do seznamu nainstalovaných programů (viz box **Odinstalace programů z počítače**) a odstranit ty, jež nepoužíváte a které tedy pouze zbytečně zpomalují chod počítače. Odinstalování některých programů je sice zdlouhavé a někdy kolikrát ani není možné odstraňovat více programů zároveň, ale je určitě lepší třeba každou neděli u kávy projít tento přehled, než se pak po roce probírat seznamem obrovských rozměrů. V každém případě ale platí, že program z počítače neodinstalujete tím, že z plochy smažete jeho ikonu.

Zabezpečte svůj počítač

Přemýšlíte, jakému antivirovému programu svěřit do rukou ochranu vašeho počítače? Pokud vsadíte na bezplatný Security Essentials od Microsoftu, chybu jistě neuděláte

Windows 7 v sobě sice nabízejí bezpečnostní nástroj Windows Defender, ten však postačí pouze na základní ochranu počítače, a tak je nutné stejně jako u předchozích verzí sáhnout po antivirovém programu. Takový má pod názvem Security Essentials i společnost Microsoft. Vsadíte-li na něj, určitě chybu neuděláte.

Program Microsoft Security Essentials najdete na redakčním CD, ze kterého můžete spustit instalaci. V úvodním okně klepněte na tlačítko **Další** a poté volbou **Přijímám** odsouhlaste podmínky programu. Máte-li v počítači již nainstalovaný jakýkoli antivirový program, budete na to upozorněni a takový program můžete i bez obav odinstalovat. Po dokončení instalace vyčkejte, než si program stáhne nejnovější databázi hrozeb a spustí první kontrolu vašeho počítače na přítomnost nebezpečné havěti.

and support the	And and a state of			
and the second				
teles at	The second		The last to a	
Contraction of the second s				- 18
B manufactured laters	- Charles -			
Constantiation ages	Thatks	Tenters.	California	
Constitution (1977) Adams	Shaha Shaha Shaha	Name of Street, or other	Classed Internet rokens	

Odstranění havěti

Po dokončení kontroly počítače uvidíte v okně programu zjištěné výsledky – rozsvítí-li se okénko zeleně, můžete se radovat; v opačném případě u každé z nalezených položek zvolte možnost **Odebrat** a poté klepněte na tlačítko **Provést akce**. Po chvilce, kdy program odstraní nebezpečné soubory z počítače, se vás ještě dotáže na to, zda jej chcete celý restartovat. To sice není naprosto nutné, restartování se však doporučuje pro zdárné odstranění havěti.

Automatické kontroly

Abyste nemuseli myslet na to, že třeba každou neděli máte zkontrolovat počítač, nastavte si plán automatických kontrol. Na kartě **Nastavení** zvolte ze seznamu **Kdy** buď možnost každý den (a v tom případě ze sousední nabídky volbu **Rychlá kontrola**), nebo určitý den v týdnu. Pokud se rozhodnete pro druhou možnost, nastavte raději **úplnou kontrolu** počítače, která jej po týdnu pořádně proklepne.

Kontroly můžete v případě podezření na to, že se do počítače dostala havěť, spouštět v programu také ručně klepnutím na tlačítko **Zkontrolovat**. • Dominik Dědiček

- Rozhraní antiviru od Microsoftu je jednoduché a přehledné
- Odstranění havěti z počítače

ZADARMO, NEBO ZA PENÍZE?

Často nám do redakce od čtenářů přichází dotazy, zda bezplatné antivirové balíky dostatečně ochrání jejich počítače. Odpovědět zcela obecně nelze, protože každý program dosahuje jiných kvalit a navíc nutně nemusí platit, že placený antivir ochrání počítač lépe jak ten bezplatný.

Rozdíl mezi placenými a bezplatnými antiviry (resp. antivirovými balíky) spočívá hlavně v rychlosti reakce na nové hrozby – ty se totiž prostřednictvím internetu šíří raketovou rychlostí, a tak je včasná reakce na nebezpečí hrou o minuty. Naštěstí rozdíly v reakcích placených a bezplatných antivirů už nejsou natolik markantní, jako bývaly dříve.

Rozdíl mezi bezplatnými a komerčními antiviry dnes spočívá především v tzv. optimalizaci neboli přizpůsobení systému, které je viditelné u bezplatných verzí komerčních antivirů – výrobce záměrně dělá program náročnějším na výkon počítače a sleduje tím, že uživatelé přejdou na placenou verzi (která je na výkon méně náročná). Další rozdíl pak spočívá v paletě doplňkových nástrojů, kterých většinou bývá v bezplatných programech méně.

Ale ať sáhnete po neplaceném antiviru, nebo po tom komerč-

ním, když zvolíte některý zvučného jména (z bezplatných třeba AVG, avast! či třeba Security Essentials – z druhého břehu pak NOD32, Avira, avast! Pro aj.), o bezpečí svého počítače se určitě strachovat nemusíte.

SP1 PRO WINDOWS 7

- 1 ► co nového přináší SP1
- 2 > stažení a instalace
- 3 ► problémy a odinstalace

Vše o Service Packu 1 pro Windows 7

V první polovině roku byl vydán první servisní balíček pro Windows 7. Co nového kromě kompilace přechozích bezpečnostních záplat přináší? A je vůbec potřeba ho instalovat?

· Joene a		and and the set of the		
Säutine (48) Faltusee (29)	Nancosconcentration N	Athusisase adespecter systema Westews 7 (ED40341) Athusisase adespecter systema Westews 7 (ED20302) Athusisase adespecter systema Westews 7 (ED20302) Athusis adusted beam Espiner (Espiner Per system Westews 7 Esmulationi altualizase adespecteri systema Westews 7 Kamudatori altualizase adespecteri policies (Westews 7 Kamudatori altualizase adespecteri (Wes	2019 448 L 2 MB 240 48 422 48 525 48 L 1 MB 255 48 348 48 348 48 348 48 348 48 348 48 345 48 255 48 L 2 MB L 2 MB L 2 A MB L 2 A MB	Kisson (J. Service Field 1 Kisson (J. Service Field 1 Kisson (J. Service Field 1 Synteen Wendersen 7 Service Field 1 Synteen Wendersen 7 Service Field 1 Synteen Wendersen 7 Service Field 1 Serv

ždy po určité době od vydání nové verze Windows připraví výrobce Microsoft velký opravný balíček, který obsahuje všechny do té doby vydané aktualizace a zpravidla také několik nových funkcí a vylepšení. Tyto balíčky nesou označení Service Pack a pro každou verzi Windows se jich zpravidla sejde několik. V případě Windows 7 byl koncem února vydán první takový opravný balíček a pro všechny jeho uživatele je stejně jako všechny ostatní aktualizace nabízen bezplatně.

Co obsahuje SP1

Service Pack je vždy především souborem všech doposud vydaných bezpečnostních a technických aktualizací. Nejinak je tomu

ź	itladni informace o počitači 2
**	ur systems Wedness
	Windows 7 Uttimate
	Copyright © 2000 Microsoft Corporation. Viechna préce cylensoma.
	Service Pack 1

v případě Windows 7, kde u SP1 počet zahrnutých v minulosti vydaných aktualizací dosahuje několika desítek. Nejde přitom jen o odstranění bezpečnostních mezer, kterých mohou zneužít útočníci nebo škodlivé programy, ale také o opravy chyb některých aplikací či vylepšení ovládačů.

Z výčtu toho, co SP1 přináší, lze zmínit především vylepšení spolehlivosti při připojování ke zvukovým zařízením HDMI, tisk z prohlížeče souborů ve formátu XPS a možnost obnovení předchozích složek v aplikaci Windows Explorer po restartování. Přibyla také podpora některých nových hardwarových technologií a nové funkce v oblasti virtualizace. Samotných novinek tedy není mnoho a uvítají je především firemní zákazníci. Nicméně ani domácí uživatelé by neměli instalaci SP1 podceňovat.

 Na tomto počítači už je SP1 nainstalován

Instalace SP1 prostřednictvím Windows Update

Kdy se vyplatí instalovat

Pokud máte ve Windows 7 nastaveny aktualizace tak, aby se automaticky stahovaly a instalovaly, nezískáte s instalací SP1 žádné vyšší zabezpečení. Někteří uživatelé však automatické stahování nastaveno nemají (například z důvodu nízkého objemu dat, která mohou z internetu stáhnout) a díky SP1 mohou snadno vše napravit. Stejně tak balíček oceníte v případě, že počítač k internetu vůbec připojený nemáte a aktualizace tak stahovat nemůžete. Instalaci SP1 totiž můžete spustit ze souboru, který na jiném počítači stáhnete z internetu a vypálíte, nebo získáte z našeho redakčního DVD.

Nástroj, který ověří legalitu vašich Windows 7

Po SP1 sáhnou také ti, kteří potřebují operační systém přeinstalovat, nebo si koupí nový počítač bez aktualizovaných Windows 7. Pak totiž namísto postupného instalování několika desítek aktualizací postačí pouze instalace SP1.

Obecně platí, že instalací SP1 rozhodně nic nezkazíte. Jde ostatně o oficiální vylepšení, které zvyšuje bezpečnost a stabilitu, a výrobce ho nevydává jen tak pro svou zábavu. Nemusíte se obávat ani toho, že byste po instalaci měli v počítači některé aktualizace dvakrát, SP1 doplní pouze ty chybějící.

Mohou však také nastat situace, kdy se Windows 7 po instalaci začnou chovat nestabilně či nestandardně reagovat. To

PRO WINDOWS

může být způsobeno specifickou skladbou nainstalovaných aplikací nebo nekompatibilitou s hardwarem počítače. Před vydáním sice balíček prochází rozsáhlým testováním, každý počítač na světě je však jedinečný a stoprocentní funkčnost není nikdy zaručena. Pokud SP1 nainstalujte a počítač se začne chovat podivně, raději přikročte k jeho smazání. Není to složité, postup naleznete v rámečku **Jak odinstalovat SP1**.

Než začnete

Před zahájením instalace zálohujte všechna důležitá data, a to pokud možno na externí disk nebo DVD médium. Budete tak mít jistotu, že v případě jakéhokoliv problému se systémem o nic nepřijdete. Využít můžete zálohovací aplikaci, která je součástí Windows 7. Spustíte ji v **Ovládacích panelech**, kde přejděte do kategorie **Systém** a zabezpečení | Zálohování a obnovení. zobrazíte seznam zatím nenaistalovaných aktualizací. Zatrhněte box u položky **Windows 7 Service Pack 1** (**KB976932**) a poté klepněte na tlačítko **OK**. Tím se vrátíte k předchozímu oknu, ve kterém klepněte na tlačítko **Instalovat aktualizace**.

Po dokončení instalace vás systém vyzve k restartování počítače, aby mohla být konfigurace SP1 dokončena. Když se pak znovu přihlásíte, zobrazí se dialogové okno informující o úspěšné instalaci.

Nyní otevřete nabídku **Start**, pravým tlačítkem klepněte na položku **Počítač** a z kontextové nabídky zvolte **Vlastnosti**. Otevře se okno, kde by se již v části **Verze systému Windows** měla objevit položka **Service Pack 1**. Tímto způsobem můžete také na kterémkoliv počítači ověřit, zda již na něm SP1 není nainstalován.

Průběh instalace SP1 ze souboru

Současně se ujistěte, že máte na systémovém oddílu (zpravidla **C**:) dostatek volného místa. Instalace SP1 je z tohoto pohledu docela náročná, v případě aktualizace prostřednictvím služby Windows Update si vyžádá až 1 GB, při instalaci ze souboru (například z DVD nebo po stažení z webových stránek) pak až 7 GB. Většina tohoto místa se po dokončení instalace opět uvolní. Provádíte-li instalaci na přenosném počítači, nezapomeňte ho připojit do elektrické sítě, instalační proces totiž trvá přibližně 30 minut.

Instalace SP1

Windows 7 aktualizaci SP1 nestáhnou ani v případě, že máte službu Windows Update nastavenou tak, aby systém aktualizovala automaticky. SP1 sice nese označení důležitá aktualizace, ale instalaci musíte zahájit sami.

Otevřete nabídku **Start** a poté přejděte na **Všechny programy | Windows Update**. V následujícím okně pak v levé části klepněte na položku **Vyhledat aktualizace** a vyčkejte, než Windows dokončí vyhledávání. Následně klepněte na odkaz **K dispozici: Důležité aktualizace**, čímž

Instalace ze souboru

Vedle aktualizace prostřednictvím služby Windows Update je možné využít také standardní instalace. Instalační soubor SP1 naleznete na redakčním DVD u PC rad 3/2011 a také u příštího vydání (7/2011). Máte ovšem také možnost stáhnout jej přímo z oficiální stránky společnosti Microsoft.

SP1 v seznamu chybí

Nemůžete-li v seznamu aktualizací nalézt položku pro instalaci SP1, bude s největší pravděpodobností potřeba ještě předtím nainstalovat některé jiné důležité aktualizace. Případně můžete zvolit cestu instalace ze souboru.

Do prohlížeče zadejte adresu <u>bit.ly/</u> <u>ike4ZQ</u> a na stránce pak klepněte na **Pokračovat**. Nyní budete vyzváni ke stažení jednoduchého nástroje, kterým se ověří, zda vlastníte legální kopii Windows 7. Klepnutím na tlačítko **Pokračovat** stáhněte příslušný soubor (**GenuineCheck.exe**) a spusťte jej. Zobrazí se dialog s vygenerovaným kódem, který následně na stránce vložte do řádku v části **Zadejte ověřovací kód**. Pak klepněte na **Ověřit**.

Je-li vše v pořádku, budete již moci stáhnout instalační soubor. Pokud máte 32bitovou verzi Windows 7, stáhněte soubor **windows6.1-KB976932-X86. exe**, v případě 64bitové verze pak soubor **windows6.1-KB976932-X64.exe**.

Instalování SP1 ze souboru probíhá podobně jako u kterékoliv aplikace. Po spuštění instalačního souboru se zobrazí jednoduchý průvodce, v němž klepněte na tlačítko **Další**. Před samotnou instalací, kterou zahájíte klepnutím na tlačítko **Instalovat**, byste měli vypnout všechny běžící programy. Stejně jako v předchozím případě bude vyžadováno restartování počítače.

Daniela Wurzlová

JAK ODINSTALOVAT SP1

Narazíte-li po instalaci SP1 na potíže s hardwarem nebo některou aplikací, může být řešením dočasné odinstalování balíčku. Možné to není ve chvíli, kdy jste zakoupili počítač, který již obsahoval Windows 7 i s opravným balíčkem, tady by se však žádný problém objevit neměl.

Otevřete nabídku Start a přejděte na Ovládací panely I Programy I Programy a funkce. V pravé části klepněte na odkaz Zobrazit nainstalované aktualizace a v seznamu pak vyhledejte položku Aktualizace Service Pack pro systém Microsoft Windows (KB 976932). Označte ji a poté klepněte na tlačítko Odinstalovat. Pokud se tato položka v seznamu nenachází, byl počítač pravděpodobně dodán s již nainstalovaným SP1. Je-li aktualizace v seznamu uvedena, ale zobrazuje se šedě, není možné ji odinstalovat.

Mairian and	The state of the state	
-	Tant days a first party of the	
	And a second	
	termination of the second s	Traper.
	Construction of the owner, where	Mildolan .
	T Make April Road States (MCM)	Manual Destina
	Comments of the local division of the local	Martin State
	Eliterature surgerine as risks of finance (Station)	Mund Sales
	Construction of the second sec	And in case of
	Constant support of Name Soft Page	Married Support
	Contract on print of the and beauty states.	the second secon
	Fide street despite to through these division	And in case of
	· second Residence	
	A 2 month to part of the local day	

BEZPEČNOST

WINDOWS 7

- 1 ► nastavení firewallu
- 2 ► vyhledávání spyware
- 3 ► antivirový program zdarma
- 4 ► bezpečnostní analýza počítače

15 minut

Mírně pokročilý

indows 7 v sobě obsahují dva základní bezpečnostní programy. První z nich, Windows Firewall, slouží k zabezpečení počítače před nevítanými návštěvníky připojenými přes internet nebo místní počítačovou síť. Zároveň dovede zablokovat nežádoucí komunikaci směrem z počítače – jistě jste občas viděli dotaz systému týkající se povolení síťové komunikace nějakému programu. Právě to byl projev firewallu.

	A CALLER AND A CAL

Jinou bezpečnostní aplikací zabudovanou ve Windows 7 je Windows Defender. Jedná se o jednoduchý likvidátor špehovacích programů, které by mohly sledovat vaši činnost na počítači a následně posílat svým tvůrcům například hesla do vašeho internetového bankovnictví. Ochranu Windows ale můžete vylepšit. Například pomocí povedeného bezplatného antiviru **Microsoft Security Essentials**, jehož instalaci a nastavení podrobně popisujeme na straně 25.

Zkontrolujte nastavení firewallu

Když budete kontrolovat bezpečnost svého počítače, začněte firewallem. Klepněte na tlačítko **Start**, otevřete **Ovládací panely** a spusťte panel **Brána Windows Firewall**. Pokud nepoužíváte jiný bezpečnostní program s firewallem a přesto zde uvidíte červené oznámení

Pokročilejší nastavení zabezpečení

Windows 7 v sobě obsahují firewall a ochranu před spywarem. Jejich výrobce, společnost Microsoft, však nabízí i další nástroje, kterými si můžete svůj počítač s Windows zabezpečit. Vyzkoušejte je

o tom, že firewall není aktivní, opravte jej klepnutím na odkaz pro zapnutí a poté ještě použijte nastavení **Obnovit výchozí**.

Windows Defender

Přítomnost špehovacích programů není radno podceňovat ani v případě, že nepoužíváte internetové bankovnictví. Nepříjemná by jistě byla i krádež hesla například k e-mailové schránce nebo k Facebooku. Windows Defender by měl standardně běžet na pozadí a kontrolovat bezpečnost počítače. Kontrolu, zda je zapnutý, a případnou změnu provedete pomocí **Centra akcí**, které lze spustit z nabídky **Start**.

Záznam o Windows Defenderu zde najdete v položce **Zabezpečení**|**Ochrana proti spywaru a nežádoucímu softwaru**. Na vyžádání s ním můžete prověřit i celý disk. Spustíte jej zadáním názvu **Windows Defender** do nabídky **Start**. V okně programu pak klepněte na tlačítko **Vyhledat**, kterým spustíte kontrolu počítače.

1.2 4- * (**	
N Prinkareth adheara	
The second secon	Contrasting the first sector of the sector o
man, Steel manners,	(Anna) (Anna) (The)

Analyzujte zabezpečení svého počítače

Jedním z doplňkových nástrojů, které ve formě stažení nabízí Microsoft zkušenějším uživatelům Windows, je **Baseline Security Analyzer**. Jedná se o pomůcku, která pověří zabezpečení všeho počítače a nasměruje vás na případné úpravy. Nejenom že kontroluje obvyklé věci, jako přítomnost firewallu a antiviru nebo dostupnost aktualizací systému. Kontroluje i jejich nastavení. Odhalí tak například, zda v nastavení firewallu není nějaká špatně formulovaná bezpečnostní výjimka, jestli nemáte příliš jednoduchá hesla a podobně.

Instalaci Baseline Security Analyzeru jen odsouhlaste, poté jej spustte a klepněte na odkaz **Scan a computer** a následně na **Start scan**. Chvíli počkejte na zpracování a poté si prohlédněte výslednou analýzu. Program je bohužel k dispozici jen v angličtině.

Jan Polzer

NEPOUŽÍVEJTE DVA RŮZNÉ ANTIVIRY

Občas skončí v redakční schránce prosba o pomoc s nefunkčním počítačem, který se dostal do problémů po instalaci dvou antivirových nebo jiných bezpečnostních programů. Rozhodně se této kombinace vyvarujte a dva různé antiviry nepoužívejte. Totéž platí o firewallech a vyhledávačích spywaru. Ty z Windows jsou obvykle po instalaci řešení třetí strany automaticky deaktivovány, pokud ale nainstalujete dva různé konkurenty, počítač se pak vůbec nemusí korektně spustit, případně nebude komunikovat s internetem.

PRO WINDOWS

WINDOWS 7

1 ► spuštění Centra akcí

2 ► kontrola zabezpečení

3 ► zálohování a údržba

Resumé zabezpečení na jednom místě

Výhodou novějších verzí Windows oproti verzi XP je praktický nástroj, který umožňuje rychlé nastavení základních funkcí zabezpečení. Vše je totiž přehledně zobrazeno v jediném okně Centra akcí

jednocení všech důležitých prvků zabezpečení do jednoho rozhraní představuje velký krok vpřed, zvláště pak při srovnání s Windows XP. Na jednom místě totiž můžete zkontrolovat, zda vše funguje, měnit parametry jednotlivých funkcí, případně je aktivovat či deaktivovat. Centrum akcí vás navíc informuje, pokud je něco v nepořádku nebo některý článek bezpečnostního řetězce nefunguje.

Stejné rozhraní naleznete také ve Windows Vista, a to pod názvem Centrum zabezpečení systému Windows. Liší se pouze v počtu sledovaných oblastí, kdy verze ve Windows 7 kromě bezpečnostních funkcí sleduje také stav zálohování a obecné problémy, které se v systému vyskytují.

		2/7	-
CARLES OF THE	the to improve the state of the		- 1
a constant of the second secon	Construction of the second sec		
	light-		0
Name and Address of the Owner of States	And dress (Based	-	

Spuštění Centra akcí

Centrum akcí spustíte tak, že v nabídce Start klepnete na Ovládací panely a poté přejdete na Systém a zabezpečení | Centrum akcí. Vyskytne-li se nějaký problém, zobrazí se v oznamovací oblasti na hlavním panelu ikona bílé vlaječky (P). Na tu pak stačí klepnout pravým tlačítkem a z kontextové nabídky zvolit příkaz Spustit Centrum akcí.

Nastavení zabezpečení

Centrum akcí jednotlivé problémy barevně odlišuje. Ty závažné jsou označeny červeně, ty méně důležité pak oranžově. V části Zabezpečení se dozvíte, zda je v pořádku aktualizační proces a zda jsou nainstalovány nové aktualizace. Taktéž je kontrolován stav dalších bezpečnostních komponent (antivirus, firewall, antispyware), přičemž Windows by měla automaticky detekovat, jaký

Vypnutí ikony

Chcete-li zakázat zobrazování upozornění prostřednictvím ikony v oznamovací oblasti, klepněte v levé části na Změnit nastavení Centra akcí a v dalším okně pak zrušte zatržení u těch položek, o kterých nechcete být informováni.

bezpečnostní software používáte, a zkontrolovat, zda je funkční. Kontrolována je také aktuálnost virových databází.

Na tomto místě ie možné rovněž přizpůsobit chování funkce Řízení uživa-

telských účtů, která uživatele chrání před potenciálně škodlivými programy. Funkce se zpravidla projevuje tak, že při spuštění nějakého programu zčerná obrazovka a zobrazí se potvrzující dialog. Pokud se objevuje častěji, než je zdrávo, a vám to nevyhovuje, můžete chování změnit. V levé části klepněte na odkaz Změnit nastavení nástroje Řízení uživatelských účtů a v novém okně pak posuňte ukazatel posuvníku na druhou úroveň

CERCI LANS

při potížích. Jde o praktický nástroj, který se pokusí vyhledat případné problémy a najít k nim řešení. V dolní části klepněte na odkaz Poradce při potížích, čímž zobrazíte okno obsahující výčet kategorií všech problémů: Programy, Hardware a zvuk, Síť a Internet, Vzhled a přizpůsobení a Systém a zabezpečení. U každé této kategorie se nachází odkaz pro spuštění průvodce, který by vám měl pomoci vaše potíže vyřešit.

David Budai

CENTRUM ZABEZPEČENÍ VE VISTÁCH

Ve Windows Vista se k Centru zabezpečení dostanete tak, že v Ovládacích panelech přejdete na Zabezpečení I Centrum zabezpečení. V dialogu se nachází rozbalovací záložky týkající se například brány firewall, nastavení aktualizací, antivirové ochrany nebo nastavení funkce Řízení uživatelských účtů. Klepnutím na záhlaví záložky příslušnou sekci rozbalíte.

Zbarvení jednotlivých záložek informuje o tom, v jakém stavu se příslušná komponenta nachází. Zelená barva signalizuje, že je vše v pořádku, při žluté

barvě byste měli zpozornět a zkontrolovat nastavení. Červený pruh pak značí, že je tato bezpečnostní komponenta nefunkční nebo vypnuta.

·		
	Contractory of the local data	
	for our	
	Concession of the local division of the loca	
	Transmission of the local division of the lo	
	Transferrer Barren Barr	1000
	And the second second for	-
	The state of the second second	
	MARTIN	
the second s		

15 minut Mírně pokročilý

Údržba a zálohování

Záložka Údržba ukrývá informace týkající se zálohování dat a problémů se systémem a jeho údržbou. Jde zejména o nekompatibilitu aplikací, jejich špatné fungování nebo potíže se stabilitou. Pokud

> zatím nemáte aktivováno automatické zálohování v rámci Windows, můžete tak učinit v části Nastavit zálohování. Opět platí, že když používáte program jiného výrobce, Centrum akcí by ho mělo detekovat.

Potýkáte-li se s problémem, který není na seznamu uveden, vyzkoušejte Poradce 10

Tajná nastavení Windows 7

Vyzkoušejte několik méně typických nastavení Windows 7, která vám mohou pomoci zjednodušit a zpříjemnit každodenní práci

Přesuňte si hlavní panel

Na většině počítačů naleznete hlavní panel v dolní části obrazovky, neboť se jedná o výchozí nastavení systému. Věděli jste ovšem, že jej můžete přesunout na kteroukoliv stranu obrazovky a přizpůsobit si jej tak více vašim potřebám a stylu práce?

Abyste mohli hlavní panel přesouvat, klepněte do volné plochy hlavního panelu pravým tlačítkem myši a zvolte **Uzamknout hlavní panel** (zrušíte tím zatržení). Nyní by se na hlavním panelu měly objevit bodové zarážky, které tažením myší umožňují přeuspořádat jednotlivé oblasti na hlavním panelu. Vy však klepněte a držte levé tlačítko myši v prázdném prostoru hlavního panelu a přetáhněte kurzor

myši na jinou stranu obrazovky. Panel by na danou stranu měl přeskočit hned, jak se kurzor myši dané strany dotkne.

Využít lze všechny strany obrazovky, pokud máte více monitorů, můžete panel přetáhnout i na další monitory. Nezapomeňte panel po změnách uzamknout, a to klepnutím do volného prostoru pravým tlačítkem a opětovnou volbou příkazu **Uzamknout hlavní panel**.

Komprimujte soubory na disku

Windows 7 podporují takzvanou transparentní kompresi souborů, kdy dojde ke zmenšení velikosti souborů na disku, aniž byste je museli ukládat do archivu ZIP či podobného. Komprimovat tímto způsobem lze vybrané složky nebo i celé disky.

Pro kompresi složký klepněte na její ikonu pravým tlačítkem myši a zvolte Vlastnosti. Poté klepněte na tlačítko Upřesnit a zaškrtněte Komprimovat obsah a šetřit tak místo na disku Po potvrzení budete

dotázáni, zda chcete aplikovat změny pouze na danou složku nebo rovněž na všechny podsložky a soubory. Zvolte

možnost Použít změny pro tuto složku, podsložky a soubory.

Aplikování komprese bude určitou dobu trvat, zvláště pokud složka obsahuje mnoho souborů. Veškeré nové soubory budou automaticky komprimovány také. Jestliže chcete zkomprimovat celý disk, klepněte na něj pravým tlačítkem, zvolte Vlastnosti a zatrhněte možnost Komprimovat jednotku a šetřit tak místo na disku.

Ušetřete si klepání myší

Pro otevření souborů a složek je běžně potřeba poklepání (dvojité klepnutí). Jestliže vám však více vyhovuje způsob ve stylu webových stránek, kdy stačí na soubory a složky klepnout

a složky klepnout pouze jednou, můžete si takto

Windows 7 přizpůsobit. Otevřete nabídku **Start**

a přejděte na **Ovládací** panely | Vzhled a přizpůsobení | Možnosti složky. Zde klepněte na **Otevřít položku** kliknutím (vybrat ukázáním). Jestliže vám nastavení nebude vyhovovat, můžete je kdykoliv vrátit zpět volbou **Otevřít položku dvojitým**

kliknutím (vybrat kliknutím).

2

Vybírání složek a souborů je ovšem trochu složitější v případě otevírání

jedním klepnutím, pomoci však může jiné nastavení. V dialogu **Možnosti složky** klepněte na **Zobrazení** a zatrhněte položku **Vy**-

bírat položky pomocí zaškrtávacích políček. U souborů a složek se nyní zobrazí zaškrtávací políčko, které vám usnadní jejich vybírání.

Tuto možnost můžete použít i při klasickém otevírání poklepáním.

Part Part	A internet of a second
	- win

Rozšiřte si kontextovou nabídku

Když klepnete pravým tlačítkem na nějaký soubor nebo složku, zobrazí se řada příkazů pro operace s tímto souborem. Nabídka ovšem nabízí více možností. Klíčem k jejich odemknutí je klávesa **Shift**. Když klepnete na soubor nebo složku a současně budete držet

učasné budete držet klávesu Shift, kontextová nabídka bude obsahovat několik dalších možností, které vám například umožní soubor otevřít jako jiný uživatel nebo zkopírovat cestu souboru či složky. Také podnabídka Odeslat bude obsahovat cílová umístění navíc.

Aktivujte další hodiny

5 Máte známé v různých koutech světa a potřebujete vědět, kolik je u nich právě hodin? Do systémové oblasti můžete přidat další hodiny s jiným časovým pásmem. Klepněte pravým tlačítkem na položku hodin v oznamovací oblasti a zvolte **Upravit datum a čas**. Přepněte se na záložku **Další hodiny** a zatrhněte **Zobra-**

a + 160	5
ala: toting language.	
مركبينية كرمزر مراهيتهما لمتسر وطيرا	and himself
entration antentes ne terrain pinals ratio desti-	m-annes-sty
and the second se	
Martin Second Links	
and shall receive anised bird a namedia.	
and the second lines	
tend to be a second t	
Construction labor	
of the state of th	
the state way have a second reason of	
TALK STREET, STORE	
and a second sec	

zit tyto hodiny Z rozbalovací nabídky si vyberte časové pásmo a do textového pole napište pojmenování. Po potvrzení se další hodiny zobrazí po najetí kurzorem myši na hodiny hlavní.

Tomáš Mariančík

MULTIMÉDIA

sousední nabídky vybrat fotografie i pohyb v rámci obrazovky.

Po zvolení animací ještě do filmu vložte titulky – pro vložení těch úvodních poslouží možnost Název na hlavní kartě **Domů**. V okně s náhledem se poté zobrazí pole pro psaní titulku, a až jej napíšete, můžete mu zvolit i případně jiný styl z nabídky v pravé části okna.

K vložení koncových titulků poté použijte možnost **Závěrečné titulky** a nastavte je obdobně jako ty úvodní. Pro popisky, které se mají zobrazovat přímo ve filmu, využijte prostřední možnosti **Titulek**; nejprve se však ve filmovém pásu přesuňte na místo, kde se má titulek zobrazovat.

Film můžete podkreslit i hudbou – ve filmovém pásu se přesuňte na místo, kde má skladba začínat, a následně klepněte na možnost **Přidat hudbu** na hlavní kartě **Domů**. Vložená píseň se pak zobrazí nad filmovým pásem jako zelený proužek a táhnutím za jeho okraje ji můžete případně zkrátit. Na kartě **Nástroje hudby**, která se zobrazí po klepnutí na proužek skladby, pak můžete v polích **Zesílení** a **Zeslabení** zvolit postupné zesilování a zeslabování skladby na jejím začátku a konci.

Dominik Dědiček

Sestříhejte si vlastní film

Máte pocit, že k tvorbě vlastních filmů potřebujete profesionální programy a léta zkušeností? Program Windows Live Movie Maker vás přesvědčí o opaku. Vytvoření vlastního filmu totiž není nic složitého

oučástí Windows 7 již není populární nástroj Movie Maker pro tvorbu videí, nad nímž sice zkušení uživatelé ohrnovali nos, skvěle ale posloužil těm, kteří si chtěli jednoduše z fotografií a videí vytvořit dobře vypadající film. Z instalace Windows 7 sice zmizel, ale loučit se s ním nadobro nemusíme, protože je součástí balíku aplikací Live Essentials, jehož instalaci se věnujeme na straně 22. Nová verze tohoto nástroje s přídomkem "Live" přináší zjednodušené a lépe vypadající rozhraní i nové funkce.

Vložení videa

Program spusťte klepnutím na jeho položku v nabídce **Start** a v novém okně následně klepněte na možnost **Přidat** videa a fotografie. V dialogovém okně poté zvolte obrázky a klipy, z nichž chcete sestříhat film, a klepněte na tlačítko **Otevřít**.

Jakmile se zvolené soubory načtou do programu, uvidíte je v pravé části okna, kde se automaticky poskládají do filmového pásu. Pokud vám nebude vyhovovat pořadí klipů a fotografií (přehrávat se budou odshora dolů), můžete je jednoduše přetáhnutím jejich položek přeskládat k obrazu svému. Klepnutím na některý klip nebo obrázek a následným stisknutím klávesy **Del** jej můžete z filmu úplně odstranit.

Střih a přidání efektů

2 Oproti předchozím verzím Movie Makeru se nyní již klipy automaticky nerozdělují na dílčí scény. Pokud tedy potřebujete pracovat i s jednotlivými částmi klipu, musíte si jej ručně rozdělit na scény, k čemuž poslouží tlačítko **Rozdělit** na kartě Ú**pravy**.

Nejprve klepněte do filmového pásu poblíž místa, kde chcete učinit střih, a následně se tažením černé čáry ve filmovém pásu posuňte k přesnému místu střihu – kde se právě nacházíte, to vždy uvidíte v okénku s náhledem nalevo. Jakmile budete na místě, kde chcete učinit střih, klepněte na tlačítko **Rozdělit**. Stejným způsobem učiňte střih na místech, kde budete potřebovat pracovat s jednotlivými scénami. Pokud ale chcete do filmu přidat jen hudbu a titulky, není nutné jej takto ručně rozdělovat na scény.

Jednotlivým scénám nebo obrázkům můžete na kartě **Vizuální efekty** zvolit různé filtry – kromě řady efektů ale v nabídce najdete například volbu pro černobílé video nebo různá nastavení, která vylepší barevnost filmu.

Titulky a hudební doprovod

Mezi fotografie a jednotlivé části videa můžete vložit přechody, díky nimž nebude střih tak ostrý a výrazný. Najdete je na kartě **Animace** a spolu s nimi můžete ze

COSHOTOVÝM FILMEM?

Když je film hotový, uložte jej do počítače klepnutím na možnost **Uložit film** na kartě **Domů**. Přímo z programu také můžete prostřednictvím ikon na hlavní kartě svůj film přímo nahrát na Facebook nebo YouTube. Z videa si můžete i jednoduše vytvořit filmové DVD, a to podle návodu na straně 52.

FOTOGRAFIE

WINDOWS LIVE FOTOGALERIE

- 1 organizace snímků
- 2 ► publikace na webu
- 3 ► označování osob na fotografiích

Začátečník

Fotogalerie, která vám udělá pořádek

Jednou z aplikací balíčku Windows Live Essentials je také Live Fotogalerie. Díky širokým možnostem nastavení a zajímavým funkcím se může velmi snadno stát nejen vaším výchozím prohlížečem fotografií, ale také editorem a správcem v jednom. Vše je přitom velmi jednoduché a připravené i pro naprosté začátečníky

PUBLIKUJTE JEDNÍM KLEPNUTÍM

Jednou z oblíbených činností, kterou dnes využívá spousta uživatelů, je publikace snímků v internetových albech a úložištích. Windows Live Fotogalerie tuto činnost výrazně usnadňuje.

Po zorganizování a utřídění vašich snímků si z nich prostřednictvím záložky **Vytvořit** můžete snadno vytvořit panoramatické fotky, fotokoláže nebo díky aplikaci Windows Live Movie Maker, která je rovněž součástí balíčku sady Windows Live Essentials, také jednoduchou filmovou prezentaci. Ať už snímky nebo vytvořená videa pak snadno a rychle publikujeme na Facebooku, na YouTube, na Rajčeti nebo dalších webových službách.

FOTOGRAFIE

rganizace a úprava snímků patří k tomu, co na digitální fotografii zabere nejvíce času. "Nacvakat" fotky totiž umí každý, zvlášť když není třeba šetřit kinofilmem, ale vybrat z nich ty nejkvalitnější, případně je ještě ořezat nebo kompozičně upravit, už není zdaleka tak jednoduché. Pokud nechcete nad úpravou fotek trávit hodiny času a vystačíte si s jednodušším nástrojem (který sice nenabídne tak pokročilé možnosti jako např. Zoner Photo Studio, ale pro základní úpravu bohatě postačuje), vyzkoušejte novou verzi Windows Live Fotogalerie.

Z běžného prohlížeče fotografií se časem vyklubal poměrně šikovný nástroj, jehož prostřednictvím můžete snímky také organizovat a upravovat. Vše navíc ve stylu nejnovějších aplikací společnosti Microsoft, tedy s pásem karet v horní části okna, díky němuž budete mít nejpoužívanější funkce stále na očích.

Ani organizace snímků není úplně standardní. Zatímco v jiných aplikacích třídíte snímky především přesouváním v rámci složek, ve Windows Live Fotogalerii využijete mnohem víc kritérií. K jednotlivým snímkům totiž můžete kromě obvyklých značek (tagů) přidat také příznak (vlaječku), hvězdičkové hodnocení, umístění, kde byla fotografie pořízena, program si sám navíc automaticky zjišťuje datum pořízení fotky a umožňuje podle něj filtrovat také.

Pro vyhledávání konkrétních snímků tak máte k dispozici víc než dostatek možností, vyhledávání je navíc usnadněno tím, že stačí nad třídící kategorii umístit

SLOVNÍČEK

Značky (tagy) jsou klíčová slova, která mohou značit cokoliv, podle čeho pak snímek snáze najdete. Mohou tedy označovat událost, na níž byla fotografie pořízena, objekt, který se na snímku nachází, apod. Značek můžete k fotografiím přidat neomezeně mnoho, čím více jich přiřadíte, tím snadněji se vám následně bude hledat

ukazatel myši a vyfiltrované snímky se automaticky zobrazí v hlavní části okna. Můžete tak zkoušet kombinovat různé možnosti a kritéria hledání.

lvo Mareček

INTERNET

INTERNET **EXPLORER**

- 1 ► instalace
- 2 ► přizpůsobení rozhraní
- 3 ► nastavení doplňků
- 4 ► zaiímavé funkce

tandardní součástí Windows 7 je prohlížeč Internet Explorer ve verzi 8, která se od té nejnovější na první pohled příliš neliší. Nicméně platí (a to nejen z hlediska bezpečnosti), že při práci s internetem byste měli vždy používat nejnovější verzi, která je dostupná.

Instalace

Instalace verze 9 totiž není vůbec 1 složitá, protože ji Microsoft distribuuje přímo prostřednictvím služby Windows Update. Klepněte proto na tlačítko Start a přejděte na Ovládací panely | Systém a zabezpečení | Windows Update. Následně klepněte na Vyhledat aktualizace a vyčkejte, než dojde ke zkontrolování nových aktualizací.

Pokud se zobrazí nápis K dispozici: Důležité aktualizace, klepněte na něj a v seznamu vyhledejte a označte položku Aplikace Windows Internet Explorer 9. Pokud zde není, Internet Explorer 9 už máte nainstalovaný. Následně klepněte na OK a na Instalovat aktualizace, čímž zahájíte instalaci.

Během instalace budete ještě dotázáni, zda chcete aplikaci Internet Explorer 9 nainstalovat, klepněte proto na tlačítko Nainstalovat. Jestliže se po nainstalování zobrazí žádost o restartování, odsouhlaste ji. Poté již budete moci prohlížeč spustit přímo z nabídky Start. Při prvním spuštění vám bude nabídnuto prvotní nastavení,

Internet Explorer 9: podrobný návod

Hledáte jednoduchý a svižný webový prohlížeč, který vás nebude zatěžovat zbytečnostmi? Internet Explorer 9 se oproti svým předchozím verzím vydal cestou jednoduchého rozhraní a výrazně se zvýšila i jeho rychlost, takže určitě stojí za vyzkoušení

pro maximální bezpečnost zvolte Použít doporučené zabezpečení a kompatibilitu a klepněte na **OK**.

Základní nastavení rozhraní

Novinkou v Internet Exploreru 9 je sjednocení řádku s políčkem pro adresu a záložkami, díky čemuž se ušetřilo místo a zvětšil se tak prostor pro samotnou stránku. Pokud při práci nepoužíváte mnoho záložek, neměl by nastat problém, pokud vám však toto řešení nevyhovuje, je možné je změnit. Klepněte pravým tlačítkem na záložku či do volného prostoru na řádku s adresním políčkem a záložkami a zvolte Zobrazit záložky na

samostatném řádku, čímž se záložky přesunou na samostatný řádek.

Pro ušetření prostoru jsou skryty i další panely, pokud je však vyžadujete a nevadí vám menší dostupný prostor, můžete je opět zobrazit. Klepněte pravým tlačítkem do volného prostoru v záhlaví okna a klepněte na Řádek nabídek, jestliže chcete trvale zobrazit klasické nabídky. Vhodnější je však nechat je skryty a zobrazit je dočasně pouze tehdy, když je potřebujete, stiskem klávesy Alt.

Dalším skrytým panelem jsou Oblíbené položky, který najdete ve stejné nabídce. Obsahuje vaše oblíbené stránky pro rychlý přístup, k oblíbeným stránkám

INTERNET

A REPORT OF LAND	The second second	Subard (	-	da nation	In succession,
Transmitt contra Transmitt contra	Inclusion of the local		-		
	Annual and a second		1111	111	11
And Description	-	37.000	-		
and the second	1	- 37107	-		

však lze přistupovat i přes ikonu hvězdičky, takže je na vás, které řešení vám bude vyhovovat lépe. Aktivovat můžete ještě **Panel příkazů** a **Stavový řádek**. Aktivované panely můžete kdykoliv stejným způsobem zase skrýt.

Nastavení doplňků

Funkcionalitu Internet Exploreru Ize rozšířit pomocí celé řady doplňků. Klepněte na Nastavení I / Spravovat doplňky, čímž otevřete správce, který obsahuje seznam doplňků a jejich stav.

Všimněte si také sloup-

ců Čas načtení a Čas navigace. První sloupec udává, jak moc daný doplněk prodlužuje spuštění prohlížeče, a druhý, o kolik načtení stránky. Díky těmto sloupcům můžete snadno najít doplňky, které výrazně zpomalují váš prohlížeč. Nevyžadujete-li některé doplňky, můžete je bez obav deaktivovat, zvláště když výrazně zpomalují celý prohlížeč. Za tímto účelem klepněte na nechtěný doplněk a potom klepněte na **Zakázat**.

	- 2 - 7 - 7
Mp/Inneamlandoes.co/	Darth - Knew
Interconnectory.	
http://wheeledises.cp/	
http://google.com/	
http://facebook.com/	
Photos .	
Window Live Hybrid - Begintry a real	and special blacks.
Geogle	
Internet Englisher Galerie	
Upland jokilly	
Nucleared only	
Taktung Settings	
	1

Nastavení vyhledávačů

Do adresního řádku můžete kromě adresy zadávat i klíčová slova, což automaticky otevře vyhledávač a vyhledá zadané termíny. Ve výchozím stavu je k dispozici pouze **vyhledávač Bing**, preferujete-li jiné, můžete si je jednoduše přidat. Klepněte na **ikonu lupy** *p* v adresním řádku a následně klepněte na **Přidat**. Tím se dostanete na stránku se seznamem různých vyhledávačů. Naleznete zde obecné vyhledávače i specializované (například na videa, obrázky či zboží).

Klepněte na požadovaného poskytovatele hledání a nainstalujte jej klepnutím na **Přidat do aplikace Internet Explorer**. Opakováním můžete přidat další posky-

tovatele hledání. Kdykoliv klepnete na symbol lupy v adresním řádku, zobrazí se nabídka vyhledávačů ve formě ikon. Klepnutím na jednu z nich vyberte vyhledávač, který se použije pro vyhledání zadaného klíčového slova.

Připínání webových stránek

5 Za povšimnutí stojí také možnost připínání webových stránek na hlavní panel. Pokud některé stránky navštěvujete velmi často, získáte k nim rychlý přístup a často i bonusové funkce.

Přejděte tedy na webovou stránku, kterou chcete připnout na hlavní panel. Následně umístěte ukazatel myši nad ikonu

stránky v adresním řádku a přetáhněte ji na hlavní panel, čímž by se na něm měl vytvořit nový zástupce. Klepnutím na něj otevřete Internet Explorer s danou stránkou.

Pokud na ikonu klepnete pravým tlačítkem, zobrazí se nabídka, která může

Annual quantum (		a.1-4-4	 -
	-	Autor	-
		-	
	_		
	-		 _

nastavením můžete přijít o možnost zobrazování relevantních reklam na stránkách. Po nakonfigurování seznamu nezapomeňte ve správci doplňků klepnout na **Povolit**, abyste aktivovali položku **Váš individuální seznam.**

Tomáš Mariančík

BEZPEČNÉ SURFOVÁNÍ

Během prohlížení webu jste v IE 9 chráněni **SmartScreen** filtrem, který vás upozorní na případné podezřelé stránky. Stále je však nutné dodržovat základní pravidla bezpečnosti: neklepejte bezhlavě na neznámé odkazy na stránkách a nestahujte a nespouštějte žádné soubory, pokud nedůvěřujete jejich zdroji.

Nainstalovat můžete i dodatečné bezpečnostní řešení, například AVG

Link Scanner, který při vyhledávání na internetu ověří bezpečnost odkazů. Najdete jej na stránce <u>free.avg.com/cz-cs/</u> <u>linkscanner</u>, kde si stáhněte instalační soubor pro 32 nebo 64bitovou verzi systému (podle vaší verze Windows). Po restartování prohlížeče se ve spodní části zobrazí zpráva o novém doplňku. Aby byl aktivován, musíte klepnout na **Povolit**.

Zabezpečené weby

Někdy se můžete setkat s webovými stránkami využívajícími šifrování, které nefungují korektně. V takovém případě vyzkoušejte aktivaci některých deaktivovaných protokolů: klepněte na **Nastavení I Možnosti Internetu**, přepněte se na záložku **Upřesnit** a zde zaškrtněte položky **Používat protokol SSL 2.0, Používat protokol TLS 1.1** a **Používat protokol TLS 1.2**.

u některých stránek obsahovat speciální funkce pro rychlý přístup k některým funkcím webové stránky. Tyto funkce si můžete vyzkoušet kupříkladu na sociální sítu Facebook.

Nenechte se sledovat

Prohlížeč vás umí ochránit i před webovými stránkami, které sledují vaši aktivitu na internetu. Zvolte Nastavení
Zabezpečení | Ochrana před sledováním a v nově otevřeném okně klepněte na Váš individuální seznam | Nastavení.

Zobrazí se seznam poskytovatelů obsahu, tedy služeb, které mohou sledovat vaší aktivitu. Označením daného poskytovatele a klepnutím na **Blokovat** zakážete sledování vaší aktivity. Zároveň však tímto

OFFICE 2010 STARTER

- 1 ► výběr správného média
- 2 ► instalace přenosných Office

INTERNET

3 ► použití v počítači

Pokročilý

plikace sady Office patří k základním nástrojům, s nimiž zpravidla pracujete vždy a všude. Přecházíteli však mezi počítači, ne na každém z nich najdete stejnou verzi Office. Proč si zvykat na jiné uživatelské rozhraní, když si Word i Excel můžete přibalit s sebou na flashdisk? Když si navíc na stejnou USB klíčenku nahrajete i dokumenty, s nimiž pracujete, máte celou kancelář doslova a do písmene v kapse. Vše je samozřejmě zdarma a zcela legální.

Výběr flashdisku

Ne na každý flashdisk je však možné aplikace sady Office 2010 Starter nainstalovat. Protože se po připojení k počítači nebudou Office nikam přesouvat a budete s nimi pracovat přímo z paměťového média, je třeba, aby disk splňoval určité parametry - tím nejdůležitějším je samozřejmě rychlost. Právě kvůli rychlosti není v současnosti možné Office 2010 Starter nainstalovat na externí pevné disky jejich paměť je ve srovnání s flash pamětí stále velmi pomalá.

Na výběr tak máte z flashdisků a paměťových karet. Moderní paměťové karty s tím dnes většinou nemají problém, parametry si proto hlídejte především u flashdisků. Rychlost, která je u každé USB klíčenky udávána, by měla být minimálně 20 MB/s pro čtení a 10 MB/s pro zápis. Pro samotnou aplikaci je pak třeba ještě asi 500 MB volného místa, budete-li na flashku ukládat i své dokumenty, pak samozřejmě více.

Vezměte si **Office do kapsy**

Na nově zakoupených počítačích se již velmi brzy začne obievovat nová verze Starter aplikace Microsoft Office. Má sice omezené možnosti, pro základní využití však bohatě postačí. Navíc si ji můžete nainstalovat i na flashdisk nebo paměťovou kartu a nosit neustále u sebe

Encount of the second s	1
Effect Verdinandig site (a) 4.20 (in control with a (in), or on Verdinandow (int (in)) Verdinandow (int (in)) 1.1 ⁻¹ de verdina mang of 1.40 (in) Matalacament	Existent butter Offen extended instant alterative assessments alterative Physics I include relative Offen Publica Incel)
	ليسير ليسير إيسير

Instalace

Přejděte ve Windows do nabíd-1 ky Start a postupně klepněte na volby Všechny programy | Microsoft Office Starter | Nástroje systému Microsoft Office 2010 a potom na příkaz Správce zařízení Microsoft Office Starter Na cestu.

Po odklepnutí tlačítka Spustit stáhne průvodce potřebné soubory z internetu a nabídne vám mobilní zařízení pro instalaci. Po potvrzení volby tlačítkem Nainstalovat bude provedena instalace Office na přenosné zařízení, což trvá v závislosti na jeho rychlosti desítky sekund až minut.

Použití

Nyní vložte flashdisk nebo paměťovou kartu do počítače, v němž chcete Office 2010 spustit. Po otevření obsahu média vyberte v hlavní složce soubor Office 2010,

OFFICE 2010 STARTER

Office 2010 Starter je speciální edice nových Microsoft Office 2010 určená pro výrobce a prodejce nových počítačů. Nahrazuje sadu Microsoft Works, ve srovnání s "plnými Office" je tak

funkčně omezená. kromě funkčního omezení také zobrazuje reklamní sdělení. V rámci sady Office 2010 Starter jsou k dispozici jen aplikace Word a Excel.

zobrazí se jednoduché okno, z něhož si vyberete spuštění Wordu nebo Excelu. Poté se spustí krátká instalace trvající několik desítek sekund. Následně potvrďte znění licenční smlouvy a zvolte, zda chcete instalovat aktualizace.

V posledním kroku si můžete vybrat, do jakého formátu budou vaše přenosná Office ukládat - zda budete chtít jako primární využívat soubory Office 2010 (přípony DOCX, XLSX - volba Otevřené formáty Offi-

ce Open XML, nebo otevřené

dokumenty OpenOffice (přípony ODT, ODS - v tomto případě zvolte Otevřené formáty OpenDocument). Nastavení potvrďte tlačítkem OK, čímž zároveň spustíte vybranou aplikaci.

Základní aplikace Office 2010 zůstává spuštěná a můžete ji tlačítkem "ד minimalizovat do pravé části hlavního panelu.

Tam zůstane až do doby, než vytáhnete přenosné zařízení z počítače. Právě zde si musíte dát pozor, abyste nevytáhli omylem flashdisk nebo kartu dříve, než ukončíte Office a uložíte soubory - jinak o ně totiž nenávratně přijdete. Office 2010 Starter totiž nemohou běžet, pokud v počítači není flash nebo karta vložena.

Petr Broža, Ivo Mareček
www.microsoft.cz

PRO WINDOWS

Jak udržet Windows 7 svižná

Když svůj počítač postupem doby stále více zatěžujete, instalujete do něj různé programy, kopírujete do něj nové soubory a naopak starší data odstraňujete, počítač se zpomaluje. Jak jej udržet v co nejlepší kondici?

fím, že se počítač postupem doby zpomaluje, se musíte smířit. Je to skutečnost, která však na druhou stranu nemá co do činění s kvalitou použitého operačního systému. Pokud byste do počítače s Windows neinstalovali žádný program, nekopírovali žádné soubory (fotografie, videa, dokumenty) a ani byste si neprohlíželi internet, pak by samozřejmě zůstal zakonzervovaný a stále stejně rychlý.

Kopírování souborů však způsobuje fragmentaci disku. Počítač se snaží zapsat data do nejbližšího volného místa na disku, neposkládá je úplně optimálně a to má za následek delší čas pro čtení dat – počítač je musí hledat v různých částech disku. Rychlosti počítače nepřidají ani dodatečně instalované programy. Budete-li se držet následujících tipů, zůstane váš počítač v maximální možné kondici.

stated and	10.000	the .		California de Ca	
Statistics.	terms .	and the local division of the	A DOUBLE FOR STATE		£.
President	Intel Supplicities	i Prepat N.	1001007104031		1
Timber of.	Annual Loss	hang tank.	whether the second		1
ALCOHOLD BE	handrei	C Property.	reprint the later.		
E manual and	Anthe Trainet	The second secon	recently in the second data		
if the said its.	North Cont.	Name and	HORSEFTMENT.		
Nonet In.	mound they.	12 8748 88-10	warmed from the		
il Manaah (A.,	Acception-	CPROMPL-	increase from the		
A reasonable (at	Annal Sec.	C Property Adv.	-April Provide -		
E Manual III .	decad (http://	2 page 14	NUMBER OF STREET		
R Renards M.	Normal Cont.	TO Product PL	water weeks		
A local bia.	in the second se	1. Property 14.	scent from the		- 12
a supportant	Condition in the	Robert House	and the set of the set		

Správa programů po spuštění

Ve Windows XP, Vista i 7 najdete v nabídce **Start** položku **Po spuštění**. Některé programy zde vloží zástupce způsobujícího, že se tyto programy, nebo některé jejich části, spustí hned po startu Windows. To nejenom že prodlužuje čas spuštění počítače a jeho přípravy k práci, ale v případě, že tyto programy zrovna nepoužijete, zbytečně zabírá operační paměť a zpomaluje chod dalších aplikací. Po uvážení tedy můžete přes pravé tlačítko myši položky z této nabídky odstranit.

Větší přehled o tom, co se pouští po startu Windows, vám podá program **msconfig**. Spustíte jej zadáním názvu do nabídky **Start** nebo po stisku klávesové zkratky **Win+R**. Přepněte se zde na kartu **Po spuštění** a vypněte programy, které

NAME INC.		
VyGeeni aanu		
Promoti programa Vylikkel dala, mili dalavella milita na patrolos El Jackey, kiesi lucku oderanity	de unite el 2.86	-
In Colors and reports	Their	1
Colland suboy Internets	25.4 MB	1
IZ all Office webowi staticity	80.048	9
Cebug Durg: New	275 MB	
III II Not	1.96 GB	4
Celevel misso no staku, komi pialuite	2.00	58
Topic Contraction of the Contrac		
Fragmen Studienie soudowy programol posou invikidaci i prvi satyłka Jane skolenie suboradkoty z Historestu weborel steleniu. Tyte prisciby posu dochamie Downikaded Program Nes na pervete doku.	y Astronik a spinty A subsport urbit Astery on dialon	
Faster Stadered and and a standard statements and a statement of the state	y Adhealt a spinty of solinatory when followy we dollow	1

podle svého názoru nepotřebujete ihned po startu. Jestliže některý z nich přestane fungovat, můžete se do tohoto nastavení později vrátit a opět jej aktivovat.

Pravidelné čištění

2 Jakmile máte upraven seznam automaticky se spouštějících programů, můžete se pustit do čištění počítače. Provádějte je minimálně jednou za měsíc, raději každý víkend. Vyčištěním se zbavíte dočasných souborů, které programy vytvářejí při své práci jako pomocná data. Uvolníte místo na disku a předejdete jeho fragmentaci. Nabídkou **Start** otevřete okno **Počítač**, klepněte pravým tlačítkem myši na ikonku disku, z nabídky vyberte **Vlastnosti** a v novém okně klepněte na tlačítko **Vyčištění disku**. Počkejte na výpočet místa, které vyčištěním uspoříte, vyberte položky, jež chcete

WINDOWS 7

- 1 > správa programů po spuštění
- 2 ► msconfig a Autoruns
- 3 ► smazání nepotřebných dat
- 4 ► defragmentace disku

odstranit (všechny mají vysvětlující popisek), a jejich smazání potvrďte.

Defragmentaci spouštějte vždy jako poslední

Defragmentace je proces, který poskládá data na disku tak, aby se k nim počítač dostal co nejrychleji. Spuštění defragmentace má smysl až poté, co počítač zbavíte nepotřebných dat, tedy po vyčištění disku. Také defragmentaci je vhodné spouštět pravidelně.

Do nabídky **Start** stačí zadat pár znaků ze slova **Defragmentace** a potom spustit program **Defragmentace disku**. V něm najdete dvě tlačítka. Po vybrání disku a klepnutí na tlačítko **Analyzovat** zjistíte, jak moc je disk fragmentován (v nepořádku), tlačítkem **Defragmentovat** data na něm opět poskládáte.

Jan Polzer

-	-	- Bargaran
-	a	
20	TABLE AND ADDRESS OF	

PŘEHLED O TOM, CO SE SPOUŠTÍ SAMO

Pokud se nebojíte experimentů a máte svá data dobře zálohována, vyzkoušejte doplňkový program od výrobce Windows s názvem **Autoruns**. Jde o zásadní vylepšení msconfigu, které zobrazí mnohem více informací o tom, které programy, ale i další položky, se spouštějí ji po startu Windows. Jejich vypnutí opět zařídíte zaškrtávacími políčky a následným uložením nastavení. Najdete zde možnost vypnutí nejenom programů, ale také některých ovladačů, kompletní seznam služeb a další nastavení.

PRO WINDOWS

www.pcrady.cz

WINDOWS 7

- 1 poradce při potížích
- 2 bod obnovení
- 3 ► nestartující systém

íky speciálním nástrojům můžete některé nejčastější problémy vyřešit sami - stačí následovat pokyny příslušného průvodce. Centrum pro řešení problémů (Poradce při potížích) otevřete tak, že v nabídce Start přejděte na Ovládací Panely | Vyhledat a opravit problémy.

Nekompatibilita

Máte problémy s kompatibilitou a některé programy vám nefungují? Otevřete tedy stránku Poradce při potížích a zde klepněte na Spustit programy určené pro předchozí verze systému Windows. V uvítacím dialogu klepněte na Další a na následující stránce zvolte ze seznamu nefunkční program.

Pokud se v seznamu nenachází, zvolte Není v seznamu a pokračujte dále. Jestliže jste v předchozím kroku zvolili Není v seznamu, budete dotázáni na umístění problémového programu, klepněte proto na Procházet, najděte patřičný soubor a pokračujte dále.

SYSTÉM NESTARTUJE

V případě, že systém zcela odmítá nastartovat, restartujte počítač, a ještě než naběhne systém, opakovaně stiskněte klávesu F8. Zobrazí se speciální nabídka, ve které vyberte možnost Opravit tento počítač, a potvrďte klávesou Enter.

Po spuštění obnovovacího průvodce zvolte jazyk a na následující stránce průvodce se přihlaste se svým uživatelským účtem. Poté vám budou nabídnuty různé nástroje pro opravu systému. Vyberte volbu Oprava spouštění systému, která je prakticky zcela automatizovaná. Následně se nástroj pokusí počítač opravit.

Vyřešte své problémy s Windows

Při používání počítače může nastat celá řada problémů. Přestože řada z nich vyžaduje odborný zásah, některé se opakují a existují pro ně automatizovaná řešení

Průvodce se vás postupně zeptá na podrobnosti o nefunkčnosti programu a v závislosti na zvolených možnostech vytvoří nastavení kompatibility a zobrazí tlačítko Spustit program. Klepněte na ně a otestujte, zda problém zmizel.

Následně pokračujte klepnutím na Další. V případě, že program fungoval správně, klepněte na Uložit tato nastavení pro tento program, jinak zvolte Zkusit řešit potíže znovu s jinými nastaveními, čímž se vrátíte zpět. Vyzkoušejte jiné nastavení a postup opakujte. Pokud se problém přece jen nepodaří vyřešit, pravděpodobně se budete muset smířit s tím, že starý program fungovat nebude.

A familiant	1
Vyhele propos, a Verje oda prije. Nasta propos i star tekster da se	
National Sectors All Sectors Distance Restauring and Distance Restauring and Distance Restauring and Distance Restauring and Distance Restauring Distance Restauring and Distance Restauring and Distance Distance Restauring and Distance Restauring and Distance Restauring and Distance Distance Restauring and Distance Restauring and Distauring and	1
And a feature of the second se	1

Průvodci řešením problémů

Většina problémů s hardwarem, tedy zařízeními v počítači a připojenými k počítači, je pokryta v sekci Hardware a zvuk, klepněte tedy na tuto sekci pro zobrazení všech možností. Řešit lze problémy se zvukem, vypalováním, síťovými, kartami, tiskárnami a dalšími zařízeními.

Pokud se vaše potíže týkají připojení do sítě a internetu, sdílení souborů, tiskáren a podobně, pak zvolte kategorii Síť a Internet. V případě problémů s grafickým rozhraním systémů, zejména při nefunkčnosti grafického prostředí Aero, zvolte kategorii Vzhled a přízpůsobení. Při problémech s aktualizacemi systému či s vyhledáváním souborů využijte kategorii Systém a zabezpečení.

Vždy tedy vyberte správného průvodce, klepněte na něj, čímž jej spustíte, a následujte jeho instrukce. Průvodce se vás většinou nejprve zeptá na některá upřesnění a shromáždí potřebné informa-

-	1
	Annales of gentles a particular Manales of gentles and an and an and a second s
territe .	22 tare
	Realization to the second
	Mildranter Party and a second second second
	S total address of
	Kalendari andalari baranan baranan
-	give and contraction of the board that

ce. Poté navrhne řešení nebo přímo provede některé opravy. Přesný postup se bude lišit podle daného průvodce a konkrétního problému.

Obnovení systému

Jestliže se vážné problémy projeví po instalaci aplikace a nedaří se vám je odstranit, často pomůže funkce obnovení systému, která vše vrátí do stavu před problémovými změnami.

V nabídce Start proto zvolte Ovládací panely | Systém a zabezpečení | Obnovit počítač do dřívějšího stavu | Spustit nástroj Obnovení systému. Spustíte průvodce, v němž pokračujte na další stránku, která obsahuje seznam dostupných bodů obnovení, často uvádějící, kdy byl bod vytvořen popis příležitosti vytvoření (kupříkladu instalace programu), a datum.

Vyberte bod odpovídající stavu, kdy byl počítač ještě v pořádku, a klepněte na Další. Na konci průvodce se zobrazí souhrn a samotné obnovování zahájíte tlačítkem Dokončit. Poté vyčkejte do chvíle, kdy se počítač restartuje. Přetrvají-li problémy, můžete vyzkoušet postup zopakovat se starším bodem obnovení.

Tomáš Mariančík

Second States	na, at Marine by pro	and the second second	3
TA PLOT	Sur .		2
Canal Miles av	-	1	unistanaes
		(Descale	Mail Long

PRO WINDOWS

Jak opravit počítač jedním klepnutím

Microsoft Fix it Center je speciální nástroj, který automaticky řeší problémy v systému. Vše přitom zvládá s až nezvyklou lehkostí. Jednoduše klepnete na příslušné tlačítko a počkáte na opravu

8		_	1
	Last Res	-	
	1.00		B.M.L
· The Concession is a Westgelaw Data Decidence			B. Marriel
A main take			9.4412
Statements in the second secon			
1 () balant of lower			8.44.14
+ SE manine	54		R.Maria
-			S.M.J
· ·			NUMBER OF
9	Gim	- 1	0 -

římo ve Windows je integrován mechanismus pro hledání řešení různých problémů, které se objeví při práci s operačním systémem. Ne vždy je však tato funkce využitelná, protože řešení vyhledává na internetu. Jenomže chybové hlášení, které je schopno odeslat popis problému na internet a najít řešení, řada uživatelů jednoduše stornuje dříve, než se toto řešení zobrazí. Nevyřešené problémy pak zůstávají zaprotokolovány v počítači bez návodů, jak je odstranit.

Augusta and a second	2
There all in the day free barrel lights having a digen-	-
Charlense Analysissen Littlesine Comprised Search Spectra Statement Littlesine	_
Contract of the star front baseds, Chinese	
	-
ar his Line	Contraction of the

Nový program Microsoft Fix it Center dovede tyto problémy znovu najít a vyřešit. Vše přitom zvládá s až nezvyklou lehkostí. Jednoduše klepnete na příslušné tlačítko a počkáte na opravu. Nemusíte číst dokumentaci ani pátrat po příčinách problémů, aplikace se o vše postará automaticky.

Seznam problémů

V hlavním okně Microsoft Fix it Center uvidíte seznam různých problémů evidovaných ve Windows. U každého z problémů najdete tlačítko pro zobrazení detailních informací. Například u problému s Windows Update se dozvíte, že Fix it Center dokáže automaticky vyřešit problémy s aktualizacemi Windows. Pokud zde nenajdete oblast, do které by váš problém s Windows spadal, klepněte vespod na tlačítko pro přesun na webové stránky, kde se můžete pokusit problém a jeho řešení vyhledat.

Oprava problému

Po klepnutí na tlačítko **Run** u vybrané skupiny

problémů si Microsoft Fix it Center vyžádá potvrzení spuštění opravného prostředku. Poté zobrazí jednoduchého průvodce. Většinou je k dispozici tlačítko, kterým spouštíte detekci problémů. Zobrazuje-li více voleb, klepněte na tu, která je označena jako **Recommended**, tedy Doporučená. Například při řešení problémů s rychlostí Internet Exploreru vám Fix it Center zobrazí seznam doplňků, které by bylo dobré v zájmu zrychlení webového prohlížeče vypnout. Zároveň uvidíte čas, o kolik tyto doplňky start prohlížeče zpomalují.

Podrobnější informace

3 Poté, co spustíte nějakého řešitele problémů, at už problém vyřešíte, nebo nikoli, se v dané sekci v hlavním okně Fix it Center objeví podrobnější informace o tom, jaké problémy Windows v této oblasti evidují. Pokud tedy spustíte opravu Internet Exploreru a posléze si zobrazíte detail této skupiny, uvidíte

MICROSOFT FIX IT CENTER

- 1 > seznam problémů
- 2 ► podrobné informace
- 3 ► řešení problémů
- 4 ► další nastavení

vnořený rámeček popisující nalezené problémy s výkonem a další potenciální potíže. Všechny tyto informace odpovídají okamžiku, kdy kontrola dané části systému proběhla naposledy.

A the Conte				3
a second state of the second state of the	200	A CONTRACTOR OF	-	
· · · · · · · · · · · · · · · · · · ·		THE OWNER		Keul
	ta selan Selan Selan		-	
9		Gim	6	-

Dodatečné nastavení

Při instalaci nebo později kdykoli po stisknutí tlačítka **Settings** v hlavním okně programu se vám zobrazí průvodce upřesňujícím nastavením. V tuto chvíli slouží jen pro zadání vašeho účtu Windows Live ID (které možná používáte například při přihlašování do komunikátoru Windows Live Messenger) a výběr toho, zda chcete informace o provozu Microsoft Fix it Center automaticky zasílat společnosti Microsoft.

Jan Polzer

JAKÉ PROBLÉMY MÁ VÁŠ POČÍTAČ?

Seznam nalezených problémů si Windows udržují po řadu dní. Můžete si je tak později prohlédnout v přehledném grafu. Zobrazíte jej otevřením **Ovládacích panelů**, spuštěním **Nástrojů pro správu** a dále spuštěním **Prohlížeče** událostí. Na levé straně si rozklepněte sekci **Protokoly systému Windows** a přepněte se na **Aplikace**, **Zabezpečení**, **Instalaci**, **Systém** nebo **Předané události**. Tím si vyfiltrujete seznam problémů nebo upozornění, jež systém Windows v uplynulých dnech zaznamenal.

DOMÁCNOST

DOMÁCÍ SKUPINA

- 1 ► vytvoření domácí skupiny
- 2 ► připojení počítačů
- 3 ► sdílení souborů a tiskáren

30 minut

ednou ze zajímavých funkcí, které přinesl operační systém Windows 7, je i nástroj Domácí skupina, s jehož pomocí můžete velmi jednoduše sdílet mezi počítači ve vaší domácí síti soubory a případně i tiskárnu. Nejedná se přitom o funkci se složitými nastaveními, ba naopak - na každém počítači zadáte pouze přístupové heslo a zvolíte si, co vše chcete sdílet.

Tento nástroj navíc nevyžaduje použití speciálních zařízení - stačí, aby počítače ve vaší domácnosti byly připojeny (je jedno zda kabelem či bezdrátově) ke stejnému směrovači nebo modemu od internetového poskytovatele. Podmínkou, abyste mohli pracovat se soubory uloženými na některém počítači, je pak samozřejmě to, že bude zapnutý.

<u></u>	- 🕘
PRACOVNELA Nekolik shi (Tento počital)	Internet
Zobrazit sktivel sité	
dominik@dedicek.cz	Druh přistup Přípojení
	Druh pristup
Neznámá sit	Distant

Nastavení profilu sítě

Zklamat bohužel musíme čtenáře, kteří na počítačích v domácnosti mají různé verze Windows. Domácí skupina je totiž výhradně záležitostí nejnovějších Windows 7.

Nastavení profilu sítě

Pro připojení počítačů do domácí skupiny je nutné, aby na každém z nich byl síťový profil nastaven na možnost Domácí síť. Na profil sítě se vás operační systém dotázal, když jste se k ní poprvé připojili. Pokud si nejste jistí, zda jste tuto možnost dříve zvolili, klepněte

Snadné sdílení v domácí síti

Nebaví vás neustále přebíhání mezi počítači, když si potřebujete třeba něco vytisknout? Ve Windows 7 můžete využít funkci pro snadné sdílení souborů a tiskárny mezi počítači ve vaší domácnosti

v nabídce Start na položku Ovládací panely a poté na možnost Zobrazit úlohv a stav sítě v kategorii Síť a internet. V novém okně vyhledejte řádek s názvem vaší sítě a ověřte, jestli se u něj zobrazuje položka Domácí síť. Pokud ne,

klepněte na jinou položku, která se u něj zobrazuje, a v dialogovém okně

zvolte zmíněnou možnost. Až se ujistíte, že je zvolen správný profil sítě, klepněte na tlačítko Zpět a v kategorii Síť a internet poté na položku Zvolit možnosti sdílení a domácí skupiny.

Vytvoření domácí skupiny

Pokud ve vaší domácnosti pracuje s počítači více uživatelů, je možné, že již někdo z nich domácí skupinu vytvořil. V tom případě klepněte na tlačítko Připojit se, zadejte přístupové heslo a tento postup přeskočte.

Jestliže domácí skupinu zatím nikdo nevytvořil, klepněte na tlačítko Vytvořit domácí skupinu a v novém okně zaškrtněte položky knihoven, které chcete

🔺 Výběr sdílených položek

s ostatními počítači v domácí síti sdílet. Obrázky, hudbu a videa se s ostatními počítači v domácí síti určitě nemusíte bát sdílet, zpozorněte až u položky Dokumenty. Pokud máte v počítači osobní dokumenty, raději sdílení této knihovny vynechte, protože by se k jejímu obsahu mohli dostat i ostatní uživatelé. Pokud je k počítači, na němž právě pracujete, připojena tiskárna, můžete ji s ostatními sdílet zaškrtnutím stejnojmenné položky.

Po klepnutí na tlačítko Další vyčkejte, než se domácí skupina sama nastaví,

Připojení počítače do domácí skupiny

www.pcrady.cz

DOMÁCNOST

a až se tak stane, opište si ze žlutého políčka přístupové heslo. To je poněkud složité na zapamatování, takže pokud si chcete zvolit vlastní, klepněte v okně s nastavením domácí skupiny na volbu **Změnit heslo.** V tomto okně také můžete kdykoli změnit nastavení sdílených knihoven.

Připojení dalších počítačů

Pokud jste vytvořili domácí skupinu, ponechte počítač, na němž jste ji založili, zapnutý a přesuňte se k dalšímu. Na něm případně změňte síťový profil na možnost **Domácí síť**, pokud jste jej nezvolili již dříve, a v kategorii **Síť a internet** v Ovládacích panelech klepněte na možnost **Zvolit možnosti domácí skupiny a sdílení**.

Právě zapnuté počítače ve skupině

V novém okně poté klepněte na volbu **Připojit** se a označte položky knihoven souborů a případně i tiskáren, které chcete s počítači ve skupině sdílet. V dalším kroku zadejte přístupové heslo z prvního počítače a vyčkejte, než se počítač do skupiny sám připojí. Až se tak stane, klepněte na tlačítko **Dokončit**.

Následně otevřete kteroukoli složku v počítači, v ní v panelu nalevo klepněte na položku **Domácí skupina** a poté na jméno počítače, s jehož soubory chcete pracovat. Podmínkou, aby se počítač v tomto přehledu zobrazil, je samozřejmě to, že bude zapnutý a správně připojený do domácí skupiny. Nicméně pokud ho zrovna zapnete, může chvíli trvat, než se v tomto přehledu zobrazí. Jakmile klepnete na jméno některého počítače, uvidíte jím sdílené knihovny a v těchto knihovnách pak i obsažené složky a soubory.

Sdílení souborů mimo knihovny

Sdílení souborů není samozřejmě omezeno jen na knihovny, které jste vybrali při připojování počítače do domácí skupiny. Sdílet můžete i libovolnou složku v počítači – stačí, když ji otevřete a na nástrojové liště klepnete na nabídku **Sdílet s.** V ní naleznete celkem 4 možnosti, ze kterých vás v tuto chvíli budou zajímat pouze dvě – **Domácí skupina** (čtení) a **Domácí skupina** (čtení/ zápis).

První volba zpřístupní otevřenou složku (i včetně podsložek) počítačům v domácí skupině pouze pro čtení. Na dalších počítačích připojených

> do domácí skupiny si tedy budete moci soubory ve sdílené složce prohlédnout, nikoli je ale upravovat. Druhá možnost pak zpřístupní soubory ve sdílené složce i pro úpravy, takže je bude možné upravovat (což ale zahrnuje i možnost jejich mazání!) z kteréhokoli počítače připojeného do domácí sítě.

Pokud kdykoli budete chtít sdílení určité složky přerušit, otevřete ji a z nabídky **Sdílet s** na nástrojové liště vyberte příkaz **Nikdo**

Sdílení tiskárny

Pokud jste v průběhu připojování počítače s tiskárnou do domácí skupiny zaškrtli její sdílení, zobrazí se od této

chvíle v tiskovém dialogu všech aplikací. Stačí ji tedy pouze označit klepnutím myší, případně změnit předvolby tisku a dokument vytisknout.

Pokud se ovšem v tiskovém dialogu tiskárna nezobrazila, i přestože jste zvolili její sdílení, přesuňte se počítači, k němuž je připojena, a nejprve ověřte, zda je zapnutá a správně připojená. Pokud ano, vraťte se ke svému počítači a klepněte v nabídce **Start** na položku **Ovládací panely** a poté v kategorii **Síť a internet** na volbu **Zvolit možnosti domácí skupiny a sdílení**.

Nastavení sdílení složky

V rámečku vespod okna uvidíte informaci o tom, že je tiskárnu nejprve třeba nainstalovat, a proto klepněte na tlačítko **Instalovat tiskárnu**.

Vzhledem k tomu, že operační systém nedokázal tiskárnu nainstalovat sám, budete v průběhu její instalace požádáni o vložení disku od výrobce tiskárny do mechaniky počítače. Pokud jej nemáte, můžete si potřebný ovládací program stáhnout z jeho webových stránek (postup najdete na straně 46). Po instalaci a případném restartování počítače se tiskárna již normálně zobrazí v tiskovém dialogu.

Dominik Dědiček

Někdy je třeba provést ruční instalaci tiskárny

u sdilenou tokamu. Iem uživatelům tohoto	Bistalovat tiskamu
₩ via	

SDÍLENÍ S WINDOWS VISTA A XP

Pokud chcete sdílet některou složku s počítačem, na kterém jsou nainstalována Windows Vista nebo XP, nelze použít nástroj Domácí skupina. V tomto případě otevřete příslušnou složku, klepněte na nabídku **Sdílet s** a zvolte příkaz **Určití lidé**. V novém okně poté ze seznamu vyberte možnost **Everyone** a klepněte na tlačítko **Přidat**.

Ve Windows XP sdílený adresář naleznete ve složce **Tento počítač** v panelu nalevo pod položkou **Místa v síti**, ve Windows Vista pak pod možností **Síť** rovněž v nabídce nalevo.

8+1 TIPŮ PRO MEDIA PLAYER

Multimediální přehrávač Windows Media Player, který je ve verzi 12 součástí systému Windows 7, zvládá všechny základní funkce, které od něj nenáročný uživatel očekává. Následující článek však přináší tipy i na několik těch méně známých, které možnosti využití přehrávače výrazně rozšiřují

1 VIZUALIZACE U HUDBY

Pokud si chcete pustit hudbu jen pro oddech a nechce na počítači dělat nic jiného, aktivujte si vizualizace během přehrávání. Tedy grafické obrazce vyplňující obrazovku, která by byla během pouhého přehrávání hudby poměrně jednotvárná.

Spusťte přehrávání hudby a následně klepněte na položku **Přepnout do okna** přehrávání 🗮 v pravém dolním rohu.

Tím se dostanete z knihovny do mnohem jednoduššího okna přehrávání, kde se ve výchozím stavu zobrazuje obrázek alba. Klepněte do plochy okna pravým tlačítkem myši, zvolte **Vizualizace** a následně si v podnabídkách vyberte jednu z vizualizací. Poklepáním do plochy okna či stiskem kláves **Alt+Enter** zobrazíte vizualizace přes celou obrazovku.

2 KNIHOVNA

Windows Media Player organizuje váš multimediální obsah do knihovny, díky čemuž lze snadno spravovat sbírku hudby i videí a třídit skladby podle žánru, interpreta či hodnocení. Knihovna je standardně zobrazená při spuštění přehrávače. V levé části jsou zobrazeny různé kategorie, uprostřed pak obsah a napravo seznam přehrávání. Jednoduše klepněte na některou z kategorií nalevo, například na **Interpret** pod položkou **Hudba**, a v hlavním prostoru se

zobrazí seznam interpretů a informace k nim, seskupený dle abecedy.

Seskupení můžete kdykoliv změnit klepnutím na jeden z atributů v záhlaví (například **Délka**). Poklepáním na jednu z položek zobrazíte

Skladby můžete i hodnotit pomocí hvězdiček – jednoduše klepněte na požadovaný počet hvězdiček. Jejich vybraný počet se zvýrazní žlutě. Až budete mít ohodnocen dostatečný počet skladeb, můžete je podle hodnocení řadit od nejlepších po nejhorší. Pro rychlé nalezení konkrétní skladby vepište část jejího názvu do pole **Hledat**.

3 PŘIDÁNÍ OBSAHU DO KNIHOVNY

Do knihovny jsou standardně zahrnuty soubory z knihoven v systému Windows. Pokud však máte hudbu, videa či obrázky i v jiných lokacích, určitě je budete chtít do knihovny zahrnout také. Přepněte se tedy do knihovny, klepněte na **Uspořádat I Spravovat knihovny** a vyberte patřičný typ knihovny, například **Hudba**. Potom klepněte na **Přidat** a pomocí dialogu najděte složku, ve které máte uložena další multimédia. Tuto složku označte a klepněte na **Zahrnout složku**. Opakováním celého postupu můžete přidat další lokace i pro další typy knihoven.

-			,
	Video Enterni hain contribution	Njelosi umižki pr	
1.	Velejnä videa		1
1	Filmy		

4 VYTVOŘENÍ SEZNAMU PŘEHRÁVÁNÍ

Z vaší rozsáhlé knihovny si můžete snadno vytvořit seznam oblíbených skladeb, který se poté postupně přehraje. Stačí skladby a videa přetáhnout myší do pravého sloupce, čímž se dané položky přidají do seznamu. Přetáhnout můžete i celé album nebo skupinu položek. Po klepnutí na některou z položek v seznamu přehrávání se spustí přehrávání.

Abyste oblíbený seznam nemuseli pokaždé tvořit znovu, vyberte možnost **Uložit se-**

Phylicit	Vypale	Synchron.
-		2.00+
Dechad	Science is Fue SPOSICIO Protal 2: Samp I Apenture Science	a Test By Papetasiet
(a) (3)	itoey sephaniu ski	40.0
A Science to Fast		2814
Concentration	Enhancing titers	
9000000		341
The Courtesy	Call	3.07
Technical Diff	iculties.	325
Overgrowth		2.50
Gheat of Ratio	nan .	406 ±
Haunted Pane	és .	1.06

znam. Následně klepněte na Seznam stop bez názvu a vepište název. Nově vytvořený seznam se zobrazí v levém sloupci v knihovně pod položkou Seznamy stop. Poklepáním na jeho název jej nahrajete a spustíte přehrávání.

5 RIPOVÁNÍ AUDIO CD

Chcete-li si zkopírovat obsah svých hudebních disků do počítače, spusťte Windows Media Player a vložte médium do mechaniky. V levém sloupci v knihovně by se po chvíli měl objevit název disku. Klepněte proto na něj, čímž se zobrazí seznam skladeb.

Následně klepnutím zvolte **Nastave**ní kopírování z disku CD I Formátování a vyberte si formát souborů. Pomo-

cí volby Nastavení kopírovaní z disku

(D) I Kvalita zvuku si pak vyberte kvalitu uložení nahrávky a kopírování zahajte klepnutím na Kopírovat z disku CD.

Po dokončení najdete skladby v knihovně programu Windows Media Plaver.

opírovat z disku CD.				
and in the second		4.4	-	-1
-			4	
Towns on C	Address of the Second		1	1
- N	(Parget)		э.	3
	They Mail		3	
	Second of	10		
-	instance ??	10		
		10		

	Arriant Arrists 17. 4	1.4		(A.+
	Replaced - Male Paties of the Day	the brank Bil	1	
	Prevalence -		41	
	Rolling and State		20	-
and the second	Radmid Chile (Dashmakila)			91955
statut .	Performant communities 22			Market .
e Guerrur	Dati minute.			ad the supposed
number of	Report to Inglish the		1	Interior party and the
and the Rest of	1.18			Trailing Inc.

6 SYNCHRONIZACE S PŘEHRÁVAČEM

Z knihovny je možné snadno přenést skladby do vašeho přenosného přehrávače. Nejprve jej připojte k počítači a v knihovně klepněte na **Synchronizovat** v pravém sloupci. Windows Media Player by měl přehrávač automaticky detekovat a zobrazit jeho název i volné místo. Poté v knihovně najděte skladby, které byste chtěli do přehrávače nahrát, a přetáhněte je do pravého sloupce, jenž obsahuje seznam souborů k synchronizaci. Jakmile přetáhnete všechny požadované skladby, klepněte na **Spustit synchronizaci**.

Piehrät	Vypalit Sync	hroni
🕈 Spustit sj	mchronizaci w	
<u></u>	FLASH USB Vypledes (po synchron	inci)
Unsolved Ide	ernam k synchronizaci as of a Distorted Guest	654
Orange Vigle	otes	455

7 AUTOMATICKÁ Synchronizace

Pokud se vám nechce ručně vybírat skladby pro synchronizaci, využijte možnosti automatické synchronizace. Připojte přehrávač k počítači a klepněte na **Synchronizovat** v pravém sloupci. Následně klepněte na **Možnosti synchronizace** e, zvolte **Nastavit synchronizaci** a zatrhněte položku **Synchronizovat toto zařízení automatic**ky. Do pravého pole můžete pomocí tlačítka Přidat přesunout seznamy stop. Ty napravo budou použity pro naplnění vašeho přehrávače skladbami. Jakmile budete mít všechny seznamy připraveny, klepněte na **Dokon**čit, čímž se zahájí synchronizace.

4

8 VYPALOVÁNÍ HUDBY

Svou hudební sbírku, respektive její část, si můžete přenést i na zvukový disk CD, který lze přehrát v klasických přehrávačích. Stačí klepnout na záložku Vypáliť v pravém sloupci. Do pravého sloupce poté přetáhněte všechny hudební soubory,

Despite systems at a group of the system of the syste

Jestliže váš přehrávač podporuje přehrávání souborů MP3 a dalších počítačových hudebních souborů, klepněte na **Možnosti** vypalování rem a zvolte Datový disk CD nebo DVD. Po výběru souborů klepněte na Seznam k vypálení, vepište název disku a tlačítkem Zahájit vypalování spusťte vypalování

které chcete na médium vypálit.

Máte-li při přehrávání hudby Windows Media Player minimalizovaný, můžete přesto přehrávání do jisté míry ovládat přes ikonu na hlavním panelu. Ukazatel myši umístěte na ikonu a chvíli vyčkejte – měla by se objevit bublina s náhledem a **třemi tlačítky** pro jednoduché ovládání přehrávání.

na prázdné médium v mechanice.

PRO WINDOWS

ZÁLOHOVÁNÍ

- 1 Nastavení zálohování
- 2 ► volba plánu
- 3 ► obnovení souborů

Zálohujte si důležitá data

Nejcennější částí počítače jsou data, která v něm máte uložena. Hardware můžete vyměnit vždy, vaše osobní soubory jsou ale nenahraditelné. K zálohování přitom nemusíte shánět specializované zálohovací programy, vše potřebné nabízejí přímo Windows 7

vání, čímž spustíte průvodce nastavením.

Parametry zálohování

Prvním krokem je výběr média, na které bude uložena záloha – vyberte tedy požadovaný externí disk nebo jiné médium, na než chcete zálohu uložit, a pokračujte tlačítkem **Další**.

Neméně důležitým nastavením je výběr dat k zálohování. Nástroj může vybrat zálohované soubory sám, nebo jejich volbu ponechá na vás. Pro první možnost (Nechat rozhodnout systém Windows) se rozhodněte v případě, kdy data ukládáte do přednastavených složek (tedy například Videa a Dokumenty), druhou pak zvolte v případě, že dáváte přednost vlastnímu schématu organizace adresářů v počítači.

Výběr zálohovaných souborů

V případě, že jste zvolili druhou možnost, uvidíte strom adresářů ve vašem počítači. Pokud jste volbu souborů ponechali na systému, tuto pasáž úplně přeskočte. Vhodné je zaškrtnout všechna

N 180hu ha		
I pálohování	Valed mide	Cellové re.
(p Deta (D)	266,67 GB	411,75-58
Advanta DVD RH (E.)	d hope	675.82548
Des2(F)	2NEAR CR	803,31 (4

políčka v nabídce **Knihovny uživatele**, čímž se do zálohy automaticky zahrnou všechny vaše soubory v knihovnách.

Pokud máte na médiu pro zálohování dostatek místa, zaškrtněte i možnost **Zahrnout bitovou kopii systému z jednotek**. Tato volba vytvoří přesný obraz vašeho systému, takže v případě poruchy počítače jej můžete obnovit do funkčního stavu, aniž byste museli všechny používané programy znovu instalovat. Pokud vám

Co-chorte zákohovat!	3
Wheth collection (public pro public, their chore relevant is called <u>Contraction and on</u> schedule realized spheric schedule	
+ III. Kohony ulumbe Feta	
 Stationer attachts fabrique Stationer Distantify Stationer Haffac Stationer Haffac 	ï
Singer Küchenne Obrieby Singer Köchenne Yühes • Singer Dell'semisteler	
 Minuted Eq. System (C) E Detriell 	
🗇 Zahonout biterieu kogri systému (jednotek: Systém (C.)	
Blood kepte systems je kepte jednorek natrijste pre spalitite systems Viedons. Lat ji pradit i observer politick, politik platitere prezioek.	
	hare.

ale jde o rychlost zálohování, této možnosti se vyhněte; bitovou kopii systému můžete vytvořit i ručně.

Nastavení plánu zálohování

V posledním kroku průvodce zálohování uvidíte résumé nastavení: tedy umístění zálohy a přehled zvolených složek. Posledním důležitým nastavením je volba zálohovacího plánu. Jednorázová záloha sice po určitou dobu ochrání vaše data, ale po půlroce vám už nebude k ničemu. Abyste proto nemuseli na pravidelné zálohování myslet, klepněte na tlačítko **Změnit plán**, které z něj učiní jen pravidelnou "nedělní" formalitu.

Zatrhněte políčko **Spouštět zálohová**ní podle plánu a potom z nabídky Frekvence vyberte, jak často mají být zvolená

Zálohovat nebo obnovit soubory	
Zalohování	
Program Windows Zakohování nebyl nastaven.	Statest sitchever
Obnoveni	
System Windows nervaiks! zalohu pro tento počíta	Ł
Stylest jenny tilets pro steward southers'	

sobní data, která nejsou zálohována, jakoby neexistovala. Máte-li v počítači cenné soubory, mělo by být jejich zálohování instinktivním procesem. Mluvíme-li třeba o projektu, který máte v práci následující den prezentovat, vězte, že pokud vám selže technika, s výmluvou o poruše počítače příliš nepochodíte. Zálohování je nutností, a pokud je nebudete brát dostatečně vážně, hrajete ruskou ruletu se svými daty.

Nastavení zálohování

Pro zálohování dat musíte mít vhodné úložiště, například diskový oddíl ve vašem počítači s dostatkem volného místa. Jako lepší volba se však jeví použití externího pevného disku, na který důležitá zkopírujete a poté jej uložíte na bezpečné místo. Pro zálohování můžete použít i flashdisk nebo DVD média.

Pokud nemáte na zálohování zvláštní požadavky, určitě si vystačíte s nástrojem, který v sobě nabízí Windows 7. Naleznete jej po klepnutí na nabídku **Start** pod položkou **Ovládací panely**. V novém okně poté klepněte na volbu **Systém a zabezpečení** a následně na položku **Zálohování a obnovení**. Nyní klepněte na tlačítko **Nastavit záloho**-

www.pcrady.cz

PRO WINDOWS

natio-enable	dany a nevé akubisty vyko přímu	riene në profesiro alluty fradisa pildory do abbity	podenti
2 Specifiet	aluhevani podle plane (d	provine	
failuren	Tylesi		
	Could be		
Dett	-		

umístění zálohována. Platí přitom, že čím častěji, tím lépe. Pokud vyberete možnost **Denně**, tak v případě ztráty dat přijdete maximálně o den práce, ovšem pozor – časté zálohování může narušit vaši běžnou práci a dočasně zpomalit počítač, zatímco na něm potřebujete pracovat. Rozumným kompromisem tedy je volba **Týdně**.

Z dvojice nabídek Den a Čas nakonec zvolte dobu, kdy bude záloha počítače prováděna, a klepněte na tlačítko OK. Pokud v dobu, kdy má být záloha prováděna, nebude k počítači připojen například externí disk, budete na to upozorněni výstražnou ikonou v oznamovací oblasti na hlavní liště.

Provedení zálohy

Po ukončení průvodce se spustí první zálohování, jehož průběh můžete sledovat ve stavové liště. Až bude zálohování dokončeno, budete o tom informováni prostřednictvím dialogového okna, v němž uvidíte případné hlášení o problémech, které nejčastěji nastávají v případě, kdy na médiu pro zálohování začíná docházet místo.

Pokud jste nastavili plán automatického zálohování, uvidíte datum příští zálohy u položky **Datum zálohování**. Jestliže jste se rozhodli zálohovat ručně, můžete tak kdykoli učinit klepnutím na tlačítko **Zálohovat nyní**. Zálohu můžete spustit ručně i v případě, že máte nastavený plán (například hned po vytvoření důležitých souborů).

Obnovení souborů

Pokud nastane nepříjemná situace, že nechtěným smazáním nebo v důsledku poruchy počítače přijdete o data, která v něm byla uložena, přistupte k jejich obnovení.

Nejdříve připojte k počítači (samozřejmě po jeho opravě) například externí disk či jiné médium, na které byly ukládány zálohy. V nabídce **Start** klepněte na položku **Ovládací panely** a poté na možnost **Systém a zabezpečení**. Klepnutím na možnost **Zálohování a obnovení** spusťte

zálohovací nástroj a v jeho okně u položky **Obnovení** klepněte na tlačítko **Vybrat jinou zálohu pro obnovení souborů**. V průvodci pak uvidíte seznam dostupných záloh spolu s datem jejich vytvoření. Zvolte tedy požadovanou zálohu a klepněte na tlačítko **Další**.

Elichovat neb	a abnovit soubory	5
3	edila alaberari.	52 cloud pail chost
antonia		
United I	Data 2 (F) 201,01 (d) valuette mista z 812,32 (d) Valicet zaletty: Novi k dispessiol Si (presented mistic	Scheroet we
Dalii pilohován Poclední piloho Obvahr Plan	 Posliká Nády Soubory v kohovnách a ostbol složky pre vylo silostele Vidy o nastle v 2000 Oznání nastupnií 	

V následujícím kroku se rozhodněte, jaké soubory chcete obnovit. Pokud chcete obnovit úplně vše, zaškrtněte políčko **Vybrat všechny soubory z této zálohy**. Učiňte tak ale pouze v případě, když jste si jisti, že starší záloha nepřepíše novější

verze vašich dokumentů. Jestliže jste přišli jen o některé ze souborů a složek, můžete obnovit pouze tyto položky a ostatní ponechat v aktuálním stavu. V tomto případě klepněte na tlačítko **Vyhledat soubory**, pokud

Procházením nebo v obnovit.	yhledånim v zäloze v	yberte soubory a sl	lalky; které chorte 6
Vacióny seuleny leales at Confi (mi.datam	movery he versi selahevan	na dia 364.2011 2042.	
The second second	a table a distant		
failer plaity	Veshilar	Datum project	and these

🕨 EXISTUJÍ I ALTERNATIVY

Pokud hledáte nástroj pro zálohování s většími možnostmi, určitě vyzkoušejte program **Cobian Backup**, který si můžete stáhnout z webu <u>www.educ.umu.</u> <u>se/~cobian</u>. Oproti vestavěnému zálohovacímu nástroji ve Windows 7 nabídne podrobnou konfiguraci zálohy, vylepšené možnosti zálohování a ty, kteří mají o bezpečí své zálohy obavy, pak určitě potěší i možností jejího zašifrování.

Zálohujte jen důležitá data

Zálohovat byste měli pouze nenahraditelná data, tedy například vaše dokumenty nebo fotky a videa z dovolené. Ztráta filmové sbírky může sice zamrzet, nicméně tu si na rozdíl od vašich fotografií můžete znovu opatřit.

> chcete obnovit konkrétní soubory, nebo na volbu **Vyhledat složky**, jestliže chcete obnovit celé složky.

Výběr souborů

V dialogovém okně pak můžete procházet obsah celé zálohy a označit pouze ty soubory a složky, které chcete obnovit. Po jejich označení je přidejte do seznamu klepnutím na tlačítko **Přidat soubory** či **Přidat složky**.

Jakmile zvolíte všechny soubory a složky pro obnovení, klepněte na tlačítko **Další**. Závěrečným krokem je volba umístění, do kterého budou soubory obnoveny. Jako výchozí se sice nabízí možnost **Do původního umístění**, to ale důrazně nedoporučujeme, protože obnovené soubory by mohly přepsat některé existující. Raději proto označte možnost **Do** následujícího umístění a klepnutím na tlačítko **Procházet** vyberte jinou složku. Z ní pak můžete ručně přesunout soubory do původního umístění. Pokud budete se všemi nastaveními hotoví, klepněte na tlačítko **Obnovit.**

Tomáš Mariančík

KROK ZA KROKEM

WINDOWS 7

- 1 > automatická instalace
- 2 instalace z přiloženého disku
- 3 ► stažení ovladačů
- 4 ► ruční instalace

Mírně pokročilý

o připojení nového zařízení k počítači je potřeba jej do systému řádně nainstalovat, aby s ním mohla Windows správně komunikovat a vy

Nainstalujte si nový hardware

Koupili jste si novou tiskárnu nebo jiné zařízení k počítači, ale netušíte, jak je nainstalovat? Se systémem Windows 7 je proces velmi jednoduchý a často dokonce zcela zautomatizovaný

jste ho mohli využívat. To většinou spočívá v instalaci patřičných ovladačů. Instalace je přitom často plně automatizovaná, ale setkáte se i s případy, kdy bude o něco složitější.

Než začnete s jakoukoliv instalací, připojte zařízení ke svému počítači, a po-

kud není spuštěný, zapněte jej. Je potřeba zapnout také samotné zařízení, protože když je vypnuté, chová se jako nepřipojené.

Tomáš Mariančík

AUTOMATICKÁ INSTALACE

Po připojení k počítači by Windows měla během chvíle detekovat nové zařízení a oznámit to bublinou s nápisem [nstalace softwaru ovladače zařízení] Klepněte na tuto bublinu, popřípadě na ikonu instalace nového hardwaru v systémové oblasti pro zobrazení podrobností.

Windows se pokusí zařízení detekovat a sama najít potřebné ovladače, přičemž tento proces může nějakou dobu trvat. Pokud systém ovladače nalezne a stáhne, zobrazí se další bublina o úspěšné instalaci nového zařízení a u ikony instalace nového hardwaru v systémové oblasti se objeví zelený symbol. Zařízení by nyní mělo být možno používat.

TIP: Druhým krokem pokračujte i v případě, že automatická instalace proběhla úspěšně, ale vaše zařízení má speciální funkce, které nefungují. Příkladem jsou třeba počítačové myši s dostatečnými programovatelnými tlačítky. Po automatické instalaci lze myš používat jako běžnou myš, ale pro zprovoznění dodatečných funkcí je třeba provést manuální instalaci ovladačů.

INSTALACE Z PŘILOŽENÉHO MÉDIA

Ne všechna zařízení ovšem mají takto jednoduchou instalaci. Pokud pokus o automatické vyhledání ovladačů selže, budete o tom informováni bublinou a červeným symbolem u ikony instalace nového hardwaru v systémové oblasti. V dialogu s podrobnostmi o instalaci se zobrazí červený křížek u položek, které nemohly být automaticky nainstalovány.

U zařízení, která není možné nainstalovat automaticky, budete muset sáhnout po ovladačích od výrobce. Ke každému zařízení byste měli obdržet instalační disk, obsahující potřebné soubory. Tento disk vložte do mechaniky svého počítače. Systém by jej měl po chvíli načíst a zobrazit dialog AutoPlay, ve kterém by se měla nacházet možnosť spuštění instalace či programu z média.

KROK ZA KROKEM

SPUŠTĚNÍ INSTALÁTORU

Jestliže se po vložení disku nic nestane, klepněte na Start I Počítač, najděte ikonu optické mechaniky, do které jste vložili disk, a poklepejte na tuto ikonu, což by mělo otevřít zmíněný AutoPlay dialog, popřípadě rovnou spustit instalaci. Pokud se místo dialogu zobrazí výpis souborů na disku, najděte soubor s názvem Setup a poklepejte na něj.

Samotný proces instalace se bohužel u různých zařízení liší, takže budete muset následovat pokyny instalátoru. V některých případech je potřeba z média nainstalovat více ovladačů (například u tiskáren kombinovaných se skenerem může být instalace jednotlivých komponent oddělená), většinou by to výrobce ale měl v instalačním programu zvýraznit.

Po nainstalování ovladačů a restartu počítače by Windows měla nové ovladače zaregistrovat a znova spustit automatickou instalaci zařízení. Ta by tentokrát měla být úspěšná.

-	Software Samsung ML-1670 Series	
٢	Instalovat nyni 📀	
-		Real Lines

TIP: Instalační média často obsahují i dodatečný software a další soubory. Kupříkladu k fotoaparátu můžete dostat i nástroje na úpravy fotografií, navíc na každém disku určitě najdete elektronickou podobu manuálu, proto se nezapomeňte podívat, jestli na disku není něco zajímavého, i když už zařízení korektně funguje.

VYHLEDÁNÍ OVLADAČŮ NA INTERNETU

V případě, že žádné instalační médium k zařízení nemáte k dispozici, popřípadě jste je ztratili, je potřeba ovladače najít na internetu. To vyžaduje především znát označení modelu daného zařízení. Zjistěte si tedy předem výrobce a přesný kód modelu, který často bývá uváděn na krabici či zařízení samotném.

Otevřete webový prohlížeč a zadejte adresu <u>www.google.cz</u>. Nyní můžete zadat buď celý název zařízení včetně kódu modelu, nebo pouze název výrobce. V prvním případě se můžete dostat přímo na stránky s ovladačem pro dané zařízení, ve druhém případě se pak většinou dostanete na oficiální stránky výrobce. Můžete také zkusit do hledaného výrazu přidat slovo ovladač nebo anglickou variantu driver. Řada výrobců umožňuje vyhledání ovladačů přímo na svých stránkách, a to buď vyhledáním daného modelu, nebo jeho vybráním z nabídky. Tím se zpravidla dostanete na stránku s možností stažení ovladače.

Pokud se vám povedlo najít stránku s odkazem na stažení ovladače, stáhněte jej do svého počítače. Po stažení instalátoru ovladače jej spusťte a následuje instrukce průvodce.

Free no. house	
Described	Inese Destinat
Enter modelt	Download List
Please input mobil name on Rigs 200,12 Pan F 200;	Drivers Charle Manual
Search Read	Deceptor Large
Keyboard	E.
Multifunctional #2	
Ergelitatie 701	-
Choose 0.8:	
Windows Value	

TIP: Nabízí-li výrobce několik verzí, zejména 32bitovou a 64bitovou, musíte vybrat tu, která odpovídá vašemu systému. Klepněte na tlačítko **Start**, klepněte pravým tlačítkem na **Počítač** a zvolte **Vlastnosti**. V nově zobrazeném okně naleznete informaci, zda máte 32 nebo 64bitový systém.

DETEKCE NENAINSTALOVANÝCH ZAŘÍZENÍ

Co dělat v případě, kdy máte připojeno zařízení už déle, ale Windows na to nijak nereagují a nepokoušejí se ho nainstalovat? Nejrychlejší cestou nápravy je spuštění Správce zařízení, který zobrazí všechna zařízení v počítači, včetně těch problematických.

Klepněte na **Start I Ovládací panely I Hardware a zvuk I Správce zařízení**. Nástroj zobrazuje veškerá zařízení rozdělená do skupin dle typu. Neznámá zařízení systém obvykle zobrazí pod položkou **Další zařízení** zkontrolujte ale i ostatní. Nenainstalovaná a problémová zařízení poznáte podle žluté značky s vykřičníkem u jejich symbolu.

Klepněte na nenainstalované zařízení pravým tlačítkem myši a zvolte **Aktualizovat** software ovladače. V nově otevřeném okně pak zvolte buď **Vyhledat automaticky ak**tualizovaný software ovladače, nebo **Vyhledat ovladač v počítači**, pokud první volba nebude fungovat. U druhé volby musíte pomocí tlačítka **Procházet** zvolit složku, kde je ovladač uložen. Systém by měl ovladač najít a nainstalovat.

Sorávce zařízení Soubor Akce Zobrazit Nápovéda HTPC Datší zařízení Datší zařízení Disketové jednotky Diskové jednotky Diskové jednotky Diskové jednotky Siskové jednotky Siskové jednotky Siskové jednotky Mostitelské rádiče sběrnice IEEE 1394 Jednotky DVD/CD-ROM Klávesnice Monitory - Č Monitory - Č Monitory - Č Myši a jiná polohovací zalízení

TIP: Před vyhledáním problematických zařízení zkuste nejprve klepnout na některou z položek v seznamu pravým tlačítkem myši a zvolit příkaz **Vyhledat změny hardwaru**, aby se zobrazila všechna dostupná zařízení.

PROJEKT

OD ZAČÁTKU DO KONCE

Vypalování

OBSAH PROJEKTU

OCACOZ Podrobný postup krok za krokem

Ashampoo Burning Studio

2 Vytvořte si filmové DVD

S neustále rostoucí kapacitou pevných disků i přenosných USB zařízení zájem o vypalování na klasická média upadá. Přesto jde stále o jeden z nejoblíbenějších způsobů pro zálohování a přenášení dat. Na následujících stránkách vás ukážeme, jak si vypálit vlastní CD nebo DVD, a také poradíme, jak na tvorbu filmových disků

> když éra optických médií, tedy CD a DVD, jak se zdá, pomalu končí, je stále velká řada uživatelů, která se s vypalováním nikdy nesetkala a v mysli je má zafixované jako něco složitého a někdy dokonce i nebezpečného. Vypalování sice bylo a je synonymem pro nelegálně pořízené programy a hry, můžete si však být jisti, že lesklé kotoučky jsou určitě bezpečnější než nevyzpytatelná šedá zákoutí internetu.

Pokud jste tedy ještě nikdy nic nevypalovali, ukážeme vám, jak na to. V závěru tématu vám také poradíme, jak si udělat vlastní filmové DVD, za které by se nemusel stydět ani kdejaký profesionál.

Mechaniku má každý počítač

Mechanikou, tedy zařízením pro čtení a zápis na optická média, je dnes vybaven každý stolní počítač a prakticky všechny notebooky s větší uhlopříčkou. U malých notebooků se pak s mechanikou nesetkáte proto, že by zabírala cenné místo a vlastně by se kolikrát ani do těla takového počítače nevešla. Pomalu ale začíná mizet i z větších notebooků, kde bývá nahrazována užitečnou rozšiřující baterií nebo druhým pevným diskem.

Dnes naštěstí už nemusíte řešit, jestli vaše mechanika podporuje jen CD nebo i DVD a jestli je

v ní možné na optická média zapisovat. Dnešní mechaniky jsou ve velké míře univerzální a poradí si jak se základními CD a DVD disky, tak i s řadou jejich dalších verzí. Objevují se i ale takové, které podporují jak CD

vují se i ale takové, které podporují jak CD a DVD média, tak i velkokapacitní Blu-ray disky, nicméně ty se u nás příliš neprosadily, a tak je zbytečné do nové mechaniky s podporou těchto disků investovat.

Pokud z jakéhokoli důvodu váš počítač mechanikou nedisponuje, máte v zásadě na výběr

Externí mechanika přijde nejvíce vhod majitelům malých notebooků a připojuje se prostřednictvím rozhraní USB dvě možnosti, jak jí počítač vybavit: mechaniku můžete zakoupit buď ve formě pro instalaci přímo do počítače, kde ji umístíte do jedné ze šachet na jeho přední straně, anebo jako externí zařízení, které k počítači připojíte přes rozhraní USB.

Variantu pro instalaci do počítače seženete v obchodech už od ceny tří set korun a za určitý poplatek vám ji do něj i nainstalují. Ceny externích mechanik se pak pohybují zhruba od osmi set korun výše, u notebooků je však externí mechanika jedinou rozumnou možností, jak s optickými disky pracovat.

Při koupi nové mechaniky se také zkuste podívat po modelech s podporou **technologie LightScribe**, která umožňuje vytvářet potisky médií přímo v mechanice. Takový potisk sice není plně barevný, ale laděný do tónu barvy povrchu disku, však vypadá určitě lépe než prostý popisek lihovou fixou. Pro vytváření takových potisků je pak potřeba mít i speciální média, která bývají zhruba o dvě desetikoruny dražší oproti těm běžným.

Není disk jako disk

Zmatek spojený s tím, která mechanika umí jen číst a která i vypalovat, sice již před lety prakticky zmizel, zato se ale značně zkomplikovala nabídka optických médií. U CD sice vše zůstalo v duchu jednoduchosti, u DVD se ale především kvůli praktické neexistenci jednotného standardu situace značně zkomplikovala. Každý větší výrobce se snažil předehnat konkurenci a nabídl vždy, byť třeba i jen o zlomek, lepší médium. Dnes tedy existuje velká řada médií, se kterými mechaniky počítačů sice nemívají problémy pracovat, nicméně podpora v DVD přehrávačích a dalších zařízeních již není tak široká. sovatelné, lze tedy na ně vypálit pouze jednou.

Nakupovat se vyplatí DVD média od zavedených výrobců, jimiž jsou například **Verbatim**, **Memorex** anebo **Sony**, která zpravidla mívají delší dobu životnosti. Nepotěší sice tak

nízkými cenami jako výrobci, o nichž jste nikdy dříve neslyšeli, ale na druhou stranu si zase můžete být jisti, že data na nich v případě vhodného uložení vydrží dlouhá léta.

Životnost závisí na skladování

Optická média jsou více než kterékoli jiné datové nosiče náchylná na podmínky, ve kterých jsou skladována. Hlavním nepřítelem životnosti optických disků je paradoxně jejich strůjce – světlo. Přímé vystavení světlu totiž degraduje kvalitu médií, a tedy i na nich uložených dat. Zapomenete-li tak třeba na poličce u okna DVD a za rok je vložíte do mechaniky, je možné, že uložená data již v počítači nepřečtete.

Důležité je tedy skladovat média tak, aby byla dostatečně chráněná před přímým a ostrým světlem; to ale neznamená, že je musíte nutně schovat do té nejtmavší skříně. Postačí, když je vložíte do krabičky a poté třeba do poličky s vaší filmovou sbírkou.

Nevhodná pro delší skladování jsou také ekonomická balení, ve kterých si koupíte najednou třeba dvacet médií. Lákají sicce svou nízkou cenou Vložením médií do ochranných krabiček jim můžete výrazně přidat na životnosti

PROJEKT

Hlavním nepřítelem optických médií je světlo, které nenávratně snižuje kvalitu disku a tím i uložených dat

Na klasická CD se dnes už vzhledem k jejich malé kapacitě (700 MB) nevyplatí vypalovat, tedy kromě situací, kdy si do autorádia chcete vytvořit disk s vlastním výběrem skladeb. V takovém případě vás ale nebude zajímat vypalování běžných CD, ale tzv. **Audio CD**, na něž se vejde nanejvýš osmdesát minut hudby.

Zajímat vás tedy budou hlavně DVD disky, jejichž nabídka je skutečně rozmanitá. Běžné DVD oproti "cédéčku" potěší kapacitou 4,7 gigabajtu a na rozdíl od CD se tak už hodí pro vypalování objemných souborů a zálohování dat. Další (vícevrstvé a oboustranné) varianty DVD médií dosahují až kapacit 17 GB, vypalování na takové disky je ovšem náročnější a navíc jejich podpora napříč zařízeními s narůstající kapacitou klesá.

Proto je lepší držet se běžných DVD, u kterých máte jistotu, že je otevřete prakticky kdekoli. Dobré je pak ještě mít povědomí o médiích **DVD-RW**, která umožňují smazání obsahu a opětovné vypálení. Ostatní disky bez přídomku RW (vyjma raritních DVD-RAM) jsou nepřepioproti samostatně (v krabičkách) prodávaným diskům, média v nich ale nejsou dostatečně chráněna proti světlu. Katastrofa také nastane v případě, kdy se k takovému balení dostane vaše ratolest – kotoučky lákají k tomu, aby si s nimi zatočila, a jemná smítka prachu mezi disky pak dokonají zkázu (v podobě poškrábání povrchu s daty).

Dominik Dědiček

KTERÝ VYPALOVACÍ PROGRAM?

Jakýmsi synonymem pro vypalování je program **Nero**, který se sice může chlubit velkou škálou možností, nicméně za ně si také zaplatíte (od tisícikoruny výše). Pokud tedy nemáte v plánu vypalovat jako na běžícím pásu, jistě si vystačíte i s bezplatným programem Ashampoo Burning Studio, který přinášíme na redakčním CD a jemuž se věnujeme v následujícím článku. Burning Studio se sice nemůže chlubit nablýskaným rozhraním, jaké má Nero, co do možností mu ale v mnoha ohledech dýchá na záda.

Vypalujte v Ashampoo Burning Studio

Jak má vypadat ideální vypalovací program? Určitě by měl umět vše důležité a měl by být také zdarma. A přesně takové je Ashampoo Burning Studio 6

 Výběr souborů k vypálení

PROJEKT

Na vypalovacím programu Burning Studio, který pro vás přinášíme na redakčním DVD, se sice notně odráží to, že vznikl na přelomu éry Windows XP a Vista, nicméně co mu chybí po stránce vzhledu, to plně vykompenzuje svými funkcemi. Poradí si totiž jak s vypalováním na všechny typy médií, tak i s vytvářením hudebních CD anebo zálohováním dat.

Instalace

Burning Studio najdete na redakčním CD. Instalaci sice budete muset absolvovat v angličtině, samotný program si a pak le můžete jednoduše počeštit. V úvodním okně zvolte možnost **English** tinu. Změnu jazyka poté potvrďte klepnutím na tlačítko **OK**.

Vypalování souborů

Úplně nejzákladnější možností je běžné vypalování souborů na CD nebo DVD – soubory budou na médium vypáleny v nezměněné podobě a zachována bude i struktura složek a souborů. Vypálením takového disku v praxi získáte identickou kopii vašich dat v počítači. Kdybyste takto třeba vypálili film na DVD, některé přehrávače by s ním sice mohly mít problém, ale určitě byste jej přehráli na jakémkoli počítači.

Tento způsob vypalování se tedy hodí především pro situace, kdy chcete mezi počítači přenášet data nebo si je zálohovat.

V programu Burning Studio tímto způsobem na disk vypálíte data tak, že v okně programu najedete ukazatelem myši na nabídku **Vypalování souborů** a ze seznamu vyberete možnost **Vytvořit nový CD/DVD/Blu-ray disk**. V novém okně poté do políčka **Název** napište jméno disku (to uvidíte třeba po vložení do mechaniky počítače) a klepnutím na tlačítko **Přidat** vyberte soubory nebo složky, které chcete na disk vypálit.

Během přidávání souborů sledujte lištu vespod okna programu, která vám napoví, nakolik je už využita kapacita média – tu ale nutně nemusíte využít celou. Pokud ji ovšem přesáhnete, budete po vypálení prvního disku požádáni o vložení dalšího.

Tlačítkem **Nový adresář** můžete na disku vytvořit novou složku, zbývajícími tlačítky pak buď některé soubory z disku odstranit, nebo je přejmenovat. Možnost takto upravovat soubory a složky na disku je ale samozřejmě dostupná jen do doby,

Ashampoo je ideální nástroj pro domácí vypalování, který i v bezplatné verzi nabízí velké množství praktických funkcí

 Vytváření hudebního CD a v dalším kroku přepínačem I accept odsouhlaste podmínky programu. U následujícího kroku doporučujeme být obezřetní a označit možnost Custom installation. Až tak učiníte, zrušte zaškrtnutí všech políček kromě prvního. Klepnutím na tlačítko Next poté spusťte samotnou instalaci, a když se dokončí, označte možnost Launch a klepněte na tlačítko Finish.

Po spuštění programu si jej hned počeštěte klepnutím na položku Languages v nabídce Settings a ze seznamu zvolte češ-

and Berny State & Free			N. port and been
Research Assessed Sugarable	_		
Nardine CO			à
ter film a filmer	2.548	"Mudrates" a "Mudrate" an antis artistic San	niime phone a comme
Mar.	inter-	Contractions in Contraction	
It is liver has free Garmer.	04.45 54.35	Critise Count Hay Cost Genters'/ In St. C User Doniel Hay Cost Genters'/ Lin. N	[there]
60 Nam and Tambile 1	10.00	C Sheep Dorock Huse Cover Genetic or 11 Have an	Plad-select i
Di Diene Dae 1 Di Biele Tale 1	27	Crimer Denne Haar Court Geneters of Hers 1	Mark St.
0" The Dri (ratiuseda) 1	3813	Crosse Done Music Over Question of The Gr	and the second second
(5 hand in Batche 1	0.0	C they Doort that Cost Designed I have	1000
Witgeman	10.24	C Const Dente Hart Const Question 10 Dans	
11 Sull on Drastal	99	C Owy Develo Real Court Develop (17 Ration)	CONTRACTOR OF THE
			service and the second
	-		
el 646-13 (856			
1		transfer and and the local division of the	
the later of the l			[
	nor forming Nation & Free Research, Statement Responsible Marker (CO) and and the second Research and the second second in the second Research and the second second of the Research Research Consense. C) Non-cond Research Consenses (C) Non-consenses (C) Non-consenses (	ner Kennig Kaste kinn Reiner (O Marine (O	ner Henry Rudich Hamilton Research Research Res

než na disk data vypálíte. Až si soubory a složky připravíte pro vypálení, klepněte na tlačítko **Další** a vyčkejte, než se disk vypálí. Vypalování v závislosti na objemu uložených dat trvá různě dlouho, ale počítejte i s dobou přes deset minut.

Až se disk vypálí, pro jistotu jej v počítači zkontrolujte a hned ho popište, abyste nezapomněli, co je na něm za obsah.

Kopírování disků

Pokud budete chtít třeba kamarádovi zkopírovat některý z vašich disků, dříve či později narazíte na problémy s ochranou. S tou se nejčastěji setkáte u filmových DVD, ale i u disků s jiným obsahem. Obejít ochranu některých médií však můžete s nástrojem, který naleznete v hlavním okně programu pod možností **Kopírovat CD/DVD/Blu-ray disk**.

V následujícím kroku pak budete vyzváni k vložení disku, který chcete zkopírovat, a až se nahraje do počítače, budete vyzváni i k vložení prázdného média, na něž se zkopírovaná data vypálí. Výhodou tohoto nástroje je to, že vytváří přesné kopie disků – zkopírujete-li takto filmové DVD z vaší dovolené, půjde rovněž i jeho kopie přehrát na kterémkoli stolním DVD přehrávači.

Vypalování hudby

Pokud si budete chtít třeba do auta vypálit svou oblíbenou hudbu, sáhněte po nástroji, který se skrývá v nabídce **Vypálit nebo ripovat hudbu** pod možností **Vytvořit Audio CD**. Hudbu si sice do auta můžete vypálit i jako běžný disk, nicméně s ním si autorádia staršího data neporadí. Proto je lepší vypálit hudbu na Audio CD, na které se sice vejde jen 80 minut, ale zato máte jistotu, že takový disk přehrajete kdekoli.

V novém okně klepnutím na tlačítko **Přidat** zvolte hudební soubory a sledujte lištu ve spodní části okna, která vám říká, kolik volných minut na disku ještě zbývá. Dvojicí tlačítek se šipkami pak případně uspořádejte skladby (budou se přehrávat postupně odshora) a po klepnutí na tlačítko **Další** vypalte své první hudební CD.

Zálohování souborů

Program Burning Studio v sobě obsahuje nástroj pro zálohování, který přijde vhod v případě, že máte v počítači důležité soubory a neradi byste o ně přišli. Naleznete jej pod možností **Záloha adresářů a souborů** a v novém okně poté označte složky, které chcete zálohovat.

Klepnutím na tlačítko **Další** se přesuňte k následujícímu kroku, a máte-li strach o bezpečí zálohy, můžete ji zabezpečit i heslem. Do mechaniky počítače poté vložte prázdné médium a opětovně klepněte na tlačítko **Další**. Během vypalování můžete být požádáni o vložení dalšího disku, protože velikost zálohy bude pravděpodobně přesahovat kapacitu jednoho média.

Když náhodou v budoucnu přijdete o svá data v počítači, nainstalujte na nový nebo přeinstalovaný počítač opětovně program Burning Studio

() Automption Renning (Real to 4 Frame)	Columnation of Columnation
Soutor Nantacani Internet Napovida	
Zálohovol szubory n edreső/re Nezvel ality-Odrata – 1308 velisit activo	6
Kan by nilly by allohe unindrea	
# Net-Rationaria(0.010-Bure)(be	
C Outrations to peop test, still det	
C - Ones Devel Desservicities 20 8 2011 23 10 artists	Data analy amount
Reduced allity	
Charlesteria activitesen Ratutionia antie, natute nobel act	te deved
2 Paulit hompseups and dard action. Data hain pointed blie.	
Rootte Paluat antiveral andre dealtres urbanes to Robit andre e am faith andre e am faith andre e. Patholog	etikust, autovaticky es odstatują vroji sudar jeze diedzity žiad po dzirow, obidy
Mendedy •	
Albertite our Table :	pre cantaversi signa.
(therein)	(100) (100)

a z nabídky **Záloha adresářů a souborů** zvolte možnost **Vyberte záložní soubor**.

Vymazání disku

Pokud jste si koupili přepisovatelné disky (tedy ty s přídomkem "RW"), můžete je kdykoli vymazat a opětovně na ně vypálit. Tuto možnost najdete pod volbou **Smazat** v hlavní nabídce programu. Zvolíte-li tuto možnost, v novém okně pak klepnutím na tlačítko **Mazání** potvrďte svůj záměr disk smazat. Myslete však na to, že vymazáním přepisovatelného disku přijdete nenávratně o data, která na něm byla uložena.

Dominik Dědiček

VYPALOVÁNÍ PŘÍMO VE WINDOWS

Ve Windows 7 se stejně jako v předchozích verzích nabízí vestavěný nástroj pro vypalování. Stačí, když do mechaniky počítače vložíte prázdné médium, otevřete složku **Počítač** (naleznete ji v nabídce **Start**) a v novém okně poklepete na položku CD nebo DVD disku.

V průvodci poté budete dotázáni, zda chcete použít disk jako USB klíčenku, kdy na něj budete moci libovolně ukládat či z něj mazat data (volte pouze u disků s přídomkem "RW"), nebo zda na něj chcete vypálit soubory jako na běžný disk. Pokud tedy chcete jen rychle vypálit data, označte možnost **S přehrávačem CD/DVD**, vyberte požadované soubory a vyčkejte, než se disk vypálí.

Přímo z Windows také můžete vypalovat ISO obrazy – v počítači vyhledejte příslušný soubor, klepněte na něj pravým tlačítkem myši a z kontextové nabídky zvolte možnost **Vypálit bitovou kopii disku**. Do mechaniky počítače následně vložte prázdné médium, pro jistotu raději označte i možnost **Po vypálení ověřit disk** a vše dokončete klepnutím na tlačítko **Vypálit**.

 Vypalovat přímo z Windows můžete i ISO obrazy

data affective	Among Data day and
	and the second s
line .	
Vypalmatel blood by	pre alubu tahighe kilkhudion na fachlas
1000	
P	
-	
The residence would be	

 Burning Studio v sobě nabízí i nástroj pro zálohování dat

Vytvořte si filmové DVD

Pomocí šikovného programu, který je součástí Windows 7, si můžete třeba z videa pořízeného o prázdninové dovolené vytvořit vlastní filmové DVD, za které by se nemusel stydět ani profesionál

 V DVD Makeru si můžete vytvořit pěkný filmový disk

PROJEKT

Windows 7 v sobě nově obsahují nástroj DVD Maker, s jehož pomocí si můžete z libovolného videa vytvořit filmové DVD, které samozřejmě půjde spustit v každém přehrávači a nebude mu chybět ani vyšperkovaná úvodní nabídka s přehledem scén.

Volba videí a fotografií

Windows DVD Maker najdete pod stejnojmennou položkou v nabídce **Start**, kde nejprve musíte rozbalit seznam pro-

Nastavení úvodní nabídky

V seznamu napravo si nyní vyberte vzhled a rozložení úvodní nabídky, a jak bude zvolený styl ve skutečnosti vypadat, můžete vidět v sousedním náhledu. Ten sice pro přibližnou představu postačí, pokud ale chcete vidět, co se skutečně zobrazí v přehrávači, klepněte na tlačítko **Náhled** v liště programu. Živý náhled pak spusťte klepnutím na tlačítko **Přehrát** a pro posun v nabídce využijte buď virtuálního ovladače, nebo šipek na klávesnici. Zpět do okna programu se poté vraťte klepnutím na tlačítko **OK**.

Pokud vám nevyhovují texty položek v nabídce, změňte je klepnutím na tlačítko **Text nabídky** v liště programu. Spolu s možností změny popisků můžete vybrat jiné, třeba i ozdobné písmo nebo mu zvolit jinou barvu, která by se lépe hodila k pozadí nabídky. Upravené texty uložte klepnutím na tlačítko **Změnit texty**.

Klepnutím na tlačítko **Přizpůsobit nabídku** v liště programu nakonec upravte vzhled nabídky disku. V poli **Video na popředí** můžete vybrat videoklip, který se bude zobrazovat na pozadí nabídky, a v řádku **Video na pozadí** pak šot, jenž se bude zobrazovat v přehledu scén. V nabídce by také neměl chybět hudební doprovod, který si zvolte v poli **Zvuk nabídky**.

Až budete se všemi nastaveními hotovi, vložte do mechaniky počítače prázdné médium a svůj film na něj vypalte klepnutím na tlačítko **Vypálit.** •

Dominik Dědiček

 Výběr videí, která se budou nacházet na vašem filmovém DVD gramů klepnutím na položku Všechny programy. V úvodním okně programu poté klepněte na možnost Přidat videa a fotografie a v dialogu vyhledejte videa a obrázky, z nichž chcete filmové DVD vytvořit. Ty pak pomocí tlačítek se šipkami přeskládejte (vše se bude přehrávat v pořadí odshora dolů) a nezapomeňte si také zvolit Název disku, který uvidíte třeba po jeho vložení do mechaniky počítače. Klepnutím na tlačítko Další posléze přejděte k následujícímu kroku.

4+1 TIPŮ A TRIKŮ

Rychlé rady profesionálů

Nejste spokojeni s tím, jakým způsobem se posouvají stránky pomocí kolečka myši? Chcete si zjednodušit kopírování souborů? Nebo vám text na obrazovce připadá velmi malý?

NASTAVENÍ KOLEČKA MYŠI

Nejste spokojeni s tím, jakým způsobem se posouvají stránky pomocí kolečka myši? Počet řádků, o který se má posunout stránka prohlížeče nebo dokumentu na jedno pootočení, si můžete přizpůsobit.

V nabídce Start klepněte na Ovládací panely a poté přejděte na Hard-

ware a zvuk I Myš. V zobrazeném okně pak přepněte na záložku Kolečko a v části Posouvání ve svislém směru nastavte u položky Následující počet řádků příslušnou hodnotu. Podobně můžete přizpůsobit posun ve vodorovném směru. Nastavení pak potvrďte tlačítkem **OK**.

RYCHLÉ KOPÍROVÁNÍ SOUBORŮ 2

Možná již znáte příkaz Odeslat, který se zobrazí v kontextové nabídce po klepnutí pravým tlačítkem na nějaký soubor. Díky tomuto příkazu totiž můžete soubor (či více označených souborů) rychle poslat do některé aplikace, konkrétního zařízení nebo třeba vytvořit jeho zástupce na Ploše.

Méně uživatelů ovšem ví, že když současně s klepnutím pravým tlačítkem budete také držet stisknutou klávesu Shift, zobrazí se v podnabídce tohoto příkazu rovněž všechny výchozí složky v rámci uživatelského účtu. Snadno tak můžete příslušný soubor nakopírovat třeba do složky Dokumenty, Obrázky, Plocha a řady dalších.

ZRUŠENÍ HESLA PO 3 **PROBUZENÍ POČÍTAČE**

V závislosti na tom, jaké schéma máte zvolené a jak je nastavené, se počítač po určité době nečinnosti přepne do úsporného režimu, případně do režimu spánku. Po probuzení se ovšem zobrazí přihlašovací obrazovka a uživatel musí zadat heslo, aby se počítač odemkl. Pokud si takové zdržení nepřejete, můžete požadování hesla vypnout.

Ve Windows Vista a 7 otevřete nabídku Start a přejděte na Ovládací panely I Hardware a zvuk | Možnosti napájení. V levé části klepněte na položku Po probuzení požadovat heslo a v další sekci ovládacího panelu pokračujte klepnutím na odkaz Změnit nastavení, které nyní není k dispozici. Tím si zpřístupníte možnost změnit toto nastavení, takže budete moci přepnout zatržení na položku Nevyžadovat heslo. Volbu potvrďte klepnutím na tlačítko Uložit změny.

		4 -	-	1-	
0	-	-		he are	- 6
0	builty cont	here all a		her see	
Se	÷	Inter-spine	- 4	-	-

4 POČET POLOŽEK V SEZNAMECH ODKAZŮ

Pokud na některou ikonu aplikace na hlavním panelu klepnete pravým tlačítkem, otevře se nabídka se seznamem odkazů, takzvaný Jump List. Kromě toho, že obsahuje volbu pro spuštění aplikace, se díky němu můžete snadno rychle dostat také k naposledy používaným souborům dané aplikace. Počet položek v seznamu můžete změnit.

Klepněte pravým tlačítkem na hlavní panel v místě, kde se nenachází žádná ikona, a z nabídky zvolte Vlastnosti. Poté přepněte na záložku Nabídka Start a klepněte na tlačítko Přizpůsobit. V dolní části se nachází položka

Počet posledních položek, které se mají zobrazit v Seznamech odkazů Nastavte u ní požadované číslo v rozpětí 0 až 60, přičemž výchozí hodnota ie 10.

Rost rability Start	
fet gepoledy poulitich aplicad, které se mají mirrasti	10 (2)
včet poslužnich policilek, které se mají pátrasti v Seznam idkatů:	an 10 (c)
gadt ridnel settereri	- them

AKTIVACE VYŠŠÍ EDICE WINDOWS 7

Máte na svém počítači nainstalovaný systém Windows 7 Home a rádi byste přešli na některou z vyšších edic? Nemusíte nutně reinstalovat celý počítač. Pokud si vyšší edici zakoupíte, získáte produktový klíč, který pak stačí vložit přímo do stávající edice systému. Následně pak dojde k automatické aktivaci chybějících funkcí, které vyšší edice nabízí. Jak tedy na to?

V nabídce Start klepněte pravým tlačítkem na položku Počítač a z kontextové nabídky zvolte příkaz Vlastnosti. Otevře se okno, ve kterém v části Verze systému Windows klepněte na odkaz Získat více funkcí s novou edicí systému Windows 7. Pak již stačí postupovat podle pokynů průvodce.

KROK ZA KROKEM

WINDOWS 7

- 1 ► výběr motivu
- 2 ► změna pozadí
- 3 ► barva oken
- 4 ► výběr zvuků a spořiče

vhodné pro: Windows 7,

Windows Vista, Windows XP

indows 7 přinesla v souvislosti

s úpravou vzhledu uživatelské-

ho rozhraní celou řadu vylep-

šení. Velmi oblíbenou možnos-

motiv vzhledu S kompletními motivy vzhledu, které zahrnují barvu oken. pozadí plochy nebo třeba zvuky, se ve starších verzích Windows příliš nepracovalo. O to víc je zábavnější, když

Vytvořte si vlastní

tí jsou takzvané motivy. Jejich použitím nemusíte nastavovat vzhled jednotlivých prvků – pozadí plochy, barvu oken a jejich průhlednost, velikost ikon a mnoho dalších - ale použijete ty, které jsou už předdefinované.

můžete vytvářet motivy vlastní

V podstatě si lze motivy představit jako knihovnu vzhledů, pomocí které si snadno a rychle přizpůsobíte podobu systému svému vkusu.

Výhodou je navíc to, že si můžete vytvořit i motivy vlastní. Stačí si poupravit parametry motivu, který máte zrovna ve Windows nastavený, a následně si tento nový motiv uložit. Díky tomu pak můžete své vlastní motivy poslat svým přátelům nebo si je uchovat pro případ, že byste byli nuceni přeinstalovat systém nebo si koupíte nový počítač.

David Budai

APLIKACE EXISTUJÍCÍCH MOTIVŮ

Pro výběr některého z připravených motivů (případně toho, který jste si vytvořili nebo získali z internetu) klepněte na volné místo pracovní plochy a z kontextové nabídky zvolte příkaz Přizpůsobit. Otevřete tím hlavní okno Individuální nastavení, ve kterém budete provádět všechna nastavení.

Součástí Windows 7 je již několik výchozích motivů. Aktivovat motiv můžete klepnutím na příslušnou položku, která ho reprezentuje. Změna vzhledu se projeví okamžitě. V dalších krocích se dozvíte, jak si vytvořit vlastní motiv.

TIP: Na oficiální stránce výrobce je možné získat desítky velmi kvalitních motivů různých kategorií (umění, příroda, automobily a mnoho dalších). V hlavním okně stačí klepnout na odkaz Získat motivy online čímž budete přesměrováni na webovou stránku se seznamem motivů. Pokud vás některý zaujme, stačí u jeho položky klepnout na Stáhnout a poté soubor uložit. Jeho spuštěním pak motiv aplikujete a zařadíte do skupiny Moje motivy.

NASTAVENÍ POZADÍ PLOCHY

S pracovní plochou přicházíme do styku velice často, proto většině uživatelů záleží na tom, jaké pozadí ji zdobí. Pro změnu klepněte v dolní části hlavního okna pro úpravy vzhledu (Individuální nastavení) na položku Pozadí plochy.

Z nabídky Umístění obrázku zvolte jednu ze skupiny obrázků (například v kategorii Pozadí plochy systému Windows naleznete předpřipravené obrázky vázané k výchozím motivům). Zcela vlastní obrázek můžete načíst z libovolné složky na disku klepnutím na tlačítko Procházet. Přepínačem u položky Pozice obrázku nastavte způsob, jakým se zvolený obrázek umístí (nejvhodnější je volba Přizpůsobit). Nastavení pak uložte klepnutím na tlačítko Uložit změny.

TIP: Novinkou Windows 7 je možnost současného výběru více pozadí, která se pak při práci průběžně střídají. Stačí, abyste označili více obrázků zatržením políček v jejich levém horním rohu a poté pomocí nabídky <mark>Změnit obrázek v intervalu</mark> zvolili prodlevu mezi výměnou jednotlivých pozadí. Náhodné pořadí při střídání zvolíte zatržením položky Náhodně.

KROK ZA KROKEM

BARVA OKEN A PRŮHLEDNOST

Pro detailní nastavení barev a vzhledu jednotlivých prvků rozhraní klepněte v hlavním okně na ikonu **Barva oken**. Základní barvu okrajů oken a hlavního panelu vyberte buď z připravené nabídky, nebo si po rozbalení nabídky **Zobrazit** směšovač barev pomocí posuvníků namíchejte svou vlastní barvu.

Kromě barevného nádechu můžete zatržením položky **Povolit průhlednost** ovlivnit také to, zda mají být okraje oken průhledné (pouze pokud máte aktivované rozhraní Aero), a rovněž intenzitu barvy. Všechny provedené změny se přitom okamžitě promítají na aktuálně otevřená okna a hlavní panel, takže ihned vidíte, jak bude vaše nastavení vypadat. Vše opět uložte klepnutím na tlačítko **Uložit změny**.

TIP: K opravdu podrobnému nastavení všech grafických prvků (ikony, nabídky, popisky tlačítek aj.) můžete využít dialogu, který zobrazíte klepnutím na odkaz **Pokročilé nastavení vzhledu**.

VÝBĚR ZVUKŮ

Ke kompletnímu schématu patří také zvuky. Možnosti jejich nastavení zobrazíte klepnutím na položku **Zvuky**. V části **Události programů** pak naleznete seznam úkonů uživatele i systému, u kterých si můžete zvuky definovat. Klepnutím označte požadovanou akci a z dolní části pak z nabídky **Zvuky** nebo prostřednictvím tlačítka **Procházet** vyberte konkrétní zvuk, který se vám líbí.

Pokud nemáte žádné zvuky připravené nebo se nechcete s jednotlivými položkami příliš zdržovat, zvolte si jedno z výchozích zvukových schémat z nabídky **Zvukové schéma**. Své vlastní vytvořené schéma si můžete uložit tlačítkem **Uložit jako**.

TIP: Pokud vás znělky či různé zvukové projevy obtěžují, můžete si je vypnout. Stačí u jednotlivých položek zvolit možnost (**Žádný**).

SPOŘIČ OBRAZOVKY

Spořič obrazovky je speciální režim s jednoduchou animací, který se spustí po určité době nečinnosti počítače za účelem šetření monitoru. Dialog pro jeho nastavení otevřete klepnutím na položku **Spořič obrazovky** v hlavním okně. Z rozbalovací **nabídky** pak můžete vybrat některý z dostupných spořičů, které jsou součásti Windows 7. Některé z nich umožňují podrobněji nastavit pravidla animací, což můžete učinit klepnutím na tlačítko **Nastavení**. Důležité je to hlavně u spořiče **Fotogra**fie, u pěhož si volíte složku s fotografiami, které se budou promítat. Všechov změny

fie, u něhož si volíte složku s fotografiemi, které se budou promítat. Všechny změny potvrdíte klepnutím na **OK**. *TIP: Použití spořičů obrazovky mělo smysl zejména u starších typů monitorů. Po-*

kud vlastníte moderní LCD panel, zřejmě oceníte spíše možnosť jeho automatického vypnutí po určité době nečinnosti. V části Řízení spotřeby klepněte na odkaz Změnit nastavení napájení a v novém okně pak v levém sloupci na možnost Nastavení vypínání displeje. Následně upravte časové intervaly u položek Ztmavit displej a Vypnout displej.

Soft stratedy		
Serie sharedy		
Polya 3	nin, 201 alaanini adgar pi teles masinalised siter aaringigen,	r politikalismani utomasonika napranita jan
		Lines Lines

ULOŽENÍ VYTVOŘENÉHO MOTIVU

Jste-li se všemi úpravami hotovi, je čas si váš nový motiv uložit. Všimněte si, že se ve skupině **Moje motivy** vytvořila nová položka pojmenovaná **Neuložený motiv**. Jde o právě aktivní motiv, který jste si vytvořili. Pokud tomu tak není, označte jej a poté klepněte na odkaz **Uložit motiv**. Zadejte název a klepněte na **Uložit**.

TIP: Pokud na položku vašeho motivu klepnete pravým tlačítkem a z nabídky zvolíte příkaz **Uložit motiv a sdílet jej**, zobrazí se dialog pro uložení motivu do souboru. Ten pak můžete komukoliv poslat třeba e-mailem.

OVLÁDACÍ PANELY

- 1 ► kategorie panelů
- 2 v uživatelské nastavení
- 3 ► obnovení svstému

Nastavení Windows pod lupou

Hledáte místo, kde změnit pozadí obrazovky? Anebo chcete založit nový uživatelský účet? Většinu nastavení týkajících se Windows naleznete v Ovládacích panelech. Ukážeme vám, jak s nimi pracovat a jaká nastavení v nich naidete

Systém a zabezpečení

Pod touto kategorií najdete všechna důležitá nastavení jako například možnosti napájení počítače, nástroje pro zálohování nebo volbu obnovení počítače do předchozího stavu (viz Obnovení počítače)

Zkontrolovat stav počítače - po klepnutí na tuto položku uvidíte seznam problémů v počítači a pod záložkou Zabezpečení si můžete zobrazit, jak je váš počítač chráněn před viry a dalšími hrozbami. Pokud v přehledu uvidíte problém s počítačem, můžete ho zkusit vyřešit klepnutím na tlačítko Vyhledat řešení

Zálohovat počítač - zde naleznete nástroj pro zálohování dat a nastavení; podrobněji se mu věnujeme v návodu na straně 44

Vyhledat a opravit problémy - pod touto položkou se skrývá sada nástrojů, které vám mohou pomoci vyřešit problémy s různými zařízeními připojenými k počítači, nastavením internetu anebo třeba s instalací tiskárny

Síť a Internet

V této kategorii najdete všechna důležitá nastavení, která se týkají sítí (jak bezdrátových, tak i drátových)

Zobrazit úlohy a stav sítě – pod touto položkou nalez-nete bližší informace o sítích, ke kterým jste právě připojeni, a zde také najdete nástroj pro řešení problémů, který vám pomůže v případě, že třeba na vašem počítači nejde internet, i když na ostatních ano

Zvolit možnosti domácí skupiny a sdílení - zde se nachází nastavení nástroje Domácí skupina, který vám v rámci domácí sítě umožní sdílet data a tiskárny mezi všemi počítači. Nastaveními a možnostmi tohoto nástroje se zabýváme na straně 40

Hardware a zvuk

Pod touto kategorií naleznete všechna nastavení, která se týkají fyzické části počítače, tedy jeho hardwaru. Kromě toho se v této kategorii nachází i nastavení systémových zvuků

Zobrazit zařízení a tiskárny - po klepnutí na tuto položku uvidíte všechna zařízení připojená k počítači (tis-kárny, webkamera, MP3 přehrávač a další); nepracuje-li některé zařízení správně, zobrazí se u něj malý žlutý vykřičník

Přidat zařízení – zde najdete nástroj, který vyhledá nově připojené zařízení k počítači a správně je nainstaluje. Instalací nových zařízení do počítače se věnujeme na straně 46

Odinstalovat program - pod touto položkou se nachází seznam všech programů nainstalovaných do počítače

www.extrawindows.cz

Ovládacím panelům sice vede řada cestiček z různých programů a složek, nicméně univerzální cestou k nim je jejich stejnojmenná položka v nabídce **Start**, ve které klepněte na položku **Ovládací panely**.

Poté se zobrazí okno, ve kterém naleznete osm kategorií, do nichž jsou roztříděna všechna nastavení počítače. U každé kategorie najdete nejpoužívanější nástroje a po klepnutí na některou z nich pak uvidíte dále roztříděná dílčí nastavení.

Některá nastavení zůstala od dob Windows XP prakticky nezměněná, některá jsou ale zcela inovovaná. Daleko přívětivější je nyní třeba nastavení pozadí obrazovky, spořiče a motivu celého operačního systému. Notné změny doznalo i centrum sítí, ve kterém si nyní s nastavením internetového připojení a řešením souvisejících problémů poradíte zcela sami.

Pro řešení dalších problémů s počítačem je pak k dispozici široká škála nástrojů, které lze asi také označit za největší přínos Ovládacích panelů nové verze Windows. Tyto nástroje totiž na rozdíl od nástrojů ve starších Windows Vista dokážou problémy skutečně vyřešit.

Dominik Dědiček

Uživatelské účty a zabezpečení rodiny

V této kategorii můžete spravovat uživatelské účty ve vašem počítači

ΜΑΡΑ

Přidat nebo odebrat uživatelské účty – klepnutím na tuto položku si zobrazíte přehled všech uživatelských účtů v počítači spolu s možností přidání nového, nastavení hesla či odstranění některého existujícího

Nastavit rodičovskou kontrolu pro všechny uživatele – pod touto položkou se skrývají nástroje, jimiž můžete vaší ratolesti omezit dobu pobytu na počítači anebo ji zakázat přístup k některým programům a hrám

Vzhled a přizpůsobení

Pod touto kategorií se skrývají všechna nastavení, která mají co do činění se vzhledem Windows

Změnit motiv a Změnit pozadí plochy – dvojice nastavení, jimiž můžete upravit pozadí plochy, vzhled lišt a animace oken

Upravit rozlišení zobrazení – zde naleznete nastavení rozlišení obrazovky

Hodiny, jazyk a oblast

V této kategorii najdete nastavení data a času **Změnit klávesnice nebo jiné metody zadávání** – pod touto položkou se skrývá podrobné nastavení vlastností klávesnice

OBNOVENÍ POČÍTAČE

Pokud počítač z nějakého důvodu přestane pracovat správně, můžete ho s pomocí nástroje **Obnovení systému** jednoduše vrátit do funkčního stavu. Tento nástroj naleznete po klepnutí na kategorii **Systém a zabezpečení** pod položkou **Obnovit počítač do dřívějšího stavu** (v podkategorii **Centrum akcí**).

V novém okně poté klepněte na tlačítko **Spustit nástroj Obnovení systému** a ze seznamu zvolte datum, k němuž chcete vrátit nastavení počítače. Spolu s navrácením funkčního nastavení počítače budou odstraněny všechny programy nainstalované po zvoleném datu. O svoje soubory ale nemusíte mít strach, ty zůstanou zachovány.

Q-DIR

- 1 > procházení souborů
- 2 > změna rozvržení
- 3 ► filtrování a další funkce

Čtyřnásobný správce souborů

Přestal vám vyhovovat běžný Průzkumník Windows? Pokud máte pocit, že nenabízí žádné pokročilejší funkce pro správu souborů a složek, vyzkoušejte Q-Dir. Nabídne hned čtyři samostatné panely

Soubor – zde naleznete volby pro uložení a pozdější otevření, uspořádání a nastavení aplikace Q-dir. Tím zálohujete svá oblíbená nastavení nebo si vytvoříte sadu nastavení pro různé účely. Nabídka také obsahuje nastavení jazyka či rychlé odkazy na některé funkce, jako je **Příkazový řádek** nebo **Hledání a Tisk seznamu souborů**

Úpravy – tato nabídka obsahuje stejné položky jako nabídka po klepnutí pravým tlačítkem na označený soubor či složku a navíc několik dalších možností vztahujících se k aplikaci Q-dir, jako je otevření složek jako záložky

Zobrazit – zde můžete upravit typ zobrazení souborů a jejich seskupení pro aktivní panel, podobně jako u běžného Průzkum-

níka Windows, lze také (de)aktivovat **Stavový řádek** a zobrazit aplikaci přes celou obrazovku

Oblíbené – pomocí této nabídky přidáte aktuálně zvolenou složku do oblíbených složek. Ty rovněž najdete v této nabídce pod položkou **Quick-Link**. Odtud také otevřete dialog pro organizaci všech oblíbených položek

Možnosti – tato nabídka obsahuje veškeré bohaté možnosti nastavení programu

Informace – v této nabídce se skrývají odkazy na nápovědu a webové stránky programu a jeho tvůrce

Záložky – každé zobrazení může mít své vlastní záložky, přičemž na každé záložce může být otevřena jiná složka. Novou záložku rychle přidáte kombinací Ctrl+T, další funkce získáte klepnutím pravým tlačítkem na danou záložku

Strom – aktivovaný strom složek, společný pro všechny panely. Zobrazuje vždy strukturu složek pro aktivní panel

Aktivní panel – je oproti ostatním barevně zvýrazněn (zde modře) a je to ten, do kterého jste naposledy klepli

INTEGRACE DO WINDOWS

Chtěli byste aplikací Q-Dir nahradit systémového Průzkumníka? Zvolte **Možnosti I Systém I Přidat Q-Dir do kontextové nabídky**. Nyní můžete Q-Dir snadno spustit z Průzkumníka Windows – klepněte pravým tlačítkem na složku nebo soubor a zvolte ***Q-Dir**.

Druhou možností je úplná integrace: přejděte na **Mož**nosti I **Q-Dir as Default Browser I As Default Browser for All**. Kdykoliv nyní poklepete na ikonu Tento počítač, otevře se místo Průzkumníka Q-Dir. Toto chování zrušíte opětovným vybráním téže volby.

www.softwareok.com

ΜΑΡΑ

elká část uživatelů se při práci se soubory spokojí se standardním Průzkumníkem, který je součástí Windows. Pokud však chcete funkce navíc, můžete využít jednoho z mnoha existujících alternativních správců souborů a složek. Řada z nich nabízí práci se dvěma panely, **Q-Dir** vám však nabídne až čtyři.

S aplikací Q-Dir můžete zároveň procházet až čtyři složky najednou, aniž byste museli cokoliv přepínat, a díky tomu můžete výrazně zefektivnit svou práci. Například pro přesun souborů z jedné lokace do jiné se nemusíte přepínat mezi dvěma různými okny, ale vše máte přehledně na jednom místě, což je zajímavá alternativa k běžnému způsobu práce. Nechybí filtrování souborů, různé možnosti zobrazení, vytvoření seznamu oblíbených složek či podpora záložek, které znáte z webových prohlížečů, díky kterým se počet zároveň otevřených složek ještě navýší. Výhodou jsou i široké možnosti konfigurace programu a jeho rozhraní a zobrazovaných informací. Volitelné je i rozvržení celého programu, kterým jej snadno přizpůsobíte pro svůj monitor: pro velký širokoúhlý monitor může být kupříkladu vhodnější mód se čtyřmi vertikálními panely.

Všechna důležitá nastavení naleznete pod nabídkou Možnosti. Můžete aktivovat barevné zobrazení jmen složek a souborů pomocí příkazu **Možnosti | Seznam | Barevné filtry** pro běžné pohledy a příkazem **Možnosti | Strom | Barevné filtry** pro strom adresářů. To pomůže při rozlišení různých typů souborů.

Pokud přejdete na příkaz **Oblíbené | Organizovat oblíbené**, otevřete dialog pro organizaci vašich oblíbených složek.

Tomáš Mariančík

PROJEKT

Vybavte si

Windows X

OBSAH PROJEKTU

Aero pro Windows XP

2 Získejte postranní panel ve Windows XP

funkcemi vyspělých Windows 7

Přestože od vydání legendárních Windows XP už uplynulo mnoho let a společnost Microsoft vydala další dva dokonalejší nástupce, drží si tento systém s charakteristickými modrými lištami stále vysokou popularitu. Pokud ani v dohledné době neplánujete přechod na novou verzi, můžete si některé nové funkce, nástroje a vylepšení z Windows 7 přidat i do Windows XP

indows XP i přes své stáří zůstávají jedním z nejkvalitnějších a nejspolehlivějších operačních systémů, jaké kdy Microsoft vytvořil. Pokud ho chcete používat i nadále, prakticky nic vám v tom nebrání. Stačí se o systém pravidelně starat, provádět čistění a defragmentaci disku a další základní postupy údržby, o kterých jsme v tomto časopise již mnohokrát psali.

Nainstalujte SP3

Čistění je prvním krokem k úspěchu, stejně důležité jsou ale také pravidelné aktualizace, které můžete snadno získávat a instalovat prostřednictvím nástroje **Windows Update**. S tím souvisí nutnost stažení a instalace servisního balíčku **Service Pack 3** (SP3). Microsoft totiž v červenci minulého roku ukončil podporu Windows XP s SP2, což znamená, že pro tuto verzi již nejsou uvolňovány některé bezpečnostní záplaty. Pokud si SP3 nainstalujete, budete moci Windows XP bez problémů využívat až do roku 2014. Pak již bude podpora tohoto sys-

Nastavení automatických aktualizací

DOPLŇKOVÉ BEZPEČNOSTNÍ NÁSTROJE

Zapomenout byste rozhodně neměli také na instalaci nástroje **Windows Defender**, který slouží k odstraňování škodlivých a špehovacích programů. Standardní součástí je až od Windows Vista, proto si stáhněte jeho nejnovější verzi na adrese <u>tinyurl.com/progra-</u> <u>m-defender</u> i do Windows XP.

Pro větší ochranu vašich dat si můžete nainstalovat také program **TrueCrypt**, který dokáže zašifrovat diskový oddíl nebo celý disk, na němž máte uložena svá data. Představuje bezplatnou alternativu k bezpečnostnímu nástroji **BitLocker**, který je standardní součástí Windows 7 v edicích *Enterprise* a *Ultimate*. Získat ho můžete na oficiální stránce <u>www.truecrypt.</u> <u>org</u>, podrobnější informace o možnostech programu pak naleznete na <u>tinyurl.com/pcrady-truecrypt</u>.

**************************************	
-	
Press and a New York of States in a New York of States in a New York of States in a	National Institute (19.8) (Spreader Agent National (19.8) (come (19.8)) (com
 Bezplatná 	á ochrana z dílny

Microsoftu

tému definitivně ukončena. SP3 najdete na DVD přiloženém k tomuto časopisu.

Co se týče nově vydávaných aktualizací, je ideální mít počítač nastaven tak, aby se vám aktualizace operačního systému stahovaly a instalovaly automaticky. Klepněte na tlačítko **Start** a otevřete **Ovládací panely**, ve kterých vyhledejte a spusťte panel **Automatické aktualizace**. V konfiguračním okně se přesvědčte, že aktualizace máte nastaveny na volbu **Automaticky (doporučeno)** a aktualizační proces bude probíhat nejlépe v době, kdy počítač příliš nevytěžujete. Výchozím nastavením je třetí hodina ráno. Pokud toto nastavení ponecháte, nebo jej změníte na dobu, kdy počítač nebývá zapnutý, pak se aktualizace stáhnou a nainstalují při nejbližším spuštění počítače.

Nové verze programů

Kromě nejrůznějších oprav, vylepšení a přidávání nových funkcí do operačního systému nabízí Microsoft také aktualizace programů, které jsou přímo součástí Windows. V první řadě se samozřejmě jedná o internetový prohlížeč Internet Explorer a přehrávač Windows Media Player. Co se týče Internet Exploreru 6 (IE6), tedy verze vestavěné ve Windows XP, je nutno říct, že jde o velmi zastaralé řešení, které dnes zdaleka nevyhovuje požadavkům funkčním ani bezpečnostním. Zbytečně se navíc se šestým vydáním ochuzujete o nové zajímavé funkce – už v sedmé verzi přibyla čtečka zpráv RSS, došlo k vylepšení zobrazovacího jádra, zabezpečení a přibylo prohlížení stránek v záložkovém rozhraní. Množství novinek bylo přidáno také do IE8. Nedávno uvolněnou verzi IE9, o níž jsme podrobně psali v PC radách 14/2010, bohužel na Windows XP nezprovozníte.

Podobně jako Service Pack 3, také nejnovější Internet Explorer 8 pro vaše Windows XP najdete na DVD u tohoto vydání časopisu.

Vylepšení se dočkal také přehrávač multimediálních souborů Windows Media Player. Jeho knihovna médií byla zásadně přepracována, přehrávač dostal nový vzhled a navíc je nyní mnohem svižnější. Ve Windows 7 se již sice nachází verze 12, samostatný instalační soubor, kterým by bylo možné dostat ji do Windows XP, však zatím není k dispozici. Více než dostačující je ovšem i **Windows Media Player 11**, zvláště pak v porovnání s původní verzí.

Získejte lepší vyhledávání

Nové verze systému, které přišly po Windows XP, přinesly novinku v podobě fulltextového vyhledávacího nástroje, který je založen na indexování. Zásadní novinka fulltextu tkví v tom, že zatímco dříve bylo možné vyhledávat jen podle názvu nebo části názvu položky, nyní vám mechanismy naleznou i výsledky, které hledaný výraz obsahují přímo v dokumentu – je přitom jedno, zda jde o textový dokument, e-mail nebo něco jiného. Na rozdíl od běžného vyhledávání je to indexované navíc mnohem rychlejší a můžete v rámci něj zadávat i více parametrů a zpřesňovat tak vyhledané výsledky.

Do Windows XP si můžete tuto funkci přidat instalací vyhledávače **Windows Desktop Search 4.0**, který stáhnete na adrese <u>tinyurl.com/desk-</u>

top-search. Po dokončení jednoduché instalace se na hlavním panelu objeví pole pro zahájení rychlého hledání. Pokud vám jeho umístění nevyhovuje, můžete ho odstranit tak, že klepnete pravým tlačítkem na hlavní panel, z kontextové nabídky vyberete **Panely nástrojů** a v podnabídce zrušíte zatržení u **Windows Search Deskbar**.

Klepnutím na příkaz Hledat v nabídce Start spustíte nový vyhledávací nástroj, který nahradil ten původní. V horní části si z nabídky Other můžete zvolit typ vyhledávaného souboru a do polí v levém sloupci zadat více specifikující údaje. Do pole v modrém obdélníku pak zadejte klíčové slovo a pro zahájení vyhledávání klepněte na tlačítko Desktop.

Klepnutím na šipku u tohoto tlačítka můžete volit mezi prohledáváním počítače a vyhledáváním na internetu.

David Budai

 Vylepšený Windows Media Player

PROJEKT

 Vylepšené vyhledávání ve Windows XP

Aero pro Windows XP

Průhledná dekorace a grafické efekty oken Aero se ve Windows poprvé objevily s příchodem Windows Vista a okamžitě zaujaly spoustu lidí. Pokud patříte mezi ně, ale zároveň také mezi uživatele Windows XP, nezoufejte. Prakticky všechny funkce, které s Aerem souvisí, si můžete doplnit

Uživatelé si rozhraní Aero oblíbili, přestože šlo ze začátku pouze o grafický prvek bez jakéhokoliv širšího využití. S příchodem Windows 7 se však objevily šikovné funkce **Aero Snap, Shake** a **Peek** pro práci s okny a v tu chvíli začalo být opodstatněné i samotné Aero.

Aero ve Windows XP

Dekoraci ve stylu Aero můžete do Windows XP přidat velmi snadno díky polskému programu **Fast Aero**. Vyhledat a stáhnout si jej můžete například na serveru <u>www.stahuj.cz</u>. Instalace není potřeba,

NASTAVENÍ AUTOMATICKÉHO SPUŠTĚNÍ

Pokud některá z výše popisovaných aplikací nedisponuje nastavením, které by zajistilo její automatické spuštění po startu Windows, můžete tak učinit ručně. V nabídce **Start** otevřete **Všechny programy**, pravým tlačítkem klepněte na položku **Po spuštění** a z kontextové nabídky zvolte **Prozkoumat**. Otevře se složka, do které nakopírujte zástupce nebo spouštěcí soubor příslušné aplikace. Při spuštění systému se všechny položky v této složce spustí automaticky.

Nenáročné napodobení vzhledu Aero

Konfigurace průhled-

nosti ve FastAero

Nastavení aplikace

Show Desktop

Zachvcení části ob-

MWSnap

razovky programem

.

PROJEKT

stažený archiv pouze rozbalte pomocí komprimačního nástroje (např. 7-Zip) do složky na disku a poté spusťte soubor FastAero.exe.

Vzhled Aero se tím okamžitě aplikuje na všechna okna kromě těch, která jsou aktivně otevřená. Ta však stačí minimalizovat do lištv a opět zobrazit – průhlednost pak bude aktivní i na nich. Pokud

chcete upravit její intenzitu, poklepejte na ikonu aplikace v oznamovací oblasti a na kartě FastAero upravte pozici posuvníku Intensity. Pak klepněte

na tlačítko Hide. Aplikace tohoto vzhledu by neměla systém nijak zvlášť zpomalit, program je dokonce (minimálně z pohledu operační paměti) méně náročný, než původní Aero ve Windows Vista.

Funkce rozhraní Aero

Jednou z dalších nových funkcí pro práci s okny je Aero Shake, pomocí níž lze snadno minimalizovat všechna otevřená okna kromě toho aktuálního. Stačí jej

uchopit myší za horní lištu a poté s ním zatřepat. Ostatní okna se ihned schovají ho hlavního panelu. Pokud toto "zatřepání" zopakujete, okna se opět zobrazí. Funkci můžete aktivovat díky programu AeroShake, který je ke stažení z adresy tinyurl.com/funkce-shake.

Funkce Aero Snap vedle toho představuje velice rychlý a hlavně jednoduchý způsob, jak měnit velikost jednotlivých otevřených oken a organizovat jejich zobrazení na ploše. Stačí pouze kurzorem myši "uchytit" okno za horní lištu a přesunout jej nadoraz doleva nebo doprava. Okno se připne na kraj obrazovky a automaticky změní odpovídajícím způsobem svou velikost. Přesunout jej můžete také k hornímu okraji obrazovky, čímž aktivní okno automaticky maximalizujete.

Pomocí stejnojmenné německé aplikace Aero Snap si můžete toto usnadnění přidat, stačí násle-

8-00A0 =9.20 98 6 40 1 10 12 - 12 - 12 14 · A -Snadné zachvezní obraz Vetrai praktický nástroj, ktorý m dout he madeines minist site much Marriery Print Screen (s athrasky studie a aid and to make the

dovat adresu tinyurl. com/funkce-snap. Po instalaci se program automaticky spustí. Klepnutím pravým tlačítkem na jeho ikonku v systémové liště si můžete zatržením položky Autostart AeroSnap with Windows zapnout automatické spouštění po startu Windows. Poslední ze skupi-

ny Aero funkcí je Aero

Snadné zachycení obrazovkv

Peek. Díky ní se po umístění kurzoru do pravé-

ho dolního rohu všechna otevřená okna dočasně

vat stav miniaplikací na ploše. I tento trik můžete

ve Windows XP používať, stačí si z adresy tinyurl.

com/funkce-peek stáhnout a spustit nástroj Show

Desktop, který v rohu oznamovací oblasti vytvoří

podobné tlačítko, jaké se nachází ve Windows 7.

ku, v níž klepněte na příkaz Settings. Tím otevře-

te u položky Delay after mousehover určit dobu,

te konfigurační okno aplikace, ve kterém může-

po jejímž uplynutí se všechna okna zprůhlední.

V levé části pak nastavíte šířku tlačítka (Width)

vé části by měla nastavovat míru průhlednosti.

a jeho průhlednost (Opacity). Stejná volba v pra-

Samozřejmě s tím, že má i stejnou funkci. Klepnutím na toto tlačítko zobrazíte nabíd-

zprůhlední a je tak například možné zkontrolo-

Velmi praktický nástroj, který mají uživatelé Windows 7 k dispozici, se jmenuje Výstřižky a slouží ke snadnému snímání aktuálního dění na obrazovce. V případě snímání obrazovky pomocí klávesy PrintScreen je totiž vždy zapotřebí speciální program, do kterého snímek ze schránky vložíte a následně uložíte. Potřebovat ho nebudete v případě, pokud použijete právě nástroj Vý-

střižky nebo jeho variantu pro Windows XP, nástroj MWSnap (ke stažení na tinyurl.com/MWSnap).

Po jeho rychlé instalaci a spuštění vám bude zobrazen dialog, ve kterém si zvolte českou lokalizaci prostředí. Pak klepněte na OK, čímž zobrazíte hlavní okno nástroje. Jeho ovládání je velmi snadné, stačí v levém sloupci zvolit typ výběru (zachytit můžete buď část obrazovky, okno aplikace nebo

(efer	hard of the second seco
	Ann Fank Mit Samen Yank Banthi Ugan
uni. Derivat of Roomery Western	Marine Street
# Truck Delice 21 Name Websit	C Res Manue
Asserie. Destherer	Line Line Line

otevřenou nabídku) a poté klepnout na tlačítko pro přepnutí do režimu snímání. To se mění v závislosti na zvoleném typu výběru. Jakmile snímek pořídíte, automaticky se vloží do aplikace a vy následně můžete provést některé jednoduché úpravy. Pak již můžete svůj výtvor uložit v některém z formátů BMP, JPG, TIFF, PNG nebo GIF.

Rychlé poznámky na ploše

Oblíbenou funkcí, kterou v novějších verzích Windows přinášejí miniaplikace, je možnost umísťovat na pracovní plochu papírky s poznámkami. Vhodnou alternativou pro Windows XP je

62 Extra PC speciál podzim 2011-zima 2012

příslušný gadget v rámci aplikace **Google Desktop**, který popisujeme v poslední části tohoto tématu. Nechcete-li instalovat komplexní nástroj Google Desktop, vyzkoušejte jednoúčelový program **Display Stix**. Jeho instalační soubor stáhnete prostřednictvím adresy <u>tinyurl.com/papirky</u>.

Po dokončení jednoduché instalace a spuštění programu se v oznamovací oblasti v pravé části hlavního panelu zobrazí žlutá ikonka indikující jeho běh. Klepněte na ni pravým tlačítkem a v místní nabídce pak na položku **Přidat nálepku**. Na plochu se vloží nový papírek. Napište do něj požadovaný text a klepněte na **OK (Insert)**. Pokud na papírek klepnete pravým tlačítkem, zobrazí se nabídka, pomocí níž můžete změnit formát písma, velikost či barvu papírku. Tažením lze také jednotlivé papírky na ploše přesouvat.

Získejte postranní panel ve Windows XP

Chcete mít vždy po ruce e-mail, informace o počasí, RSS čtečku a další šikovné funkce? Aplikace Google Desktop vám přidá šikovný panel s těmito funkcemi, ale nabídne také pokročilý vyhledávací nástroj, díky kterému budete moci prohledávat vše od e-mailů až po webové stránky přímo z plochy

Postranní panel (tzv. sidebar) se poprvé objevil ve Windows Vista a sloužil k zobrazování nejrůznějších více či méně užitečných miniaplikací. Přestože postranní panel jako takový již ve Windows 7 neexistuje, koncept miniaplikací byl zachován a mezi uživateli se těší obrovské popularitě.

Ve Windows XP sice nemůžete používat miniaplikace vytvořené pro obě nejnovější verze systému, díky aplikaci **Google Desktop** však můžete získat alespoň částečnou náhražku v podobě postranního panelu, který nabízí celou řadu vlastních miniaplikací. Instalační soubor si stáhněte ze stránky <u>www.desktop.</u> <u>google.com</u>.

Přidávání gadgetů

Jakmile instalaci dokončíte, automaticky se u pravého okraje zobrazí postranní panel s několika výchozími miniaplikacemi, které se v tomto případě nazývají gadgety. Výhodou aplikace Google Desktop je česká lokalizace, proto nebudou mít ani začínající uživatelé problém s jejím ovládáním.

Pro přidání nového gadgetu klepněte na volné místo panelu

pravým tlačítkem a z nabídky zvolte příkaz Přidat moduly gadget. Můžete také klepnout na malé kulaté tlačítko se znakem plus v pravém horním rohu panelu. Otevře se okno s rozsáhlou nabídkou malých jednoúčelových gadgetů, které jsou tříděny do několika kategorií podle zaměření. Po-

Oznámení nových e-mailů

Pokud využíváte e-mailovou službu Gmail, můžete využít gadget **Email**, který naleznete v kategorii **Komunikace**. Poklepáním na něj otevřete prohlížeč s konfigurační stránkou gadgetu, na které zadáte své přihlašovací údaje. Poté vás již panel, potažmo gadget, bude informovat o nově příchozí poště.

kud nad některou položku umístíte ukazatel myši, zobrazí se dole stručný popis příslušného gadgetu a zelené tlačítko **Přidat**. Klepnutím na **Přidat** umístíte gadget na postranní panel.

Práce s gadgety

Jednotlivé gadgety můžete po panelu libovolně přesouvat, případně je umísťovat přímo na pracovní plochu. Můžete si tak navodit stejný stav, jako v případě Windows 7, kdy miniaplikace také nejsou umísťovány do postranního panelu. Pokud chcete panel skrýt, ale gadgety na ploše ponechat, klepněte na panel pravým tlačítkem a z nabídky zvolte příkaz **Deskbar**. Tím skryjete Google Desktop do hlavního panelu, na kterém se součas Postranní panel Google Desktop

SLOVNÍČEK

Gadget je označení jednoduché a jednoúčelové aplikace, která poskytuje nějakou konkrétní funkci. Někdy se tak označují miniaplikace – ve Windows se umísťují na plochu nebo do postranního panelu

ID3 tagy jsou speciální doplňkové informace hudebních souborů, které nesou podrobnosti o skladbě, jako je název, interpret, album, rok vydání a řada dalších. Hudební přehrávače je využívají pro zobrazování informací o skladbě a obrázku alba

Indexování je proces, při kterém je vytvářena speciální databáze informací o jednotlivých souborech a složkách uložených na pevném disku, takzvaný index. Díky tomu, že nástroj ví, co se kde nachází, je pak samotný proces vyhledávání kvalitnější a hlavně rychlejší. Využitím indexu je také možné zobrazit předchozí verze dokumentů

RSS čtečka je speciální program určený k zobrazování novinek na webových stránkách. Technologie RSS umožňuje uživateli přihlášení k odběru novinek například na zpravodajských serverech. Díky tomu pak nemusí stránku navštěvovat několikrát denně, aby zjistil, zda na ni nepřibyl nějaký obsah

Systémové soubory jsou nezbytné pro správný chod systému Windows. Bývají zpravidla uloženy ve složce Program Files nebo ve složce Windows. Za normálních okolností byste neměli s těmito soubory provádět žádné změny (přejmenování, přesunutí nebo vymazání), protože byste mohli narušit správný chod počítače

Seek.		and the second second
lekniny		
Public via binty		
Laterna of the state of the	ale o gentiled	1
Contraction of the local division of the	Carry South States	and the second se

Dialog pro rychlé vyhledávání

ně vytvoří pole vyhledávače. Pro opětovné zobrazení panelu klepněte na malou šipku u vyhledávacího pole a v nabídce vyberte **Postranní panel**.

Pokud jsou gadgety umístěny na ploše, mají speciální ovládací tlačítko, které se zobrazuje nalevo od oznamovací oblasti. Klepnutím na něj všechny gadgety skryjete a opětovným klepnustřednictví políčka v dolní části panelu. Pokud je skryté, nachází se pole na hlavním panelu vedle oznamovací oblasti. Rychlé zobrazení samostatného dialogu pro vyhledávání provedete také dvojitým stisknutím klávesy **Ctrl**.

Hned poté, co Google Desktop nainstalujete, začne aplikace automaticky indexovat e-maily, soubory a historii webových stránek, které máte uložené ve svém počítači. Toto počáteční jednorázové prohledání probíhá pouze tehdy, pokud je počítač déle než 30 sekund v nečinnosti. Nemělo by tedy snižovat výkon počítače při práci. V závislosti na počtu položek však toto indexování může trvat i několik hodin.

Indexování přesto oceníte následně – díky němu totiž samotné vyhledávání probíhá mno-

Vyhledávací nástroj můžete použít jak k prohledávání počítače, tak k vyhledávání na internetu

tím zase zpátky zobrazíte. Tutéž funkci má dvojité rychlé stisknutí klávesy **Shift**. V případě, že jsou naopak gadgety umístěny na panelu a najedete nad některý ukazatelem myši, zobrazí se proužek se třemi malými tlačítky. Prvním se přepnete do rozšířeného zobrazení gadgetu, druhým otevřete nabídku pro jeho nastavení a křížkem gadget z panelu odeberete.

Vyhledávání s Googlem

Samostatnou částí aplikace Google Desktop je také vyhledávací nástroj, který můžete využít jak k prohledávání svého počítače, tak k vyhledávání informací na internetu. Vyhledávat můžete prohem rychleji, než jste byli ve Windows XP zvyklí. A nutno podotknout, že stejně kvalitně jako na internetu umí Google vyhledávat na pevných discích. Je ovšem otázka, zda využívat Google Desktop nebo vyhledávací nástroj Microsoftu, který jsme popsali v prvním článku tohoto projektu. Z pohledu uživatele totiž žádný výrazný rozdíl nepoznáte. Výhodou nástroje **Windows Search Deskbar** však zůstává, že nahrazuje původní systémový vyhledávač a je tak dostupný z nabídky **Start** nebo třeba z Průzkumníka.

David Budai

Galerie dostupných gadgetů

PRO WINDOWS

Obnova a bezpečné mazání dat

Smazali jste si omylem důležitá data? Než vyhledáte odborníka, můžete se o jejich záchranu pokusit sami. Nebo byste naopak rádi nenávratně data z disku smazali? I v tomto případě poradíme

mažete-li data z pevného disku nebo flashdisku, tváří se Windows přesně tak, jak byste očekávali – že již soubory na médiu nejsou. Ve skutečnosti však data na disku zůstávají tak dlouho, dokud není na místo, kde byla uložena, uložen jiný soubor. Díky tomuto způsobu "mazání" dat je tedy možné je v případě problémů obnovit bez významnějších ztrát.

V případě, že máte ve Windows aktivováno mazání souborů do koše, nemusíte mít strach ze ztráty dat. Jednoduchým smazáním klávesou **Delete** nebo příkazem **Odstranit** v kontextové nabídce souboru se data pouze přesunou do Koše, odkud je můžete velmi jednoduše obnovit příkazem **Obnovit položku**.

Jiná situace nastává v případě, že vysypete Koš, případně data smažete kombinací kláves **Shift+Delete**.

S průvodcem bez obav

Program Recuva, který si představíme, slouží v první řadě právě k obnově takto smazaných souborů. Jeho používání je snadné, neboť kromě kompletní české lokalizace nabídne také jednoduchého krokového průvodce pro obnovu omylem odstraněných dat.

Ihned po instalaci a spuštění na vás čeká průvodce, v němž vybíráte jeden ze šesti typů smazaných souborů. Samostatnou sedmou možností je pak vyhledávání všech souborů bez ohledu na jejich typ/ formát.

Anter an an	2
	A reg a manufacture de la comparación de la comp
1002.00	tere duties.

Dalším krokem je výběr místa, kde byly smazané soubory k dispozici, vybrat přitom můžete i konkrétní umístění. Následuje možnost volby hloubkové kontroly, která sice zabere delší dobu, je však mnohem detailnější. Tato možnost přijde vhod především v případě, kdy máte s nalezením

požadovaného souboru problémy.

Obnoví cokoliv

Po stisknutí tlačítka **Start** začne program prohledávat vybrané umístění, o stavu hledání pak informuje prostřednictvím stavové lišty v malém okénku. Po dokončení hledání program zobrazí v novém okně výsledky včetně názvu a původ-

ního umístění souboru. Pro snadnější orientaci označí Recuva obnovitelné • soubory zeleným puntíkem u těch neobnovitelných (například z důvodu částečného poškození smazané položky) je puntík červený. Samotná obnova je pak velmi snadná – vybrané soubory zatrhnete a zvolíte možnost **Ob nov** vpravo dole. Pak už jen vyberete umístění pro obnovené soubory a tím vaše práce končí.

RECUVA/ FREERASER

- 1 nastavení obnovy
- 2 ► obnova souborů
- 3 ► bezpečné mazání souborů

Bezpečné mazání dat

Dostat se můžete i do opačné situace – tedy kdy potřebujete data smazat tak, aby se k nim už nikdy nikdo nemohl dostat. Jednoduchým řešením v tomto případě je aplikace Freeraser.

Po spuštění vám na ploše přibude velká ikona koše. Po klepnutí pravým tlačítkem

myši na ikonu se zobrazí kontextová nabídka, v níž v nabídce **Systém | Zničující mód** najdete celkem tři úrovně bezpečného mazání dat. Samotné mazání už pak nemůže být jednodušší – stačí mazané soubory přetáhnout na ikonu tohoto koše (před definitivním smazáním si program vyžádá potvrzení).

Petr Březina

CO DĚLAT V PŘÍPADĚ NECHTĚNÉHO SMAZÁNÍ DAT

Pokud nechtěně smažete soubory, které byste chtěli následně obnovit, je vhodné dodržet několik pravidel, aby byla obnova pokud možno co nejúspěšnější.

- 1) Nevypínejte počítač.
- Pokuste se zastavit mazání dat co nejdříve stisknutím tlačítka Storno.
- Nevysypávejte koš.
- Neinstalujte ani neodinstalovávejte žádné programy.
- 5) Neukládejte na disk nic kromě již otevřených dokumentů.
- 6) Spusťte co nejdříve program pro obnovu. Pokud jej nemáte nainstalovaný, nezbude vám nic jiného, než instalaci riskovat.

PROJEKT OD ZAČÁTKU DO KONCE

Baterie v noteboocích Vše, co potřebujete vědět, aby vám vydržely co nejdéle

OBSAH PROJEKTU

Jak o baterii 1 správně pečovat

Mobilita je klíčovou předností notebooků. Na tom, jak dlouho vydrží bez elektřiny, má velký podíl baterie. Výdrž baterie se však s postupem času dramaticky snižuje, proto je důležité dbát několika jednoduchých zásad a postupů, které mohou životnost baterií navýšit

Některé profesionální notebooky mají možnost nahradit optickou mechaniku další baterií a prodloužit výdrž

edle výkonu nebo hmotnosti je hlavním parametrem určujícím kvalitu notebooku také doba jeho běhu z baterie. Dnešní notebooky bohužel ani zdaleka nejsou na elektrické síti tak nezávislé, jak by bylo potřeba, a je tedy nutné neustále hledat různé kompromisy.

Vyplatí se obětovat část výkonu a ergonomie za delší výdrž a pořídit si netbook, který na baterie vydrží mnohdy i více než 6 hodin? Nakolik je výhodné pořízení náhradní baterie nebo baterie s vyšší kapacitou, kte-

TYPY BATERIÍ A JEJICH VLASTNOSTI

Baterie se podle použitých elektrochemických prvků dělí na několik druhů. Dnes již prakticky nepoužívané jsou nikl-kadmiové (Ni-Cd) a nikl-metalhydridové (Ni-MH) baterie, které se sice vyznačovaly nízkou cenou, ale jejich nevýhodou byla nízká kapacita, vysoká míra samovybíjení a zejména takzvaný paměťový efekt.

Postupně je nahradily lithiové baterie (Li-lon a Li-Pol), které dnes najdeme v drtivé většině notebooků. Díky vysoké energetické hustotě mají menší rozměry, nižší hmotnost a také delší životnost. Jejich zásadní výhodou je také výrazně nižší míra samovybíjení, necitlivost k déletrvajícímu přebíjení a především to, že netrpí paměťovým efektem.

V budoucnu by dnešní lithiové baterie mohla nahradit úplně nová technologie. Dlouho se v této souvislosti hovořilo o takzvaných palivových článcích, které by měly nabídnout větší flexibilitu a ekologičtější přístup. Rychlejšímu uvedení do praxe zatím podle výrobců brání například skutečnost, že články obsahují tekutiny, které v rámci protiteroristických opatření nesměií na palubu letadla. Kdv se tato či jiná alternativa současných baterií dostane na trh, je tedy zatím těžké odhadnout.

vých notebooků nesetkáte

rá nám sice zajistí delší běh notebooku na cestách, ale současně zvýší hmotnost brašny o několik kilogramů? Jak správně pečovat o baterii, aby po pár měsících používání nevykazovala sotva polovinu své původní kapacity? To jsou jen některé z otázek, které si neustále kladou uživatelé, pro něž je mobilita a práce na cestách klíčová.

Problémem je krátká životnost

Občas je až stěží uvěřitelné, že v době mnoha jiných technologických vymožeností je stále jeden z nejpalčivějších problémů skladování energie. A to platí nejen v případě počítačů, ale také v dalších oblastech, jako jsou třeba elektromobily.

Současně se nelze zbavit dojmu, že stávající situace výrobcům vyhovuje. Životnost baterií jen výjimečně překročí dva nebo tři roky a na dotaz, proč nejsou baterie kvalitnější a odolné proti snižování kapacity, na sebe výrobci notebooků a baterií vzájemně přehazují svou zodpovědnost. Není divu, obě strany totiž na bateriích bezpochyby dobře vydělávají. Ceny baterií se šplhají až ke třem tisícům korun a je mnoho uživatelů, kteří jsou nuceni kupovat i dvě nové baterie ročně.

Možností, jak se vyhnout koupi nové baterie, je přitom málo. Baterie je podle zákona považována za opotřebitelnou součást notebooku, takže její ubývající kapacitu není možné považovat za

závadu a tedy reklamovat. Výrobci se zpravidla za baterii zaručují jen na několik málo měsíců a jen výjimečně se lze setkat s garancí po celou dobu záruční lhůty notebooku. Pokud se neprokáže, že je na vině nějaká výrobní vada, nezbývá nic jinéné obchody), můžete na jednu stranu ušetřit částky i v řádech tisíců, ale musíte mít na paměti také možná rizika. Notebook nemusí být s neoriginální baterií kompatibilní, v horším

Baterie je považována za opotřebitelnou součást a zpravidla ji tedy nelze reklamovat

ho, než se soustředit na prevenci a delší životnost si zajistit s pomocí několika jednoduchých zásad, které probíráme na následujících řádcích.

Originální vs. neoriginální

Stoprocentní ovšem není žádný, byť sebepromyšlenější postup a nakonec stejně dojde k opotřebení baterie. Závisí pouze na každém uživateli, zda tato chvíle nastane po roce nebo třech letech. Pak máte na výběr ze dvou možností: koupit standardní novou baterii nebo baterii neoriginální.

Originální baterie jsou samozřejmě dražší, na druhou stranu máte zaručenu kvalitu. Rozhodnete-li se pro levnější neoriginální řešení (nabízejí je aukční servery, internetové i některé kamenpřípadě může dojít k jeho poškození a tím pádem ke ztrátě záruky. Neoriginální baterie mají také zpravidla méně přesnou vnitřní elektroniku, nižší životnost a v porovnání s originály jsou v menší míře kvalitativně testovány.

Dobré srovnání představují třeba repasované náplně do tiskáren, které jsou sice řádově levnější, ale

vytisknete s nimi méně stránek. Tím samozřejmě nechceme od nákupu neoriginálních alternativ odrazovat. Je mnoho případů, kdy takové baterie slouží velmi dobře a není s nimi nejmenší problém.

David Budai

Jak o baterii správně pečovat

Abyste baterii svého notebooku udrželi co možná nejdéle ve formě, je třeba dodržovat některá základní opatření. Díky nim je možné uchovat více než tři čtvrtiny původní kapacity i po dvou letech využívání notebooku

Při troše snahy naleznete na internetu mnoho článků, které přinášejí více či méně kvalitní rady, jak správně a efektivně využívat baterie v noteboocích. Jako ve všech případech je ale nutné přistupovat k těmto informacím kriticky. Využívejte pouze ty postupy, pomocí nichž nejenže dosáhnete viditelného efektu, ale především se vyhnete riziku, že baterii nějakým způsobem poškodíte. Připravili jsme pro vás souhrn několika základních pravidel.

Správné skladování

Celkovou výdrž baterie ovlivňuje mnoho okolností a jednou z nejdůležitějších je teplota, při níž je skladována. Baterii rozhodně neprospívají příliš nízké ani vysoké teploty. Pokud je to možné, měli byste omezit práci v prostředí, kde je více než 40 stupňů Celsia, protože při této teplotě začíná baterie ztrácet svou kapacitu a snižuje se životnost. Vyhněte se také umístění notebooku v blízkosti radiátoru či jiných tepelných zdrojů. Potřebujete-li pracovat v místnosti, kde je vysoká teplota, je lepší baterii vyjmout a notebook připojit do sítě.

Podobné je to také s velmi nízkými teplotami. Chlad baterii neškodí, zpozornět byste ovšem měli při teplotách nižších než 5 stupňů. Rozhodně se pak vyhýbejte teplotám pod bodem mrazu. Svých nejlepších vlastností a kapacit baterie dosahují, když je okolní teplota mezi 15 a 25 stupni Celsia. Bateriím rozhodně neprospívá, pokud v zimě nebo v parném létě přenášíte notebook uvedený pouze do režimu spánku. Když už se musíte do takového počasí vydat, raději počítač vypněte. Nepříznivě působí také vlhké prostředí.

Pokud potřebujete baterii z nějakého důvodu vyjmout a uskladnit, doporučujeme nabít ji asi do poloviny (takto se připravují i nové baterie, které

Paměťový efekt

V souvislosti s výdrží notebooků se můžete setkat s tzv. paměťovým efektem. Jde o jev, který vzniká opakovaným dobíjením ne zcela vybité baterie. Pokud není baterie úplně vybitá, při každém dalším nabíjecím cyklu již není schopna poskytnout stoprocentně svou kapacitu a dochází k jejímu znehodnocení. Jako by si baterie pamatovala, ve kterém místě předčasně vybíjení skončilo a o to se snížila kapacita – odtud pojmenování paměťový efekt. Tímto neduhem trpí baterie typu Ni-MH a Ni-CD.

SLOVNÍČEK

Akumulátor je jiné označení pro baterii. U některých prodejců či internetových obchodů se můžete setkat právě s tímto označením

Kapacita baterie je

množství energie, které dokáže baterie pojmout. Nejčastěji se uvádí v mAh (miliampérhodinách) nebo počtem článků, přičemž u obou platí, že čím vyšší hodnota, tím větší kapacita a výdrž

Životnost baterie je

počet nabíjecích cyklů, který je baterie schopna absolvovat, aniž by výrazně ztratila svou kapacitu. Udává tedy, kolikrát je možné baterii nabít a vybít, přičemž u dnešních baterií jde zpravidla o hodnoty mezi 500 až 1000 cykly

Pokud je moderní notebook dlouhodobě připojen do elektrické sítě, není potřeba vytahovat jeho baterii

PROJEKT

jdou do prodeje). Jednou za tři měsíce byste ji pak měli alespoň trochu dobít, díky čemuž nedojde ke snížení životnosti.

Správné nabíjení

Pro notebookovou baterii je škodlivé takzvané hluboké, tedy úplné vybití. Poučka, že baterii je potřeba vždy zcela vybít a pak nabít, je už u novějších notebooků zastaralá. Platila pouze pro baterie typu Ni-Cd a částečně Ni-MH, které trpěly paměťovým efektem a neúplné vybíjení u nich způsobovalo pokles kapacity.

Současné typy baterií není potřeba několikrát týdně vybíjet, spíše naopak. Příliš časté vybíjení do nuly může životnost baterie dokonce zkracovat. Stejně tak je potřeba vyhýbat se částečnému nabíjení, kdy není dosaženo plné kapacity. Samozřejmě ne vždy tento přístup okolnosti dovolí, spíše je dobré mít na paměti, že pokud máte možnost notebook zapojit do sítě, učiňte tak.

Dalším obecně přetrvávajícím chybným povědomím je, že je správné vyjmout baterii z notebooku, pokud je zapojený v elektrické síti. Nedělejte to, je to zbytečné – inteligentní obvody v každém moderním notebooku zajistí, že baterie nebude zbytečně přebíjena.

Při delším běhu ze sítě se naopak baterie začne mírně vybíjet (energie může poklesnout na 95 – 98 % kapacity, aniž by to bylo zaznamenáno). Jednou za pár dnů proto vždy notebook na krátkou dobu vypojte, nechte úroveň energie poklesnout na 70 až 80 % a pak baterii opět zcela nabijte.

Využíváte-li notebook jako stolní počítač a je tedy stále připojen do zásuvky, je vhodné jednou za měsíc baterii úplně vybít. Díky tomu ji dlouhodobě udržíte v kondici.

David Budai

Ekologická likvidace

Staré baterie rozhodně nepatří do běžného odpadu! Obsahují totiž nebezpečné látky, které by se neměly dostat na standardní skládku. Měli byste proto využívat speciální sběrné boxy, které najdete na mnoha místech po celé republice (maloobchody, hypermarkety, některé drogerie nebo železářství apod.). U takto odložených baterií je zajištěna jejich ekologická likvidace.

🕨 JAK ŠETŘIT ENERGII

Notebooky využívají k šetření dva přístupy – řízení frekvence procesoru a vypínání různých nepoužívaných komponent. Zatímco první způsob můžete ovlivnit jen částečně pomocí schémat napájení, vše ostatní máte pod kontrolou. V dialogu **Možnosti napájení** můžete nastavit, po jaké době nečinnosti se má vypnout displej a pevný disk. Pokud pracujete na baterie, nastavte krátkou dobu (3 až 5 minut). V případě notebooku zapomeňte na spořič obrazovky, protože ten u moderních LCD displejů energii nešetří.

Využívejte také **režim spánku** a **režim hibernace**. V prvním případě se notebook přepne do úsporného stavu, kdy je využíváno jen nejpotřebnější množství výkonu. Po zapnutí pak systém naběhne během několika sekund. V případě hibernace se zase obsah operační paměti uloží na pevný disk a notebook se vypne. Jakmile

ho zapnete, dojde nejen k rychlému startu systému, ale také k načtení veškeré rozdělané práce v tom stavu, v jakém jste notebook opustili.

Pokud nevyužíváte Wi-Fi síť případně Bluetooth připojení, měli byste příslušné adaptéry

 Dialog pro nastavení schématu napájení včetně doby, po níž se vypne displej vypnout. Zpravidla k tomu slouží speciální tlačítko na těle notebooku nebo klávesová kombinace s klávesou **Fn**.

	a -	letere .	I sain	10.000
Death Suit	2 mm		, i	
Torrest Auro	A real		A	÷
President problem de rest	in pris Itam		199.0	
The other				-0 =

PRO WINDOWS

Organizujte soubory v knihovnách

Knihovny v operačním systému Windows 7 umožňují snadnější organizaci a přístup ke specifickým typům souborů. Kromě čtyř výchozích si můžete vytvořit

i knihovny vlastní

nihovny jsou novinkou, se kterou přišla Windows 7 (více viz **Co je to knihovna?**). Tato verze systému obsahuje ve výchozím nastavení čtyři knihovny pro základní typy dokumentů: Dokumenty, Hudba, Obrázky a Videa. Budete-li chtít, můžete si však dle potřeb vytvořit vlastní.

Vytvoření nové knihovny

Ke knihovnám se dostanete z kteréhokoliv okna Průzkumníka Windows, stačí při procházení souborů klepnout na odkaz **Knihovny** v levém panelu. Zástupce některých knihoven najdete také přímo v nabídce Start.

Contract prints	Education in the second sectors	
S Appeleig selfer Artes A Damaster	3=	1=
a between	<u>8</u>	<u>.</u>
al mana	S. Barren	

Ve složce Knihovny vidíte zmíněné čtyři výchozí kategorie. Pro vytvoření nové klepněte do volné plochy pravým tlačítkem myši, zvolte **Nový | Knihovna** a vepište název nové knihovny (např. Pracovní – knihovnu lze samozřejmě kdykoliv přejmenovat jako běžný soubor či složku, v případě nepotřeby dokonce smazat). Poklepáním na ikonu knihovny ji otevřete.

Zahrnutí složek do knihovny

Když otevřete nově vytvořenou knihovnu, zjistíte, že je prázdná. Musíte do ní tedy zahrnout nějaké složky – klepněte na tlačítko **Zahrnout složku**

) Invited billions Neek billions Znahol golach, chilainini chaalty, Mis birkmung	2
Sansana II di sadaran yadar, jadan ya ataun tahun ng padinana y pinakan unitarak	- 199
Childrend policity Criment And and Franks	(perce)
L mai	
(al phones) present	

Knihovna stále po ruce

Všimněte si, že po vytvoření nové knihovny se odkaz pro snadný přístup objeví také v levém panelu pod seznamem **Knihovny**. Snadno a rychle k ní tak můžete přistupovat kdykoliv a odkudkoliv.

a pomocí zobrazeného okna najděte složku, která svým obsahem odpovídá tomu, co chcete v knihovně zobrazovat (v našem případě tedy vše, co se týká pracovních povinností – dokumenty, prezentace,...). Tuto složku klepnutím označte a potvrďte klepnutím na **Zahrnout složku**.

Obsah zvolené složky se nyní zobrazí v knihovně, přičemž jej můžete procházet a pracovat s ním jako u běžných souborů. Pamatujte, že operace prováděné se složkami a soubory v knihovně mají důsledek

i pro originální umístění složky nebo souboru mimo knihovnu – v knihovně totiž nejsou duplikáty souborů, a smažete-li soubor skrze knihovnu, smaže se i v původním umístění mimo knihovnu, neboť se jedná o ten samý soubor.

Výhoda knihoven spočívá v tom, že mohou zobrazovat obsah více než jedné složky zároveň. Počet zahrnutých složek vidíte

CO JE TO KNIHOVNA?

Takzvané knihovny jsou novinkou v operačním systému Windows 7 určenou pro lepší organizaci vašich souborů a snadnější přístup k nim.

Např. pro fotografie často platí, že uživatel zpravidla nemá všechny obrázky uložené v jedné jediné složce. Díky knihovně obrázků je nemusí přesouvat a může je nechat rozmístěné po celém disku, přesto mu je však právě knihovna bude vždy zobrazovat všechny pohromadě na jednom místě. Kromě složek na disku mohou knihovny zobrazovat také složky umístěné na jiných počítačích v síti.

WINDOWS 7

- 1 ► vytvoření knihovny
- 1 > zahrnutí složek
- 1 ► úprava vlastností

v záhlaví knihovny, momentálně nám systém hlásí **Zahrnuje: 1 umístění**. Klepněte na odkaz **1 umístění** – otevře se okno pro přidání dalších složek. Zde klepněte na **Přidat** a podobně jako před chvílí přidejte další složku. Takto lze přidat libovolné množství složek, všechny by však měly z důvodu přehlednosti tematicky odpovídat názvu dané knihovny (pro jinou kategorii souborů a složek si můžete vytvořit další knihovnu).

Chcete-li naopak složku odebrat, nejprve na ni klepněte v seznamu **Umístění knihoven** a poté klepněte na **Odebrat**. Po provedení změn v zahrnutých složkách nezapomeňte klepnout na **OK**.

Úprava vlastností knihovny

Klepněte na **Knihovny** v levém panelu, abyste zobrazili seznam všech knihoven. Následně klepněte na vaši knihovnu pravým tlačítkem myši a zvolte

C. Territoria (State	3
All Televis prests (Colored Sets and All Televis prests) (Colored Sets and All Televis	
(here approximately proximately)	-
Operation in coloranges	
Mine and a lot of the	
Indus Eiskars-yegelitional Colors	
Canal Case J Ca	

Vlastnosti. Jestliže v knihovně převažují soubory typu Dokumenty, Obrázky, Hudba nebo Videa, vyberte příslušný typ z nabídky Optimalizovat tuto knihovnu pro Tím se knihovna přizpůsobí tak, aby byla práce s daným typem souborů co nejjednodušší. Nezapomeňte uložit změny tlačítkem OK.

PROJEKT

Komunikujte zdarma přes internet

OD ZAČÁTKU DO KONCE

OBSAH PROJEKTU

- 1 Rychlá a efektivní komunikace s ICQ
- 2 Telefonujte zadarmo díky Skypu

3 5+1 chytrých tipů pro Skype a ICQ

Instantní komunikace prostřednictvím internetu je rychlá a šetří peníze. Stačí si nainstalovat aplikaci a můžete se spojit s kýmkoliv na světě. Snadno si tak můžete psát nebo volat se svou rodinou či kolegy z práce

SLOVNÍČEK

Chat je webový bratříček IM komunikace

IRC je jedním z prvních způsobů komunikace v reálném čase skrze internet. Dnes ji ve velké míře nahradilo IM, své uživatele si však drží i dodnes

Klient je program, který obsluhuje komunikaci po IM protokolu

Protokol označuje specifickou komunikační službu. Chcete-li si povídat s kamarádem, oba musíte ovládat stejný jazyk. Nejinak je tomu i u protokolu, který je standardem, díky němuž se dvě strany vzájemně dorozumívají

Smajlík vyjadřuje pomocí několika znaků aktuální výraz lidské tváře

Status označuje aktuální stav uživatele (zaneprázdněn, offline). Ke statusu se často váže i stavová zpráva M (*Instant Messaging*) komunikace se prosadila především jako rychlá a spolehlivá alternativa robustního e-mailu, který se příliš nehodí pro okamžitou domluvu. Právě rychlost je klíčovou výhodou této formy dorozumívání. Namísto toho, abyste každých pět minut kontrolovali doručenou poštu, se objeví v oznamovací oblasti hlavního panelu ikona, která informuje, kdykoli vás někdo kontaktuje.

Samotná komunikace probíhá podobným způsobem: na hlavním panelu se objeví položka konverzace a ta vás upozorní vždy, když vám protěj-

šek zašle novou zprávu. V okně pro psaní zpráv potom vidíte celou historii probíhající konverzace. Samotné zprávy jsou pak spíše otázkou slov či maximálně několika vět. To však plně vynahrazuje jejich počet. Stejně jako je možné e-mail označit za elektronického bratříčka tradiční pošty, tak IM komunikaci pak za sourozence běžné ústní konverzace.

Okénko do historie

Ač zní myšlenka IM komunikace poměrně nově, doprovází internet od jeho samotných počátků. Tehdy však neoznačovala IM, ale IRC. S ní poprvé přišli v roce 1988 dva programátoři z jedné finské univerzity, kde získala mezi studenty rychle na oblibě. Netrvalo dlouho a rozšířila se po celém Finsku. A jakmile se Finsko připojilo ke světové internetové síti, rozrostla se také síť IRC do celého světa.

Později se však na ní rozhořely konflikty mezi jednotlivými skupinami uživatelů a síť IRC se rozpadla na několik

Pro pobavení

Chcete-li se pobavit strastmi, které IM komunikace přináší, navštivte web <u>www.lamer.cz</u>, který sbírá nejrůznější vtipné útržky z konverzací nejrůznějších uživatelů.

"podsítí", což v budoucnu vedlo ke vzniku rozličných IM protokolů.

Sítě a klienti

Právě protokoly (neboli sítě) škatulkují své uživatele do několika odlišných skupin – jestliže si s někým chcete povídat, musíte vy i dotyčný používat stejnou síť. A nejinak je tomu i u tzv. klientů, což jsou obslužné programy pro zmíněné protokoly. Máme-li je přirovnat k e-mailu, je vaším klientem třeba Seznam, ale nemáte problém povídat si s někým, kdo má e-mail na Atlasu, protože oba používáte stejný protokol – v tomto případě e-mail.

Některé protokoly slouží pouze k prosté komunikaci pomocí textu, některé si ale poradí i s hlasem či dokonce videem, díky tomu můžete ušetřit třeba náklady za volání po telefonu. Někteří klienti si také poradí i s několika protokoly zároveň, což vám ušetří instalaci více programů do vašeho počítače.

Dominik Dědiček

 Nepsaným standardem u všech IM klientů jsou stavové ikony

Rychlá a efektivní komunikace s ICQ

ICQ u nás stále patří k nejpopulárnějším službám pro rychlou komunikaci. Skvěle poslouží jak kamarádům, tak i kolegům, kteří potřebují být rychle v kontaktu, ale nechtějí spoléhat na robustní e-mail. Instalace a registrace účtu je velmi jednoduchá

Prvním krokem je instalace klienta služby ICQ do vašeho počítače. Jeho nejnovější verzi 7.6 naleznete na redakčním CD v sekci **Projekty**.

Po spuštění instalace je třeba odsouhlasit licenční podmínky klepnutím na tlačítko **Souhla**sím a poté zabránit nežádoucímu nastavení v rámečku Úprava instalace. V něm zrušte zaškrtnutí všech políček kromě dvojice Umístit ikonu ICQ na plochu a do panelu rychlého spuštění. Zabráníte tím změně nastavení výchozího vyhledávače, domovské stránky a instalaci dalšího nástrojového panelu do prohlížeče. Instalaci poté dokončete klepnutím na tlačítko Nainstalovat.

Registrace zabere pár minut

Po dokončení instalace se na ploše objeví ikona květiny, pod níž se skrývá program ICQ. Ten spusťte a pod řádkem Účet klepněte na odkaz Nový? Zaregistrujte se zde. Tím se zobrazí nové okno s registračním formulářem.

Do dvojice polí **Moje jméno** zadejte své jméno a příjmení a z rozvíracího seznamu **Pohlav**í zvolte příslušnou možnost. Do políčka **Přihlašovací e-mail** pak zadejte svou e-mailovou adresu a v následujících dvou polích si zvolte heslo, pomocí něhož se budete ke svému účtu přihlašovat. Heslo musí být dlouhé mezi šesti až osmi znaky a může obsahovat pouze čísla a písmena. Nezapomeňte také zvolit své datum narození ze skupiny seznamů **Datum mého narození**.

Nakonec opište z obrázku kontrolní kód a registraci dokončete klepnutím na tlačítko **OK**. Poté se opět zobrazí přihlašovací okno, tentokrát však s již vyplněnými přihlašovacími údaji k vašemu účtu. Nelíbí-li se vám to, že je vaše heslo předvyplněné, zrušte zaškrtnutí políčka **Uložit heslo**. Ke svému účtu se pak přihlaste klepnutím na tlačítko **Přihlásit**.

Kouzlo rychlé komunikace

Po prvním spuštění ICQ se vám zobrazí okno **Importovat kontakty** s logy nejrozšířenějších e-mailových služeb a také Facebooku. Chcete-li tímto způsobem najít kontakty, klepněte na příslušné logo služby a do dvojice polí pak zadejte své přihlašovací údaje. Poté klepněte na tlačítko **Vyhledat**.

V dalším kroku pak zaškrtněte kontakty, které si chcete do ICQ přidat, a klepněte na **Přidání kontaktů**. Jakmile dotyčné osoby potvrdí vaši žádost, zobrazí se u jejich položky zelená květina. To znamená, že daná osoba je právě připojena k ICQ.

Popovídat si s ní můžete po dvojitém klepnutí na příslušnou osobu v seznamu vašich kontaktů. Po otevření okna konverzace se zobrazí také ikona na hlavní liště. Kdykoli vám přijde nová zpráva, ozve se zvuk a tato ikona začne blikat.

Kromě dopisování nabízí ICQ také možnost vzájemného zasílání souborů, kterou naleznete pod první ikonou nad polem pro psaní zprávy. Kromě psaných zpráv můžete využít také hlasové/video konverzace, kterou naleznete pod prvními dvěma ikonami nad polem se zprávami. K tomuto

účelu však lépe poslouží služba **Skype**, které je věnována následující část projektu.

V okně s kontakty můžete do pole **Co se děje?** napsat svůj status, podobně jako třeba na Facebooku, a ten se bude zobrazovat vašim kontaktům. Pod ikonou květiny se pak nachází roletka se stavovými ikonami, pomocí kterých můžete dát vašim přátelům vědět, že jste například zaneprázdněni prací.

Vyhledejte si kontakty

Chcete-li najít další kontakty, klepněte vedle políčka **Hledat v ICQ** na tlačítko se symbolem + (plus). Z nabídky pak zvolte možnost **Přidat kontakt** a do vyhledávacího pole napište jméno, e-mail nebo **číslo ICQ** člověka, kterého hledáte.

Jakmile klepnete na tlačítko **Hledat**, zobrazí se vám přehled nalezených osob. Vzhledem k četnosti jmen je však více než pravděpodobné, že dané jméno je v rámci sítě ICQ zaregistrováno víckrát, takže budete postup-

ně muset prohlédnout profily všech nalezených. Jistou možností je naopak vyhledávání podle čísla ICQ (či e-mailu), to vám však dotyčný musí nejdříve sdělit nebo jej musíte znát. Danou osobu pak mezi své kontakty zařadíte klepnutím na polož-

EXISTUJÍ I ALTERNATIVY

Jestliže se vám zalíbilo ICQ, ale nevyhovuje vám jeho klient, můžete sáhnout po některém z nabídky alternativních. Ty zpravidla poskytují většinu

Jak vypnout zvuky

PROJEKT

Obtěžuje-li vás zvuk, který se ozývá s každou nově příchozí zprávou, můžete jej vypnout. V okna s kontakty klepněte na položku **Nabídka** a poté na možnost **Nastavení**. V seznamu **Přehrát zvuk pro** pak zrušte zaškrtnutí políčka **Přijetí zprávy**. Nastavení uložte klepnutím na tlačítko **OK**.

> V konverzačním okně jsou zprávy řazeny podle času odeslání

Číslo ICQ

Bude-li si vás někdo chtít přidat mezi své kontakty a vy s tím souhlasíte, sdělte mu své číslo ICQ. To je na rozdíl od jména unikátní, takže dotyčný bude mít jistotu, že našel právě vás. Toto číslo nejrychleji zjistíte tak, že najedete ukazatelem myši na ikonu ICQ vpravo na hlavní liště. ku **Přidat** u jejího jména. Musíte však ještě vyčkat na schválení z její strany.

Pokud budete chtít, aby si někdo mezi kontakty přidal vás, sdělte mu své číslo (viz **Číslo ICQ**). Jakmile vám zašle žádost, zobrazí se malé okénko ve spodním rohu obrazovky. Pro přidání kontaktu klepněte na možnost

Sdílet.

Komunikujte ve skupině

Pokud potřebujete něco probrat ve více lidech, nemusíte složitě komunikovat v několika oddělených konverzacích – ICQ umožňuje skupinovou konverzaci, do níž můžete pozvat více osob. Spustíte ji tak, že klepnete pravým tlačítkem myši na kterýkoli z příslušných kontaktů a z nabídky zvolíte možnost **Skupinová konverzace**. V novém okně pak zaškrtněte políčka u osob, které chcete do skupinové konverzace pozvat, a klepněte na tlačítko **Přidat**.

Vše pak funguje stejně, jako když si povídáte s jednou osobou, jen se v okně nezobrazují pouze vaše zprávy, ale příspěvky všech účastníků. Možnost hlasové konverzace, či zasílání souborů bohužel u skupinové konverzace chybí.

Nastavte si profil

Chcete-li změnit, nebo doplnit informace ve vašem profilu, klepněte v okně s kontakty na položku **Nabídka**, kterou naleznete na horní liště, a v ní pak zvolte položku **Zobrazit můj profil**.

V přehledu vidíte informace, které si o vás mohou zobrazit vaše kontakty a ti, co vás vyhledávají. Tyto informace můžete změnit po klepnutí na položku **Upravit profil**, která se nachází v pravém rohu okna. V příslušných polích pak můžete změnit zadané informace nebo je doplnit o další.

Pokud si chcete zvolit profilový obrázek, klepněte na položku **Změnit obrázek**. Na výběr pak máte celkem tři možnosti: zvolení obrázku z vašeho počítače po klepnutí na tlačítko **Procházet**, jeho pořízení pomocí webkamery, nebo volbu obrázku z galerie ICQ, kterou naleznete pod tlačítkem **Vybrat avatar**. Nastavení poté nezapomeňte uložit klepnutím na tlačítko **OK**.

Dominik Dědiček

Telefonujte zadarmo díky Skypu

Skype je užitečnou službou, díky které můžete výrazné ušetřit náklady za telefonování. Nabízí totiž volání po internetu zcela bezplatně

> služby Skype, který naleznete na doprovodném CD v sekci **Projekty**. Po spuštění instalace nejprve odsouhlaste licenční podmínky klepnutím na tlačítko **Souhlasím – nainstalovat**. V dalším kroku pak musíte vyčkat, než si Skype stáhne potřebné soubory z internetu a dokončí instalaci. Poté se zobrazí přihlašovací okno, ve kterém klepněte na položku **Nemáte Skype jméno?** pro založení nového účtu.

Nejdříve je třeba nainstalovat klienta

Registrace nového účtu je otázkou desítek sekund

And in case of the second				
and an other states		And Addressed		
10.81		and .		
the second second second		10 10 10 10		
-		teator to a		
1.64	-	And a second sec		
and the second s		the second of	-	

V registračním formuláři zadejte své jméno do pole **Jméno a příjme**ní a v sousedním řádku si zvolte vlastní přezdívku, s níž se budete ke Skype přihlašovat. V poli **Heslo** si pak zvolte heslo a poté je znovu pro ověření napište do sousedního řádku. Nakonec do dvojice polí **E**- mailová adresa zadejte váš e-mail. Účet poté vytvořte klepnutím na tlačítko Vytvořit účet.

Vzhledem k tomu, že na rozdíl od ICQ je v tomto případě přezdívka unikátní, je možné, že vámi zvolená přezdívka je již obsazena. V tom případě se zobrazí okno s nabídkou alternativních přezdívek či možností zvolit si jinou. Zvolte si tedy jinou přezdívku a klepněte na tlačítko **Vytvořit účet**.

Poté se ještě zobrazí okno s nastavením vašeho profilu, jeho vyplnění však není povinné a je na vás, zda tak učiníte. V tomto kroku si také můžete v políčku **Přihlašovat mne při spuštění Skype** zvolit, jestliže chcete být automaticky přihlašováni při každém spuštění Skype.

Nastavení webkamery a mikrofonu

Abyste mohli využívat všech možností služby Skype, je třeba mít k počítači připojený mikrofon a nainstalovanou webkameru. Mikrofon není zpravidla po připojení k počítači třeba jakkoli nastavovat, u webkamery (není-li již nainstalovaná)

Neznáte-li ICQ číslo nebo e-mail toho, koho hledáte, může být hledání velmi náročný úkol
musíte nainstalovat obslužnou aplikaci z výrobcem dodávaného CD.

Zda mikrofon funguje korektně, ověřte klepnutím na položku **Echo / Sound Test Service** a následně na zelené tlačítko **Hovor**. Po zahájení testovacího hovoru vyčkejte, než se ozve hlasité pípnutí, a poté zkuste něco říct. Po dalším pípnutí v případě správného nastavení mikrofonu uslyšíte to, co jste řekli.

Funkčnost webové kamery pak ověřte klepnutím na nabídku **Nástroje**, která se nachází na horní liště, a v ní zvolte možnost **Nastavení**. Pod položkou **Nastavení videa**, která se nachází v kategorii **Obecné**, naleznete nastavení webové kamery. Chvíli pak vyčkejte, než se webkamera připraví. Jestliže po chvíli uvidíte sami sebe v náhledu webkamery, funguje korektně. Pokud ale i po delší době vidíte jen černý rámeček, přeinstalujte obslužnou aplikaci webkamery z výrobcem dodávaného CD.

that totals raid local terror tar-tile		
- Toront Particel		n
Contra secto contra contra contra contra del		
A townsy	O March	
A test		
h to family the		
A G Multimeterierer		
The latter of the second secon		
A margan		
C an		ĩ
A G ment		
C. meranet.		
A. Period	di tershaan	1
III today		
2		
6	A canal as feedback (assert a separate these	

Pod náhledem obrazu z webkamery si také můžete v seznamu **Zobrazovat** zvolit, kdo uvidí, že máte k počítači připojenou webkameru. Jestliže jste jakkoli změnili nastavení, nezapomeňte klepnout na tlačítko **Uložit**.

Vyhledejte si přátele

Abyste si mohli s přáteli volat, musíte si je nejdříve přidat do seznamu kontaktů. To učiníte klepnutím na nabídku **Kontakty** na horní liště a v ní na možnost **Přidat kontakt**.

Podobně jako u ICQ můžete své přátele vyhledávat pomocí jména, přezdívky (viz **Skype přezdívka**), e-mailu a dokonce i telefonního čísla (pokud ho vyplnili do svých profilů). Pro samotné vyhledání pak klepněte na tlačítko **Přidat**.

Pokud jste vyhledávali podle přezdívky nebo e-mailu, je jasné, že jste nalezli toho, koho jste hledali. Jestliže jste ale vyhledávali podle jména, je pravděpodobné, že toto jméno sdílí více uživatelů používajících Skype, a nezbude vám tedy nic jiného, než projít profily všech nalezených, případně se dotyčného zeptat na jeho přezdívku. Mezi své kontakty pak danou osobu zařadíte klepnutím na tlačítko **Přidat kontakt** a poté na položku **Odeslat žádost**. Stejně jako v případě ICQ je i zde nutné potvrzení žádosti. Bude-li naopak někdo žádat o zařazení mezi své kontakty vás, zobrazí se vám upozornění. Klepněte na ně a můžete si v něm prohlédnout, kdo vás o přátelství žádá. Jestliže si danou osobu chcete přidat mezi své kontakty, klepněte na tlačítko **Přidat do kontaktů**, v opačném případě odmítněte klepnutím na tlačítko **Blokovat**.

U osob, které jsou na Skype právě přítomny, se zobrazí zelená ikonka. Někdy se také zobrazuje i oranžová nebo červená, která zpravidla říká, že daný kontakt je sice přihlášený na Skype, ale zrovna nesedí u počítače. A pokud je u kontaktu šedá ikona, znamená to, že dotyčný nemá Skype právě zapnutý.

Komunikujte textem i hlasem

Pro zahájení volání některému z vašich kontaktů klepněte na jeho položku v seznamu napravo a poté na zelené tlačítko **Hovor**. Má-li daný kontakt k dispozici webkameru, zobrazí se vedle tohoto tlačítka i možnost **Videohovor**. Dokud však volaný hovor nepřijme, uslyšíte typické "telefonní" vyzvánění.

Pokud naopak někdo zavolá vám, objeví se černý rámeček s informací o tom, kdo volá. Hovor pak přijmete klepnutím na zelené tlačítko **Přijmout**. Můžete ho také odmítnout, k tomu poslouží červené tlačítko **Zamítnout**. V rámečku ale naleznete i třetí možnost, a to **Přijmout s videem**, chcete-li volajícímu umožnit, aby vás mohl vidět ve webkameře.

Třetí možností je textová komunikace (chat). Zahájíte ji klepnutím na kontakt, napsáním vlastní zprávy do pole vespod okna a odesláním skrze tlačítko **Odeslat zprávu**.

Chcete-li se svým kontaktem sdílet soubory, klepněte v liště nad přehledem vašich zpráv na tlačítko **Sdílet** a zvolte možnost **Odeslat soubor**. Poté vyberte soubor z vašeho počítače a ten s dotyčným nasdílejte klepnutím na tlačítko **Otevřít**.

Samozřejmostí je také možnost psaní s více kontakty současně, a to přepínám mezi nimi v seznamu nalevo. Jakmile vám od některého z nich přijde nová zpráva, budete upozorněni příslušným zvukem a u položky dotyčného kontaktu se objeví oranžová tečka.

Do konverzace také můžete pozvat více lidí, a to klepnutím na tlačítko **Přizvat účastníky** v liště nad přehledem zpráv v konverzaci, do níž je právě chcete pozvat. V seznamu nalevo pak označte osobu, kterou chcete pozvat, a klepněte na tlačítko **Vybrat**. Chcete-li přidat i další, po-

Skype přezdívka

Stejně jako u ICQ váš účet jednoznačně určuje jeho číslo, u Skype je tomu tak s přezdívkou, kterou jste si zvolili při registraci. Chcete-li se s někým přes Skype spojit, je nejlepší mu tuto přezdívku sdělit.

Okno aplikace Skype

s kontaktv

Okno konverzace

PROJEKT

stupujte stejně. Nakonec vybrané kontakty přizvěte ke skupinové konverzaci klepnutím na tlačítko **Přizvat účastníky**.

Skupinová volání

Vedle skupinové psané konverzace existuje také možnost skupinového (konferenčního) volání. Postačí, když jednomu z kontaktů zavoláte a v okně s hovorem klepnete na tlačítko **Přizvat účastníky**. To se nachází na liště, která se zobrazí při pohybu myši. V nabídce pak klepnutím označte položku osoby, které chcete do konverzace přizvat, a poté klepněte na tlačítko **Přizvat do hovoru**. Chcete-li pak někoho od skupinového hovoru odpojit, najeďte ukazatelem myši na jeho položku v okně s hovorem a klepněte na ikonu červeného sluchátka.

Dominik Dědiček

Volání některému z kontaktů

5+1 chytrých tipů pro Skype a ICQ

Chcete mít možnost komunikovat kdykoliv a kdekoliv? Potřebujete volat do mobilní sítě? Nebo vám ICQ ani Skype nevyhovuje?

ICQ na webu

Chcete si popovídat se svými přáteli na ICQ, ovšem na počítači, který právě používáte, není nainstalovaný potřebný klient? Neztrácejte hlavu, spustit jej můžete i z webu. Na webové stránce <u>www.icq.com</u> klepněte na tlačítko **Spustit** u položky **Web-ICQ**.

Zobrazí se vám podobné okno, které vídáte při přihlašování k ICQ na vašem počítači. Do řádku **Účet** napište svůj přihlašovací e-mail, zadejte své **Heslo** a přihlaste se klepnutím na tlačítko **Přihlásit se**. Poté se vám už zobrazí rozhraní webového klienta, které se příliš neliší od svého počítačového protějšku. Nabídne však oproti němu výrazně méně doplňujících funkcí, nicméně to hlavní splňuje – možnost popovídat si s přáteli na ICQ, kdykoliv se dostanete na internet.

ICQ sbalené na cesty

ICQ (respektive jeho alternativního klienta **Miranda IM**) si můžete také nainstalovat na flashdisk, a mít ho tak vždy při ruce. Program stačí jednou nainstalovat a poté jej na kterémkoli počítači již bez nutnosti další instalace spustíte.

Program si stáhněte z adresy <u>jdem.cz/meaf7</u> a spusťte jeho instalaci. Během instalace pak

> zvolte jako cílové umístění připojený USB flashdisk. Na něm pak po dokončení instalace naleznete složku **Miranda IM**, ve které se program nachází.

Vždy po ruce

ICQ i Skype nabízí pro uživatele chytrých mobilních telefonů vlastní aplikace, které výborně poslouží, nesedíte-li zrovna u počítače. Chytrými telefony jsou zde myšleny modely s operačním systémem Android a Symbian, na své si ale přijdou i majitelé telefonu iPhone od společnosti Apple.

Mobilní aplikaci Skype si můžete pro váš mobilní telefon stáhnout z webu <u>www.sky-</u> <u>pe.com</u> po najetí ukazatelem myši na nabídku **Get Skype** a výběrem příslušného operačního systému. Pro získání ICQ pak stačí přejít na web <u>www.icq.com</u> a zvolit v nabídce **Mobilní telefon** váš operační systém. ICQ i Skype jsou jako aplikace pro mobilní telefony samy o sobě dostupné bezplatně, využívají však připojení k internetu, které je zpoplatněno podle ceníku vašeho mobilního operátora. Proto se před jejich používáním informujte o cenách mobilního internetu – předejdete tak nepříjemnému překvapení při následujícím vyúčtování.

Volání do mobilní sítě

Zalíbil-li se vám Skype a rádi byste ho rozšířili o další možnosti, můžete si s pomocí platební karty dobít kredit a získat tak možnost volání do mobilních i pevných sítí. A to dokonce za ceny nižší, než nabízejí samotní operátoři.

Možnost dobití Skype kreditu naleznete po klepnutí na nabídku **Skype** a poté na položku **Koupit Skype kredit**. Ve formuláři pak zadejte fakturační údaje, informace o platební kartě a zvolte si výši kreditu.

Skype na cesty

Stejně jako ICQ, tak i Skype si můžete nosit vždy při sobě na USB flashdisku. U něj přenosná verze přijde dvojnásobně vhod, jelikož na rozdíl od ICQ nenabízí webovou verzi klienta. Program si stáhněte z adresy jdem.cz/meah8 a spusťte jeho instalaci. Během ní zvolte jako cílové umístění právě váš flashdisk, kde jej po instalaci naleznete ve složce **Skype portable**.

Google Talk

Nebyl by to Google, kdyby i on nenabízel své vlastní řešení v oblasti IM komunikace. **Google Talk** je jednoduchý, ale šikovný komunikátor, který je úzce provázán s účtem na Google (respektive s jeho e-mailovou službou **Gmail**). Jeho klient se nachází jak v samotném prostředí e-mailové schránky Gmail, tak i ve formě samostatné aplikace.

Nabízí podobné funkce, které zahrnují jak textovou, tak i video/hlasovou konverzaci. Využíváte-li Gmail, můžete si kouzlo videohovorů užívat i skrze webový prohlížeč. Google Talk najdete také na přiloženém CD.

Google Talk: jednoduchý, ale užitečný IM klient

MULTIMÉDIA

Vysílejte snadno a rychle na internetu

Pomocí nové služby MyShowroom.TV je možné sdílet dění před počítačem v přímém internetovém přenosu. Jediné, co budete k on-line vysílání potřebovat, je notebook s webkamerou, připojení k internetu a uživatelský profil

Pořádáte větší akci a někteří pozvaní se nemohou dostavit? Zkuste jim vše vysílat po internetu. S pomocí MyShowroom. TV je to poměrně jednoduché, navíc k tomu nebudete potřebovat žádné speciální vybavení. Vystačíte si s obyčejným notebookem s webkamerou (připojit jich můžete až šest), internetovým připojením a krátkou registrací.

Instalace a spuštění

Prvním krokem, který musíte ke zprovoznění on-line vysílání podniknout, je stažení ovládací aplikace MyShowroom Studio z webových stránek <u>www.xpresstv.cz</u>, kde najdete lokalizovanou verzi aplikace pod záložkou **Test ZDARMA**. Pokud používáte operační systém Windows XP, je možné, že budete potřebovat doinstalovat videokodeky VC-1 a Windows Media Format SDK, které najdete na té samé stránce.

Při prvním spuštění aplikace budete vyzváni k zadání e-mailu a hesla. Pokud s aplikací pracujete poprvé, je třeba se zaregistrovat – klepněte proto na tlačítko **Join US**. Registrace je nutná z toho důvodu, aby bylo možné odlišit od sebe jednotlivé vysílající uživatele. Vysílaný obraz se totiž automaticky ukládá do vašeho uživatelského profilu, odkud jej budete moci i později odkazovat například na webových stránkách.

Přepnutí do češtiny

Při prvním spuštění naběhne My-Showroom Studio v anglickém jazyce. Pokud budete chtít přepnout rozhraní do češtiny, klepněte v horní liště na File | MyShowroom Studio Settings. Ve spodní části okna pak zvolte požadovaný jazyk. Aby se nastavení češtiny projevilo i v uživatelském rozhraní programu, bude třeba aplikaci vypnout a znovu spustit. Přihlášení již proběhne automaticky a rozhraní bude v češtině.

And the set of the set
Services and services
The second second second
And other
Entered one one in the second
Sector deads
(
[1000.]
Characteristics
Contraction of the second second
Carrier Constructions
The second secon

Kromě volby jazyka najdete v okně s nastavením také možnost vybrat, kam se mají ve vašem počítači ukládat vysílaná videa.

Nastavení před vysíláním

Ještě než začnete vysílat, je třeba zkontrolovat nastavení jednotlivých vstupů, které reprezentuje šest ikon ve spodní části

hlavního okna. Jejich nastavení je zcela libovolné, a pokud máte více webkamer, můžete zde mezi nimi jednoduše přepínat. Vysílání tak bude podstatně živější, protože si sle-

dující bude moci vybrat některý z více záběrů.

Nastavení pozic je jednoduché – z horní nabídky zvolte položku **Ovládání** a v ní konfiguraci kanálu. V následujícím okně pak můžete provést nastavení pro každý kanál. Zvlášť přitom vybíráte audio a vi-

Industry Transfer	
A Manage Instantion	2
8 Tax series	
3. Double audio o prime	
of Front auto	S Pueb Mer
(Analati Analati	The star (month)
	EES
Lines.	Land ()
A Approximities program installi	
C. Physical variants	T in The statement
1. Plate	G Contraction of the second
Adde from 1	
	-P

MYSHOWROOM.TV

- 1 ► instalace služby
- 2 ► přepnutí do češtiny
- 3 ► základní nastavení
- 4 ► první vysílání

deo zařízení. Po důkladném nastavení si konfiguraci kanálů uložte, abyste si stejné předvolby mohli příště spustit snadno znova.

První vysílání

Jakmile máte první nastavení hotové, můžete v podstatě začít vysílat. Po stisknutí tlačítka **On Air** se zobrazí poslední dialogové okno, kde je třeba ještě aktuální vysílání pojmenovat. Pokud nechcete, aby vaše vysílání mohl sledovat kdokoli, kdo si na internetu otevře vás uživatelský profil, můžete video opatřit heslem. Toto heslo pak sdělte pouze tomu, kdo se smí dívat. Po potvrzení se program automaticky propojí se serverem a vysílání započne. Ukončit jej můžete stiskem tlačítka **Off Air**.

Oliver Dlouhý

M JAK SLEDOVAT VYSÍLÁNÍ

Online vysílání je automaticky k dispozici v uživatelském profilu na stránkách <u>www.</u> <u>myshowroom.tv</u>. Je tedy třeba případné účastníky vysílání pozvat na návštěvu vašeho profilu. Pokud se např. zaregistrujete jako uživatel *novak*, najdou vaši známí on-line videa na stránce <u>www.myshowroom.tv/profiles/novak</u>. Vy sami pak můžete do svého profilu přejít rovnou z aplikace MyShowroom Studio skrze nabídku **Nástroje I Jdi na můj profil**, nebo stiskem klávesové kombinace Ctrl+P.

PROJEKT OD ZAČÁTKU DO KONCE

J základních chyb, kterých se možná dopouštíte i vy

Mnozí uživatelé Windows, včetně těch zkušenějších, se často dopouštějí některých začátečnických chyb nebo zcela opomíjejí důležité postupy a nastavení. Od této chvíle už mezi ně patřit nebudete

Příliš mnoho rad občas škodí

Nástroj pro snadné zálohování je standardní součástí Windows

ice se říká, že chybovat je lidské a chybami se člověk učí, ne vždy to však platí v oblasti počítačů. Zvláště v době, kdy je většina počítačů připojena k internetu, se v důsledku začátečnických chyb můžete snadno stát terčem nějakého útoku na vaše osobní a citlivé údaje. V horším případě je pak může někdo zneužít, nebo o ně dokonce můžete přijít úplně.

Mezi časté chyby však nepatří jen chybné, nedůsledné či naopak předimenzované nastavení zabezpečení, ale také špatná a neefektivní práce v systému Windows. Ta sice zpravidla nepůsobí žádné přímé škody, ale zato vás připravuje o drahocenný čas.

Velmi "zkušený" známý

K tomu, aby počítač sloužil vám a ne vy jemu, vede dlouhá cesta. Zpravidla bývá kombinací nejen vlastního studia, pátrání a zkoušení, ale také pomoci dalších uživatelů, které považujete za zkušenější a necháte si od nich poradit. Pokud si je však pustíte k počítači (ať už tím, že je požádáte o pomoc, nebo se vám nabídnou sami) a dáte jim příliš mnoho prostoru, často po jejich "odborném" zásahu svůj systém ani nepoznáte. Vedle různých nastavení vám vnutí svůj "zaručeně nejlepší" prohlížeč a jiné aplikace a zahrnou vás nejrůznějšími "praktickými" radami.

Někdy se vyplatí poslouchat, nicméně rady je potřeba brát s určitou rezervou. Pokud například máte nainstalovanou nejnovější verzi svého oblíbeného webového prohlížeče, přechodem na jiný rozhodně nic nevyřešíte, protože jejich funkce i zabezpečení jsou dnes na srovnatelné úrovni. Dnes již neplatí, že surfovat s Internet Explorerem je dobrovolnou sebevraždou, protože Microsoft na vylepšení svého prohlížeče výrazně zapracoval.

V případě změny ostatních programů (například antiviru nebo editoru fotografií) se zase můžete ztratit v jejich podrobném nastavení. Lidé, kteří nejvíce radí ostatním, často využívají příliš složité aplikace, kterým sami ani úplně nerozumí. Nedovolte, aby vám zaplnili počítač zbytečnostmi.

Vyvarujte se zbrklosti

Obecně platí, že pokud vám některé nastavení či program funguje bez problémů, tak ho neměňte, není-li to nezbytné. Řešení a možnosti oprav hledejte až ve chvíli, kdy zaznamenáte nestandardní chování počítače či aplikací, případně když vám některá z aplikací přestane vyhovovat. I pak je potřeba jednat uvážlivě a nezkoušet změnit všechna nastavení najednou a stejně tak naistalovat desítky alternativních programů. Tím totiž situaci spíše ještě zhoršíte.

Totéž platí v případě, kdy sice jednáte v dobré víře, ale špatně. Pokud se v některých dále uvedených chybách poznáte, učiňte potřebné kroky

Rendered States and party	An Education of the state of
(hitplifes	
Stratification	Table Side of Calendary
June (1999)	MARK MUCH
(press)	per a.

k tomu, abyste je v budoucnu už neopakovali. Jedině tak si zajistíte dostatečnou ochranu před nebezpečími z internetu a zefektivníte svou práci ve Windows. Jde o tyto začátečnické chyby:

1. Instalace dvou antivirů

Nekonečně opakující se pohádka o tom, že dva antivirové programy se škodlivými kódy a programy účinněji zatočí, je nepravdivá. Ve skutečnosti může instalace dvou různých antivirů naopak způsobit značné problémy. V lepším případě se pouze vyruší zabezpečení počítače, v tom horším může dojít k poškození systému Windows, začnou se objevovat chyby a přestanou fungovat některé aplikace nebo dokonce celý systém.

Naistalujte proto pouze ten antivirový program, ke kterému vlastníte licenci, nebo některou z kvalitních bezplatných alternativ (**Microsoft Security Essentials** nebo **AVG Free**).

Obdobná je situace také v případě internetové brány, tedy firewallu. Opět by měl byt aktivní pouze jeden z nich, jinak může docházet k jejich kolizím. Pokud je firewall součástí vašeho bezpečnostního balíku, ujistěte se, že firewall integrovaný ve Windows je vypnutý. V nabídce **Start** klepněte na **Ovládací panely** a poté přejděte na **Systém a zabezpečení | Brána Windows Firewall**. V levé části pak klepněte na odkaz **Zapnout nebo vypnout bránu Windows Firewall**. U obou typů sítí by měla být zatržena volba **Vypnout bránu Windows Firewall**. Na tomto místě také firewall aktivujete ve chvíli, kdy na hlavním panelu svítí výstražný praporek, který po rozklepnutí signalizuje, že žádný firewall není aktivní.

2. Nedůsledná práce s hesly

Uživatelé v některých případech podceňují volbu kvalitního hesla, které slouží pro přístup k různým internetovým službám či k počítači. Je potřeba si uvědomit, že je nevhodné používat slova jako **heslo** (ani spojení **heslo123**), vaše jméno, datum narození či jinou informaci, která je o vás veřejně známá. K prolomení slabého hesla může totiž dojít velmi snadno.

Využívejte proto heslo o délce **nejméně 8 znaků**, ve kterém budou zkombinovány písmena, číslice a pokud možno i speciální znaky (*/@ apod.). Rozhodně volte hesla tak, abyste si je dobře zapamatovali a nemuseli si je nikde značit.

Je také důležité, abyste pro různé služby využívali odlišná hesla (nebo alespoň lehce modifikovaná). Pak se totiž nestane, že někdo vaše heslo odhalí a poté se snadno dostane k vaší e-mailové schránce, profilu na sociální síti či k internetové peněžence. Nezapomínejte také hesla pravidelně měnit. Zpytujte svědomí a vzpomeňte si, kdy jste tak naposled učinili. My doporučujeme drobnou změnu v hesle alespoň jednou za 3 měsíce.

Častým prohřeškem bývá také ukládání přihlašovacích údajů do databáze webových prohlížečů v rámci počítače, na kterém nepracujete pouze vy, ale i další lidé. Správců hesel využívejte pouze na svém osobním počítači a v rámci uživatelského účtu, který je chráněn heslem.

3. Opomíjení zálohování

Zálohování je vůbec nejpodceňovanější činností při práci na počítači. Zvykli jsme si na mnohé, od instalace antiviru až po pravidelnou údržbu počítače pomocí defragmentace. Nicméně o zálohu dat se uživatelé zpravidla začnou za-

jímat až ve chvíli, kdy se jim poprvé porouchá počítač nebo pevný disk a oni v důsledku toho přijdou o důležitá data nebo třeba sbírku fotografií z dovolených.

Vytvoření zálohy určitých souborů nebo celého pevného disku na DVD média či externí disky není nic složitého vzhledem k tomu, že většina nástrojů nabízí automatizované funkce pro pravidelné zálohování. Stačí vše jednou nastavit.

Vyhnout byste se měli zálohování dat na stejný disk (pouze jiný oddíl), protože pokud dojde k jeho poruše, příliš si nepomůžete. Jako ideální se jeví již zmíněné externí disky, jejich ceny se totiž dostaly na příjemně nízkou úroveň (několik modelů jsme doporučili v PC radách 8/2011). Zálohování na DVD je v tomto ohledu méně příznivé.

Zálohováním pomocí šikovného nástroje **Cobian Backup** jsme se také podrobně zabývali v minulém čísle (strana 28). Pokud vám aplikace třetí strany nevyhovuje, můžete vyzkoušet rovněž integrovaný a dostatečně kvalitní zálohovací ná-

Uspání počítače

Vedle hibernace nabízí Windows také **úsporný režim** (ve verzích Vista a 7 označovaný jako **režim spánku**), kdy je počítač uveden do klidového stavu s minimální spotřebou. Výhodou je bleskový opětovný start počítače do stavu před uspáním, nevýhodou pak skutečnost, že počítač je stále zapnutý. Pokud tedy dojde k přerušení dodávky elektřiny, může dojít ke ztrátě rozpracovaných dat.

PROJEKT

 Stále se najdou uživatelé, kteří neumí korektně odinstalovat program

Carl Collector parety	a Property a Property a Series	· · ·	- P
Havri ovlatel parat Detroit samisticant ethalizze	Ordinetalizzat nebsi zevelnit program Duete kodestalizet program, işhete hisar Dideti teleş Opradi,	strame a patient köködte na madmad De	dentaliscut,
Bigginger onen officient	Depulsing +		
	Hiters	Yyde-dal	Rendales.
	Addes Flack Player 30 Player Addes Flack Player Addes Flack Player Addes Flack Player Addes Flack Addes Flack Addes Flack Addes Flack Addes Addes	Addie System Incorporated Addie System Incorporated Any Video Consolve con UT Soft Lat Applies Technologies Inc. Georgie Inc. XCQ India Corporation Intel Corporation Intel Corporation Intel Corporation Intel Corporation	43.2011 5.3.201

Obrovské soubory na flashdisk s FAT32 neuložíte

SLOVNÍČEK

Fragmentace ie iev vznikající při práci s pevným diskem. Při ukládání větších souborů totiž operační systém zapisuje na první volné místo. které nalezne. Vzhledem k tomu. že obvykle něco smažeme a uvolní se místo "uprostřed" disku, bývá větší soubor roztříštěn na malé díly (fragmenty). To pak zpomaluje práci s daty

Registr je speciální databáze systému Windows, ve které jsou uložena nejrůznější konfigurační nastavení a údaie o nainstalovaných aplikacích. Pokud si třeba změníte obrázek na ploše. Windows tuto informaci zapíší do registru

Správce hesel je funkce webových prohlížečů, která umožňuje ukládání přihlašovacích údajů k různým internetovým službám do své databáze. Díky tomu je uživatel nemusí vyplňovat pokaždé, když se chce na příslušné stránce přihlásit

Souborový systém je

označení způsobu organizace dat na pevném disku či jiných médiích tak, aby k nim bylo možné snadno přistupovat

stroj, který je součástí Windows 7 i Vista. V Ovládacích panelech ho naleznete v části Systém a zabezpečení | Zálohování a obnovení. Klepnutím na položku Nastavit zálohování spustíte jednoduchého průvodce, který vás celou zálohou provede krok za krokem.

4. Chyby při práci s e-mailem

E-mail dnes běžně slouží také k oficiální komunikaci, ovšem někteří uživatelé jako by si to stále neuvědomovali. Mezi nejčastější prohřešky patří hlavně nevhodně zvolený či zcela chybějící před-

Formátovat ADATA UFD (G)

Capacita:

3,76 GB

Systém souborð

FAT32 (výchoz)

Jmenovka svazku

Možnosti formátování

Rychlé formátování

ADATA LED

4096 bajtů

yelikost alokační jednotky

Obnovit výchozí gastavení zalizení

Vytvolit spoultěcí disketu MS-DOS

Spystit Zaviit

mět zprávy (například při odpovědích se v předmětu objevuje téma z velmi staré komunikace). Jsou lidé, kteří denně vyřídí desítky e-mailů a předmět pro ně hraje důležitou roli.

Další častou chybou je mazání předchozí komunikace z těla zprávy při odpovědích. Ne každý si totiž pamatuje, co psal v předchozích zprávách, a musí to pak složitě dohledávat.

Velkým zlozvykem jsou rovněž příliš velké přílohy (i desítky MB), které někteří odesílatelé ke svým zprávám přidávají. Je potřeba si uvědomit, že lidé dnes běžně čtou zprávy na mobilních telefonech, kde je stahování příloh komplikovanější. A stále je možné se setkat

i s případy, kdy je zpráva e-mailu prázdná a text je pak napsán v přiloženém dokumentu. Nejenže tento způsob prodlužuje čtení, ale navíc hrozí, že uživatel nebude moci právě na svém telefonu tento dokument otevřít.

5. Instalace zbytečností

V zásadě platí, že byste neměli do Windows instalovat dva programy, které dělají totéž. Zaplácáváte si totiž počítač zbytečnostmi, které pak v konečném důsledku mohou zpomalovat celý systém. Konkrétně třeba v případě instalace více programů pro správu fotografií si zbytečně fragmentujete disk a ubíráte jeho volné místo, protože si každý editor vytváří svou vlastní databázi náhledů.

Pokud nějaký program vyzkoušíte a nevyhovuje vám, měli byste jej odinstalovat, aby nezabíral místo. Taktéž si hlídejte různé doplňkové nástroje či zkušební verze programů, které se často ukrývají v instalačních průvodcích úplně jiných programů. Vždy vyberte možnost, že nic dalšího instalovat nechcete.

A v neposlední řadě byste měli předcházet také instalačním smrštím vašich přátel, spolupracovníků nebo jiných osob, jež se k vašemu počítači dostanou. Umožníte-li někomu s ním dočasně pracovat, měli byste mu zpřístupnit pouze účet Guest, pod kterým nebudou moci nic instalovat. Aktivovat ho můžete v Ovládacích panelech poté, co přejdete na Uživatelské účty a zabezpečení rodiny | Uživatelské účty a klepnete na Spravovat jiný účet.

6. Špatná

×

٠

odinstalace programu Zvláště začínající uživatelé v domnění, že se tak zbaví již nepotřebného programu, jednodu-

še smažou jeho programovou složku umístěnou v Program Files. To je však zásadní chyba, kvůli níž vzniká ve Windows nepořádek - po programu totiž v systému zůstane mnoho dat (ikony na ploše a v nabídce Start, záznamy v registru aj.). Jakmile tímto způsobem jednou program odstraníte, pozůstalých dat se už snadno nezbavíte a využít pak musíte specializovaný nástroj.

> Správný postup odebrání programu z Windows vede přes Ovládací panely, ve kterých klepněte na odkaz Odinstalovat program. V novém okně pak v seznamu všech nainstalovaných programů vyberte ten, který chcete odebrat, a klepněte na tlačítko Odinstalovat. Spustí se průvodce, který provede odebrání.

V souvislosti s využívání vhodného souborového systému uživatelé docela často tápou. Zatímco v posledních verzích Windows je již běžně využíván souborový systém NTFS, v některých případech je však vhodnější či přímo nutný starší FAT32. Platí to zejména u paměťových karet do fotoaparátů či videokamer nebo u přenosných USB flashdisků. Při použití NFTS byste se totiž setkali s nekompatibilitou nejen u zmíněných zařízení, ale také u počítačů s jiným operačním systémem než Windows.

Pokud máte problém se čtením, snižte si rozlišení o jednu úroveň

10 základních chyb

NFTS je pak naopak vhodnější využívat u pevných disků v počítači s Windows. Jejich kapacity dnes dosahují i několika tisíc GB, přičemž FAT32 podporuje pouze velikost 2 tisíce GB. Omezeni jste navíc velikostí jednoho souboru, která nemůže překročit přibližně 4 GB. U filmů v HD rozlišení přitom není výjimkou, že velikost souboru tuto velikost často překoná. Pokud chcete velký soubor přenášet, musíte i flashdisk naformátovat systémem NFTS.

Při formátování prostřednictvím Průzkumníka, kdy na ikonu flashdisku nebo oddílu klepnete pravým tlačítkem a vyberete **Formátovat**, se vždy ujistěte, že máte z nabídky vybrán správný **Systém souborů**.

8. Nevhodné nastavení velikosti

Zejména starší uživatelé mají problém s tím, že se jim písmena na monitoru jeví příliš malá a texty se jim špatně čtou. Snadno lze přitom snížit rozlišení monitoru z vysokého na nižší,

Zařízení a tiskárny	
the second s	Přepnout uživatele
Výchozí progran	Odhlásit se
Nápověda a pod	Uzamknout
	Restartovat
	Režim spánku
Vypnout 🕨	Režim hibernace

což provedete tak, že klepnete pravým tlačítkem na plochu, zvolíte příkaz **Rozlišení obrazovky** a následně z nabídky **Rozlišení** vyberete nižší hodnotu.

Mnoho aplikací, včetně Windows samotných, nabízí také snadné přizpůsobení velikosti textu či ovládacích prvků. Stačí stisknout klávesu **Ctrl** a současně otáčet kolečkem myši – velikost se díky tomu začne měnit. Ve Windows XP je však tato funkcionalita omezena.

9. Nadměrný inkoustový tisk

Inkoustové tiskárny jsou sice levné na pořízení, nicméně jejich tisk je velmi nákladný. To je věc, kterou si mnozí lidé neuvědomují a tisknou internetové stránky, textové dokumenty a i obrázky jako na běžícím pásu.

Zvláště u nejlevnějších modelů tiskáren je pak problémem zejména tisk textu, protože tyto tiskárny neobsahují samostatnou hlavici s černým inkoustem a černá barva je pak namíchávána ze všech ostatních. Spotřeba inkoustu je v takovém případě velmi vysoká. Příliš tomu nepomohou ani repasované inkoustové hlavice, protože ty jsou sice levnější, ale zpravidla vydrží méně než originály.

Pokud tisknete hodně textu, zvažte zakoupení laserové tiskárny, ceny nejlevnějších modelů už dnes nejsou příliš vysoké a začínají na 1 300 korunách. A pokud si potrpíte na tisk fotografií, zkuste zvážit možnost využití fotolabů či samoobslužných fotokiosků. Ceny tady často vycházejí příznivěji, než při neustálém dokupování nového inkoustu.

10. Zbytečné vypínání počítače

Počítač se systémem Windows od verze XP není potřeba vždy vypínat a zbytečně tak prodlužovat dobu nutnou k opětovnému spuštění. Stačí využít speciální režim, při kterém se veškerá data z paměti uloží na pevný disk počítače a teprve až pak dojde k samotnému vypnutí počítače. Při opětovném zapnutí jsou tato data rychle přesunuta do paměti a počítač nastartuje téměř okamžitě. Výhodou je, že zůstanou otevřeny všechny aplikace či rozpracované dokumenty.

Ve Windows XP se tento režim nazývá **režim spánku** a spustíte ho tak, že při zobrazení tří tlačítek na vypnutí počítače stisknete klávesu **Shift** – žluté tlačítko **Úsporný režim** by se mělo změnit na **Režim spánku**. Ve Windows Vista a 7 najdete tuto volbu v nabídce pro vypnutí a je označena jako **Hibernace**.

Obnovovací frekvence

Častou chybou majitelů starých CRT monitorů je špatné nastavení obnovovací frekvence. Ta by měla být nejméně 85 Hz, pokud je to méně, mohou vás z delšího sledování monitoru bolet oči nebo hlava. V dlouhodobém hledisku to dokonce může vést i ke zhoršování zraku. Nastavení provedete v Ovládacích panelech ve vlastnostech monitoru. Přejděte na Hardware a zvuk I Zobrazení I Změnit nastavení zobrazení I Upřesnit nastavení I Monitor.

> Inkoustový tisk je velmi drahý, omezte jej pouze na nezbytné věci

 Režim hibernace uloží také vaši rozdělanou práci

David Budai

PROJEKT

OBSAH PROJEKTU

OD ZAČÁTKU DO KONCE

1 Sdílejte multimédia i tiskárny

Přímé propojení

dvou počítačů

2

Snadné propojení počítačů

Vytvořte si domácí síť

V době, kdy ceny nejlevnějších sestav začínají na pár tisícovkách, je naprosto běžné, že domácnosti disponují dvěma i více počítači. Logicky se pak nabízí jejich propojení do domácí sítě, díky čemuž je následně možné hrát síťové hry a snadno sdílet soubory, multimédia, tiskárny či internetové připojení

 Zcela dostačující Wi-Fi router dnes koupíte za pár stokorun ytvoření jednoduché počítačové sítě mezi dvěma a více počítači není náročné finančně, ani co se uživatelských zkušeností týče. O to větší je výčet možností a usnadnění, které taková síť přináší. Máte doma tiskárnu a rádi byste na ní tiskli i z jiných počítačů? Máte internetovou přípojku a rádi byste se k interne-

tu připojovali také z přenosných notebooků? Chtěli byste poměřit síly v počítačové hře? Toto a mnohé další domácí síť umožňuje.

Kabelem nebo bezdrátově?

Zatímco ještě před pár lety v domácnostech převládaly sítě, ve kterých byly jednotlivé počítače propojeny pomocí síťových kabelů, dnes se běžně využívá bezdrátové technologie. Důvodem je nejen nízká cena bezdrátových síťových prvků, ale také rozšíření přenosných počítačů. Bylo by ostatně značně neefektivní, pokud by mobilitu vašeho notebooku omezovala délka kabelu. Díky bezdrátové síti se vyhnete také nutnosti pořizování a především natahování kabelů, což ve větších bytech či dokonce vícepatrových domech není nic jednoduchého.

 Konfigurační stránka oblíbených routerů TP-Link

Jednou z mála nevýhod bezdrátové sítě je výrazně nižší přenosová rychlost oproti té klasické. Pokud budete chtít mezi počítači často přenášet soubory s velikostí v řádech gigabajtů, měli byste zvážit kabelovou síť, v ostatních případech je toto řešení spíše nepraktické.

Problémem, zejména v hustě zalidněných oblastech, se může stát také vzájemné rušení. Bezdrátová komunikace probíhá zpravidla v bezlicenčním frekvenčním pásmu 2,4 GHz, které se označuje jako Wi-Fi, v rámci něhož může každý dělat prakticky cokoliv. S tím, jak se zvyšuje počet bezdrátových sítí i nejrůznějších zařízení, které tímto způsobem komunikují, se v některých velkoměstech začínají signály rušit, byť zatím ne nijak zásadně. To je bohužel daň za dostupnost technologie, kterou by v budoucnu měly vyřešit některé nově vznikající standardy.

Základem je síťový směrovač

Dnes je již většina počítačů dodávána se síťovou kartou, která slouží k jejich připojení do sítě, novější notebooky pak standardně disponují také bezdrátovým adaptérem. V případě stolních počítačů to tak být nemusí, takže ho musíte zakoupit. Na výběr máte mezi bezdrátovým adaptérem, který namontujete přímo do počítače, a zakoupením USB adaptéru, který stačí zasunout do USB portu. Obě varianty pořídíte za méně než 300 korun.

Pilířem celé sítě je pak síťový směrovač, častěji označovaný jako router. Ten tvoří takzvaný přístupový bod, ke kterému se všechny počítače připojují a jehož prostřednictvím také komunikují. Ceny standardních routerů začínají na 300 korunách, bezdrátové Wi-Fi routery jsou pak zhruba o 200 korun dražší. Výhodou Wi-Fi routerů je, že disponují také porty pro připojení síťových kabelů, takže není potřeba nutně pořizovat do všech počítačů bezdrátové síťové karty. Do sítě se totiž mohou počítače současně připojovat bezdrátově i pomocí kabelu.

Konfigurace sítě

Standardní situace mnoha domácností je taková, že disponuje jednou přípojkou s internetem. Abyste mohli internet využívat na všech počítačích, zapojte tuto přípojku do prvního portu (zdířky) označeného jako WAN. Ostatní počítače pak podle potřeby můžete zapojit do dalších portů. Router potom zapojte do elektrické zásuvky - pro fungování sítě musí být spuštěn nepřetržitě.

Samotné vytvoření sítě není obtížné, většina routerů je dodávána s instalačním CD a pokyny, které vám pomohou s jeho nastavením. Postup je ve všech případech velmi podobný a skládá se z několika základních kroků. Nejprve připojte jakýkoliv počítač v síti fyzicky přímým kabelem k libovolnému portu (kromě WAN). Pak otevřete webový prohlížeč a zadejte adresu konfigurační stránky routeru. Ta se liší podle typu zařízení a zpravidla vypadá takto: http://192.168.0.1 nebo http://192.168.1.1 (adresu odpovídající vašemu zařízení najdete v přiloženém manuálu). Po zobrazení této stránky budete vyzváni k zadání uživatelského jména a hesla, která naleznete v přibalených informacích.

Následně spusťte instalační program či průvodce, jehož prostřednictvím provedete vytvoření a nastavení sítě. Například u oblíbených a u nás rozšířených routerů TP-Link se průvodce spouští odkazem Quick Setup.

Pokud budete chtít v rámci sítě sdílet internetové připojení, musíte v průvodci zvolit jeho typ. Většina poskytovatelů využívá dynamicky přidělovanou IP adresu (zpravidla jedna z voleb při konfiguraci routeru), takže byste se zprovozněním internetu neměli mít žádné větší potíže. V případě, že vám poskytovatel přidělil pevnou IP adresu a další údaje, musíte je nastavit v sekci sítě WAN. Pokud ani za pomoci manuálu internet nezprovozníte, měl by vám pomoci přímo poskytovatel.

Zabezpečení a zkouška sítě

Dále byste v rámci průvodce nebo příslušnou volbou na konfigurační stránce měli nastavit název sítě a především zabezpečení přístupu k ní. Pokud tak neučiníte, hrozí riziko, že se k vaší síti kdokoliv bezdrátově připojí (uvědomte si, že signál sítě má dosah mnoha metrů všemi směry) a v nejlepším případě vám bude stahováním dat omezovat rychlost konektivity.

Zvolte tedy typ šifrování, nejlépe WPA či WPA2 (postačí však i WEP), a zadejte identifikační klíč, pomocí něhož se uživatelé budou moci do sítě připojit. Dbejte přitom zásad volby silného hesla, které jsme zmiňovali v PC radách 1/2011. Nikdy totiž nevíte, kdo se může pokusit se do vaší sítě připojit a jaké jsou jeho úmysly.

Po dokončení základní konfigurace routeru by již měla síť bez problémů fungovat, a to včetně internetu, na všech připojených počítačích. Zatímco počítač připojený kabelem nebude již nic vyžadovat, v případě bezdrátového adaptéru se musíte k síti ručně připojit. To provedete klepnutím na ikonu bezdrátové sítě v oznamovací oblasti, čímž zobrazíte seznam dostupných sítí. Vyberte tu vámi vytvořenou, klepněte na tlačítko Připojit a poté zadejte bezpečnostní klíč.

Nakonec byste měli vyzkoušet, zda síť správně funguje a jednotlivé počítače spolu komunikují. Spusťte Průzkumníka Windows a v levém panelu klepněte na položku Síť. Je-li vše v pořádku, zobrazí se vám ikony všech zapnutých počítačů v síti.

David Budai

Přímý nebo křížený?

Existují dva typy síťových kabelů: křížené a přímé. Pokud chcete propojit dva počítače samotné mezi sebou, použijte kabel křížený. Pro všechny ostatní případy, tedy i pro připojení počítačů k routeru, je potřeba kabely přímé. V počítačových prodejnách vám zpravidla na požádání vytvoří kabely ve vámi požadované délce.

> Zobrazení dostupných bezdrátových sítí v oblasti

Sdílejte multimédia i tiskárny

Kromě internetového připojení můžete díky propojení počítačů v rámci domácí sítě sdílet také objemné soubory, multimédia či tiskárny. Samotné nastavení není nijak složité a v případě Windows 7 vám navíc vše usnadní šikovný průvodce

Ve Windows 7 se poprvé objevila funkce Domácí skupina, která oproti předchozím verzím systému významně zjednodušuje sdílení v rámci sítě. Veškerá nastavení tak zvládne každý za pár minut. Jedinou podmínkou je mít Windows 7 nainstalovaná na všech počítačích, s nimiž se chcete do této skupiny připojovat.

Vytvoření domácí skupiny

Nejprve otevřete Ovládací panely a přejděte na Síť a Internet | Centrum síťových připojení a sdílení, kde se ujistěte, že máte aktuální síťové připojení v části Zobrazit aktivní síť nastaveno na Domácí síť. Domácí skupina totiž funguje pouze v tomto profilu, takže pokud jej nemáte, klepněte na odkaz u názvu vaší sítě a v dialogovém okně pak zvolte Domácí síť. Tím současně spustíte průvodce vytvořením domácí skupiny. Kdykoliv později jej spustíte tak, že ve stejném panelu klepnete na odkaz Zvolit možnosti domácí skupiny a sdílení a poté na tlačítko Vytvořit domácí skupinu.

V prvním okně zatržením vyberte, co vše chcete sdílet. Po klepnutí na Další průvodce vy-

Vytvořte si domácí síť

 Nastavení parametrů sdílení při vytváření domácí skupiny

 Dialog pro nastavení sdílení složky ve Windows XP

generuje heslo, které budete potřebovat ve chvíli, kdy se do skupiny budete připojovat s dalšími počítači, proto si jej nezapomeňte zaznamenat. Tlačítkem **Dokončit** se následně přesunete do panelu s možnostmi nastavení skupiny. Kromě změn hesla či parametrů sdílení zde naleznete také

volbu k opuštění skupiny. V budoucnu se k tomuto nastavení dostanete klepnutím na odkaz **Domácí skupina** v **Ovládacích panelech**.

Ostatní počítače pak do skupiny připojíte velmi jednoduše. Na stejném místě, kde jste spouštěli průvodce, se již bude nacházet tlačítko **Připojit**. Tím zahájíte obdobného průvodce, který vás připojí do již existující skupiny. Kdykoli v budoucnu nainstalujete Windows 7 na počítač, který je současně připojen v domácí síti, bude domácí skupina nastavena zcela automaticky. Vy už pak pouze změníte parametry sdílení podle výše popsaného postupu.

Pokud jsou již všechny počítače součástí domácí skupiny, můžete začít sdílet soubory nebo využívat tiskárny připojené k některým počítačům. Všimněte si, že se v Průzkumníku v levém panelu nacházejí čtyři knihovny: **Dokumenty**, **Hudba**, **Obrázky** a **Videa**. Do nich můžete kopírovat příslušné soubory a ostatní uživatelé k nim budou mít přístup.

Sdílení souborů a složek

V případě Windows Vista i XP můžete soubor nebo složku jednoduše nasdílet nakopírováním do složky **Veřejné**, respektive **Sdílené doku**-

menty, kterou naleznete v Průzkumníku. Jsou však případy, kdy jsou takové soubory příliš velké a jejich kopírováním byste si zbytečně ubírali místo na disku. Je proto vhodnější sdílet celou složku přímo, což umožňují všechny verze Windows.

Ve Windows 7 a Vista klepněte na příslušnou složku pravým tlačítkem a v kontextové nabídce vyberte příkaz **Vlastnos**ti. Přepněte na záložku **Sdílení** a pak klepněte na stejnojmenné tlačítko, čímž spustíte jednoduchého průvodce. V prvním okně vyberte uživatele, kteří budou mít ke složce přístup.

Zahrnutí složky do knihovny

Knihovna ve Windows 7 je ve skutečnosti soubor několika nezávislých složek, které se navenek tváří jako složka jedna. Můžete do ní tedy zařadit libovolnou složku na disku bez nutnosti kopírování či přesouvání. Stačí na složku klepnout pravým tlačítkem, z nabídky zvolit příkaz **Zahrnout do knihovny** a poté vybrat požadovanou knihovnu. Současně se zobrazí dotaz, zda chcete tuto složku sdílet s ostatními.

Ve Windows 7 můžete ze seznamu zvolit i položku **Domácí skupina**, čímž ji zpřístupníte všem v dané skupině. Pokud chcete povolit přístup všem, zvolte položku **Everyone**. Nezapomeňte klepnout na tlačítko **Přidat** a poté ve sloupci **Úroveň oprávnění** nastavit, zda bude možné soubory ve složce také měnit (volba **Čtení/zápis**) nebo pouze zkopírovat (**Čtení**). Nakonec klepněte na tlačítko **Sdílet**.

Ve Windows XP stejně jako v předchozím případě zobrazte kartu **Sdílení** a poté zatrhněte položku **Složka sdílená v síti**. Můžete také zatrhnout volbu **Povolit uživatelům v síti měnit mé soubory**, čímž ostatním umožníte měnit obsah složky. Pak již stačí klepnout na **OK**.

Z jiných počítačů se k nasdíleným složkám dostanete přes jakéhokoliv souborového manažera. Stačí zobrazit počítače v síti a poklepáním na ikonu jednoho z nich zobrazit všechny jeho sdílené složky.

Sdílení tiskáren

Windows umožňují také sdílení tiskárny, takže na ní můžete vytisknout dokument i z počítače, k němuž není připojena. Postup nasdílení tiskárny je ve všech verzích prakticky totožný. V **Ovládacích panelech** vyhledejte panel, který zobrazuje seznam nainstalovaných tiskáren (ve Windows XP přejděte na **Tiskárny a jiný hardware | Tiskárny a faxy**, ve Windows 7 a Vista stačí do vyhledávacího pole nabídky **Start** zadat slovo **tiskárny** a klepnout na první nalezenou položku).

Ve Windows Vista a XP klepněte na tiskárnu pravým tlačítkem, z kontextové nabídky zvolte příkaz **Sdílení** a v dialogovém okně zatrhněte položku **Sdílet tuto tiskárnu**. Jde tedy o podobný postup jako u sdílení složek.

V případě Windows 7 poklepáním otevřete panel s nastavením vlastností příslušné tiskárny a poté pokračujte příkazem **Přizpůsobit tiskárnu**. Zobrazí se dialogové okno, ve kterém na kartě **Sdílení** zatrhněte položku **Sdílet tuto tiskárnu**. Je možné, že budete dotázáni, zda mají být z internetu staženy rozšiřující ovladače přímo na hostující systém. To doporučujeme zvláště v případě, kdy jiné počítače mají odlišné verze Windows.

Vytvořte si domácí síť

Připojení ke sdílené tiskárně

Jakmile máte tiskárnu nasdílenou, musíte se k ní z ostatních počítačů v síti připojit, abyste s ní mohli pracovat. Neexistuje přitom žádné omezení týkající se verzí Windows. Pokud jste tiskárnu například nasdíleli na počítači s Windows 7, můžete ji vzdáleně využívat i z počítačů s jinými verzemi.

Postup přidání síťové tiskárny ve Windows 7 a Vista je prakticky totožný. V **Ovládacích panelech** otevřete okno s tiskárnami a v horní části klepněte na tlačítko **Přidat tiskárnu**. Spustí se průvodce, který vás provede instalací. V prvním okně zvolte druhou možnost, tedy přidání síťové tiskárny, a klepněte na **Další**. Windows by měla síťové tiskárny automaticky vyhledat, takže ji stačí vybrat a v několika dalších krocích instalaci dokončit. Pokud Windows automaticky tiskárnu nedetekují, zkuste nejprve ze stránek výrobce nebo z CD nainstalovat ovladače příslušné tiskárny a teprve pak spustit průvodce. Co se týče Windows XP, i v tomto případě slouží k instalaci průvodce, který spustíte v panelu **Tiskárny a faxy** klepnutím na příkaz **Přidat tiskárnu**. Opět nejprve zvolte síťovou tiskárnu a v dalším kroku tiskárnu vyhledejte. Pokud se to nepodaří, zatrhněte v příslušném okně volbu **Připojit k této tiskárně** a do pole **Název** zadejte přímou cestu k tiskárně, která má podobu **Název_počítače**\ **Název_tiskárny**.

Po úspěšném dokončení průvodce se již nově přidaná tiskárna začne chovat stejně jako standardní tiskárna. Jediným omezením je, že kromě tiskárny musí být zapnutý i počítač, ke kterému je připojena.

Child Balkinson Statistics on a Subscription	ale same nete allers tellara, siller officiar tellars, tout 🛛 🚱
filmen bild Cognition	na disala physif 14 anu
Same -	Vid and Polymonia. (1988) Milled Namerikalina
IN	Minet Mp. Transmittatog fold and it tal and
	Gen Later Cher

PROJEKT

 Ve Windows XP musíte zadat přesný název počítače i připojené tiskárny

David Budai

Přímé propojení dvou počítačů

V případě, že si chcete s někým zahrát počítačovou síťovou hru nebo rychle nasdílet objemné soubory, nemusíte vytvářet složitou síť pomocí routeru. Stačí přímé propojení dvou počítačů kabelem nebo prostřednictvím bezdrátových adaptérů

Pro jednoduché propojení dvou počítačů vám stačí, aby oba tyto počítače byly vybaveny bezdrátovou síťovou kartou. Windows totiž umožňují vytvořit takzvanou síť ad hoc, což je v podstatě dočasné připojení mezi počítači, případně dalšími přenosnými zařízeními, používané ke konkrétnímu účelu. Tím může být hraní počítačové hry mezi více hráči, sdílení souborů či internetového připojení.

K vytvoření takové sítě slouží ve Windows 7 a Vista jednoduchý průvodce. Ten v obou případech spustíte tak, že v nabídce **Start** přejdete na **Ovládací** panely | Síť a Internet | Centrum síťových připojení a sdílení a pak klepnete na odkaz Nastavit nové připojení nebo síť.

V prvním okně průvodce vyberte možnost **Vytvo**řit síť mezi počítači (síť ad hoc) a poté klepněte na tlačítko **Další**. V dalších oknech pak zvolte název sítě a volitelně můžete nastavit také zabezpečení pomocí šifrování a klíče. Po dokončení průvodce bude síť vytvořena bez nutnosti cokoliv dalšího nastavovat. Počítač, na kterém jste ji vytvořili, bude do této sítě připojen automaticky, s druhým počítačem se připojíte stejně jako do kterékoliv jiné bezdrátové sítě. Pokud jste zvolili zabezpečenou síť, budete přitom vyzváni k zadání klíče.

Jakmile se budou oba počítače nacházet v této ad hoc síti, můžete uskutečnit všechna nastavení týkající se sdílení, která byla probírána v předcházejícím článku. Samozřejmostí je pak hraní po síti. Pokud takovou možnost počítačová hra nabízí, nejsou zpravidla potřeba žádná jiná nastavení. Stačí spustit hry módu více hráčů na jednom z počítačů a na druhém se k ní připojit.

David Budai

🕨 JAK PROPOJIT DVA POČÍTAČE KABELEM

Pokud chcete propojit dva počítače, ale jeden z nich například není vybaven bezdrátovou kartou, můžete využít tradičního propojení pomocí kříženého síťového kabelu. Tím propojte síťové porty obou počítačů. Následující postup je ilustrován na počítači s Windows 7, ale je totožný také v případě starších verzí Windows.

V Ovládacích panelech přejděte na Síť a Internet | Síťová připojení, pravým tlačítkem klepněte na připojení konkrétní síťové karty a z kontextové nabídky zvolte Vlastnosti. V novém okně na kartě Sítě dvojitým klepnutím na položku Protokol IP verze 4 (TCP/IPv4) zobrazíte dialog s nastavením tohoto protokolu a v něm na kartě **Obecné** přepněte na volbu Použít následující IP adresu. Následně do řádku IP adresa zadejte údaj 192.168.0.1, do dalšího řádku Maska podsítě zadejte 255.255.255.0 a na řádku Výchozí brána nastavte 192.168.0.1. Pak klepněte na **OK**.

Totéž učiňte na druhém počítači, ovšem s tím rozdílem, že do řádku **IP adresa** vložte údaj **192.168.0.2**. Ostatní údaje jsou stejné. Pak nastavení potvrďte klepnutím na **OK**, přičemž síť by měla začít okamžitě fungovat. Výhodou oproti bezdrátovému propojení je především vyšší rychlost přenosu dat. A nezanedbatelná je také možnost umístit počítače dále od sebe. Vzdálenost je limitována pouze délkou síťového kabelu.

in the
A state of the second
P annents
40.00.0.0
20.00.00.0
20.00.0.0
matrix.
1940
Later Later
Long Long

 Tyto údaje musíte s drobnou obměnou zadat v obou počítačích

>> 8+1 TIPŮ A TRIKŮ

Rychlé rady profesionálů

Máte pomalý počítač a chcete zrychlit práci s Wordem? Chcete převést text na mluvené slovo? Nebo vám chybí možnost zaznamenat hovor při volání z aplikace Skype?

1 RYCHLEJŠÍ PROCHÁZENÍ DOKUMENTŮ VE WORDU

Čím více obrázků se v dokumentu nachází, tím je "skrolování" a další práce s jeho obsahem náročnější na výkon počítače. Výrazně to můžete pociťovat například při práci na méně výkonném netbooku. Word 2010 proto umožňuje nastavit, aby se místo obrázku zobrazovaly jen obrysy, a tím výrazně urychlit práci s dokumentem.

Otevřete nabídku **Soubor**, klepněte na příkaz **Možnosti** a v novém okně přepně-

te na záložku **Upřesnit**. V části **Zobrazit** obsah dokumentů pak zatrhněte položku **Zobrazit symboly obrázk**ů. V dokumentu se začnou namísto obrázků zobrazovat pouze jejich obrysy, ve skutečnosti se však nic nezmění. Pokud chcete zobrazit skutečnou podobu dokumentu i s obrázky, stačí k tomu využít některého z dostupných náhledů (například stisknutím kombinace kláves **Ctrl+P**).

2 ODLOŽENÍ RESTARTU PO AKTUALIZACI WINDOWS

Také se vám už stalo, že jste byli uprostřed práce a Windows najednou začala nekompromisně prosazovat nutnost restartování počítače, aby dokončila instalaci aktualizací? Je sice možné restartování počítače odložit až o 4 hodiny, po jejich uplynutí se však dialog objeví znova.

Může se však stát, že máte rozdělanou důležitou práci a v zápalu nedopatřením restartování odsouhlasíte. V horším případě vám

Windows nekompromisně oznámí, že počítač bude po uplynutí určité doby automaticky restartován a vy s tím nebudete moci nic udělat. Pro tyto případy existuje možnost dočasného vypnutí služby **Windows Update** prostřednictvím Příkazového řádku. Otevřete nabídku **Start** a přejděte na **Všechny programy I Příslušenství**. Pravým tlačítkem klepněte na položku **Příkazový řádek** a z kontextové nabídky zvolte příkaz **Spustit jako správce**. Případné okno s výzvou potvrďte klepnutím na **Ano**. Poté napište následující příkaz net stop "windows update" a potvrďte ho stisknutím klávesy Enter.

3 PŘEVOD TEXTU NA MLUVENÉ SLOVO

Učíte se cizí jazyk a potřebovali byste zjistit skutečnou výslovnost nějaké věty nebo slova? Pak možná oceníte zajímavou aplikaci, kterou naleznete na stránce <u>www.acapela-group.com</u> – ta totiž umí převést zadaný text (až 200 znaků) na mluvené slovo. Vybírat přitom můžete z nejrůznějších jazyků včetně češtiny.

Na uvedené stránce klepněte na odkaz **DEMOS & MORE** a z nabídky **SELECT A VOICE** vyberte požadovaný jazyk a typ hlasu. Do pole níže napište nebo vložte požadovaný text. Pak klepněte na tlačítko **SAY IT!**.

4 HROMADNÉ STAŽENÍ OBRÁZKU Z WEBU

Našli jste nějakou webovou stránku, na které je spousta pěkných fotografií, a chtěli byste si je hromadně stáhnout a uložit do počítače? Využijte jednoduchý a bezplatný nástroj **getPHOTO**, který najdete na adrese <u>tinyurl.com/get-photo</u>.

Po instalaci a spuštění klepněte na tlačítko **New Project**. V zobrazeném dia-

logu potom do řádku **Project Name** zadejte název projektu a do dalšího řádku pak adresu stránky, ze které chcete fotografie stáhnout. U položky **Save Photos to** vyberte složku, do níž budou stažené obrázky uloženy.

Další volby pak umožňují nastavit, jaké formáty obrázku chcete stáhnout (**JPEG**,

PNG nebo **GIF**) a jaká musí být jejich minimální velikost (v pixelech). Poté klepněte na **OK** a následně na zelené kolečko v horní části aplikace (**Start**). Tím zahájíte stahování. Parametry můžete změnit klepnutím na tlačítko **Edit Project**.

5 DEAKTIVACE PROBUZENÍ POČÍTAČE MYŠÍ

Určitě se vám to již také stalo: nechtěně jste zavadili o myš a počítač, který se nacházel v režimu spánku, se probudil. Pokud byste raději probouzení prostřednictví myši deaktivovali, využijte následujícího velmi jednoduchého postupu, který lze aplikovat na všechny verze Windows.

V **Ovládacích panelech** přejděte na Hardware a zvuk I Myš. Otevře se okno Myš – vlastnosti, ve kterém přepněte na záložku Hardware a pak v části Zařízení označte myš, kterou využíváte. V případě univerzálního ovladače pro jakoukoliv myš připojovanou nejčastěji do USB portu označte položku **Myš kompatibilní s technologií HID**. Poté klepněte na tlačítko **Vlastnosti**.

Na záložce **Obecné** klepněte na tlačítko **Změnit nastavení** a v novém okně přejděte na záložku **Řízení spotřeby**. Zrušte zatržení u položky **Povolit zařízení probouzet počítač**. Poté všechna okna zavřete klepnutím na **OK**.

ey
apon knege

6 PŘEVODY JEDNOTEK V KALKULAČCE

Věděli jste, že kalkulačka ve Windows 7 nabízí funkci rychlého převodu jednotek? Nebo že zvládne rychle vypočíst rozdíl dnů mezi dvěma daty?

Spusťte kalkulačku (Start | Všechny programy | Příslušenství | Kalkulačka) a v nabídce Zobrazit klepněte na příkaz Převod jednotek. Zobrazí se doplňkový panel, ve kterém stačí zadat požadované veličiny a jejich množství. Převod už proběhne automaticky.

Příkazem **Výpočet data** můžete ve stejné nabídce aktivovat obdobný panel, který zvládá základní početní opera-

- 4.h	ada i					-	-
		- 1	-				
				0	Street in her set off, here had placed		_
1	-	-	-	-	The state of the s		
-	10.	1			18		
				+	Longer turbes		
		-		-	-		
	-	-			ADDRESS (		10
1.4							

ce s daty. V podnabídce **Tabulky** se pak ukrývají šikovné funkce pro výpočet hypotéky, leasingu či spotřeby paliva.

7 ZÁZNAM HOVORŮ PŘES SKYPE

Jste vášniví uživatelé telefonní služby Skype? Chybí vám možnost si hovor nahrávat? Skype to ve své základní podobě neumí, k dispozici je však šikovná aplikace **MP3 Skype Recorder**, která tuto funkci snadno doplní. Získat ji můžete na oficiální stránce <u>www.voipcallrecording.com</u>.

Po instalaci se přihlaste ke svému účtu Skype a potvrďte výzvu pro povolení spolupráce s novou aplikací tlačítkem **Povolit přístup**. Pak již můžete zahájit hovor a současně v aplikaci MP3 Skype Recorder stisknout tlačítko pro nahrávání. Výhodou je, že si můžete nastavit jak místo, kam bude záznam ukládán, tak jeho kvalitu (**Recording BitRate**).

MP3 Skype Recorder 1.9.0.1

Setings	See also Parental Skype record	ebook page of MP3 Skype project. der - spy recorder.	D Shoe Lid Aba
C/Users/David AppCatalR	loaming/MP3SkypeRecorde/MP3		1
start automatically at Windows startup start minimized	Recording mode O Mono 🛞 Stareo O Joint Stareo	Recording BirRate 8 24 32 64	128
Connected to Skype; Rec	ording: On		

8 AKTIVACE HIBERNACE VE VISTÁCH

Chcete ve Windows Vista využít funkci hibernace, ale nemůžete ji v nabídce **Start** nalézt? Je potřeba ji nejprve aktivovat. V nabídce **Start** přejděte na **Všechny programy I Příslušenství** a klepněte pravým tlačítkem na **Příkazový řádek**. V kontextové nabídce potom klepněte na příkaz **Spustit jako správce**. Na příkazovém řádku následně zadejte příkaz **powercfg /hibernate on** a stiskněte **Enter**.

DEAKTIVACE POPISKŮ POLOŽEK NA PLOŠE

Pokud nad některý soubor nebo složku na ploše nebo v Průzkumníku najedete uka-

zatelem myši, zobrazí se po chvíli bublina s podrobnostmi, jako je velikost souboru, datum vytvoření apod. Chtěli byste toto zobrazování popisků vypnout?

Otevřete Průzkumníka a v nabídce **Uspořádat** vyberte příkaz **Možnosti složky a hledání**. Zobrazí se dialog, ve kterém přepněte na kartu **Zobrazení** a zrušte zatržení u položky **Zobrazovat popisy složek a položek na ploše**. Pak klepněte na **OK**.

WINDOWS 7

- 1 podmínky využití vzdálené plochy
- 2 ► připojení k počítači
- 3 ► podrobnější nastavení přístupu

20 minut

ástroj **Připojení ke vzdálené plo**še může být v některých případech opravdu užitečný. Představte si situaci, kdy potřebujete z vašeho počítače získat nějaká data nebo na něm vykonat drobnou činnost a nacházíte se přitom na opačné straně rozlehlé firemní budovy či zcela mimo ni. Stačí pustit Vzdálenou plochu, zadat potřebné údaje a připojit se k tomuto vzdálenému počíta-

Vzdilený (hostitelský) počítač

Ovládejte počítač na dálku

Nemůžete být u svého pracovního počítače fyzicky přítomni, ale potřebujete s ním pracovat? Se zdánlivě neřešitelným problémem vám pomůže Připojení ke vzdálené ploše, díky němuž se můžete k počítači připojit na dálku a ovládat jej, jako byste u něj skutečně seděli

či. Na aktuálním počítači se otevře samostatné okno, ve kterém uvidíte pracovní plochu vašeho vzdáleného (hostitelského) počítače, všechny soubory i aplikace.

Nástroj neslouží k tomu, abyste sledovali uživatele, co dělají. Na to jsou určeny jiné aplikace (viz **Vzdálená plocha vs. Vzdálená pomoc**). Vzdálenou plochu je třeba brát spíše jako pomůcku pro ty, kteří se v rámci místní sítě (nebo při využití VPN také internetu) potřebují připojit ke svému počítači

Než začnete

Připojení ke vzdálené ploše není potřeba nijak instalovat, protože je standardní součástí Windows 7 i starších verzí Windows. Před samotným použitím je ovšem potřeba provést některá drobná nastavení a splnit několik podmínek.

Předně je třeba se ujistit, že je funkce povolena. V nabídce **Start** klepněte pravým tlačítkem na položku **Počítač**

 Schéma fungování technologie vzdáleného přístupu k počítači

VZDÁLENÁ PLOCHA VS. VZDÁLENÁ POMOC

Kromě funkce Vzdálená plocha je součástí Windows 7 také program **Vzdálená pomoc Systému Windows**. Jde o do jisté míry podobnou technologii, která se však liší způsobem využití.

Zatímco v prvním případě jde o to, abyste mohli pracovat s počítačem, ke kterému nemáte přístup, Vzdálená pomoc funguje především jako pomocný nástroj, díky němuž se důvěryhodná osoba (například přítel nebo pracovník technické podpory) může na dálku připojit k vašemu počítači a ukázat vám, jak vyřešit nějaký problém.

Jakmile se tato osoba připojí, může si zobrazit vaši obrazovku a hovořit s vámi o tom, co oba vidíte. S vaším svolením dokonce může použít vlastní myš a klávesnici k dočasnému ovládání vašeho počítače (vy přitom jeho práci, na rozdíl od Vzdálené plochy, neustále sledujete na monitoru). Stejným způsobem můžete pomoci vy někomu jinému.

Omezení jednotlivých edic

Vzdálenou plochu lze využít ve všech edicích Windows 7, ovšem připojit se lze pouze k počítačům, které mají nainstalovaný systém Windows 7 Professional, Enterprise a Ultimate. Všechny edice, kromě posledních dvou zmíněných, nepodporují také současné využití několika monitorů.

a z kontextové nabídky zvolte **Vlastnosti**. Vlevo klepněte na **Nastavení vzdáleného přístupu** a v otevřeném dialogu pak v části **Vzdálená plocha** vyberte jednu z nabízených voleb. Prostřednictvím tlačítka **Vybrat uživatele** pak můžete určit, kteří uživatelé budou mít vzdálený přístup povolen. Nezvolíte-li nic, bude se automaticky počítat s účtem, ke kterému jste přihlášeni. Podmínkou fungování Vzdálené plochy také je, aby byl účet chráněn heslem.

Vůbec nejzákladnějším pravidlem je to, že vzdálené připojení je možné realizovat jedině u zapnutého počítače. Nesmí být hibernován ani v režimu spánku, proto je potřeba nastavit, aby se do těchto stavů automaticky nepřepínal. Nastavení je možné provést v **Ovládací panely | Hardware a zvuk | Možnosti napájení**.

Připojení ke vzdálené ploše

Pokud jsou všechny podmínky splněny, můžete přistoupit k zahájení spojení s hostitelským počítačem. V počítači, ze kterého se chcete připojit, otevřete nabídku Start | Všechny programy | Příslušenství a zvolte Připojení ke vzdálené ploše. Zobrazí se dialog, ve kterém do řádku Počítač zadejte *IP adresu* nebo úplný název počítače, k němuž se připojujete.

IP adresu nejrychleji zjistíte prostřednictvím Příkazového řádku (**Start** |

www.pcrady.cz

PRO WINDOWS

Rychlé zjištění IP adresy (používejte IPv4) počítače v Příkazovém řádku

Všechny programy | Příslušenství | Příkazový řádek), ve kterém zadejte příkaz ipconfig. Úplný název počítače pak obsahuje název hostitelského počítače a název domény, ve které je připojený. Řekněme, že firemní počítač má název PC-sef a je součástí domény pojmenované Extrapublishing.cz. Pak do daného řádku napište název PC-sef.Extrapublishing.cz.

Po zadání klepněte na tlačítko **Připo**jit a počkejte na výzvu k zadání přihlašovacích údajů. Použijte stejné údaje, které byste zadávali, pokud byste u počítače fyzicky seděli. Pak již dojde k samotnému připojení, přičemž rozhraní vzdáleného počítače se otevře v samostatném okně, případně přes celou obrazovku. Celoobrazovkový režim můžete samozřejmě zrušit, i když si tím snížíte uživatelský komfort.

A Discord in column plate	ALL DOLL
Připojení k vzdálené ploše	-
Fight Print course labor on	
Ultradictive Verlanders	
Pole názou počítale je prístové. Zedepe igitní název natilieného počítače.	
is blue	(Mercha)

Dialog pro připojení ke vzdálenému počítači

S počítačem lze nyní standardně pracovat, cokoliv na něm uděláte, se projeví přímo v hostitelském počítači. Samozřejmostí je přístup ke všem datům, která jsou na jeho disku uložena. Důležité je, že ve chvíli, kdy jste k němu tímto způsobem připojeni, na něm nemůže nikdo jiný pracovat.

Pro ukončení práce stačí zavřít okno aplikace **Připojení ke vzdálené ploše**, čímž dojde k ukončení spojení. Mějte na paměti, že když se někdo na vzdáleném počítači přihlásí prostřednictvím vašeho počítače nebo jej někdo vypne, spojení se také automaticky ukončí.

Další možnosti nastavení

Klepnete-li v dialogu **Připojení ke vzdálené ploše** na položku **Možnosti**, zobrazí se několik karet pro podrobné nastavení parametrů spojení, přenosu i grafického vzhledu. Například velké množství aktivovaných efektů může způsobovat příliš pomalou odezvu a trhané vykreslování obrazu. Na kartě **Výkon** proto můžete zatržením jednotlivých položek určit, jaké efekty bude vzdálená plocha využívat. Čím více jich vypnete, tím bude práce svižnější. Z rozbalovací nabídky případně zvolte typ využívaného připojení a Windows sama určí optimální nastavení.

Práci mohou komplikovat také rozdílná rozlišení. Ve výchozím stavu je totiž využíváno rozlišení počítače, ze kterého se připojujete, a pokud chcete vzdálenou plochu využívat v samostatném okně, zobrazí se vám rolovací lišty. Na kartě **Zobrazení** lze pomocí posuvníku nastavit, jaké rozlišení bude použito. Posunete-li ho úplně doprava, bude využit celoobrazovkový režim.

Důležitá nastavení nabízí také karta Místní prostředky. Zde v části Vzdálený zvuk nastavte, jakým způsobem bude přehráván zvuk vzdáleného počítače, a v části Klávesnice pak to, jak bude okno se vzdálenou plochou reagovat na klávesové zkratky (tedy zda budou fungovat na vzdáleném počítači nebo na počítači, u kterého sedíte).

Pokud budete chtít překopírovat nějaká data ze vzdáleného počítače na ten aktuální, zřejmě vás zklame, že není možné soubory jednoduše přetáhnout, jak jste možná zvyklí při práci s virtuálním počítačem. Řešením je nastavení podpory úložných zařízení aktuálního počítače v rámci vzdálené plochy.

SLOVNÍČEK

Doména je zjednodušeně řečeno skupina počítačů ve stejné lokální síti, které sdílejí společnou databázi informací a zásady zabezpečení. Jde o jakousi jednotku s jedinečným názvem, která na své členy (počítače) aplikuje jednotná pravidla. Doména je často využívána ve větších firmách

Virtuální počítač je softwarově realizovaný samostatný počítač. Chová se jako skutečný, má možnost instalace operačního systému a lze z něj přistupovat na internet i k hardwarovým zařízením ve skutečném počítači. Ve skutečnosti však běží pouze v okně speciální aplikace. Touto problematikou jsme se podrobněji zabývali v PC radách 1/2011

Virtuální privátní síť (VPN) slouží k virtuálnímu spojení fyzicky vzdálených počítačů, takže se chovají, jako by byly přímo propojené jednou sítí. Často se využívá ve chvíli, kdy se zaměstnanec potřebuje na dálku připojit do firemní počítačové sítě

Na kartě **Místní prostředky** klepněte na tlačítko **Další** a v novém okně pak zatrhněte například připojený USB flash disk nebo přímo diskový oddíl počítače, ze kterého se připojujete. Ve vzdáleném počítači pak toto místo naleznete v Průzkumníku jako vzdálenou složku.

David Budai

 Pokud budete chtít kopírovat soubory, využijte k nastavení tento dialog, konkrétně sekci Místní zařízení a prostředky

R. Propaget in co	danie pilija		STATISTICS.
No pl	pojeni k vzd ośe	lálené	
thans down	el Viel portek	Pagers 104	m Abhert
	ndgage interest Ngelaret	u posteren de la secta c	
1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	2 van Lorder woe klin- ope pf untersonel na is naat AL7+748	el quello, Tindon el ideaccia	
Maria dan Majiatan Majiatan Majiatan	a protihuky te cuł terni a protihu deni wiec jakany Deli	ky kant (kanta po (E Schanne	di #
(a) (b) (a)		L.Bet	a (anda)

KANCELÁŘ

MICROSOFT OFFICE

- 1 ► výběr správného formátu
- 2 ► zaručené otevření souboru
- 3 ► další užitečné tipy

-vorba různých dokumentů je obvykle bezproblémová jen do té doby, než se dokument sami pokusíte otevřít na jiném počítači nebo jej někomu pošlete. Často se může stát, že se soubor na jiném počítači či u příjemce z důvodu nekompatibility vůbec neotevře, což může mít v případě důležitých dokumentů až nepříjemné dopady. Naučte se tomu předejít.

MS Office: nová verze versus stará

Při vydání sady Microsoft Office 2007 byl představen nový formát souborů nazvaný Open XML. Ten je sice v mnoha ohledech lepší než ten předchozí, v jednom ohledu však přináší velkou nevýhodu: starší verze sady Office, tedy zejména Office XP a Office 2003, jej standardně neotevřou. Pokud máte sadu Office 2007, popřípadě nejnovější verzi 2010, a rozhodnete se někomu poslat dokument vytvořený v aplikaci

Když si kancelářské aplikace nerozumí

Nemožnost otevřít důležitý dokument kvůli nekompatibilitě formátu je vždy velmi nepříjemná záležitost a je o to horší, pokud na přečtení spěcháte. Situaci lze naštěstí velmi dobře předcházet, stačí znát, co který formát znamená

z této sady, můžete narazit na situaci, kdy protistrana novou verzi sady Office nemá. Pak dokument jednoduše neotevře.

Starý formát naštěstí v nových verzích nezmizel, takže potřebujete-li mít absolutní jistotu, že dokument půjde otevřít i ve starších verzích, můžete jej v tomto starém formátu uložit. Otevřete dialog Uložit jako, z nabídky Uložit jako typ zvolte možnost Dokument Word 97-2003 a pak dokument uložte. Pro Excel či PowerPoint samozřejmě zvolte adekvátní varianty, tedy Sešit aplikace Excel 97-2003 a Prezentace aplikace PowerPoint 97-2003.

U tohoto nastavení bohužel existuje možnost, že dojde ke ztrátě či změně ně-

Další možností je pak samorozbalo-

vací archiv, pro jehož vytvoření potřebu-

jete archivační program. Kvalitní a bez-

platný je například 7-zip, který stáhnete

ze stránek www.7-zip.org. Po snad-

né instalaci označte soubory, klepněte

na jeden z nich pravým tlačítkem myši

razeném dialogu nastavení zaškrtněte

Vvtvořit SFX archiv. Podobnou volbu

naleznete v celé řadě dalších archivač-

a zvolte 7-zip I Přidat do archivu. V zob-

ODESLÁNÍ VÍCE SOUBORŮ V JEDNOM

Chcete-li někomu odeslat více dokumentů najednou, je dobré je zabalit do archivu. Pak k e-mailu přeložíte jediný soubor, což je přehlednější a snadnější. Jednoduchá možnost komprimace je přímo zabudovaná v systému Windows od verze XP.

Označte požadované soubory myší, klepněte na jeden z nich pravým tlačítkem a zvolte Odeslat I Komprimovaná složka (metoda ZIP). Tím se vytvoří nový archivní soubor obsahující vybrané soubory, který buď otevřete v

ním programu, nebo přímo v systému Windows. Příjemce by tedy neměl mít žádný problém s otevřením.

1 8	archivač-	nich	program
4	jolata mode		
5	Add and replace free		
	Optore		
	WOres Witness		
	Dispassion and	Time .	

ů. Samorozbalovací archiv zaručí, že příjemce soubory rozbalí, i když nemá potřebný archivační program.

Uložení dokumentu v kompatibilním formátu

kterých prvků, které jsou dostupné jen v nových verzích. Na to byste sice měli být předem upozorněni, přesto raději takto uložený dokument zkontrolujte otevřením. Ve svém počítači můžete ponechat původní formát a dále na něm pracovat. Speciální verzi ve starém formátu pak uložte jen pro účely odeslání. Zda zrovna máte otevřený dokument ve starém formátu, poznáte jednoduše: v záhlaví okna je napsáno [Režim kompatibility].

Naučte Office XP a 2003 novým kouskům

Zajištění kompatibility pro případ, že by někdo používal starší verzi, už znáte. Ovšem co když je situace opačná? Stále sami používáte starou verzi a nemůžete otevřít soubor, vytvořený ve verzi nové? Microsoft naštěstí nabízí speciální doplněk pro Microsoft Office XP a 2003, který podporu těchto starých formátů doplní, takže je budete moci otevírat. Jmenuje se Sada Microsoft Office Compatibility Pack a naleznete ho na přiloženém redakčním CD nebo ho stáhnete ze stránky www.microsoft.cz. Po velmi jednoduché instalaci budete schopni otevírat i nové formáty dokumentů.

Doplněk můžete doporučit i ostatním uživatelům používajícím starou verzi sady Office, abyste stále nemuseli myslet na to, že potřebujete dokument uložit v kompatibilním režimu. Zvažte však, komu je vhodné toto doporučovat a kdy se vyplatí vše řešit výše popsaným způsobem uložení.

RTF: když chybí Office

Mnohem větší problém nastane, když potřebujete odeslat nějaký dokument, ale nevíte, jestli protistrana vůbec nějakou kancelářskou sadu má. Pro tento účel existuje souborový formát, který sice neumožňuje uložit složitější formátování textu a různou grafiku, zato máte prakticky jistotu, že jej otevře kdokoliv a na jakémkoliv počítači.

Otevřete dialog Uložit jako a z nabídky Uložit jako typ vyberte Formát RTF. Pak soubor uložte klepnutím na tlačít-

KANCELÁŘ

 Aplikace Wordpad je součástí všech Windows

ko Uložit. K otevření tohoto formátu stačí aplikace **Wordpad**, která je standardně dodávaná se všemi verzemi systému Windows. Pamatujte však, že uložením do tohoto formátu se ztratí veškeré pokročilé formátování a grafické prvky. Ideálně by je zdrojový soubor před uložením ani neměl obsahovat, aby tím nezanikly důležité informace. Opět platí: uložený soubor před dalším použitím vždy zkontrolujte.

PDF: vše bude vypadat stejně

Nepříjemná situace nastává také ve chvíli, když protistrana dokument sice otevře, ale samotný obsah kvůli rozdílnému softwaru vypadá jinak. Jestliže daný dokument šíříte pouze za účelem přečtení, je výborným řešením uložit jej do formátu PDF. Ten je navržen tak, aby se všude zobrazil i vytiskl zcela stejně. Slouží však pouze pro čtení a není možné jej jednoduše dále upravovat. PDF soubor proto vytvořte jen pro rozeslání a za účelem editace si ponechejte soubor originální.

Možnosti, jak dokument uložit do PDF, jsou dvě. Máte-li Office 2007 či 2010, jste již za vodou, podpora je totiž vestavěná. Jednoduše zvolte **Tlačítko Office** [] **Uložit jako | PDF nebo XPS** nebo u standardního dialogu pro uložení souboru zvolte z nabídky **Uložit jako typ** položku **Formát PDF**. Máte-li starší verzi, je třeba podporu doinstalovat. To lze buď pomocí speciálního doplňku nebo nástroje pro vytvoření PDF z jakékoli aplikace, která umí tisknout.

Na přiloženém CD naleznete program **PDFCreator**. Po jeho instalaci se v počítači objeví nová tiskárna se stejným názvem. Pokud dokument z libovolné aplikace (například Word) dáte vytisknout a zvolíte tuto tiskárnu, dokument se "vytiskne" přímo do PDF souboru.

Automatické přehrání prezentace

Chystáte prezentaci v PowerPointu, kterou budete někde předvádět? Při samotném předvádění není nutné, aby se nejprve otevíralo okno aplikace PowerPoint a teprve poté jste spustili samotné přehrávání v celoobrazovkovém režimu. Prezentaci mů-

žete uložit tak, aby se při poklepání na soubor okamžitě spustilo přehrávání.

Vyvolejte dialog Uložit jako a z nabídky Uložit jako typ zvolte Předvá-

COSOPENOFFICE?

Nemálo uživatelů dává přednost bezplatné sadě OpenOffice.org, která používá svůj vlastní formát **ODF**. Podporuje také formát Microsoft Office, včetně nové verze v Office 2007 a 2010, ovšem za předpokladu, že máte nejnovější verzi OpenOffice. Jestliže tuto sadu používáte a potřebujete si být jisti, že protistrana soubor otevře, použijte raději formát Microsoft Office. Při ukládání zvolte z nabídky **Uložit jako typ** volbu **Micro-**

_		
()	-	Contract and a second s
a de la comercia de l	pet	The set of the state of the set o
H	-	Statement and statement in the statement
H.		Hard Street allow Wood 10 MM
÷	94. 1	Series Statement of Series Spectrument
E.	-	Contraction of the second seco
4	-	Li com
2	Address of	Contraction of the second seco
a1	pet.	
		Characterization of the second s

Uložení dokumentu ve formátu PDF

dění aplikace PowerPoint. Pokud takto uložený soubor otevřete, zahájíte okamžité přehrávání prezentace v celoobrazovkovém režimu, jak jste zvyklí. Při procházení souborů odlišíte prezentace uložené jako předvádění snadno: jejich ikona obsahuje modré barvy místo červených. Takto uložená prezentace ovšem neznamená, že ji nikdo nemůže upravovat. Kdykoliv můžete na soubor klepnout pravým tlačítkem myši

Automotic (24 grintman)	AND IAMEDIC Automation
Balled which party	Produktine
	Red
	Tak .
	Open with the
	Carel with Half (Australia)
	7.20
	A State with Manyard Security Internation
	2 Edit unterfactionenter a

a z kontextové nabídky zvolit příkaz **Nový**, respektive **Upravit**. • Tomáš Mariančík

 Otevření předváděcí prezentace k editaci

inzerce

soft Word 97/2000/XP, Microsoft Excel 97/2000/XP či Microsoft PowerPoint 97/2000/XP.

Naopak máte-li Microsoft Office a potřebujete otevřít dokument ODT, budete pro sadu Office 2003 a XP potřebovat doplněk **Sun ODF Plugin for Microsoft Office**. Office 2007 či 2010 se všemi nainstalovanými aktualizacemi by naproti tomu měly dokumenty vytvořené v OpenOffice přímo podporovat.

dovolena

STUDENT AGENCY

Víme, která cestovka nabízí Váš zájezd nejlevněji!

Jen u nás najdete na jednom místě miliony zájezdů za stejnou cenu jako u CK a navíc **dostanete parkování na letištích ZDARMA** Objednávejte na **www.dovolena.cz!**

U NÁS NAVÍC:

Parkování po dobu dovolené na vybraných letištích ZDARMA! Doprava linkovým autobusem na vybraná letiště ZDARMA!

www.dovolena.cz | volejte 800 600 600

• •

GOOGLE

1 ► rozšířené vyhledávání

INTERNET

- 2 ► hledání obrázků
- 3 ► překladač

30 minut

Mírně pokročilý

yhledávač Google nebyl ve svém oboru první a není ani jediný. V současné době se pere s mnoha dalšími hráči, ať již celosvětového měřítka, jako je Bing, tak s těmi na regionální úrovni (například Seznam v Česku).

Jeho celosvětová popularita je pak způsobena především širokým záběrem a kvalitou služeb, které poskytuje. Pod křídly Google spadá například legendární videoserver YouTube, mapy celého světa, ale třeba také vlastní e-mailová služba. Jmenované produkty jsou přitom jen skromným náhledem do portfolia Googlu, které dnes sahá až do oblasti kancelářských balíků, operačních systémů i telefonů.

Přesnější hledání s operátory

Vyhledávač je bezpochyby nejpoužívanější službou z dílny Google. Při vyhledávání na něm se však nemusíte spokojit jen s klasickým vyhledávacím polem, ale můžete využít **Rozšířené vyhledávání**, které znatelně zpřesní nalezené výsledky. Naleznete ho pod stejnojmenným odkazem hned vedle vyhledávacího políčka na hlavní stránce vyhledávače Google.

Obdobné možnosti však obstarají takzvané operátory, jejichž použití je rychlejší než hledání v rozšířeném režimu nastavení. Operátory jsou v závislosti na jejich typu buď matematická znaménka, nebo i celá slova, která Googlu řeknou, v jaké oblasti internetu nebo jakým způsobem má vyhledávat. Rychlost užití těchto ope-

S komplikovanými větami si překladač neporadí

Vyzkoušejte pokročilé funkce vyhledávače Google

Minimalistické rozhraní vyhledávače Google ukrývá mnohem více funkcí a služeb, než se na první pohled zdá. Pomocí speciálních operátorů nebo rozšířených nastavení můžete při hledání dosáhnout přesnějších výsledků

rátorů spočívá v tom, že se píšou spolu s vyhledávaným textem přímo do pole vyhledávače. Jejich použití při vyhledávání pak ve výsledku citelně zvýší takzvanou relevanci (jinými slovy přesnost) nalezených výsledků.

Základními operátory jsou znaménka **plus** (+) a **minus** (-), dále pak také **uvozovky**. Plus zúží okruh prohledávaných stránek jen na ty, které obsahují určité slovo napsané právě za tento znak. Operátor vyhledávači řekne, ať do nalezených výsledků zahrne pouze zvolené slovo (standardně jsou totiž hledána i synonyma). Minus naopak z vyhledávání vyloučí všechny stránky, na kterých se nalézá určitý výraz.

Když také napíšete hledané spojení do uvozovek, tak Google bude hledat pouze stránky, na kterých se nachází text přes-

ně v té podobě, jak jste ho zapsali do uvozovek. To se hodí například v případě, kdy si třeba přesně pamatujete název článku, ale ne adresu webu, na kterém jste jej četli. Slovo se vždy za operátor zapi-

suje bez mezery, tedy například ve formátu +**di**vadlo či –**film**. Operátorů v hledaném výrazu můžete použít libovolný počet. Platí pak pravidlo, že přidání každého dalšího o řád zvyšuje přesnost nalezených výsledků. Výsledky vyhledávání musí obsahovat slovo "nejlepší"

Pokročilé operátory

Kromě plusu, minusu a uvozovek lze použít i pokročilejší operátory, které dokážou vyhledávání zaměřit například na konkrétní web nebo jen na určitý typ souboru.

Pro cílené vyhledávání jen v rámci jednoho webu slouží operátor **site**. Ten se používá stejně jako všechny předchozí, tedy ve

formátu **hledané_slovo site:neco.cz**. Za **neco.cz** se pak dosadí adresa stránky, na níž chcete vyhledávat. Tento operátor tak poslouží především v případě, kdy chcete vyhledávat na webu, který nemá vlastní vyhledávač.

Vyhledávat můžete i výhradně určitý typ souborů – k tomu slouží operátor **filetype**. Chcete-li například vyhledat textový dokument o životě Jana Nerudy, zadejte do vyhledávače spojení **Jan Neruda filetype:doc** (doc je formát dokumentu aplikace Word).

Operátor **filetype** vyhledává jak v názvech souborů na internetu, tak i přímo v nich. Podporuje běžné typy dokumentů (texty, prezentace, tabulky) a poradí si i se soubory PDF. Při hledání hudebních souborů, filmů a aplikací vám však nepomůže.

Vyhledávání prezentace o počítačích

Google	pochol Sittype ppt many print your your's y
20 Vie Dorschy Weine Pitzersey Statugender Vor	Prev Poddad a setu oficialization (*) French moders Menand Provingent - Archite schement Alle politika and provingent - Archite schement (*) moderne politika and architecture (*) and architecture (*) moderne politika and architecture (*) and architecture (*) prev (*) architecture and architecture (*) architecture (*) prev (*) architecture (*) architecture (*) architecture (*) Previde and architecture (*) architecture (*) Previde (*) architecture (*) architecture (*) Previde (**) architecture (*) architecture (*) Previde (*) architecture (*) architecture (*) Previde (*) architecture (*) architecture (*) Previde (*) architecture (*
Pada Josef eine	Area AR at annotanat right politikal 4 functionarian Menand Procession (Byrtin Johanne) Physica parameterization on constitution and the statement Mathematical Institution on constitution and the statement Mathematical Institution on constitution and the statement Mathematical Institution of the statement of the statement Mathematical Institution of the statement of the stateme
Ministry passes limitsy Planting comparison arrange Viewbog optically fails arises of	ere Polital pice of anacori citatu Q Event anacori Morrel Pareguet. Arrist anacori Politales d'Internet Pareguet. Arrist anacori provisione pice anacori paregueta entre anacori provisione pice anacori paregueta entre anacori sere este constante en provisione de anacori provisione pice anacori paregueta en anacori ana este constante en provisione de anacori de anacori paregueta en anacori paregueta en anacori paregueta en anacori de anacori paregueta en anacori paregueta en anacori paregueta en anacori de anacori paregueta en anacori paregueta en anacori paregueta en anacori de anacori paregueta en anacori paregueta en anacori paregueta en anacori de anacori paregueta en anacori paregueta en anacori paregueta en

INTERNET

Zkroťte obrázky

Google kromě tradičního textového vyhledávače nabízí i hledání obrázků. Díky pokročilým nastavením můžete vyhledávání omezit třeba jen na fotografie či kresby. Neznáte-li obrázkový vyhledávač od Google, naleznete jej pod odkazem Obrázky, který se nachází v liště nad vyhledávacím políčkem.

Vyhledávání v něm pak probíhá prakticky stejně: do vyhledávacího pole napíšete požadovaný výraz a poté procházíte nalezené výsledky. Při vyhledávání můžete

použít stejných operátorů jako u textového vyhledávání, čímž zvýšíte relevanci nalezených obrázků.

K nastavení parametrů hledaných obrázků pak využijte položky v panelu nalevo. Prostřednictvím dvojice odkazů Řazeno můžete zvolit způsob zobrazení obrázků: ty budou řazeny buď podle toho, jak odpovídají zadání (tudíž podle relevance), nebo budou rozděleny do podkategorií dle jejich tématu. To se hodí v případě, kdy má hledané slovo více významů.

netové prohlížeče. Google vlastní slovník tradičně pojal po svém a vydal se trochu odlišnou cestou - jeho slovník si totiž kromě jednotlivých slovíček poradí i s celými větami a dokonce i kompletními webovými stránkami

Ke slovníku se dostanete klepnutím na odkaz Překladač v liště na hlavní stránce Google nebo přímým zadáním adresy_ translate.google.cz do internetové-

Časové omezení

Výsledky vyhledávání můžete také omezit i na určitý časový úsek. Ten však nevolíte žádným z operátorů, nýbrž klepnutím na odkaz Více nástrojů a poté volbou příslušného časového rozmezí v panelu nalevo, který naleznete na stránce s výsledky vyhledávání.

Při vyhledávání výrazu s více významy jej Google umí zařadit do odpovídajících kateaorií

Chcete-li přeložit určitou stránku, vložte do textového pole její adresu a zvolte si požadovanou dvojici jazyků. Pak klepněte na odkaz, který se objeví vedle políčka s překladem. Poté se již dostanete k přeloženému webu.

Aktuální zprávy

Jestliže chcete hledat aktuální články zabývající se určitým tématem, můžete využít klasické-

ho textového vyhledávání s časovým omezením třeba na poslední týden. Rychlejším řešením je však využití nástroje Zprávy. Zobrazíte ho klepnutím na odkaz Zprávy na hlavní stránce Google nebo na adrese news.google.cz.

Do vyhledávacího pole pak zadejte klíčová slova hledaného tématu a klepněte na tlačítko Vyhledat ve zprávách. Po klepnutí na odkaz Pokročilé vyhledávání zpráv pak můžete výběr omezit jen na určité zpravodajské weby, nebo vybrat pouze konkrétní časový úsek publikování.

Dominik Dědiček

Dále pak nalezené obrázky můžete omezit jen na určitou velikost a klepnutím na některé z barevných políček také můžete zvolit barvu, která má v obrázcích převažovat. Můžete zvolit i typ obrázku (např. Kresba). Chcete-li si vytisknout fotografii jarní krajiny, vyhledejte výraz Krajina, zvolte velikost Velká, jako hlavní barvu zelenou a typ Fotografie.

Když si s vámi web nerozumí

Vyhledáváte-li informace i mimo české weby, nejednou jste jistě narazili na jazykovou bariéru. Jedním z možných řešení jsou internetové slovníky, které jsou dostupné i ve formě doplňků pro inter-

GOOGLE KALKULAČKOU

verech

novějších zpráv na

zpravodajských ser-

Přímo do vyhledávacího políčka můžete psát i složitější příklady. Potřebujete-li tak něco rychle spočítat, nemusíte hledat kalkulačku, Google si totiž poradí nejen se sčítáním, odčítáním, násobením (*) a dělením (/), ale zvládne pracovat i s procenty. Chcete-li tak například zjistit, kolik je osmdesát procent z 68, zadejte do vyhledávacího políčka 80% z 68.

Kromě běžných příkladů si Google poradí i s převodem měn či třeba vzdálenostmi. Například pro rychlé zjištění toho,

kolik je 500 dolarů v naší měně, stačí do vyhledávacího políčka napsat 500 dolarů v kč. Pro převod mezi soustavami pak napište do vyhledávače třeba 200 mil v km.

KANCELÁŘ

BOXOFT PDF TO WORD

- 1 ► instalace a spuštění
- 2 ► výběr režimu pro práci
- 3 Nastavení konverze

20 minut

Mírně pokročilý

amotná editace dokumentů ve formátu PDF je možná pouze částečně. I v této části případů ale potřebujete speciální software – Adobe Acrobat (pozor, neplést s bezplatným prohlížečem Adobe Reader), který je pro tvorbu a úpravu PDF souborů stvořen. Bohužel jeho cena není zrovna nízká.

Read For to word - free 1
P
Law Local Lines

Přesto jde s textem určitým způsobem pracovat i v běžných aplikacích. Můžete např. do dokumentu vložit poznámky či náčrtky. Pokud je PDF dokument vytvořen přímo z textového editoru, pak můžete i v prohlížeči Adobe Reader text označit a prostým způsobem zkopírovat. Budete se však muset smířit s tím, že formátování textu pravděpodobně nezůstane korektní. Boxoft PDF to WORD by měl podle oficiálních vyjádření zachovávat i formátování textu a veškeré ostatní nuance.

BOXOFT TOOLBOX

Pokud ukončíte práci a program zavřete, otevře se automaticky okno Boxoft Toolbox, které nabídne možnost stažení a instalace nejrůznějších doplňků pro práci s dokumenty, grafikou, obrázky a videem. Pokud rádi zkoušíte nové věci, určitě zde najdete něco, co by mohlo obohatit vaši softwarovou výbavu.

Převod PDF do upravitelného formátu

PDF patří mezi velmi rozšířené formáty, protože je ho možné zobrazit na různorodých zařízeních a platformách. Základní aplikace však s textem v PDF pracovat nedovedou – je proto třeba převést si jej do editovatelné podoby

Spuštění jen pro správce

Program Boxoft PDF to 1 WORD je volně dostupný ke stažení a používání. Instalace je vcelku triviální a zvládnete ji i s nedokonalou znalostí angličtiny. Pracujeteli na operačním systému Windows 7 a pokusíte-li se program spustit přímo z jeho instalace (zatržením možnosti spuštění po dokončení instalace), pravděpodobně se objeví místo pracovního okna varovná hláška o nedostatečném oprávnění pro tuto operaci. V takovém případě není třeba propadat panice, hlášku odklepněte a poté spusťte program běžným způsobem, tedy poklepáním na ikonu na ploše.

Ihned po spuštění programu na vás čeká výběrové okno, ve kterém definujete způsob práce s aplikací. Na výběr jsou [ří] možnosti: Batch Convert Mode bude konvertovat PDF do Wordu dávkově, převede tedy najednou všechny dokumenty, které přidáte do jednoho balíku (dávky). Hot Directories Mode pracuje tak, že program monitoruje konkrétní složku, a pokud je do ní uložen PDF soubor, automaticky jej zkonvertuje a uloží do určeného umístění. Poslední možnost Command Line Mode je především pro pokročilé uživatele, protože pro práci s programem využívá příkazového řádku.

Konverze během okamžiku

Pro konvertování snímku budete pravděpodobně používat první z nabízených režimů – **Batch Convert Mode**. Při spuštění programu v tomto režimu se zobrazí přehledné okno s několika ikonami, do něhož můžete přidat jednotlivé soubory určené ke konverzi, nebo přímo specifikovat složku, ve které jsou všechny PDF umístěny. První dvě ikony slouží

k přidání, druhé dvě pak k odebrání doku-

mentů. Jakmile máte soubory vloženy do seznamu, stačí klepnout na tlačítko **Convert** a vyčkat na konverzi vybraných souborů. Po klepnutí na tlačítko vás program zpravidla vyzve k bližšímu určení složky, kam se mají výsledné dokumenty uložit. V závislosti na velikosti původního dokumentu trvá samotná konverze až několik minut.

Diskutabilní výsledky

3 Konvertované dokumenty uložené ve wordovském formátu DOC mají velmi různorodou kvalitu. Převod dokumentů, které obsahují text, grafiku a obrázky, je prakticky vždy velmi špatný neboť se kromě nesprávného formátování dočkáte také spousty nesmyslných znaků a písmen. Naopak konverze dokumentů tvořených převážně textem bývá bezproblémová a ve většině případů zachovává i formátování zdroje (nadpisy, odrážky, číslování) a není problém s konvertovaným souborem dále

	pohodlně pracovat. •
6789 178"#\$	Petr Březina
9612827 Harns Mil210_1-	
& (&7)(%)	
Ut thet	
(a	
Transcortike and the line	2006) - Control (2006)
- Martin	and and and a loss
ní doku-	

PRO WINDOWS

Zabezpečte si počítač při odchodu

Často se stává, že potřebujete na chvíli opustit počítač, takže je zbytečné ho vypínat. Pokud ho nijak nezabezpečíte, vystavujete se riziku, že této krátké nepřítomnosti někdo zneužije

e firmách nebo na úřadech běžně pracuje více osob v jedné kanceláři. Pokud si v takovém prostředí na okamžik odskočíte, může se k vašemu počítači kdokoliv dostat. Pokud byste to od okolních osob neočekávali, můžete se spálit – přílišná důvěra se někdy nevyplácí. Je proto mnohem lepší věnovat okamžik zabezpečení počítače, díky němuž jakýmkoliv rizikům předejdete.

•	Victorial program	Plephout utivatele Odhlaut se	1
-	Napo-Main pro	Utamknout Restartovat	
2	Contraction of the	Refim spänku Refim hibemacz	
	* W	0	

Rychlé uzamčení počítače

Jednoduchým a praktickým zabezpečením počítače při odchodu je jeho uzamčení. V praxi to znamená, že kdokoliv bude chtít začít s počítačem pracovat, bude muset zadat heslo k momentálně aktivnímu uživatelskému účtu. Rozdíl oproti běžnému odhlášení se od účtu je ten, že všechny spuštěné aplikace zůstanou běžet. Není tedy třeba vůbec přerušovat práci, po odemčení naleznete vše ve stejné podobě, jako když jste počítač opouštěli.

Jsou v podstatě tři způsoby, jak rychle počítač uzamknout. Tím nejrychlejším je stisknutí klávesové kombinace **Win+L**. Můžete ale také stisknout **Ctrl+Alt+Del** a následně klepnout na příkaz **Uzamknout tento počítač**. Stejného efektu dosáhnete také prostřednictvím nabídky **Start**, kde klepněte na **malou šipku** u tlačítka napájení (**Vypnout**) a z podnabídky pak vyberte položku **Uzamknout**.

Odemčení počítače probíhá stejným způsobem jako přihlášení k účtu, načtení plochy však trvá jen zlomek sekundy. Samozřejmým předpokladem této funkce je, že máte účet chráněný heslem.

Zabezpečený spořič

Abyste měli jistotu, že se k vašim datům nikdo nedostane ani ve chvíli, kdy ve spěchu zapomenete počítač uzamknout, můžete k zabezpečení využít spořiče obrazovky. Ten se v případě nečinnosti po uplynutí nastavené doby automaticky spustí a při jeho ukončení se zobrazí přihlašovací obrazovka s požadavkem zadání hesla.

Pro nastavení klepněte pravým tlačítkem na volné místo pracovní plochy a z kontextové nabídky zvolte příkaz **Přizpůsobit**. V otevřeném okně pak vpravo dole klepněte na položku **Spořič obrazovky**, čímž zobrazíte potřebný dialog. Z nabídky můžete vybrat typ spořiče, případně ponechat volbu (**Žádný**), která počítač bez spuštění spořiče přímo uzamkne. Pak nastavte dobu nečinnosti, po níž se spořič spustí, a nakonec zatrhněte položku **Při obnovení zobrazit přihlašovací obrazovku** Vše pak potvrďte klepnutím na **OK**.

K haren pristaaan, 2
Settimenty
Garge a Specer
Peter 1 2 - 2Pi doweni adpat pithioni doweni
Resti gedity Dente i laite mergi nata mannalasari cilon, aprate ya dente a dali sarianan apageti. Jantet anianat aniani
a later later

Vyžadované heslo při probuzení

Ve výchozím nastavení Windows 7 se počítač po určité době nečinnosti přepne do režimu spánku. V případě notebooku se režim spánku podle nastavení může aktivovat také při zavření krytu.

WINDOWS 7

- 1 ► rychlé uzamčení počítače
- 2 ► zabezpečený spořič
- 3 ► heslo při probuzení

Tlačítko v nabídce Start

Funkci tlačítka pro vypnutí v nabídce **Start** můžete snadno měnit, takže namísto vypnutí může fungovat třeba jako příkaz pro uzamčení počítače. Stačí na něj klepnout pravým tlačítkem, z kontextové nabídky vybrat **Vlastnosti** a v následujícím dialogu pak u položky **Akce při stisknutí tlačítka napájení** vybrat z nabídky příslušnou položku.

Aby nedošlo k ohrožení bezpečnosti, je potřeba mít nastaveno, aby počítač kdykoliv po probuzení z tohoto režimu vyžadoval zadání hesla. Mnozí uživatelé si snaží ulehčovat situaci tím, že tuto formu ověření vypínají, což zvláště v zaměstnání není rozumné.

Pokud po vás počítač heslo po probuzení nepožaduje, nastavte ho. Klepněte na **Ovládací panely** v nabídce **Start** a přejděte na **Systém zabezpečení | Možnosti napájení**. V levé části klepněte na odkaz **Po probuzení požadovat heslo** a poté zatrhněte volbu **Vyžadovat heslo (doporučeno)**. Heslo bude samozřejmě vyžadováno jak u režimu spánku, tak v případě, že počítač obnovíte z hibernace.

David Budai

			1-		
0	100.000		Inc.		
0	-	-	Designation.		
	Sec.am.		Second	-	
Disected of plant					

>> 9+1 TIPŮ A TRIKŮ

Rychlé rady profesionálů

Chcete nostalgicky zavzpomínat na starou podobu vašich oblíbených webů? Usnadnit si práci s prezentací? Nebo byste si rádi nahráli část vysílání internetového rádia? Nejen s tím vám poradíme ve výčtu praktických tipů a triků. Od tohoto čísla navícna dvakrát větším prostoru

1 NÁVRAT DO MINULOSTI

Potřebujete se vrátit ke starší variantě některých vybraných webových stránek a vyhledat na nich dobové informace? Nebo chcete jen nostalgicky zavzpomínat, jak váš oblíbený web vypadal třeba před pěti lety? Vyzkoušejte speciální archiv **Wayback Machine**, kde si můžete vybrat

konkrétní období, ze kterého chcete požadovanou stránku zobrazit.

Otevřete <u>www.archive.org</u> a do příslušného vyhledávacího pole zadejte adresu stránky, jejíž historickou podobu chcete zobrazit. Pak klepněte na tlačítko **Take** **Me Back** a během okamžiku se vám zobrazí dostupné verze řazené podle data. Klepnutím na odkaz s příslušným datem se vrátíte do minulosti.

http://www.extrawindows.cd

Take Me Back Advanced Search

150 5

2 CENTRUM NASTAVENÍ MOBILNÍCH ZAŘÍZENÍ

Uživatelům přenosných počítačů přinášejí Windows 7 takzvané Centrum nastavení mobilních zařízení, které do jednoho místa slučuje všechna důležitá nastavení přenosného počítače a zobrazuje základní informace. Snadno ho spustíte tak, že klepnete pravým tlačítkem na ikonu baterie v oznamovací oblasti a z místní nabídky vyberete položku **Centrum nastavení mobilních zařízení**. Můžete také využít klávesovou zkratku **Win+X**.

Ei	(B House	M Harrison	4
	-	(in terms	-
-	0		
April 1 and in	Lighter understand	Second parameters	

Po spuštění je vám nabídnuta celá řada různých nastavení, která není nutné podrobně popisovat. Za zmínku ovšem stojí především volba **Nastavení prezentace**. Klepnutím na tlačítko **Zapnout** se totiž aktivuje speciální režim s nastavením určeným pro prezentaci práce přímo z notebooku. V oznamovací oblasti se objeví ikona projektoru.

Pokud na tuto ikonu poklepete levým tlačítkem, otevře se konfigurační dialogové okno, ve kterém můžete nastavit automatické vypnutí spořiče obrazovky, hlasitost nebo obrázek na pozadí. V režimu prezentace také Windows 7 deaktivují všechna systémová oznámení, která by mohla v jejím průběhu obtěžovat.

3 RYCHLÉ ZJIŠTĚNÍ POZICE UKAZATELE

Také se vám občas stává, že honem nemůžete najít, kde se na obrazovce zrovna nachází ukazatel myši, a pár sekund vám trvá, než se zorientujete? Windows naštěstí pomocí jednoduché funkce umožňují jeho aktuální pozici zvýraznit.

HauRackMachine

V nabídce Start klepněte na Ovládací panely a poté přejděte na Hardware a zvuk l Myš. Zobrazí se konfigurační okno, ve kterém na kartě Možnosti ukazatele zatrhněte položku Ukázat umístění ukazatele po stisknutí klávesy Ctrl. Nastavení potvrďte klepnutím na OK. Kdykoliv nyní stisknete klávesu Ctrl, systém vás pomocí kruhové animace upozorní, kde se ukazatel v danou chvíli nachází.

4 SPOUŠTĚNÍ PROGRAMŮ KLÁVESOVOU ZKRATKOU

Pokud chcete některé programy spouštět snadno stisknutím určité kombinace kláves, můžete tak učinit pomocí jejich zástupců na ploše. Klepněte na spouštěcí ikonu programu na ploše pravým tlačítkem a z kontextové nabídky zvolte příkaz **Vlastnosti**. V dialogovém okně se na kartě **Zástupce** nachází řádek pojmenovaný **Klávesová** zkratka. Klepněte do něj a stiskněte požadovanou kombinaci kláves. Využít můžete různé kombinace s klávesami Ctrl, Alt a Shift. Nastavení potvrďte klepnutím na OK. Pokud se zobrazí výzva ohledně oprávnění, potvrďte ji tlačítkem Pokračovat. Pak již můžete kdykoliv spustit příslušný program stisknutím zadané klávesové zkratky.

5 AUTOMATICKY AKTUALIZOVANÉ DATUM V PREZENTACI

Pokud občas přednášíte, můžete ve svých prezentacích využít šikovnou funkci pro automatickou aktualizaci data, kterou nabízejí novější verze aplikace PowerPoint. Na kartě **Vložení** klepněte ve skupině **Text** na tlačítko **Datum a čas**. Zobrazí se jednoduchý dialog, ve

kterém zvolte vyhovující formát data. Díky tomu, že zatrhnete položku **Aktualizovat automaticky**, bude vždy po spuštění prezentace toto datum aktuální. Vložený údaj samozřejmě můžete libovolně formátovat, aktualizační funkci to neovlivní.

6 SKRÝVÁNÍ IKONY VISÍCÍ NA HLAVNÍM PANELU

Přepracovaný hlavní panel ve Windows 7 způsobuje, že na něm ikony některých aplikací zůstávají i po minimalizaci do oznamovací oblasti. Typické je to například u oblíbeného ICQ 7 nebo Skypu. Pokud vám tento stav nevyhovuje, můžete snadno zjednat nápravu.

Zavřete aplikaci ICQ 7, klepněte pravým tlačítkem na její spouštěcí soubor (na ploše nebo v nabídce Start) a z nabídky zvolte Vlastnosti. Přejděte na záložku Kompatibilita a v části Režim kompatibility zatrhněte položku Tento program spustit v režimu kompatibility pro. Následně z nabídky zvolte možnost Windows Vista (Service Pack 2) a nastavení potvrďte tlačítkem OK.

8 FORMÁTOVÁNÍ KOPÍROVANÉHO TEXTU VE WORDU

Kopírování textu z internetu nebo třeba z PDF souboru do vlastního dokumentu ve Wordu využívá většina uživatelů. Méně jich už však ví, jak se vypořádat s tím, že si takový text zpravidla zachovává své původní formátování. Při vkládání si všimněte, že se vedle textu zobrazí malá ikonka **Možnosti vložení**. Pokud na ni klepnete, otevře se nabídka, ve které můžete zvolit, jak bude vložený text formátován. Pokud klepnete na příkaz **Zachovat** formátování zdroje, kopírovaný text si ponechá svůj původní formát. Zvolíte-li **Přizpůsobit formátování cíli**, bude příslušný text formátován stejně jako odstavec, do kterého je vkládán. A výběrem položky **Zachovat pouze text** se veškeré formátování zruší. Ve Wordu 2010 se namísto příkazů v nabídce zobrazují pouze ikony, které mají identickou funkci.

9 INDIKACE STISKNUTÝCH KLÁVES

Některé novější notebooky nemají diody, které by indikovaly stav kláves Caps Lock, Num Lock a Scroll Lock. Uživatelé tak bez vyzkoušení nemají šanci poznat, zda jsou tyto příslušné funkce aktivní či nikoliv.

Řešením je instalace pomocné aplikace **NumCapsScroll Indicator**, která dokáže stav indikovat softwarově – tedy na displeji. Instalační soubor stáhnete ze stránky <u>www.</u> <u>slunecnice.cz</u>. Po spuštění se vám začne zobrazovat malé plovoucí okno, které signalizuje stav každé ze tří zmíněných kláves. Pomocí myši ho můžete libovolně přesouvat po obrazovce. Ikona aplikace se nachází rovněž v oznamovací oblasti. Klepněte na ni pravým tlačítkem a z kontextové nabídky zvolte příkaz **Load on Startup**, čímž zajistíte automatické spuštění aplikace při startu Windows.

7 SNADNÉ NAHRÁVÁNÍ ZVUKŮ NEBO PÍSNIČEK

Už se vám stalo, že vás při poslouchání internetového rádia zaujala nějaká písnička, ale neměli jste po ruce nic, čím byste ji nahráli? S jednoduchým programem **Free MP3 Recorder** na podobné problémy zapomeňte. Umí totiž nahrávat všechny zvuky, které generuje zvuková karta. Nahrávky jsou ukládány ve formátu MP3 nebo WAV.

Ovládání je intuitivní, pomocí tlačítka **Record To** můžete vybrat složku, do které se budou nahrávky ukládat, a tlačítkem **Record From** vybíráte zdroj zvuku (lze použít i mikrofon). Samotné nahrávání zahájíte klepnutím na **Start**. Program můžete bezplatně získat například na webu <u>www.stahuj.cz</u>.

TVORBA ARCHIVU BEZ SPECIÁLNÍCH PROGRAMŮ

Patříte mezi uživatele, kteří archivy pro snadný přesun několika souborů vytváří jen zřídkakdy? Pak nemusíte zbytečně instalovat speciální nástroje, jako jsou WinRAR či 7-Zip – všechny verze Windows totiž zvládají rychlé vytvoření archivu ve formátu ZIP.

Stačí označit složku (případně více souborů), klepnout na ni pravým tlačítkem a z kontextové nabídky vybrat **Odeslat I Komprimovaná složka (metoda ZIP)**. Tím jednoduše vytvoříte komprimovaný archiv, který budou moci všichni bez problému rozbalit.

PRO WINDOWS

www.adobe.com

Podrobný průvodce

Nastavení

vyšším rozlišení a po otevření dokumentu

sobit pomocí tlačítek + (plus) a – (minus)

nebo výběrem požadované velikosti z na-

su Ctrl a současně točit kolečkem myši.

Volba Zvětšit na úroveň stránky

nastaví velikost zobrazení tak, aby se na

obrazovku vlezla celá stránka, volba Sku-

tečná velikost pak provede přiblížení na

dokument vytvořen. Pro snadné čtení je

velmi praktické zobrazení na celou obra-

zovku, které aktivujete v nabídce Zobrazení klepnutím na příkaz Režim na celou

obrazovku nebo klávesovou kombinací

originální velikost rozlišení, ve kterém byl

bídky vedle nich. Stačí také stisknout kláve-

je obsah přiblížený. Velikost můžete přizpů-

velikosti stránek

razované stránky. Většina

PDF je totiž generována ve

Důležité je také na-

stavení velikosti zob-

ADOBE READER X

- 1 ► pohyb a zobrazení
- 2 ► práce s textem
- 3 ► vkládání poznámek
- 4 ► tisk dokumentu

20 minut

Začátečník

dykoliv z libovolného zdroje otevřete PDF soubor (v tomto formátu jsou uloženy i archivní čísla PC rad, která naleznete na redakčním DVD), nejčastěji se spustí aplikace Adobe Reader. Jde o oficiální prohlížeč tohoto formátu a mezi uživateli je nejrozšířenější. Jeho zdánlivě jednoduché rozhraní však ukrývá více funkcí, než se na první pohled může zdát.

Pokud náhodou PDF dokumentv otevřít nemůžete, zřejmě nemáte nainstalovaný žádný PDF prohlížeč nebo pouze jeho velmi starou verzi. Z webové stránky www.adobe.com/cz stáhněte nejnovější verzi Adobe Reader X, případně jeho instalaci spusťte z přiloženého DVD. Samotná instalace je velmi jednoduchá a skládá se z jediného kroku, ve kterém klepnete na Instalovat. Kterýkoliv PDF soubor se pak otevře přímo v této aplikaci.

Pohyb po dokumentu

Jednotlivé stránky PDF dokumentu můžete procházet otáčením kolečka myši nebo pomocí klávesnice, přičemž šipky nahoru a dolů přestavují plynulý posun a klávesy Page Up (nahoru) a Page Down

Na PDF jedině **Adobe Reader**

Adobe Reader je nejznámějším prohlížečem PDF dokumentů, který nabízí především uživatelskou přívětivost. A třebaže se s touto aplikací setkáváte pravidelně, některá pokročilejší nastavení či funkce možná neznáte. Poslední verze navíc přináší některé změny v rámci přímého prohlížení z webového prohlížeče

(dolů) pak skoky o celou stránku. Čítá-li dokument desítky či stovky stran, můžete na kteroukoliv z nich rychle přejít tak, že zadáte její číslo do textového políčka s číslem aktuálně zobrazované stránky a stisknete Enter.

Pohyb mezi jednotlivými stránkami pomocí kolečka myši může být plynulý nebo skokový (každé pootočení realizuje posun na další stránku). Nastavení provedete v nabídce Zobrazení | Zobrazení stránky. Volba Zobrazení jedné stránky znamená skokový posun na další stránky, volba Zapnout rolování pak plynulé posouvání. Vždy je samozřejmě aktivovaná pouze jedna možnost.

Máte-li širokoúhlý monitor a chcete,

aby se současně na obrazovce zobrazovaly dvě stránky, tak ve stejné nabídce zvolte možnost Zobrazení dvou stránek, respektive Rolování dvou stránek.

Celi stranka Podle Silky Pode obsets 10%

Ctrl+L

PRUH PŘI PROHLÍŽENÍ Z WEBU

Novinkou ve verzi X je automatické zobrazení v režimu čtení při otevření PDF z webu, tedy s pruhem nástrojů v dolní části, který se navíc sám skrývá. Standardní lištu nástrojů zobrazíte až klepnutím na poslední tlačítko s logem Adobe.

Jste-li z minulých verzí zvyklí, aby se tento nástrojový pruh nezobrazoval, můžete ho deaktivovat. Otevřete aplikaci Adobe Reader a v nabídce Úpra1.0 - +

vy klepněte na Předvolby. V levé části přepněte na záložku Internet a zrušte zatržení u položky Standardně zobrazit v režimu čtení. Na tomto místě můžete také zobrazování z webu úplně zakázat a zajistit, že se vždy bude otevírat v samostatném okně aplikace Adobe.

Jakékoliv z výše popsaných nastavení však zanikne ihned po zavření dokumentu. Pokud chcete zajistit, aby prohlížeč otevíral všechny dokumenty v nastavení, které vám vyhovuje, musíte provést nastavení celé aplikace. V nabídce Úpravy klepněte na příkaz Předvolby a v levé části pak přepněte na záložku Zobrazení stránky. Nahoře pak u položky Uspořádání stránek můžete z nabídky vybrat, počet zobrazených stránek a způsob jejich posouvání, u položky Zvětšení pak

velikost, v níž se bude stránka po otevření dokumentu zobrazovat.

PRO WINDOWS

Nástrojová lišta

Chcete si přizpůsobit tlačítka na hlavní nástrojové liště? Pro jejich přidání nebo odebrání klepněte na lištu pravým tlačítkem, v kontextové nabídce rozbalte požadovanou kategorii a poté klepnutím aktivujte požadované tlačítko. Výchozí stav lišty nastavíte volbou **Obnovit pruhy nástrojů**.

Práce s textem

Jednotlivé části dokumentu můžete podle potřeby kopírovat, i když se musíte smířit s tím, že v případě textu nebude formátování po vložení do textového editoru zrovna ideální.

Klepněte na stránku dokumentu pravým tlačítkem a z kontextové nabídky zvolte příkaz **Nástroj pro výběr**. Nyní můžete kurzorem označit požadovanou část textu, podobně jako třeba ve Wordu. Poté na označený text klepněte pravým tlačítkem a zvolte **Kopírovat**, případně stiskněte **Ctrl+C**. Text pak na nové místo vložíte stisknutím kombinace **Ctrl+V**.

Stejným způsobem lze kopírovat i obrázky. Najedete-li kurzorem nad některý z nich, změní se na symbol křížku. Klepněte na obrázek levým tlačítkem, čímž ho označíte, a stiskem **Ctrl+C** nebo příkazem **Kopírovat obraz** v kontextové nabídce ho vložte do schránky. Obrázek následně musíte vložit do grafického editoru, například Malování.

Vkládání poznámek

Velmi praktickými funkcemi jsou označování textu nebo vkládání poznámek přímo na stránky PDF. Poznámky mohou usnadnit orientaci v dokumentu nebo lze pomocí nich osvětlit některé nejasnosti v textu (PDF dokument nelze v prohlížeči editovat). Označením textu lze zase zvýraznit některé důležité pasáže, které je potřeba si přečíst či zapamatovat.

Pro vložení poznámky klepněte na tlačítko **Poznámky** v pravém horním rohu aplikace. Zobrazí se panel, ve kterém zvolte položku **Lístek s poznámkou** a poté klepnutím umístěte poznámku na požadované místo. Objeví se dialog, do něhož můžete vložit text který se zobrazí po najetí ukazatele myši na symbol poznámky na stránce. Klepnutím mimo dialog poznámku vložíte.

Chcete-li zvýraznit část textu, může-

te k tomu využít tlačítka Zvýraznit

text ze stejného panelu. Po klepnutí na něj

který se následně žlutě obarví. Rychleji to

byste ho chtěli zkopírovat, pouze v kontex-

tové nabídce zvolíte příkaz Zvýraznit text.

Pokud na takto zvýrazněný text poklepete

myší, zobrazí se dialog pro vložení samo-

statné poznámky, která se k němu vztahu-

je. Zobrazí se pak po najetí na zvýrazněný

naleznete v panelu **Seznam poznámek** (zobrazí se po klepnutí na tlačítko **Poznámky**). Klepnutím na některou z položek se na ni přesunete. Pokud chcete po-

Přehled všech poznámek a zvýraznění

stačí kurzorem vybrat požadovaný text,

učiníte tak, že označíte text stejně, jako

Zvýraznění textu

text.

známku či zvýraznění odstranit, klepněte na ně pravým tlačítkem a zvolte příkaz **Odstranit**.

David Budai

* Anotace	5
Distek s poznámkou Dý Zvýraznit text	
 Seznam poznámek (2) 	
🔍 Hiedat	<u>≬</u> - ⊛- ≣-
T David - Stránka 37 15.6.2011 1:34:55 Poznámka ke zvýrazněnému textu	L.
David * Stránka 37 15.6.2011 1:23:09 Tady vióádám zajímavou poznámie	и.

NASTAVENÍ TISKU

Adobe Reader umožňuje přímý tisk PDF dokumentu, který zahájíte příkazem **Tisknout** v nabídce **Soubor** nebo klepnutím na příslušnou ikonu na nástrojové liště. Zobrazí se dialog pro nastavení předvoleb tisku, který se příliš neliší od ostatních aplikací (např. MS Word).

Důležitá je volba Automaticky otočit a vystředit, která zajistí umístění a natočení stránek tak, aby odpovídaly zvolenému papíru. Pokud je náhodou stránka větší než zvolený formát papíru, tak z nabídky u položky Měřítko stránky vyberte volbu Zmenšit na tisknutelnou plochu. Pomocí volby Více stránek na list v téže nabídce můžete nastavit, aby se na jeden list papíru tisklo více stránek dokumentu.

V části **Rozsah tisku** nastavte, které stránky v dokumentu budou vytištěny. Klepnutím na tlačítko **Přehled poznámek** zobrazíte dialog, ve kterém můžete nastavit, zda mají být do tisku zařazeny i předtím vložené poznámky, či nikoliv. Po klepnutí na **Vzhled stránky** můžete zvolit formát papíru a to, zda bude vše tištěno na šířku nebo na výšku. Samotný tisk zahájíte klepnutím na tlačítko **OK**.

tees	
Stee Careng M. Life lane (A)	(Betret)
New Yorks .	Pearstants of Instruction
for Generald-Job laws	Automatic and at
Provide States	Instant Subject
# Pages	Andreading Particul Advance 1981 %
Chicken about	
C Sulter total	10 0
Charley (F.H.	
Patronica (Verlay 2010; - unabaja)	T ACL AND ADDRESS OF ADDRESS OF
Citate care	DC radu
Second Second	FCIAU
	Times of solar and
Sala Barrison	the setting where the
Millional Darming and a second second	we Wind Lon NY Ist
Phylosophia and a parent	Date Marchen and all
Class degrade path allow and the	Contraction in the owner
These second when each other	BEAUTION AND ADDRESS
	and the owner of the local
- on the lower of	COMPANY AND ADDRESS
	Link Party Party
	a second second second
	and a second
States and and a state of the states	Construction of the local division of the lo
	- 14

MULTIMÉDIA

PACEMAKER EDITOR

- 1 > přidání hudby do knihovny
- 2 mixování skladeb
- 3 ► přidání zvukových efektů

60 minut

Mírně pokročilý

nástrojem Pacemaker Editor namixujete několik hudebních skladeb a v jednoduchém rozhraní snadno přidáte různé zajímavé efekty. Svůj výtvor pak můžete uložit do standardního hudebního formátu a poslouchat jako běžnou hudbu.

Práce s knihovnou skladeb

Nainstalujte a spusťte nástroj Pacemaker Editor. Ve spodní polovině okna naleznete část nadepsanou jako EDI-TOR, což je v podstatě knihovna veškerých médií. Tuto část můžete dle potřeby skrýt – klepněte na Editor v pravé horní

Namixujte si hudbu na PC

Zajímáte se o hudbu a její úpravy, ale nemáte prostředky či pádný důvod na pořízení skutečného mixážního pultu? Program Pacemaker Editor umožní hudbu mixovat přímo na počítači

te, dokud nepřidáte všechny potřebné soubory, pro ozkoušení programu jich však stačí pár.

Po přidání by měl nástroj automaticky spustit analýzu souborů, což se projeví nápisem Analysing ve spodní části okna. Tento proces bude nějakou dobu trvat, takže vyčkejte. Pokud se informace o probíhající analýze nezobrazuje a číslo v sekci Not Analysed ukazuje některé neanalyzované soubory, klepněte na Not Analysed, stiskněte Ctrl+A, klepněte na některou skladbu pravým tlačítkem myši a zvolte Analyse now. Pomocí analýzy program zjistí dodatečné informace o skladbě, včetně tempa a jednotlivých úderů, které pak zobrazí ve speciálním grafu a zpříjemní tak možnosti mixování.

KERP DH		A States of	Gener	Artist	Allow	31764	Time	
Tracke		Addate Automatic			Jain of Date			
Carete	-2	encountry the local		Number Darmery				
More		dealt have append			apportance.			
hid Analysed								
	10							
				Bacture Supremaly				
OII Sieed				Nectories Subremery	The females			i e
		Pelos Pelos Per		No. of Concession, Name	Provide States in the			

Knihovna přidaných skladeb s aktivovaným filtrováním dle žánru

části okna, knihovnu pak opětovně zobrazíte stejným tlačítkem. V knihovně naleznete tři ukázkové skladby, chcete-li si některou z nich poslechnout, jednoduše na její název (sloupec **Title**) poklepejte myší. Tyto tři vám určitě stačit nebudou, přidejte proto své vlastní.

Máte-li celou složku plnou vhodných skladeb, zvolte File | Import Music Directory... a pomocí dialogu zvolte patřičný adresář, v němž se nachází vaše hudba. Po potvrzení se skladby ihned objeví v knihovně. Vyhovuje-li vám více ruční přidání jednotlivých zvukových souborů, zvolte File | Import Music Files... a vyberte požadované soubory (pomocí klávesy Ctrl, nebo Shift je jich možno označit více najednou) a potvrďte. Postup opakujChcete-li v seznamu skladeb zobrazit více sloupců s informacemi, klepněte pravým tlačítkem na řádek s nadpisy sloupců a zvolte položku, kterou chcete zobrazit. Skladby lze i snadno filtrovat dle vypsaných parametrů – najděte jednu skladbu s požadovaným parametrem (například hudebním žánrem v sloupci **Genre**, nebo počtem úderů za minutu ve sloupci **BPM**) a klepněte u ní na příslušný parametr. Jeho barva se změní na purpurovou a ze seznamu se odfiltrují veškeré skladby, které mají tento parametr jiný (například jiný žánr). Opě-

tovným klepnutím filtrování zrušíte. Další možností

je vyhledávací poleVložený klip oře-

zaný na začátku i na konci

Úpravy přímo při přehrávání

Křivky a další efekty můžete měnit, i když máte zrovna puštěné přehrávání mixu, díky čemuž uslyšíte vliv daného efektu okamžitě, pokud se přehrávací kurzor nachází poblíž měněné oblasti.

– do pole v pravém horním rohu začněte psát klíčové slovo, ať už se jedná o název žánru, alba či konkrétní skladby – filtrování se aplikuje okamžitě. Kdybyste potřebovali nějaké informace o skladbě opravit, klepněte na ni pravým tlačítkem a zvolte Get Info.

Základní mixování

Jakmile máte skladby připravené v knihovně, můžete se směle pustit do mixování. To probíhá v horní části okna, která je ovšem zřejmě přepnutá do módu přehrávače, neboť jste přehrávali některé skladby z knihovny. Pro přepnutí do mixážního módu klepněte na **Mix** v pravé horní části okna. Tlačítko se změní na **Play**, následné klepnutí vás tak znovu přepne do módu přehrávače.

Nyní přetáhněte jednu ze skladeb z knihovny do volné plochy v horní části okna, skladba se zde nyní objeví jako grafický blok. Spusťte přehrávání pomocí tlačítka **Přehrát**, stejným tlačítkem pak přehrávání i zastavíte. Při přehrávání jste si určitě všimli bílé vertikální čáry – kurzoru udávajícího aktuální pozici ve skladbě. Jeho přetáhnutí na jinou pozici je trochu odlišné od běžných přehrávačů. Na-

MULTIMÉDIA

jeďte na něj přesně myší a teprve poté jej přetáhněte. Nemůžete-li se trefit, lze pomocí skrolovacího kolečka myši přibližovat a oddalovat pohled na stopu.

Skladba se přetažením do mixážní stopy přenesla celá, není však problém vyříznout jen určitý kousek. Najeďte myší na levou hranu světle šedého bloku skladby a potáhněte jí doprava, čímž zmizí počáteční část skladby. To samé můžete učinit i s koncem skladby - chytněte pravou stranu světle šedého bloku a potáhněte ji doleva. Tento postup můžete opakovat tak dlouho, až skladbu oříznete přesně na požadovaný úsek. Pokud však myší klepnete do světle šedé plochy bloku a potáhnete, posunete tak začátek výřezu skladby. Chcete-li posunout celou skladbu v samotné mixované stopě, přetáhněte ji pomocí tmavšího horního proužku s jejím názvem (např. jestliže jste ořezali začátek, pak je před skladbou určitě volné místo ticho - posuňte ji tedy na začátek). Tažením spodního tmavého pruhu, kde se zobrazuje čas kurzoru, pak posunete pohled na celý mix, je-li přiblížený.

Nyní vyberte v knihovně jinou skladbu a přetáhněte ji do mixážní stopy (tlačítko myši však ještě nepouštějte). Všimněte si, že se už nyní zobrazí jako další blok vedle předchozího, který jste vložili. Umístěte proto tento blok za ten předchozí, můžete je nechat i zčásti překrývat – v takovém případě program vytvoří plynulý přechod z jedné skladby do druhé.

Při mixování je obvykle vhodné eliminovat ticho mezi skladbami, tedy ořezat ticho na konci a na začátku a vytvořit krátký plynulý přechod. Jak moc se skladby překrývají, udává, jak dlouhý bude přechod z jedné do druhé. Zkuste takto přidat ještě další skladby a vyzkoušet jejich ořezání a přemístění. Pro odstranění skladby klepněte na její záhlaví (tmavší proužek se jménem) a stiskněte klávesu Delete.

Úprava křivek

3 Každá skladba má ve výchozím stavu zobrazeno několik vodorovných čar (černou, červenou a žlutou, poslední ze začátku zřejmě nevidíte). Každá z nich představuje jednu zvukovou vlastnost – tempo (černá), hlasitost (červená) a výška (žlutá). Natvarováním těchto čar můžete tyto vlastnosti měnit v závislosti na čase,

Vytvarované křivky u hudebního bloku

například zrychlit vybranou pasáž, nebo nechat postupně skladbu klesat k hlubším tónům a podobně, čímž docílíte zajímavých efektů.

Klepněte na černou čáru a potáhněte ji směrem nahoru nebo dolů. Nyní zkuste skladbu přehrát, abyste slyšeli rozdíl. Když jste čáru přetahovali, měnila se celá, je však možné ji rozdělit na libovolné množství segmentů a měnit tak jen úseky a vytvářet lineární změny daných veličin. Poklepejte levým tlačítkem myši na libovolnou část čáry, čímž se na ní objeví nový bod. Stejným způsobem vytvoříte libovolné množství dalších bodů, tyto

Seznam uložených mixů v programu

body pak můžete přetahovat nezávisle na sobě a tvarovat tak čáru a změnu rychlosti přehrávaní na daném místě skladby dle potřeby. Experimentujte s tvarováním čáry a nezapomeňte si vždy poslechnout výsledek, abyste snáze pochopili, jak se s tímto nástrojem pracuje a jaký má na skladbu vliv.

Jak už bylo zmíněno, upravovat lze celkem tři křivky, vždy ale jen jednu. Klepněte do světle šedé plochy pravým tlačítkem myši a zvolte **Key**, čímž se přepnete na úpravu křivky určující výšku tónů nebo **Gain** pro úpravu hlasitosti. Křivky se upravují úplně stejně jako předchozí, na kterou se přepnete zpět volbou **Tempo / Pitch**.

Přidání efektů

Opravdu zajímavých zvukových úprav dosáhnete se šesticí efektů, které naleznete v záhlaví okna v podobě šesti tlačítek. Aplikace efektu je velmi jednoduchá – barevné tlačítko chytněte myší a přetáhněte na požadované místo ve skladbě. Toto místo se zbarví stejnou barvou, jakou má efekt, takže jasně vidíte, na kterou část

skladby je aplikován který efekt. Efektový blok se chová v podstatě téměř stejně, jako hudební bloky. Tažením za jeho okraje měníte jeho velikost, tažením za vrchní proužek s názvem jej zase přesouváte, klávesa Delete po klepnutí na záhlaví blok maže. Je možné umístit i více bloků na sebe, aby se překrývaly, podaří-li se vám nějaký blok schovat za jiný, poklepejte na záhlaví překrývajícího bloku myší.

Některé efekty (X-FADE, EQ, CO-LOUR FX a BEAT FX) navíc obsahují křivku, kterou zobrazíte klepnutím na daný barevný blok. Upravovat ji můžete stejným způsobem jako u skladeb – úpravou měníte míru příslušného efektu. Jednotlivé efekty mají také další různá nastavení – klepněte na barevný blok pravým tlačítkem myši a zvolte jinou předvolbu, nezapomeňte si změny hned odzkoušet přehráním.

Export

Jakmile máte hotovo, uložte zmixované skladby pomocí **File | Save Mix** As (ukládá se do knihovny MIXES přímo v programu), popřípadě jako běžný hudební soubor pro přehrávaní v různých přehrávačích pomocí **File | Export Mix.**

Tomáš Mariančík

CO JEDNOTLIVÉ EFEKTY UMÍ?

X-FADE vytváří plynulý přechod mezi dvěma skladbami. Vkládejte jej tedy pouze tam, kde se překrývají dvě skladby.

EQ slouží k úpravě hlasitosti pouze nízkých, středních či vysokých tónů (měníte nabídkou po klepnutí pravým tlačítkem).

COLOUR FX dává skladbě zabarvení odstraněním určitých frekvenčních složek.

BEAT FX vytváří ozvěnové efekty. Pozor, poslední dva jmenované efekty ve výchozím stavu nic nedělají, musíte nejprve vychýlit křivku.

LOOP slouží k opakování části skladby. Nejprve nastavte jeho délku tažením okraje a pak pravým tlačítkem, volbou **Repeats** a opětovným tažením nastavte počet opakování.

REVERSE způsobí přehrávání určité oblasti pozpátku.

PRO WINDOWS

JUST GESTURES

- 1 > práce s programem a nastavení
- 2 ► přehled gest a jejich úprava
- 3 ► jak vytvořit vlastní gesto

20 minut

Mírně pokročilý

vládání počítače bez myši je již několik let zcela nemyslitelné. Rozšiřte si funkcionalitu myši – díky Just Gestures s ní můžete provádět doslova "myší kusy", a to za pomoci tzv. myších gest.

Kromě předdefinovaných příkazů, ke kterým jsou přiřazena různá výchozí gesta (rozumějte pohyby myši, respektive kurzoru po displeji), je možné samozřejmě přidávat i vlastní gesta a k nim přiřazené vlastní příkazy. Po vzoru gest v internetových prohlížečích si tak můžete ovládání Windows výrazně přizpůsobit k obrazu svému.

Orientace je základ

Program si můžete nainstalovat přímo z redakčního CD. Ačkoliv je v angličtině, je jeho nastavení vcelku intui-

NEJPOUŽÍVANĚJŠÍ GESTA

Některá gesta jsou využívána častěji. Zde najdete přehled nejpoužívanějších tahů myší:

dolů, minimalizuje okno, nad kterým se nachází kurzor
 dolů a doprava, zavře okno, nad kterým se nachází kurzor
 písmeno N, spustí program Poznámkový blok
 vpravo a nahoru, otevře novou záložku v prohlížeči
 S písmeno S, zahájí vyhledávání na Google nebo Wikipedii (u gesta se zobrazí malý boxík s volbou vyhledávače)
 nahoru a dolů, minimalizuje okno do systémové lišty

Ovládejte počítač myší

Myš je při ovládání funkcí počítače zcela zásadním prvkem. Využijte jejích možností opravdu naplno a naučte svůj systém reagovat na tzv. myší gesta

tivní, problém by tak neměli mít ani počítačoví začátečníci.

Po instalaci a spuštění programu se objeví v systémové liště nová ikona, která slouží ke vstupu do nastavení. Při prvním spuštění na vás čeká také krátký průvodce, který vysvětlí používané pojmy a umožňuje omezené nastavení programu.

Prakticky všechna gesta se provádějí se stisknutým pravým tlačítkem myši, pokud má myš tlačítek více, můžete si v průvodci zvolit jiné. To lze samozřejmě změ-

nit i později, přímo v nastavení programu (položka Toggle Button), do něhož se dostanete přes ikonku ozubeného kolečka v hlavním okně programu.

Gestikulace na podložce

Jakmile projdete průvodce, zobrazí se hlavní okno programu, kde najdete kompletní seznam předdefinovaných gest včetně jim přiřazených pokynů. Při základním zobrazení je v levé části okna seznam příkazů rozdělený na globální gesta pro operační systém a gesta specifická pro konkrétní program. Když klepnete na konkrétní řádek, v pravé části okna se zobrazí informace o funkci gesta v rámci globálního nastavení případně v rámci konkrétního programu. Pod touto informací je pak zakreslena trajektorie myšího gesta. Když na obrázek klepnete, program vám ukáže, jaká je správná orientace pohybu kurzoru - něco jiného totiž znamená táhnout kurzorem zleva doprava a něco jiného zprava doleva, i když výsledná trajektorie je prakticky stejná.

V případě, že byste chtěli zobrazit kompletní přehled gest včetně jejich funk-

ce, přepněte se na jiné zobrazení pomocí třetí ikony zprava – **View Gestures**. Poté se zobrazí náhled gesta hned vedle popisu funkce.

Vlastní nastavení gest

Chcete-li příkazu přiřadit jiné gesto, klepněte na něj pravým tlačítkem a v kontextové nabídce vyberte položku **Modify**. Otevře se nové okno, kde můžete konkrétní gesto libovolně upravit.

Chcete používat příkaz, který v nabídce není? Pak můžete také vytvořit gesto nové. V hlavním panelu klepněte na ikonku myši se symbolem plus – **Add New Gestures**, čímž otevřete nové okno pro nastavení. První část nastavení slouží pro výběr skupiny příkazů, klepnutím na tlačítko **Next** se přepnete do dalšího okna, kde nakreslíte a pojmenujete gesto myší. Aby nedošlo ke kolizi s již použitým, je v pravém panelu seznam aktivních gest. Se stisknutým levým tlačítkem myši pak kreslíte trajektorii do boxu na levé straně. Poslední okno slouží k případnému přejmenování příkazu a jeho aktivaci.

Petr Březina

PRO WINDOWS

Základní nastavení Průzkumníka

Některá nastavení v jinak intuitivním souborovém manažeru stále činí mnoha uživatelům problémy. Patří mezi ně nastavení skrytých souborů nebo přidávání odkazů mezi oblíbené položky

Průzkumník je základní aplikací pro práci se soubory. Setká se s ním každý uživatel Windows, a přestože je práce v něm docela intuitivní, některá praktická nastavení jsou ukrytá. Jde například o často hledané zobrazení skrytých souborů nebo přípon souborů, které Průzkumník standardně nezobrazuje. Praktická je také funkce pro vytvoření oblíbených umístění, která vám výrazně urychlí otevírání často používaných složek.

Přizpůsobení zobrazování

Způsob, jakým jsou zobrazovány jednotlivé soubory, si

jednotlivé soubory, si můžete nastavit přesně podle vašich požadavků. Slouží k tomu tlačítko **Změní zob**razení, které se nachází na hlavní nabídkové liště (jde o třetí ikonu zprava). Opakovaným klepnutím na něj měníte podobu zobrazení v aktuální složce.

Pokud klepnete na malou šipku u tohoto tlačítka, zobrazí se nabídka všech způsobů zobrazení s posuvníkem, pomocí něhož můžete vybrat

přímo to, které vám vyhovuje. Pro složku s obrázky se vyplatí vybrat některou volbu **Střední, Velké** nebo **Největší ikony** – to aby se zobrazoval jejich náhled – a pro dokumenty pak volbu **Podrobnosti**, která jednotlivé položky zobrazí ve sloupci s podrobnými informacemi. Nastavíteli v dané složce určitý typ zobrazení, Průzkumník si ho bude pamatovat.

Nechcete-li, aby se vlevo zobrazoval panel se stromovou strukturou složek, otevřete na hlavní liště nabídku **Uspořádat** a v ní zvolte příkaz **Rozložení | Navigační podokno**. Pokud vám chybí tradiční pás s nabídkami, který možná znáte z Windows XP, stačí stisknout klávesu **Alt**, která jej dočasně zobrazí.

Ukrytá nastavení

Pokud potřebujete, aby se u všech souborů zobrazovaly jejich přípony, abyste mohli snadno identifikovat typ

Kopírování adresy

Chcete si zkopírovat adresu aktuálního umístění? Stačí do adresního řádku klepnout pravým tlačítkem a z kontextové nabídky zvolit příkaz **Kopírovat adresu jako text**. Adresu tím nakopírujete do schránky, z níž ji můžete dále použít.

souboru, otevřete nabídku **Uspořádat** a klepněte na **Možnosti složky a hledání**.

V dialogovém okně přepněte na kartu **Zobrazení** a v seznamu voleb vyhledejte položku **Skrýt příponu souborů známých typů**.

O řádek níže se nachází volba pro nastavení zobrazování skrytých souborů. Chcete-li, aby se zobrazovaly, pomocí přepínače vyberte položku **Zobrazovat skryté soubory, složky a jednotky**. Jde o soubory, které mají ve svých parametrech nastaveny, že jsou skryté. Zpravidla

jde o systémové nebo dočasné soubory.

Nastavení oblíbených položek

V levém navigačním panelu (podokně) se nachází velmi praktická skupina **Oblíbené položky**, která obsahuje rychlé odkazy na konkrétní umístění. Pokud například klepnete na položku **Naposledy navštívené**, zobrazí

SNADNĚJŠÍ OVLÁDÁNÍ

Pokud vám dělá problém dvojité klepnutí (poklepání) na soubor či složku pro otevření, můžete si nastavit klepnutí jedno. V nabídce **Uspořádat** klepněte na **Možnosti složky a hledání** a na kartě **Obecné** vyberte položku **Otevřít polož-**

WINDOWS 7

- 1 > zobrazení souborů
- 2 ukrytá nastavení
- 3 ► oblíbené položky

Začátečník

test, Zahnaperi (Hedde)	
Interacted atchy Top anternater/ pendineerij pro has eledena tragi Postobrevat reko Koryj ecidene použit pro ele ostatel atchy e tintu typen andoret	Mad stry
Fault pro studie	
and the second se	
Sergi poladné jednotky ve skolné Počítal Sergi poladné jednotky ve skolné Počítal	
Theodescould single sockery, stallag radio picture Zaterscoved single sockery, stallag a patienting Tomaked mine and patients and processing Weiner princips general automation processing Weiner princips general automation and then	1
Vidy minut kory, nich ne mnakoy Vidy minut nich day V Zobach pienera jadratek Z Zobach pienera jadratek Z Zobach pijenera jadratek	
Operation (Coperation)	deal >

se seznam složek, které jste nedávno navštívili.

Do této skupiny můžete přidávat i vlastní odkazy. Otevřete složku, na kterou chcete vytvořit odkaz, poté klepněte pravým tlačítkem na položku **Oblíbené položky** a z kontextové nabídky zvolte příkaz **Přidat aktuální umístění k oblíbeným položkám**. Do skupiny se přidá odkaz s názvem příslušné složky, na nějž pak stačí klepnout, abyste zobrazili její obsah.

Chcete-li některý z odkazů odstranit, klepněte na něj pravým tlačítkem a zvolte **Odebrat**. Tímto způsobem samozřejmě nedojde ke smazání původní složky.

David Budai

ku kliknutím (vybrat ukázáním). Od této chvíle vám pro otevření složky bude stačit jediné klepnutí. Pokud ji chcete označit (např. za účelem kopírování), pouze nad položku umístěte ukazatel myši – k označení dojde automaticky.

POSLATSMS.CZ

- 1 ► odesílání SMS zpráv
- 2 ► registrace účtu
- 3 ► správa kontaktů

15 minut

Začátečník

šichni tři velcí čeští mobilní operátoři, tedy O2, Vodafone a T-Mobile, nabízejí takzvanou SMS bránu, jejímž prostřednictvím lze přes internet zdarma odesílat SMS zprávy běžným kontaktům (pro různé SMS platby tedy tento postup fungovat nebude).

Nemusíte však používat tři různé služby: portál **poslatsms.cz** všechny tyto tři sdružuje v jednom přehledném rozhraní, a to bez přehnaného množství reklam. Nespornou výhodou je také pohodlí snadného psaní textu na klávesnici namísto zdlouhavého ťukání na telefonu.

Základní odeslání SMS zprávy

Rychlé odeslání SMS zprávy je jednoduché: otevřete webový prohlížeč a zadejte adresu <u>www.poslatsms.cz</u>.

Formulář se vším potřebným je hned na úvodní stránce. Nejprve je vhodné do pole Číslo příjemce vyplnit příslušný údaj, webová aplikace by měla okamžitě detekovat a zobrazit operátora, kterého příjemce vaší zprávy používá. V případě chybné detekce klepněte na položku Poslat pomocí jiného operátora a následně klepněte na jméno toho správného.

Nyní se můžete pustit do samotného psaní zprávy, a to do pole **Text** zprávy. Můžete použít i diakritiku, která bude

při odeslání automaticky odstraněna. Číslo příjemce je vhodné vyplnit před psaním zprávy, neboť dle detekovaného operátora se automaticky zobrazí patřičný limit zprávy: každý operátor umožňuje odeslat zprávu pouze o určité maximální délce.

Při psaní SMS pod textovým polem vždy vidíte údaj s počtem zbývajících znaků. Pokud vaše zpráva limit přesáhne, buď se automaticky rozdělí na více zpráv (jejich počet je rovněž uveden pod textovým

SMS pohodlně a zdarma z internetu

Chcete ušetřit za posílání SMS zpráv a máte k dispozici internet? Využijte takzvané SMS brány, která vám umožní zcela bezplatně poslat SMS do kterékoliv české sítě

polem), případně vám webová stránka neumožní dále psát. V takovém případě budete muset zprávu buď zkrátit, nebo rozdělit na více SMS ručně a odeslat jednu po druhé. Při rozdělení zprávy je vhodné zaškrtnout **Nerozdělovat SMS uprostřed slova**.

Jakmile máte zprávu sepsanou, klepněte na Odeslat SMS a vyčkejte, odeslání totiž může chvíli trvat. O úspěchu (nebo případné chybě při odesílání) budete následně informováni. Klepnutím na SMS brána v záhlaví se vrátíte na úvodní stránku a stejným způsobem odešlete další zprávy.

Registrace

Pokud se do služby poslatsms.cz zaregistrujete, získáte některé funkce navíc – zejména správu vašich kontaktů. V boxu **Registrace a její výhody** klepněte na položku **Začněte zde** a na následující stránce vepište do polí **Email a Email ještě jednou** svou e-mailovou adresu.

> Následně opište kontrolní kód, zaškrtněte možnost **Souhlasím s podmínkami použití** a klepněte na **Registrovat**.

Tímto způsobem se automaticky přihlásíte, přičemž na zadanou e-mailovou adresu vám přijdou údaje pro příští přihlášení pomocí boxu **Přihlášení na účet** na úvodní stránce.

Správa kontaktů

Jakmile jste přihlášeni, zobrazí se vám

EEEE	
poslats	mal erz. Settletation internet with the settletation of the settle
-	And the other states and the states of the s
	(in well-proceeds, for participal (in the later) and well-proceeding of the generality processing thereit
-	CHR

napravo nové ovládací prvky. Nejužitečnější je adresář kontaktů, díky kterému nemusíte pokaždé vypisovat telefonní číslo. Klepnutím na položku **Přidat** se vám zobrazí dvě možnosti: **Přidat kontakt** a **Přidat skupinu**.

Volitelně nejprve do pole **Název skupiny** vepište jméno určité skupiny kontaktů, například **rodina**, **přátelé** či **spolupracovíci**, a opakováním tohoto postupu vytvořte několik skupin, které pomohou s organizací vašich kontaktů. Následně přidejte jednotlivé kontakty – nejprve vyplňte pole **Jméno nebo nick** a příslušné **Telefonní číslo** a poté klepnutím na **Vybrat skupinu** zvolte patřičnou skupinu. Nakonec klepněte na tlačítko **Uložit**.

Při odesílání SMS nyní bude stačit, když klepnete na **Kontakty** a zaškrtněte všechny kontakty v seznamu, kterým chcete SMS odeslat.

Tomáš Mariančík

POZOR NA NEDOROZUMĚNÍ

Pamatujte, že SMS zdarma odeslané prostřednictvím SMS brány přijdou z jiného čísla, než je to vaše. Příjemce tak zřejmě nebude vědět, od koho zpráva přišla, proto nezapomeňte na začátku nebo na konci zprávy zmínit, kdo vlastně zprávu posílá. Je také dobré vaše rodinné příslušníky a známé předem upozornit na to, že jim můžete poslat zprávu přes internet, a zabránit tak případným nedorozuměním. Také jim sdělte, že nemohou na zprávu přímo odpovědět – musí odepsat na vaše číslo.

INTERNET

Pokročilé funkce jízdních řádů IDOS

Doby, kdy jsme vlakové nebo autobusové spoje vyhledávali přímo na zastávkách nebo nádražích, jsou nenávratně pryč. Nalezení spojení pomocí internetových řádů IDOS dnes zvládá téměř každý. Zaměříme se proto na některé méně známé, ale o to šikovnější funkce, které vám internetový nástroj nabízí

Moje spojeni - Polet skabarych polabil: 4	Zobrazit Vytoko	out Systemout PDF	Fosiat e-mailem	Smatst
Ostravo. M.n Praha M.n.		5.11.2010 Po 7:58	- 11:51	14 - C
Ostrovo M.a Protos M.A.		5.11.2010 Po 8:55	- 13:51	£.
Proba M.a Ottoms Ma.	3	5.11.2010 Po 201	1-0:07	1.5
Prata M.a Betrana M.a.	1	5.11.7010 Po 21:1	1+3:30	

ákladní vyhledání vlakového či autobusového spojení prostřednictvím internetových jízdních řádů IDOS už jednodušší snad ani být nemůže. Na hlavní stránce <u>www.idos.cz</u> stačí zvolit dopravní prostředek příp. oblast, v níž budete hledat, zadat, kam a kdy chcete cestovat, a po klepnutí na tlačítko **HLEDAT** se vám zobrazí seznam všech relevantních spojení. Stránka ovšem nabízí i několik pokročilejších funkcí, díky dou je, že zůstane aktivní po celou dobu vaší návštěvy na stránce IDOS, takže můžete bez problémů vyhledávat další spoje a zařazovat je do seznamu. Snadno si tak připravíte cestovní itinerář, přičemž na jednom místě můžete mít třeba zcela nesouvisející vlakové a autobusové linky.

Panel obsahuje několik praktických tlačítek která vám umožní s vybranými spoji pracovat. Klepnutím na Vytisknout se otevře nové okno s přehledným sezna-

> mem příslušných spojů připraveným

k vytištění. Pomo-

cí tlačítka Vytisk-

nout PDF zase vygenerujete soubor

PDF s obdobným

výpisem spojů, kte-

rý si můžete uložit

pro pozdější prohlížení nebo vytištění.

Pokud preferujete

•	Dopravni prostředky	2
	Vlaky III olak nejvyläi kvaitty (SC, SCE,) III olak vyläi kvaitty (EC, SC,)	逆 mezregenální vlak (R) 逆 regenální vlak (Gs. Sp)
	Autobusy 12 mistri autobus 12 däkový auto	olen 🗵 mezinárodní autobus
	MHD 12 transit 12 trolegtus	

kterým můžete například zpřesnit údaje vyhledávání nebo zjistit dodatečné informace o konkrétním spoji.

Funkce Moje spojení

Moje spojení usnadňuje hromadnou práci s vlakovými či autobusovými spoji v rámci různých vyhledávání. Představte si situaci, kdy cestujete a rádi byste si vytiskli praktický přehled vybraných spojů. Vyhledejte tedy dostupná spojení na příslušné trase a poté u konkrétního spoje klepněte na odkaz **Přidat do Mých spojení**.

U spodní lišty internetového prohlížeče se zobrazí speciální oranžový panel, do kterého se dané spojení zařadí. Výhozaslání všech informací z panelu na e-mail, můžete tak učinit klepnutím na tlačítko **Poslat e-mailem**.

Rozšířené parametry pro hledání

Pokud na hlavní stránce vyhledávače u tlačítka **HLEDAT** klepnete na odkaz **Rozšířené zadání**, zobrazí se dva nové formuláře pro zadání podrobnějších požadavků. Po rozklepnutí lišty **Parametry**

spojení můžete zadat řadu určujících parametrů, na základě kterých pak pro vás budou výsledky hledání relevantnější. Můžete tak například

- 2 rozšířené zadání
- 3 aktuální zpoždění

určit maximální počet přestupů nebo nejvyšší celkový čas přesunu mezi různými stanicemi. Specifikovat lze také samotné přestupy – např. minimální dobu, kterou na přestup máte.

Pod lištou **Dopravní prostředky** naleznete výčet typů dopravních prostředků, sami si přitom můžete určit, které mají být při hledání brány v potaz. Pokud si například nepřejete cestovat vlakem nadstandardního typu SC (SuperCity), zrušte zatržení u příslušné položky. Jakmile skončíte se zadáváním dodatečných parametrů, klepněte na tlačítko **HLEDAT** pro vyhledání spojení.

Podívejte se na zpoždění

Máte potřebná spojení? Tím ale možnosti IDOSu nekončí. Můžete si totiž zobrazit nejen podrobnější informace o dané lince (klepnutím na její číslo nebo označení ve sloupci **Spoje**), ale v případě vlaků také aktuální zpoždění. Nalevo od označení vlaků se nachází několik aktivních ikonek ukrývajících praktické informace. Kromě ikony nákupního vozíku pro zakoupení jízdenky online je zde také ikona pro zobrazení řazení vagónů ve

spoji. Pokud máte zakoupenou místenku, určitě tuto informaci oceníte.

V okamžiku, kdy vlak vyjede z první stanice, se zde objeví také ikona hodin. Klepnutím na ni zobrazíte nové okno, v němž zjistíte poslední stanici, kterou vlak projel, a především jeho aktuální zpoždění. S blížící se zimou, kdy vlakové spoje nezřídka dosahují zpoždění i několika desítek minut, jistě mnoho z vás tuto funkci ocení.

David	Budai
-------	-------

Přij.	0dj.	Pozn.		Spoje	3
22:39	0:24	E	3	R.441 Excelsion Im -4 CR	D
4:31	4:33				

E-MAIL

1 ► chyby v e-mailové adrese

INTERNET

- 2 ► formátování zprávy
- 3 ► kódování zprávy
- 4 ► odesílání příloh

krývá před vámi elektronická pošta stále mnoho tajemství, kvůli kterým jste často v rozpacích a nevíte si rady? E-mail patří mezi nejjednodušší internetové nástroje a ani jeho nastavení, byť může na první pohled vypadat komplikovaně, není nijak záludné.

E-mailová adresa

Aby zpráva našla svého adresáta, je třeba zadat správnou e-mailovou adresu. E-mailová adresa se v podstatě skládá ze dvou částí. Před zavináčem je zpravidla unikátní označení adresáta (tedy obvykle jméno a příjmení či přezdívka), za zavináčem pak název služby, na níž je e-mail provozován. To, že jde o e-mailovou adresu, poznáte na první pohled právě díky znaku zavináče.

E-mailové zprávy můžete posílat jak uživatelům používajícím stejnou e-mailovou službu, tak také na adresy jiných služeb. Máte-li například email s koncovkou @seznam.cz, není odeslání zprávy uživateli s e-mailem @gmail.com žádný problém.

Špatná adresa

Při zadání špatné adresy, třeba i z důvodu překlepu, mohou po odeslání nastat dva případy. Buď chybnou adresu vlastní jiný uživatel, který e-mail obdrží. To je ta horší varianta – nebudete totiž upozorněni na to, že e-mail nebyl doručen správnému adresátovi (pokud se špatný adresát sám neozve), navíc se mohou do nepravých rukou dostat důvěrné informace.

Ve druhém případě, tedy když chybnou adresu nikdo nepoužívá, byste měli na odeslaný e-mail obdržet odpověď. Ta však nepřijde od adresáta, ale z univerzální adresy provozovatele e-mailové služby. Tento

Taje a záhady e-mailu

K čemu je v nastavení e-mailu kódování? Je jedno, jestli posíláte e-mail na adresu PCrady@epublishing.cz nebo pcrady@epublishing.cz? A nad jakými dalšími záhadami přemýšlí uživatelé e-mailu?

<u>Nadpis</u>

Lákami vůnéhulás úmyval cohlivý jednovod lek posko hou obse umělý cohlý. Lválně Ra rojskožár Véný oba bický vlad ček paráčepra slupodpod obolekno. Pode ky lunce Marásné ana anadlo holek znadloval čný Depicí rozcuce. **Dočemja reži jednovátí** úmyvad přestí umělý véný jit raj Obrajinec. Znovodlož Lemi říkom zlok rohlý znovmit Marásná lohlý ka mutor dostici. Úmyvaledni 1816kou marajin krádní tanevnica fiky čuredi bolity Umraburdí, umělý máler.

- Položka 1 🙁 🗊
  Položka 2 🧰 👧
- Položka 3 ½ Q

e-mail obsahuje informace o nemožnosti doručit zprávu, včetně přesného popisu problému. Zpráva o nedoručení obsahuje také adresu, na kterou jste se e-mail pokoušeli odeslat – můžete ji proto rychle zkontrolovat a zjistit, jestli jste neudělali překlep.

Dalším problémem může být použití diakritiky. E-mailové adresy totiž české

Diakritika do e-mailové adresy nepatří

Důvod, proč se v e-mailových adresách nesmí vyskytovat háčky a čárky, je jednoduchý – e-mail je prostředek pro celosvětovou komunikaci, vše je proto z praktických důvodů zjednodušeno na základní latinku. Každá země totiž používá jinou abecedu a klávesnici, napsat na americké klávesnici znak s diakritikou je tak pro Američana stejně obtížné, jako napsat na české klávesnici správný znak japonské abecedy.

znaky obsahovat nesmí. Pokud by vás tedy napadlo napsat Jan.Novák@seznam.cz namísto Jan.Novak@seznam.cz, e-mail nebude doručen. Naopak co se týče velkých a malých písmen, v tomto ohledu si hlavu lámat nemusíte. Z praktického hlediska je totiž úplně jedno, jestli použijete velká

Takto by formální e-mail rozhodně vypadat neměl

či malá písmena. <u>Jan.Novak@gmail.com</u>, jan.novak@gmail.com či <u>JAN.NOVAK@</u> <u>GMAIL.COM</u> jsou identické adresy, a ať použijete jakékoliv kombinace malých a velkých znaků, zpráva vždy dorazí.

Jestliže e-mail nelze doručit, přestože

je adresa správná, může být na vině buď chyba na straně příjemce (pak vyzkoušejte zprávu znovu odeslat za pár hodin), nebo zaplněná schránka příjemce (o čemž budete informováni e-mailem, který vám přijde vzápětí po odeslání zprávy). V případě přeplněné kapacity ve schránce musíte počkat, než uživatel místo uvolní. Ten však o tomto problému nemusí mít ani tušení, v takovém případě je proto vhodnější příjemce kontaktovat jiným způsobem. Dnes však většina služeb nabízí dostatečně velký prostor, který problém plné schránky v podstatě eliminuje.

Formátování zprávy

Možná jste si někdy všimli, že některé e-maily chodí pěkně formátované, s obrázky a dalšími grafickými prvky, a někteří uživatelé naopak používají jen prostý text. To díky tomu, že e-mailová zpráva může mít dva různé formáty – tzv. prostý text a HTML.

www.pcrady.cz

INTERNET

2	Please Dat	A 12	JLER-D oručtetná 2010, 23	AEM zpráva 35 - dn	ON@s / Undefi es v 23.3	eznam.) vered Mail 5	CZ 🖸 Returned to Ser
Ospové	alt.	Odp. všer	n) (Phy	celat.	Tisk	Smaž	Bread jako SP
Zprávo Důvod Prosin charak	e nedoruč nedoruč se nedot	kdo@vub leni nalez sovidejte n unitomac	ecnikde.c nete niže v na tuto zpri Lo nedotul	z nebyl r têto 25 bru, je ş Litetnici	io možné rdvě penerová h zprávák	deručit. na automat IL	ety a mà pouza i
Vaše z Zpráva	práva pr je přílož	o c <u>alata</u> Jena	(2-stecn)	ide 122	ze drie	04 12 2010	) nemohia bjit do
You me It's atta	resage f ched be	ior < <u>nikde</u> ilow	Gubecn	kde rz	> from 20	10/12/04 0	could not be deli
Dúvod	/Reaso	e.					
543 8	mito: no	valid MX	record				

Automaticky generovaná zpráva informující uživatele o neexistenci e-mailové adresy, na kterou se pokusil zprávu zaslat

První jmenovaný obsahuje pouze čistý text, bez jakéhokoliv formátování. Z technického hlediska je nejjednodušší, u těchto e-mailů se tak prakticky nesetkáte s žádnými potížemi. Obecně lze tento formát doporučit pro běžnou komunikaci.

Pokud však chcete vytvořit formátovaný e-mail, obsahující například i vložené obrázky a zvýrazněný text, využijte formát HTML. Ani u těchto zpráv by při doručení nemělo docházet k problémům, některé e-mailové služby ale ve výchozím nastavení blokují obrázky a příjemce si je musí zobrazit až klepnutím na speciální odkaz. V takovém případě by pak mohl být e-mail špatně čitelný a jeho formátování rozhozené. Pamatujte navíc na to, že zbytečně pestrobarevný e-mail občas způsobí více škody než užitku a zejména u formální komunikace nepůsobí příliš dobře.

Kde však nastavení for-

mátu najít? Jestliže používáte e-mail na serveru Seznam.cz, klepněte pro aktivaci HTML formátování na tlačítko **Zapnout HTML editor ••**, u Gmailu zase klepněte na **Formátovaný text** pro aktivaci HTML formátu, popřípadě na **Prostý text** pro návrat do prostého textu. Následně můžete text upravit dle dostupných nástrojů, podobně jako třeba při práci ve Wordu.

Každý nástroj má bohužel toto nastavení dostupné na jiném místě, některé jednodušší jej navíc nenabízejí vůbec. Pozitivní zprávou však je, že dnešní nástroje většinou zkombinují oba typy, aniž byste museli cokoliv měnit – zpráva se tak korektně zobrazí ve většině případů.

Kódování zprávy

Zejména u desktopových e-mailových klientů, jako je Microsoft Office Outlook nebo Mozilla Thunderbird, je k dispozici i nastavení kódování (někdy označováno také jako znaková sada). Její správ-

ná volba zajistí, že se netypické znaky, což jsou v češtině například znaky s háčky a čárkami, ve zprávě zobrazí korektně.

Kódování činilo problém zejména v minulosti, kdy se při špatném nastavení kódování zobrazily nesmyslné znaky. Mnoho uživatelů proto raději psalo zcela bez diakritiky, což je dnes s ohledem na český jazyk často kritizováno. Dnes se však volba nastavení kódování zpravidla děje automaticky a většina nástrojů si s kódováním po-

Možnosti	Nástroje Nápovjěda	
Kontrol Automa Qtoval	la gravopisu Ctrl+Shift+P atickā kontrola pravopisu t zprāvu	
Potvrze	eni o gřečtení eni o goručení	
Znakov	/á sada	Eñapůsobit
Eormát Eriorita Poslat I	t kopij	 Středoevropské jazyky (ISO-8859-2) Západní jazyky (ISO-8859-1)
Zašifro Elektro	vat zprávu nicky podepsat zprávu	Arabštna (ISO-8859-6) Arménštna (ARMSCII-8) Gruzinštna (GEOSTD8) Baltské jazyky (ISO-8859-13) Keltštna (ISO-8859-14) Zjednodušená činštna (G82312) Zjednodušená činštna (G818030) Tradiční činštna (Big5)

Znakových sad existuje velké množství. V našich zeměpisných šířkách je nejpoužívanější kódování UTF-8 (Unicode)

radí bez vašeho zásahu. Proto se také není třeba omezovat a české znaky můžete bez obav používat. Jestliže budete někdy přímo dotázáni, jakou znakovou sadu použít, volte UTF-8 (někdy označována jako Unicode), která dokáže zpracovat téměř jakékoliv znaky, a tvoří tak dnes jakýsi standard.

SLOVNÍČEK

Desktopový program označuje nástroj běžící na vašem počítači samostatně, na rozdíl od webového programu, ke kterému přistupujete skrze internetový prohlížeč

Server označuje speciální počítač v síti internet, na kterém jsou uloženy webové stránky nebo další služby. Tento počítač je neustále spuštěn, a chcete-li si přes internet zobrazit vybranou stránku, zadáním adresy do internetového prohlížeče se k tomuto serveru připojíte. Ten po zpracování požadavku odešle stránku do vašeho internetového prohlížeče, který ji zobrazí na monitoru

Zavináč je znak @ používaný v e-mailových adresách. Napíšete jej klávesovou zkratkou pravý Alt+V

Velikost přílohy

Kromě textu lze e-mail použít i pro přenos dokumentů, obrázků a dalších souborů ve formě přílohy. Souhrnná velikost je však

omezená, měli byste se proto držet určitých pravidel. E-mailová příloha by nikdy neměla být větší jak 10 MB, některé služby sice nabízejí více, pak ale nemáte jistotu, že zpráva dorazí v pořádku.

Odeslání několika dokumentů, či pár obrázků nebo fotografií e-mailem je v pořádku, pokud však velikost zprávy i s přílohami překročí 10 MB nebo více, použijte speciálních služeb pro ukládání souborů (např. na adrese <u>www.uschovna.</u> <u>cz</u>). Vhodné je takovou službu použít i v případě, kdy stejné soubory

sdílíte s větším množstvím lidí. Pokud chcete známým rozeslat fotky z dovolené a podobně, existuje ještě lepší způsob – služby pro sdílení fotografií, kupříkladu Webová alba programu Picasa či Rajče (více o nahrávání fotografií na <u>www.rajce.net</u> najdete na straně 30). Pro sdílení videozáznamů se zase lépe hodí služba YouTube.com.

Tomáš Mariančík

MICROSOFT MATHEMATICS

- 1 ► možnosti zadávání
- 2 ► řešení rovnic a výpočty
- 3 ► změna vzhledu programu

Mírně pokročilý

O poznání lepší kalkulačka

Kalkulačka je již od prvopočátku jednou ze základních funkcí Windows. Zvládá však pouze základní matematické operace, což je u stroje s takovým výkonem, jako počítač má, poměrně škoda. Chcete-li lepší kalkulačku, zkuste

Microsoft Mathematics

www.microsoft.com

ktivity Microsoftu zasahují snad do všech oblastí lidské činnosti. Cokoliv vám přijde na mysl, můžete nějakým způsobem spojit s některým produktem této společnosti. Nejinak je tomu i v případě studia - Microsoft totiž již nějakou dobu nabízí produkt Microsoft Student, který pomáhá studentům (zatím především těm anglicky mluvícím, program je totiž kompletně anglicky) získávat informace a dosahovat lepších výsledků. Jedním z nástrojů sady Microsoft Student byla donedávna také pomůcka Microsoft Mathematics. Pokročilý nástroj pro řešení jednoduchých i složitějších početních operací.

Od ledna tohoto roku je vše jinak a Microsoft Mathematics je k dispozici ke stažení zcela zdarma pro každého. Chcete-li si jej nainstalovat, stačí otevřít webovou adresu <u>www.tinyurl.com/msmathe-</u> <u>matics</u> a stáhnout si příslušnou verzi (buď pro standardní 32bitová Windows nebo pro novější 64bitové systémy).

Verze 4.0, která je k dispozici, je navíc ve srovnání s předchozími placenými vydáními nová a vylepšená.

Ne pro každého

Přestože je funkcemi nástroj určen právě pro studenty, máte-li k matematice alespoň trochu blízko, pak jej můžete spokojeně využívat také. Kromě základních příp. pokročilejších početních operací, které nabízí i standardní kalkulačka operačního systému Windows, umí Microsoft Mathematics řešit také složitější rovnice, poradí si s prací s logickými operátory nebo složitějšími statistickými a trigonometrickými funkcemi.

V souvislosti s příchodem dotykových displejů pak přichází ještě s jednou očekávanou novinkou – možností přímého zadávání matematických operací psaním rukou. Máte-li počítač s dotykovým displejem nebo jiné zařízení, díky němuž můžete na displeji psát, stačí napsat rovnici, kterou chcete vyřešit, a nechat aplikaci, ať si s ní poradí. Nedisponujete-li dotykovým displejem ani tabletem pro pohodlné vkládání, musíte zadání přepsat na klávesnici.

Počítat samozřejmě nemusíte jen složité operace, Mathematics si po-

radí i s jednoduchými příklady, které byste třeba do počítače rádi napsali rukou, ale standardní kalkulačka tento typ vkládání nepodporuje.

Jedinou nevýhodou je anglické uživatelské rozhraní, se kterým se zatím bohužel nedá nic dělat. Názvy funkcí jsou ale v české matematice podobné, většinou proto i bez znalosti angličtiny budete vědět, o čem je řeč.

lvo Mareček

ΜΑΡΑ

Převodník jednotek

Šikovným doplňkem aplikace je jednoduchý převodník jednotek. V pravé horní části hlavního okna klepněte na ikonku **Unit Converter**, otevřete tím nové okno převodníku. V horní části tohoto okna jen vyberte, jaké veličiny se převody budou týkat, ve spodním panelu si pak zvolíte jednotky pro převod. Pak už stačí jen zadat hodnoty a stisknout tlačítko **calculate**.

Unit Converter - převodník jednotek

Triangle Solver - výpočet prvků v trojúhelníku

Formulas and Equations – řešení speciálních typů rovnic rozdělených podle oboru

Equation Solver (řešení rovnic) – zadávat přitom můžete jednu rovnici (což lze i ze základního okna programu) nebo systém až šesti rovnic

Historie operací – řádek Input vždy zobrazuje to, co bylo zadáno uživatelem, **Output** je pak výsledek výpočtu. Pokud se programu zadání nelíbí, nabídne vám další možnosti v nápovědě pod řádkem – zde například nabízí možnost funkci derivovat, integrovat nebo vykreslit do 3D grafu

Pole pro zadání – v tomto případě pro vkládání zadání prostřednictvím klávesnice. Po dokončení zadávání stačí klepnout na tlačítko Enter nebo stisknout stejnojmennou klávesu. Chyby v zadání můžete mazat standardně prostřednictvím kláves Backspace a Del, celé zadání zrušíte klepnutím na tlačítko Clear

HARDWARE

www.extrahardware.cz

SPOTŘEBA

- 1 > stand-by režim
- 2 ► svícení
- 3 ► úsporné spotřebiče
- 4 ► výpočet spotřeby

idé jsou ke snižování spotřeby elektřiny nejčastěji motivováni z důvodu finančních úspor. Často se však stává, že částka na vyúčtování je navzdory jejich očekávání vyšší, a to i přesto, že se po celý rok snažili důsledně šetřit. Bohužel často na nesprávných místech.

Pravda o stand-by režimu

Jeden z největších podílů na zbytečně spotřebované elektřině v domácnostech vytváří takzvaný stand-by (spánkový) režim, ve kterém zařízení neprovádějí žádnou činnost a o svém stavu zpravidla informují svítícím displejem nebo diodou.

Ve skutečnosti zařízení v tomto režimu spotřebovávají energii, která je sice výrazně nižší, než při běžné činnosti (v průměru asi 5 W), nicméně se v něm nacházejí téměř celý den a celoročně. Pokud máte doma několik zařízení, jejich spotřeba ve

JAK UŠETŘIT VE ZKRATCE

- Zhasínejte světla
- Sviťte úspornými nebo LED žárovkami
- Vypínejte nepoužívané spotřebiče
- Minimalizujte režim stand-by
- Investujte do prodlužovaček s vypínačem
- Ledničku pravidelně odmrazujte a neumisťujte ke zdroji tepla
- Na elektrickém sporáku používejte pokličku

Snižte své výdaje za elektřinu

Ve chvíli, kdy se v médiích vyskytne spojení elektřina a zdražování, se lidem často protočí panenky. Ceny elektrické energie přitom dlouhodobě rostou, proto nabízíme několik rad, jak celkovou spotřebu domácnosti alespoň částečně snížit. Některé neefektivní prohřešky lze totiž snadno odstranit

stand-by se nasčítá a v celoročním vyúčtování se docela výrazně projeví – mohou to být až stovky korun.

Omezení této spotřeby přitom není složité: když zařízení nepoužíváte, můžete je vypojovat ze zásuvky. Mnohem praktičtější je však pořízení prodlužovaček, které mají zásuvkovou lištu s vypínačem. Pokud do nich přístroje zapojíte, snadno je můžete jediným pohybem úpl-

ně vypnout. Výhodné je například zapojení televize, stolního přehrávače a reproduktorů do jedné prodlužovačky s vypínačem. A rozhodně byste měli přístroje úplně vypínat, když na delší dobu odjíždíte.

Úsporné svícení

Osvětlení domácnosti se do konečných účtů za elektřinu promítá docela výrazně, nicméně není vhodné radit lidem pořízení úsporných žárovek či zářivek, pokud jim nevyhovuje studená barva světla. Nicméně vzhledem k tomu, že nařízení Evropské unie ukládá zákaz prodeje klasických žárovek od roku 2012, je problém s těmito energeticky neefektivními svítidly vyřešen.

Kompromisem by mohly být LED žárovky, které se pomalu začínají prosazovat i na tuzemském trhu. Zatím jsou sice poměrně drahé, ovšem jejich životnost je nesrovnatelná (udává se, že při šestihodinovém svícení denně vydrží až 16 let). Tyto žárovky nepraskají a jejich spotřeba je v porovnání s klasickou žárovkou osminová. Největší nevýhodou LED žárovek je zatím skutečnost, že se nedají se-

 Díky prodlužovačce s vypínačem eliminujete spotřebu ve stand-by režimu

hnat takové, které by se svou intenzitou vyrovnaly 100wattové žárovce.

Chtějte úsporné spotřebiče

Stolní počítač v porovnání s notebookem spotřebovává až třikrát více elektrické energie (viz **Co kolik spotřebuje?**). Pokud tedy počítač používáte hlavně pro kancelářské účely či prohlížení internetu, je notebook z hlediska potřeby mnohem výhodnější. Ceny notebooků jsou sice o něco vyšší, nicméně ne natolik, aby se investice nevyplatila – nejpozději do roka se rozdíl vyrovná.

Počítač je přitom pouze jeden z případů, kdy se investice do úspornějšího přístroje vyplatí. Podobná je situace u ledničky, která bývá vůbec největ-
HARDWARE

ším "žroutem" v domácnosti. Takzvaná bílá technika (ledničky, pračky, myčky...) podléhají evropské normě, podle které musí mít tato zařízení štítek s označením třídy energetické náročnosti, tedy A až G. Abyste snížili náklady na minimum, orientujte se na třídu A, nebo lépe na A+ či A++.

Pěstujte si správné návyky

Část nákladů za elektřinu můžete ušetřit, pokud se vyvarujete některých častých chyb, kterých se lidé při práci se spotřebiči dopouštějí. Spotřebu ledničky například ovlivňuje místo, kde stojí. Rozhodně totiž nepatří k radiátoru nebo do blízkos-

Elektřinu odebírá i nabíječka, pokud je zapojena v zásuvce, ale nenabíjí přístroj

Pokud ještě vlastníte starou ledničku, měli byste co nejdříve zvážit investici do nové. Rozdíl nákladů mezi ledničkou třídy A a třídy C je až trojnásobek. Nejinak tomu je u televizorů, dalších energeticky ti sporáku. Také pravidelné odmrazování mrazničky může ušetřit – silná vrstva ledu totiž dokáže zvýšit spotřebu až o 80 procent. U elektrických sporáků je zase vhodné používat při vaření poklič-

velmi náročných spotřebičů. U těch sice jednotná certifikace spotřeby neexistuje, nicméně rozdíly mezi starými a novými jsou značné. Vyměníte-li například starý CRT televizor za modernější nevelký LCD, můžete ušetřit až stovky korun ročně.

Než se pustíte do renovace přístrojů, vždy si však nejprve spočítejte, zda se vám investice vůbec vyplatí. Výměnou malého klasického televizoru za velkou plazmovou obrazovku si rozhodně z hlediska spotřeby nepolepšíte, spíše naopak (nehledě na pořizovací cenu). Postup, jak vypočítat přibližnou roční spotřebu, naleznete v rámečku **Vypočtěte si spotřebu**.

VYPOČTĚTE SI SPOTŘEBU

Chcete-li si spočítat přibližné roční náklady nějakého přístroje, vynásobte jeho okamžitou **spotřebu v kilowattech** (1 kW = 1000 W) **cenou za 1 kilowatthodinu** (kWh) a poté číslem 8760 (**počet hodin v roce**). Spotřebu zařízení většinou zjistíte přímo z jeho štítku nebo manuálu a průměrná cena za 1 kWh se v Česku v posledních dvou letech pohybovala okolo 4,5 Kč (liší se podle kraje i dodava-

CO KOLIK SPOTŘEBUJE?

Notebook

Cena za rok v provozu: 1726 Kč Cena za rok ve stand-by: 47 Kč **Stolní počítač**

Cena za rok v provozu: 4375 Kč Cena za rok ve stand-by: 236 Kč 32" LCD TV

Cena za rok v provozu: 4730 Kč Cena za rok ve stand-by: 236 Kč 40" plazmová TV

40" plazmova i v

Cena za rok v provozu: 8514 Kč Cena za rok ve stand-by: 236 Kč **DVD přehrávač**

Cena za rok v provozu: 709 Kč Cena za rok ve stand-bv: 47 Kč

Ceny jsou orientační a byly určeny podle obvyklých parametrů daného typu zařízení. Konkrétní modely se mohou v různé míře lišit. Uživatel by danou cenu zaplatil, kdyby zařízení používal nepřetržitě celý rok. Výpočty prováděli kolegové z časopisu Extra PC.

ku a plotýnku vypínat 5 až 10 minut před ukončením vaření.

Mnoho uživatelů také netuší, že elektrický proud odebírá také nabíječka, pokud je zapojena v elektrické zásuvce, ale nenabíjí přístroj. Pokud tedy dokončíte nabíjení telefonu či fotoaparátu, nezapomeňte vypojit také kabel nabíječky.

Podobných situací je nespočet a stejně tak možností, jak efektivněji regulovat spotřebu energie. Pokud alespoň část z uvedených rad zkusíte uvést do praxe, výsledek se na účtech za elektřinu projeví už během několika měsíců.

David Budai

Kombinace úsporných zařízení může výdaje na elektřinu snížit o tisíce ročně

tele). Počet hodin pak můžete měnit podle toho, jak často míváte přístroj zapnutý.

Například pro chladničku se spotřebou 160 W (běží celý rok) spočtete náklady takto: **0,16 × 4,5 × 8760**. Za rok tedy za ledničku zaplatíte přibližně 6307 Kč. Tento údaj je samozřejmě pouze orientační (chladnička neběží na plné vytížení po celou dobu) a reálným nákladům odpovídá jen do určité míry.

HARDWARE

ZÁSADY SPRÁVNÉ PRÁCE S PC

- 1 Nemoc nového věku
- 2 ► jak správně sedět
- 3 ► krátké pauzy při práci
- 4 ► ergonomické doplňky

ospěli jsme do doby, kdy se počítače staly nástrojem denní potřeby. Trávíme u nich dlouhé hodiny a přitom zapomínáme na své zdraví. Závažné potíže způsobené častým a nesprávným vysedáváním u počítače zpravidla nejsou na první pohled znatelné a často se objevují až s odstupem. V některých případech už však může být pozdě.

Problém, o kterém se bavíme, je všeobecně označován termínem RSI (Repetitive Strain Injury) a v oblasti počítačů se o něm hovoří už poměrně dlouho. K vysokému nárůstu RSI však dochází zejména v posledních letech, a lze ho tak považovat za jedno z největších zdravotních rizik moderního světa.

Nesprávné pracovní návyky

Jedním z nejčastějších problémů je syndrom karpálního tunelu. Jde o postižení až poškození středního nervu v oblasti zápěstí, které bývá způsobeno nevhodnou

Jak si nezničit zdraví u počítače

V dnešní době, kdy trávíme u počítače mnoho hodin denně, roste počet zdravotních problémů způsobených nesprávnými návyky při práci. Některé přitom mohou mít i dlouhodobé či dokonce trvalé následky. Dbejte základních zásad správné práce

prací se vstupními zařízeními (časté klepání myší, používání nevhodné klávesnice). Příznaky způsobené tlakem v zápěstí se projevují bolestmi prstů, poklesem jejich citlivosti, otoky nebo častým mravenčením. V pokročilém stavu může dojít až k ochrnování postižené ruky.

V počáteční fázi lze problém řešit například lokální aplikací anestetik nebo sád-

rou. Pokud však podobná léčba nezabírá, je nutná operace. Vyskytly se však i případy, kdy už plná citlivost nebo funkce ruky nemohla být obnovena.

Syndromu a obecně bolestem rukou se přitom dá jednoduše předcházet. Stačí, aby ruce při práci na počítači svíraly tupý úhel a zápěstí bylo co nejvíce v rovině. Klávesnici je tedy potřeba mít v přiměřené výšce. Praktická je také gelová podložka pod myš a rozšířený okraj klávesnice.

Vysoký počet malých svalů je namáhán také při psaní. Při několikahodinové práci denně dojde až desítkám tisíc jejich po-

užití. V drtivé většině nejsme experti na psaní všemi deseti, a máme tedy sklon psát "nezdravě". Pokud píšete hodně, měli byste zvážit možnost naučit se psát všemi deseti prsty.

Jednou z nejčastějších chyb při psaní je také využívání jedné ruky u klávesových zkratek. Jde například o psaní velkých písmen pomocí klávesy **Shift** nebo jiných častých kombinací jako **Ctrl+A**, **Ctrl+C**, **Alt+Shift** či **Alt+Tab**. Používání jedné ruky zbytečně namáhá prstové svaly a v konečném dů-

 Syndrom karpálního tunelu není dobré podceňovat

 Typicky nesprávné držení rukou při psaní – zápěstí by mělo být ve vzduchu

sledku může vést až k syndromu kubitálního tunelu, což je po syndromu karpálního tunelu druhé nejčastější onemocnění.

V tomto případě jsou postihovány nervy v oblasti lokte, což může způsobit bolesti předloktí, brnění v prstech nebo poškození malíčku, kdy tento prst trvale odstává bez schopnosti aktivně jej přitáhnout. I u této nemoci se nejprve začíná konzervativní léčbou, pokud však neúčinkuje, je nutná operace. Proto u klávesových zkratek používejte kombinaci obou rukou.

Dalším typickým nešvarem je tendence opírat si zápěstí, například o okraj stolu. To pak podvědomě nutí zbytečně natáčet ruku k dosažení na některé klávesy. Rozhodně je lepší mít ruce volně nad klávesnicí a zápěstí co nejvíce v rovině.

Jak správně sedět

Práce s počítačem nese i další rizika, proto je potřeba dodržovat několik základních pravidel a ergonomických návyků, které mohou v mnoha směrech tělu ulevit. Pozornost je nutno věnovat celému pracovnímu místu, na kterém člověk tráví většinu doby.

Před začátkem delší práce si musíte vyčlenit určitý čas a uzpůsobit všechny potřebné věci a materiály, se kterými budete

www.extrahardware.cz

HARDWARE

pracovat. Předejdete tak zbytečným pohybům, kdy se budete neustále pro něco natahovat. Při práci je potřeba sedět vzpřímeně, aby uši, ramena a boky byly v jedné přímce. Pomáhá snaha jakoby se neustále vytahovat do výšky. Jestli nosíte brýle, ujistěte se, že vám nekloužou po nose a vy se tak podvědomě nesnažíte měnit polohu hlavy.

Monitor by měl být na úrovni očí a rozhodně by měl stát přímo před vámi. Pokud je umístěn na straně a vy k němu otáčíte hlavu, zbytečně namáháte oblast krku. Lokty je potřeba držet při těle a měly by svírat uhel nejméně 90 stupňů. Předloktí mějte pokud možno rovnoběžně s podlahou a nepodceňujte ani opěrky rukou na židli. Samotná židle by pak měla podporovat rovné držení zad a opěrátko by nemělo být příliš prohnuté. Výšku židle byste měli nastavit tak, aby nohy svíraly pravý úhel a dotýkaly se země. Pokud se tak neděje, je vhodné pořídit si speciální podložku na nohy.

Negativní stránka notebooků

Samostatnou kapitolu představují notebooky, o kterých rozhodně nelze hovořit jako o ergonomických zařízeních určených k dlouhodobému používání. Původně byly navrženy na mobilní práci při cestách, stále více lidí si je však v poslední době pořizuje jako náhradu běžného počítače. Velká část vysokoškolských studentů je například používá k vypracovávání zadaných prací, a to běžně několik hodin denně.

Zásadní nedostatek notebooků je umístění klávesnice a displeje velmi blízko u sebe, což v podstatě neumožňuje práci ve vzpřímené pozici. O to markantnější je to pak v případě netbooků, které jsou pro jakoukoliv delší práci zcela nevhodné. Výrobci se nám sice snaží tvrdit, že se při-

INVESTICE DO ZDRAVÍ

Ideální pracoviště podle vědců z univerzity v Michiganu

způsobují našim potřebám, ve skutečnosti se však přizpůsobujeme my jim. Čím menší a mobilnější zařízení, tím větší dopad má na naše zdraví.

Nezapomínejte na pravidelné přestávky

Zpět však k samotné práci. Velmi důležitý je v této souvislosti pohyb, který může částečně kompenzovat nedostatečně ergonomický hardware. Pohyb ovšem bývá velmi často zanedbáván a stejně tak krátké přestávky.

Doporučuje se rozdělení práce do menších segmentů. Každých 10 minut byste si měli udělat na 10 až 20 sekund krátkou přestávku a dát ruce pryč z klávesnice. Po každých 30 až 60 minutách je pak vhodné přerušit činnost na 2 až 5 minut, projít se a protáhnout.

Mezi vhodné cviky pak patří kroužení hlavou a rameny, zvedání a uvolňování ramen nebo předpažení a rozpažení rukou. Pro záda je pak

vhodné jejich úplné napřímení. Sedněte si na židli, představte si u stropu provázek a snažte se na něj dosáhnout. V napřímené pozici se snažte setrvat několik sekund. Abyste předešli únavě očí, zkuste občas přistoupit k oknu a střídavě přeostřovat na vzdálenější a blízké předměty.

David Budai

Je zřejmé, že pokud pravidelně dojíždíte a potřebujete mít svůj počítač stále při sobě, bez notebooku se neobejdete. V takovém případě se vyplatí investovat alespoň do speciálního polohovatelného stojanu, který posune displej výše do úrovně očí. Pořídíte jej za cenu kolem 500 Kč.

Rozhodně se vyplatí uvažovat také o samostatném LCD monitoru. V obou pří-

padech docílíte připojením externí klávesnice a myši alespoň částečně ergonomického pracovního prostředí. Doplnit ho můžete také gymnastickým míčem, který lze používat nejen ke krátkým cvikům v pauzách, ale také jako náhražku nedostatečně kvalitní židle.

Samostatnou kapitolu pak tvoří speciální a vysoce ergonomické počítačové příslušenství, jakým je například vertikální myš nebo trackball. Dostupnost těchto zařízení na tuzemském trhu je však velmi omezená, takže je potřeba shánět v zahraničních internetových obchodech.

Především u notebooků jsou doplňky pro zvýšení ergonomie vhodné

PROJEKT

OD ZAČÁTKU DO KONCE

Virtuální systém i na vašem PC

Virtualizace, zaklínadlo několika posledních let ve světě IT, dorazila i do domácích počítačů. Dnes již není problém mít doma několik virtuálních počítačů, které běží na jednom, a to i vcelku výkonově průměrném stroji

 Upozornění na instalaci ovladačů pro komunikaci virtuálního stroje s okolím můžete jednoduše skrýt zatržítkem

Jakmile vyplníte název některého z operačních systémů, program přednastaví typ a vy už pak jen vyberete jeho verzi ožná si říkáte, k čemu by vám mohla být virtualizace při domácí práci s počítačem? Možností se nabízí hned několik – ať už chcete vyzkoušet jiný operační systém, než jsou všudypřítomná Windows, nebo testovat nové programy a přitom si nezanášet disk a registry zbytečným nepořádkem. Virtualizaci můžete využít také v případě, kdy vám po instalaci nejnovějšího operačního systému přestaly fungovat staré hry a vám přitom doma v krabici stále leží licence na starší verzi Windows.

Ve všech těchto případech využijete nástroje, které umožňují vytvořit virtuální počítač a pracovat na něm stejně, jako na běžném stroji. A jak taková virtualizace vypadá v praxi? V praxi nainstalujete program pro virtualizaci, v něm si nakonfigurujete počítač po stránce hardwarové (velikost RAM paměti, počet procesorů, velikost pevného disku) a poté na něj nainstalujete vybraný operační systém. Při spuštění tohoto virtuálního počítače pracuje operační systém se zadanou konfigurací a využívá tak část výkonu vašeho reálného počítače. Teoreticky můžete virtuální počítač nakonfigurovat stejně, jako je ten váš reálný, výkonově si pak budou oba dva velmi podobné. Pro virtualizaci existuje spousta nástrojů, ne všechny jsou však stabilní a spolehlivé. Namátkou vyberme například VMware, který patří dlouhodobě mezi špičku mezi virtualizačními nástroji, jeho nevýhodou pro domácí a nekomerční použití je nutnost koupě licence v ceně necelých dvou set dolarů. Svůj vlastní nástroj nabízí také Microsoft, který jej distribuuje pod názvem Virtual PC. Virtual PC je sice zdarma, ale nenabízí takové možnosti jako programy jiné a je vhodný primárně pro virtualizaci operačních systémů Windows. Velkým konkurentem obou jmenovaných je VirtualBox, o němž si povíme více, jeho výhodou je kromě nulové pořizovací ceny také plná lokalizace do českého jazyka.

Instalace během okamžiku

Po stažení programu VirtualBox a spuštění instalace na vás čeká několik nezbytných kroků. Tím prvním je potvrzení souhlasu s licenčními podmínkami, které je následováno výběrem komponent pro instalaci a potvrzením instalace doplňujících ovladačů. Při výběru komponent doporučuji ponechat vše v původním nastavení.

V další části instalace budete také dotázáni na svolení k instalaci ovladačů pro USB či síťové rozhraní. Protože se tyto dotazy budou zobrazovat několikrát, zatrhněte před potvrzením prvního z nich v dialogovém okně položku Vždy důvěřovat softwaru od Sun Microsystems, Inc. – nadále už podobnými okny nebudete obtěžováni.

V posledním kroku potvrdíte dokončení instalace a můžete okamžitě přejít ke spuštění progra-

pakes dan sorik analisis palak sodara ng katoanin asaritik sor ada asariti Man milak palak dina aka na sofara na sofara na sofara din sorara Man sola dan sola dan sola dan 30 10	n, tri i d
tere stadio palab dilectador de alcense aladorese large Bio espano de la constato e alterna de la constato palab. Man una dens 34 10	-
None modeling pullade delines and deline allow the solution of a deline solution of the soluti	c he bak p
Ster und Jam Jaco	
ind Am	
3415	
34.0	
for all price little	
ww.idente	
And hit	242-
Real Post (SATURE)	1.1
(Arbitrar for M)	100
And a state of the	
device (34 (4))	
Contraction in the local sectors in the local secto	

mu, na rozdíl od jiných aplikací totiž není třeba počítač restartovat.

Virtuální železo

Po spuštění programu můžete směle přistoupit k vytvoření nového virtuálního stroje – nadefinováním jeho hardwarových komponent. Po spuštění VirtualBoxu tedy vyberte nabídku **Počítač** | **Nový** (můžete také použít klávesovou zkratku Ctrl+N), nebo přímo v okně programu klepněte na modrou ikonu **Nový**. Ve všech případech se spustí průvodce vytvořením nového stroje.

Po úvodním slovu průvodce následuje důležitý krok v podobě názvu počítače, výběru operačního systému a jeho konkrétní verze. Program podle tohoto nastavení předdefinuje virtuální hardware (jeho parametry ale můžete samozřejmě posléze měnit). Pamatujte na to, že pro instalaci operačního systému budete potřebovat instalační CD/ DVD nebo alespoň obraz instalačního disku.

Po nastavení názvu počítače a výběru operačního systému nastavíte velikost paměti RAM. S nastavením přitom nemusíte příliš hýbat – VirtualBox má předdefinované konfigurace, které jsou shodné s minimálními požadavky daných operačních systémů. Doporučuji proto v nastavení paměť a velikost disku spíše přidávat, než ubírat.

Při nastavení virtuálního pevného disku máte na výběr vytvoření nového nebo použití již vytvořeného disku (pokud jste již nějaký virtuální stroj vytvořili). Vzhledem k tomu, že se jedná o první čistou instalaci stroje, vytvoříme disk nový. Po klepnutí na tlačítko **Next** se zobrazí další dialogové okno s průvodcem pro vytvoření virtuálního pevného disku.

V tomto průvodci je pro vás důležitá volba typu disku, a to tak, že přímo definujete jeho pevnou velikost (která se již nebude zvětšovat), nebo zvolíte dynamickou velikost (kdy se bude velikost disku zvětšovat postupně s narůstající velikostí operačního systému a instalovaných programů). Dalším krokem je umístění disku (doporučuji jednoznačně část fyzického disku určenou pro data) a určení jeho velikosti. Virtuální pevný disk ale nehledejte ve složce Tento počítač – je totiž celý uložen v jednom jediném souboru ve formátu s koncovkou .VDI.

Typothista sintakisha dalar	
Sparra by an ability provide data, Starly chose of	and the second second second
Dynamicky zwitkleph/ or dinar to infility dead to dynamicky zwitklewe (al do deal televity ter, pe	nalationalis estata var valleer function data, Stade Indie Indernaam (15 nalatie valle)
Obrain a period sheet webbasis or our efficie. In a restant result the period in data, which is data as a restant webbasis which a restant signal fraction	liler i sudenu o přisli d dope velkult pia perid oblast više trad bia i jázolat ha perido bia
To Alex	
· Investor a critical and	
C Obiai cannol dana reducti	

Nastavení a instalace virtuálního stroje

Jakmile dokončíte tvorbu virtuálního pevného disku, průvodce se ukončí a v pracovním okně programu najdete nově vytvořený stroj. Nyní přichází ke slovu jeho nastavení. Vyberte klepnutím vytvořený virtuální počítač a poté zvolte myší

ikonu **Nastavení**. V novém dialogovém okně budete detailně nastavovat parametry počítače, které jsou rozděleny do několika záložek.

V záložce **Obecné**, pod položkou **Pokročilé**, můžete kromě názvu zvolit také sdílenou složku, do které se budou ukládat snímky obrazovky. Tato složka pak bude dostupná jak z virtuálního, tak z hostitelského počítače. Záložka **Systém** umožňuje kromě změny velikosti RAM paměti ještě zvolit počet procesorů. V záložce **Obrazovka** nastavujete velikost paměti pro video a počet monitorů – zde ale doporučuji ponechat výchozí nastavení a případné změny dělat až po instalaci systému.

V ostatních záložkách (**Zvuk, Síť, Sériové porty, USB**) není třeba nic měnit.

Šikovnou funkci nabízí záložka **Sdílené složky** – zde si můžete nadefinovat, které složky budou sdíleny mezi virtuálním a hostitelským počítačem. Protože skutečný počítač a virtuální systém nejsou nijak propojeny, není možné mezi nimi standardním způsobem přesouvat soubory nebo složky. Abyste mohli se soubory z jednoho stroje pracovat i ve druhém, musíte využít právě sdílených složek.

Nejdůležitější volbu najdete na záložce Úložiště, kde můžete virtuálnímu stroji přímo přiřadit

Volba typu disku je velmi důležitá. V prvním případě šetříte místo a disk postupně narůstá. Ve druhém případě můžete být v budoucnu omezeni nastavenou velikostí disku, jejíž změna není zcela triviální

 Možnost výběru jedné ze tří mechanik. Fyzicky jsou přitom v počítači pouze dvě, třetí je virtuální mechanika s obrazem instalačního disku

Při instalaci se nezapomeňte důkladně seznámit s upozorněním o odchytávání klávesnice a myši. V opačném případě byste se z virtuálního stroje "vysvobodili" až jeho vypnutím

Virtuální systém i na vašem PC

Snímek operačního systému si můžete v jeho detailech popsat. Ideální je například uvádět, který program byl naposledy instalován a mohl tudíž způsobit nějaký problém

Ve virtualizovaném po-

čítači můžete pracovat

v normálním počítači.

Ve spodní části pak

stejným způsobem, jako

najdete lištu umožňující

ským strojem a s nastavením VirtualBoxu

komunikaci s hostitel-

PROJEKT

konkrétní mechaniku vašeho počítače, která se bude používat. Pokud máte instalační disk, pak jej vložte do vybrané mechaniky, pokud máte k dispozici pouze obraz instalačního disku, musíte jej načíst do virtuální mechaniky vytvořené některým z programů, které to umožňují (např. Daemon Tools Lite nebo Alcohol 120%). Poté již stačí vše uložit klepnutím na OK a virtuální stroj spustit z hlavní nabídky.

Ovládání virtuálního počítače

V závislosti na tom, jaký operační systém budete instalovat, vás po spuštění stroje čeká informace o zachytávání kurzoru. Pokud systém podporuje integraci kurzoru myši, není třeba jej zachytávat a pohyb myší prováděný na ploše virtuálního stroje bude vysílat příkazy pouze virtuálnímu stroji. V případě, že operační systém nepodporuje integraci kurzoru, virtuální stroj bude automaticky pohyb zachytávat, což znamená, že po klepnutí myší na plochu virtuálního počítače s myší nebudete moci z okna vyjet, dokud nestisknete pravou klávesu Ctrl pro její uvolnění. Jakmile odklepnete upozornění, začne standardní instalace operační-

ho systému.

Snímek aneb klávesa zpět pro celý systém

Jakmile je instalace operačního systému dokončena, můžete jednoduše začít s používáním virtuálního stroje. Pokud je nutný při instalaci restart, tak jej většinou provede instalační proces sám. Chystáte-li se používat virtuální počítač především pro testování programů či jiné "vrtání se" v nastavení počítače, využijete možnost pořizování tzv. snímků.

V praxi se jedná o to, že vytvoříte věrný obraz počítače v daném čase a program si uloží jeho aktuální stav včetně nastavení – zkrátka taková virtuální záloha. Když poté nainstalujete nějaký testovací program, který bude působit komplikace, je obnovení systému hračkou - postačí totiž načíst pořízený snímek a jste tam, kde jste byli před instalací programu. Velmi jednoduchá, ale účinná záloha vám může v mnohém zachránit hodiny práce.

Snímek vytvoříte velmi snadno. Při spuštěném virtuálním počítači klepněte na nabídku Počítač a vyberte možnost Sejmout snímek, zobrazí se malé dialogové okno, kde můžete snímek pojmenovat, přidat krátký popisek a uložit. Následně se snímek zobrazí v seznamu snímků v nastavení virtuálního počítače. V seznamu jej můžete smazat nebo si zobrazit bližší informace k vybranému snímku.

Připojení externích zařízení

Je velmi pravděpodobné, že kromě diskové mechaniky, kterou jste připojili k virtuálnímu stroji při startu, budete chtít připojit i jiná externí zařízení, jako jsou USB flash disky, externí pevné disky, čtečka paměťových karet apod.

Zobrazení připojených externích USB zařízení ie přehledné. Klepnutím na konkrétní položku ji automaticky odpojíte od hostitelského počítače a připojíte k počítači virtuálnímu

V takovém případě je třeba ještě před spuštěním virtuálního počítače provést změny v jeho nastavení. Na úvodní obrazovce VirtualBoxu opět otevřete nastavení vybraného virtuálního stroje a zvolte záložku USB. Zde musíte mimo povolení USB ovladače přidat minimálně jeden filtr pro připojení USB zařízení. Pokud zadáte prázdný filtr, můžete si u spuštěného virtuálního stroje vybrat, které USB zařízení připojené k hostitelskému počítači se připojí. Děje se tak velmi snadno - v okně VirtualBoxu klepnete ve spodní liště pravou myší na ikonu USB a poté levou myší na vybrané USB zařízení v seznamu. To se odpojí od hostitele a připojí k virtuálnímu stroji.

Plnohodnotný počítač v počítači

Práce s virtuálním počítačem je po doladění jednotlivých nastavení velmi jednoduchá, po jeho startu v samostatném okně můžete nadále pracovat na svém hostitelském počítači. Pokud

byste chtěli využít virtuální stroj k surfování či testování programů, jistě je lepší nebýt rušen okolím. V takovém případě oceníte přepnutí do celoobrazovkového režimu.

Přepnout se můžete přímo v programu volbou **Počítač | Enter Fullscreen Mode** (alternativně je možné použít klávesovou zkratku Host+F, přičemž klávesa Host je ve výchozí podobě nastavena na pravý Ctrl, respektive je shodná s klávesou pro ukončení zachytávání kurzoru myši).

Po aktivaci celoobrazovkového režimu můžete na virtuálním stroji pracovat stejně jako na hostitelském počítači. Je přitom vhodné u hostitele (tedy na vašem stolním PC nebo notebooku) ukončit nepoužívané programy, abyste uvolnili paměť a výkon procesoru pro virtuální stroj. Virtuální počítač vypínáte stejně jako ten reálný, tedy tlačítkem pro vypnutí. Alternativně je také možné zavřít program VirtualBox křížkem, v ta-

Vitup	Vstup	
Aktuelopce Jacyk Jacyk Jacyk	Elipiesia hustikale: Rapit Control	anat klaveered
	Voberte kalegori ze zeznanu vievo a posučto ka vite zdornaci	rzor meži nad položku nastavení pro zbká

Nattaveri espor	to appliance				
The solites point shall printing them to dent point	longestituterrip die.	n rybeard of	witeputted, visite	a pale scenijsk sigets	nati stabilite
Pages	Enforce				
Virtuani syntim 3					
- Marro	without planta				
Produkt .					
Diff, produkt					
D Vjesken					
Ditt. na spec	ice .				
(China)					
Digit Property					
(Linese					

kovém případě vám pak aplikace nabídne možnost, jakým způsobem virtuální stroj vypnout.

Nastavení virtuální krabice

Jako každý program, i VirtualBox má svá specifická nastavení. Není jich sice příliš mnoho, jejich znalost by ale měla být samozřejmostí. Po spuštění programu vyvolejte nabídku **Soubor | Nastavení**. V novém dialogovém okně najdete celkem pět záložek pro nastavení. Na záložce **Obecné** volíte výchozí cestu pro ukládání virtuálních pevných disků a strojů (tedy místo, kam se budou ukládat soubory .VDI) a také zde můžete zvolit automatické zobrazování ikony a nástrojové lišty v celoobrazovkovém režimu – v opačném případě se tato nabídka zobrazí pouze při najetí myší.

V záložkách **Síť** a **Jazyk** pravděpodobně nebudete nic měnit, naopak u **Aktualizací** můžete nastavit, jak často má program kontrolovat dostupnost nové verze VirtualBoxu. Asi nejdůležitější je záložka **Vstup**, kde definujete hlavní ovládací klávesu (klávesa hostitele) pro práci ve virtuálním počítači. Jak už bylo zmíněno, přednastaven je pravý Ctrl, v tomto nastavení jej však můžete změnit na libovolnou klávesu. Pamatujte ale na to, že může dojít ke kolizi příkazů v případě, kdy byste jako klávesu hostitele zvolili například Shift (tedy klávesa Shift už by mohla být přiřazena jiné akci, proto je vhodné – pokud nemusíte – ponechat výchozí nastavení).

Podělte se o stroje

Vcelku zajímavou a praktickou funkcí VirtualBoxu je možnost exportu a importu virtuálních počítačů. V praxi to vypadá tak, že můžete vytvořený virtuální stroj vzít, poslat jej někomu nebo například umístit někde ke stažení. Dotyčný

si jej pak nahraje do své instalace VirtualBoxu a může používat stejný virtuální počítač, jako máte vy.

Export je velmi jednoduchý s příjemným grafickým rozhraním. Pro export vyberete v nabídce **Soubor** možnost **Exportovat applianci** (Ctrl+E) a zobrazí se průvodce exportem. V nastavení můžete přiřadit virtuálnímu stroji upřesňující popisky, které poslouží k jeho identifikaci při importu. V nastavení programu pro vás bude stěžejní záložka Vstup – definujete zde klávesu, která vám umožní uvolnit kurzor z plochy virtuálního PC

PROJEKT

 Při exportu je vyplněna pouze základní položka v podobě názvu počítače, ostatní položky musíte doplnit ručně. Usnadní to však orientaci při další práci

Petr Březina

VIRTUALIZACE VE WINDOWS 7

Microsoft přišel v rámci uvedení operačního systému Windows 7 se zajímavou možností. Přímo v rámci Windows 7 si totiž můžete vytvořit virtuální počítač s instalovaným systémem Windows XP. Tzv. Windows XP Mode je dostupný zdarma pro všechny uživatele Windows 7, jejichž počítač je dostatečně výkonný pro běh virtuálního počítače. Více informací najdete na webových stránkách Microsoftu (<u>www.microsoft.cz</u>) po vyhledání spojení Windows XP Mode.

KROK ZA KROKEM

TRUECRYPT

- 1 ► instalace a počeštění
- 2 ► vytvoření šifrovaného disku

^{3 &}gt; práce s diskem

45 minut

Mírně pokročilý

osíte s sebou své důležité osobní soubory, ať už na flashdisku nebo na disku svého notebooku, a bojíte se, že by se k nim v případě ztráty či krádeže dostala nepovolaná osoba? Chcete udržet své soubory v maximálním bezpečí, aby je nemohl nikdo otevřít bez znalosti hesla? V těchto případech dokáže pomoci nástroj TrueCrypt.

Ukládejte svá data bezpečně

Potřebujete bezpečně skrýt svá data před cizími zraky a ochránit je před neoprávněným přečtením? S nástrojem TrueCrypt vytvoříte šifrovaný disk, který bez hesla nikdo nepřečte

TrueCrypt slouží k šifrování disků a vytváření virtuálních zabezpečených jednotek, do kterých můžete ukládat svá data. Díky silnému šifrovacímu algoritmu budou vaše dokumenty v bezpečí před zraky nenechavců. Zašifrovat můžete jak skutečný disk (pevný nebo externí, flashdisk atd.), tak speciální soubor, který pak slouží jako úložiště připojené pomocí virtuální diskové jednotky. Zajímavým řešením je zašifrování diskového oddílu, kde je nainstalován operační systém. Je však důležité si uvědomit, že nástroj poskytuje bezpečnost pouze před krádeží a neoprávněným čtením dat, nikoli však před jejich ztrátou. Zde přichází na řadu zálohování, nejlépe na nešifrovaný, ale v bezpečí uložený disk. Máte-li svá data jen na šifrovaném disku a ztratíte médium, na kterém jsou uložena, nebo se soubor představující šifrovaný disk poškodí, svá data zpět už nikdy nezískáte. Totéž platí ve chvíli, kdy jednoduše zapomenete heslo.

Tomáš Mariančík

INSTALACE A POČEŠTĚNÍ

Spusťte instalátor z přiloženého CD a projděte jednotlivé kroky instalace, přičemž v nastavení nic neměňte. Po spuštění zvolte **Settings I Language** a klepněte na **Download language pack**. Na stránce, která se otevře, klepněte na **Download** u položky **Czech – Čeština**. Otevřete stažený archiv. Nyní v Průzkumníku Windows najděte složku, kde je nainstalo-

vaný nástroj TrueCrypt (obvykle C:\Program Files\TrueCrypt), a do ní soubory ze staženého archivu nakopírujte. Po opětovném spuštění porgramu by se již v seznamu jazyků měla nacházet také čeština Označte tuto položku a klepněte na OK. Rozhraní programu se tím okamžitě změní na české. Překlad bohužel není kompletní, takže stále najdete nějaké anglické nápisy.

VYTVOŘENÍ ŠIFROVANÉHO DISKU

Pro vytvoření šifrovaného disku klepněte na Vytvořit svazek a v dialogu ponechte volbu Create an encrypted file container. Tím se vytvoří virtuální disk reprezentovaný souborem, který můžete uložit kamkoliv dle potřeby: na pevný disk, flashdisk, paměťovou kartu a podobně. V dalším kroku ponechejte volbu Standardní svazek TrueCrypt. Skrytý svazek totiž vyžaduje pokročilejší znalosti a určitá opatření.

Nyní musíte zvolit, kde bude uložen šifrovaný soubor reprezentující virtuální disk. Klepněte na **Vybrat soubor**, napište jméno souboru a pak pokračujte klepnutím na **Uložit**. Nepřepisujte žádné existující soubory, došlo by k jejich zániku. Na další stránce si můžete vybrat šifrovací algoritmus.

TIP: Výchozím šifrováním je **AES** který je ze všech nejrychlejší a nejméně tedy zatíží váš počítač. Nicméně poskytuje nejmenší bezpečnost. Pro běžné účely je však více než dostatečná, takže ji můžete ponechat. Vyžadujete-li však vysokou bezpečnost a lepší odolnost proti cíleným útokům, zvolte z nabídky silnější algoritmus. Vybrat si můžete také hashovací algoritmus pro generování klíče z vašeho hesla, zvolte kupříkladu **SHA-512**, který generuje více bitů než výchozí a na výkon nemá výrazný vliv.

TIP: Chcete-li ochránit kompletní oddíl disku, popřípadě celý flashdisk, můžete jej zašifrovat celý. Při vytváření svazku zvolte **Encrypt a non-system partition/drive** a v následujícím kroku vyberte jeden z disků v počítači, který chcete zašifrovat. Případně vyberte Z**ašifrovat celý oddíl nebo systémový disk**, pokud chcete zašifrovat úplně vše, tedy i operační systém.

VOLBA HESLA

Následující krok vám umožňuje zadat maximální velikost šifrovaného virtuálního disku, tedy i vygenerovaného souboru. Obvykle si budete chtít na disku ponechat nějaké volné místo také pro nešifrované soubory, zadejte tedy požadovanou hodnotu a pokračujte.

Nyní přichází nejdůležitější krok: zadání hesla. Své heslo budete zadávat při přístupu k šifrovanému disku, zvolte ho proto velmi pečlivě. Právě od něj se přímo odvíjí bezpečnost vašich dat. Heslo zadejte dvakrát, podruhé po potvrzení.

TIP: Pro dobrou bezpečnost vytvořte heslo z alespoň 20 znaků, které zahrnují velká a malá písmena, číslice a speciální znaky. Ujistěte se, že si heslo zapamatujete, v nejhorším případě je pro začátek zapište někam na bezpečné místo, než si je zcela zapamatujete.

FORMÁTOVÁNÍ

Nyní musíte virtuální disk naformátovat. Předtím však ještě chvíli náhodně pohybujte myší nad oknem aplikace, což se použije pro generování klíče. Jako souborový systém vyberte nejlépe **NTFS**. Jestliže nechcete, aby soubor představující virtuální disk okamžitě zaplnil celý prostor o zadané maximální velikosti, zaškrtněte **Dynamický** To znamená, že bude růst podle toho, jak budete do šifrovaného disku ukládat data. Jakmile máte vše navoleno, klepněte na tlačítko **Formátovat**. Po dokončení klepněte na **Konec**.

TIP: V případě dynamického virtuálního disku však dojde ke zpomalení práce a vyvstanou problémy, ve chvíli, kdy běžný disk zaplníte a daný soubor nebude mít kam růst. Norther online or adds. That's provide the state of the second se

TIP: Proces formátování může trvat déle, v závislosti na velikosti šifrovaného disku i několik minut.

PŘIPOJENÍ ŠIFROVANÉHO DISKU

Otevřete hlavní okno programu a klepněte na **Vybrat soubor**. Najděte na disku soubor, který jste vytvořili, a otevřete jej. Následně vyberte v seznamu jedno z písmen, které bude přiřazeno virtuálnímu šifrovanému disku po jeho připojení, a klepněte na **Připojit**. Zobrazí se dialog pro zadání hesla, vyplňte tedy to, které jste zadali při vytváření disku. Nyní by se v počítači měl objevit nový disk pod zvoleným písmenem. Na ten můžete kopírovat soubory či vytvářet složky jako s jakýmkoliv jiným diskem. Všechna data jsou přitom bezpečně zašifrována do daného souboru.

Jakmile práci dokončíte, označte jednotku s písmenem šifrovaného disku, který už nechcete používat, a klepněte na **Odpojit**, čímž ze systému disk zmizí. Soubor, který tento disk reprezentuje, samozřejmě zůstane.

and a	System	Faundar-	Nantaje	Retares!	filipe-ikda		Da	monki	***
1222222222222	Canel				Tailout	Breat	prine	Ter.	
1 2225	tyteelt av		-	Netton	J				

TIP: Jestliže chcete šifrovat jak obsah svého flashdisku, tak i třeba disku v počítači, nemusíte kopírovat šifrovaný soubor představující virtuální disk tam a zpět, už jen kvůli jeho velikosti. Jednoduše vytvořte jeden šifrovaný disk pro flashdisk a druhý, třeba i výrazně větší, pro hlavní disk a pak jednoduše připojte oba. Pomocí TrueCryptu můžete vytvořit libovolné množství šifrovaných disků s různými hesly a velikostmi na různých místech, přičemž připojit jich najednou lze také několik.

KROK ZA KROKEM

INSTAPAPER

- 1 ► registrace
- 1 ► přidávání odkazů
- 1 ► sdílení a archivace

20 minut

Začátečník

e-mailu, na sociálních sítích nebo při brouzdání internetem často narazíte na zajímavé webové stránky nebo články, které byste si rádi nastudovali, ale není na to čas. Spousta uživatelů tento problém řeší tak, že si záložku s otevřenou stránkou ponechá otevřenou v prohlížeči s tím, že se k ní později vrátí. Tímto způsobem se vám ale v prohlížeči mohou na-

Přečtěte si to později

Narazili jste na zajímavý článek, ale nemáte čas si jej nyní přečíst? Nenechávejte ho otevřený v záložce, uložte si ho na později. Snadno a rychle jedním klepnutím

hromadit desítky záložek, které jednak zpomalují výkon prohlížeče a navíc hrozí tím, že při problémech prohlížeč zablokují a po jeho znovuotevření už nebudou k dispozici a o všechny zajímavé články přijdete.

Jedním z možných řešení tohoto problému je využití funkce záložek - můžete si odkládanou stránku uložit do oblíbených stránek prohlížeče a později se k nim vrátit. Tím však jednak mícháte funkce oblíbených stránek a odložených stránek dohromady, kvůli čemuž začnete mít pravděpodobně po čase v uložených položkách zmatek, navíc máte stránky ulo-

žené jen ve vašem počítači a nedostanete se k nim v případě, kdy budete mít chvilku volna např. na pracovním nebo školním počítači.

Jednoduchým a šikovným řešením je webová aplikace Instapaper, do níž si snadno články uložíte a v případě chvilky volna je následně kdykoliv a kdekoliv opět snadno otevřete. Instapaper je webová služba, nemusíte tedy do počítače instalovat žádné doplňkové aplikace, stačí vytvořit speciální tlačítko na liště prohlížeče.

Ivo Mareček

REGISTRACE A PŘIHLÁŠENÍ

Používáte-li Instapaper poprvé, musíte si v rámci služby vytvořit nový uživatelský účet. Přejděte proto na adresu www.instapaper.com, klepněte na Create Account a vyplňte e-mailovou adresu a heslo, které budete pro přihlašování ke službě používat. Tím je proces registrace dokončen a vy se nacházíte na hlavní stránce služby.

Tip: Spousta uživatelů se o zajímavé články ráda podělí i s ostatními uživateli. Patříte-li mezi ně, klepněte na odkaz Account a v sekci Sharing klepněte na odkaz Link account... u služby, jejímž prostřednictvím budete chtít odkazy sdílet. Chcete-li všechny oblíbené odkazy sdílet automaticky,

zatrhněte po přihlášení pomocí vybrané služby ve spodní části položku Post it to... a uložte tlačítkem Save sharing preferences Všechny položky, které následně označíte jako oblíbené, Instapaper automaticky nasdílí ostatním.

PŘIDÁVÁNÍ ODKAZŮ

Nyní se vraťte na hlavní stránku nástroje Instapaper. Ujistěte se, že máte aktivní záložku Unread, a v prostřední části okna si všimněte tlačítka Read Later. S pomocí tohoto tlačítka budete články a webové stránky do Instapaperu přidávat.

Aby bylo přidávání článků do nástroje co nejjednodušší, aktivujte si ve webovém prohlížeči zobrazení panelu se záložkami (zpravidla se zobrazuje v postranní liště nebo nahoře pod adresním řádkem). Nyní tlačítko Read Later myší uchopte a přetáhněte jej do tohoto panelu - vytvoří se tlačítko/odkaz a instalace je tím hotova. Přidání stránky do Instapaperu nyní provedete jednoduše - otevřete stránku, kterou chcete přidat, a stiskněte přidané tlačítko/odkaz.

Tip: Pokud právě sedíte u počítače, na kterém nemáte tlačítko nainstalované, nebo si jen kvůli jednomu tlačítku nechcete zobrazovat lištu s oblíbenými, můžete odkaz přidat i ručně. Na záložce **Unread** se vpravo nahoře nachází odkaz Add+. Klepněte na něj, zadejte adresu (URL), případně i titulek a popisek, a uložte klepnutím na Add.

www.instapaper.com

KROK ZA KROKEM

DALŠÍ MOŽNOSTI

Kromě seznamu odložených článků vidíte na hlavní stránce Instapaperu několik dalších záložek Na záložce Browse je k dispozici automatická nabídka (bohužel jen anglicky psaných) článků, do Liked jsou ukládány články, které označíte jako oblíbené, a v Archive si články archivujete.

Chcete-li si uložený článek přečíst, stačí klepnout na jeho titulek na záložce **Unread**. Mezi oblíbené si položku zařadíte klepnutím na ikonku srdíčka před titulkem článku. Pokud jste si už článek přečetli, ale připadal vám natolik zajímavý, že byste odkaz jen neradi ztratili, můžete si ho archivovat (uložit na záložku **Archive**). Stačí u vybraného článku klepnout na tlačítko **Archive**.

Instapaper	Edites Accent Ling out
a physic loss is seen well pages for reasoning when	
Browse - Greend - Liked - Artifice	Ant Alternative
• Carros Denail agroevelageted as and a 17	
* Executivations (Via, no politikajeto videt ( )	And the other states and the states
Angelie terrene Wich yne oanwel o delae Concerno Mae wel en gefan en stage Mae en wel is had af aan de lae de gegen mae gefan Mae gefan gefan en stage fan de lae de	
	ADDREE ALL -

Tip: Kromě výše zmíněných možností nabízí Instapaper také funkci pro sdílení odkazu. Kromě již zmiňovaného automatického sdílení můžete sdílet také jednotlivé položky – stačí klepnout na odkaz **Share**. Výchozí nastavení umožňuje sdílet přes e-mail, pokud si ale podle pokynů v prvním kroku propojíte účet s Facebookem nebo jinými službami, budete mít k dispozici i tyto.

SLOŽKY

Výchozí tlačítko pro ukládání zajímavých článků a stránek ukládá všechny položky "na jednu hromadu". Pokud byste si chtěli v odkazech už při ukládání udržovat pořádek, využijte k tomu složky. Na záložce **Unread** v pravém pruhu stránky klepněte v sekci **FOLDERS** na odkaz **Add fol**der vyplňte název složky a složku vytvořte tlačítkem **Create folder**. V sekci **FOLDERS** se nyní vytvořila nová položka, klepnutím na její název si zobrazíte právě vytvořenou složku.

Tip: Uložené články můžete do složky přesunout buď přímo ze záložky **Unread** (klepnutím na odkaz **Move** a volbou složky), nebo pomocí tlačítka, které si opět umístíte na panel záložek, ale které neuloží otevřenou stránku do výchozího umístění, ale přímo do této vybrané složky. **Tlačítko** najdete také v sekci **FOLDERS**.

E-MAILY

Do Instapaperu si můžete pro pozdější přečtení ukládat také e-maily. Pro ukládání v tomto případě nepoužívejte tlačítko na liště záložek, ale speciální (e-mailovou adresu) Na tuto e-mailovou adresu stačí elektronickou zprávu přeposlat, o její uložení už se Instapaper postará. Dávejte si přitom pozor, abyste e-mailovou adresu nikomu neprozradili – pak by se vám v Instapaperu mohly začít zničehonic objevovat cizí texty. Vaši vlastní unikátní e-mailovou adresu najdete v sekci **Email in links and long messages** mezi nástroji **Extras**.

Instague for Proce and Pad Instague 1 shall a start and and street for a the scale page with the design of the trans- tion of the scale page of the start instance of the scale start and the scale scale of the scale start and the scale start and the scale scale of the scale start and the scale start and the scale scale of the scale start and the scale start and the scale scale of the scale start and the scale start and the scale scale of the scale start and the scale start and the scale scale of the scale start and the scale start and the scale scale of the scale start and the scale start	Normalized Annual Statement of
Email in links and long messages	
scould be in our server, under any attention, but to	and is had address privation to company.
The accords and address in	
readlater.maile	Weinstapaper.com

The former day post must make particle long and manage is 4 tons, or word a lost from any computer in Phone app

Tip: Instapaper není k dispozici jen pro počítač, můžete jej využívat také ve svém mobilním telefonu. Stačí si stránku otevřít v mobilním prohlížeči, uživatelé iPhonu pak mohou využít také aplikaci na adrese <u>www.instapaper.com/iphone</u>.

HUGIN

- 1 > příprava pro focení panoramatických fotek
- 2 ► vhodné nastavení fotoaparátu
- 3 ► složení a úprava panoramatické fotky

 tejně jako u jakéhokoliv jiného fotografického námětu, i v případě panoramat platí, že nejdůležitějším článkem jsou vstupní fotografie.
V případě spojování snímků to platí dvojnásob, neboť každá nepozornost či nedostatek se může projevit problematickým spojením snímků do výsledného panoramatického obrazu.

V případě fotografování digitálním kompaktem se vyplatí zabrouzdat v nabídce, zda nenajdete přímo funkci panorama, která vám usnadní pořízení zdrojových fotografií. Některé kompakty nabízejí složení panoramatu přímo v aparátu, tuto možnost však raději vynechejte – kontrola nad procesem je v tomto případě nulová a ne vždy zůstávají na paměťové kartě zachovány dílčí zdrojové fotografie, abyste si mohli případně panorama vytvořit znovu a lépe.

Pokročilé kompakty a zrcadlovky jsou nejlepší volbou pro pořízení vstupních snímků, neboť nabízejí možnost manuálního nastavení expozice a manuálního ostření.

Bez stativu ani ránu

Myslíte-li to s panoramaty vážně, bez stativu či pevné základny se neobejdete. Před samotným snímáním je dobré prohlédnout si okolí a zvolit vhodný výsek

Panorama jako od profesionálů

Skládání panoramatických fotek dnes umí prakticky každý lepší editor fotografií, málokdy v něm ale složíte panorama jiné než horizontální. Řešením tohoto i dalších problémů při skládání snímků může být program Hugin

reality, který posléze diváka něčím zaujme. Je-li zachycený výřez reality nezajímavý, nezachrání jej ani panoramatický formát.

Výběr lokality a záběru je prvním krokem. Druhým je pak vhodné umístění fotoaparátu – pamatujte, že rovina snímače by měla být v ideálním případě kolmo k zemi a spodní strana fotoaparátu pak ve vodorovné pozici. Nalezení správné polohy fotoaparátu usnadňuje libela, která bývá umístěna na hlavě stativu. Pro dokonalé vyvážení je nejlepší samostatná libela, která se upevňuje do sáněk pro externí blesk, takže máte absolutní kontrolu nad případnými odchylkami.

Nastavení aparátu a expozice

V další fázi fotografování si nastavte všechny možné parametry tak, aby zůstaly po celou dobu pořizování zdrojových snímků stejné, tj. nastavte vyvážení bílé, zvolte manuální ostření a zaostřete, případně zazoomujte. Jakmile vše doladíte, dbejte, abyste v průběhu pořizování snímků nic nezměnili.

John Second December 2
(Annual sector)
Property a spectra and a second secon
Constant and and a second strend unlesses (1) -
(Alternatic) (Association)
(in the energy in terms of a

JAK PRACOVAT S PANORAMATEM V POČÍTAČI?

- Stáhněte zdrojové snímky do počítače a neupravujte je.
- Vytvořte panorama za pomoci programu Hugin.
- Uložte panorama do bezztrátového formátu TIFF.
- Ve vhodném editoru upravte úrovně, aby měl snímek dostatečný kontrast a také zastoupení světel a stínů.
- Exportujte snímek do datově vhodnějšího JPEGu, případně jej zmenšete a následně exportujte.

 Vodováha je šikovným doplňkem při hledání polohy pro fotoaparát

Na fotoaparátu zvolte v manuálním režimu optimální expozici podle nejsvětlejší části scény – nic nezkazíte preventivní korekcí do mínusu pro ochranu před vypálenými místy. V případě kompaktu, který nemá manuální expoziční režim, se budete muset spolehnout na zvolený scénický režim. Jestliže kompakt nemá ani režim panorama, pokuste se udržet stej-

né nebo podobné hodnoty expozice tak, že namíříte aparát vždy na stejné místo, zaměříte a zamknete expozici namáčknutím spouště a teprve poté překomponujete záběr a odexponujete.

Zdrojové snímky fotografujte vždy tak, aby se překrývala alespoň třetina dvou sousedních snímků. Záleží pouze na vás, zda zvolíte snímání na výšku či na šířku, vždy byste ale měli počítat s tím, že se program musí mít při skládání čeho chytit,

proto je nezbytné části snímku překrývat. Pamatujte ale, že při fotografování na šířku s větším množstvím záběrů je poměrně vysoké riziko toho, že po složení bude výsledkem dlouhá "nudle", na které nebude vidět mnoho detailů.

Skládání panoramat

Máte-li zdrojové snímky stažené do počítače, začíná druhá fáze tvorby

hugin.sourceforge.net

FOTOGRAFIE

Zdrojové snímky a výsledné panorama

panoramatu, která je o chlup jednodušší, ovšem má také svá úskalí. Pro vytvoření panoramatického snímku jsme se rozhodli použít volně dostupný program Hugin, který patří dlouhodobě mezi velmi oblíbené a používané nejen v řadách amatérských fotografů. Výhodou je dostupnost pro různé operační systémy a také česká lokalizace, která usnadňuje jeho ovládání.

Po spuštění programu je třeba vybrat snímky, ze kterých má být panorama vytvořeno – klepnutím na tlačítko **Nahrát obrázky** otevřete známé dialogové okno pro výběr souborů. Pro výběr použijte myš v kombinaci s klávesou Ctrl (výběr jednotlivých snímků) nebo Shift (výběr skupiny).

descent of the first	Appendix the set of th	andred. In Steel	in and			3
	Toronto Acres	1			140	1
Phone and shadow	Depute int					
	The second street	the second				
Andrews Day	Thursday and		_			
Antiberrari Barg	The second street	ani nanafi 1 - 1 - 1 - 1 - 1 - 1 dadi cani ca 1			e honekoa i	
Andrewski Berg Johns Johnson	El tradit de par El finalmentes El finalmentes Management	an and		inter a	- hereiten	

Po výběru obrázku zobrazí program je-

jich počet a nabídne možnost upřesnění použitého objektivu. Fotíte-li kompaktem nebo zrcadlovkou se základním objektivem, ponechejte vybraný typ **obyčejný (rectilineární)**. Jsouli u snímku čitelná EXIF data, zobrazí se automaticky použitá ohnisková vzdálenost a násobek crop faktoru.

Lepíme horizont

3 Dalším krokem při cestě k panoramatu je zarovnání snímků – klepněte na tlačítko **Zarovnat**. Po klepnutí se otevře nové okno, kde můžete sledovat probíhající výpočty. Po jejich dokončení program otevře **Rychlý náhled panora**-

matu, v němž si můžete prohlédnout základní podobu panoramatického snímku.

Pro detailní nastavení výsledného exportu snímku slouží celá řada nástrojů. Tak jako jste v prvním kroku pracovali se záložkou **Pomocník**, můžete po složení snímků dále pracovat s ostatními záložkami. Práce je to ovšem mravenčí a popis jednotlivých funkcí by vydal na samostatný obsáhlý článek. Nejdůležitější záložkou je pro vás **Slepovač**.

Pro standardní výstup můžete ponechat výchozí nastavení slepovače, doporučuji pouze přepočítat zorné pole, optimální velikost a upravit ořez – to může program udělat za vás. V části **Panoramatický výstup** si pak zvolte, jaký formát obrázku by měl být výsledkem, v nabídce je TIFF, JPEG nebo PNG. Nejkvalitnější volbou je export do bezztrátového formátu TIFF, který nabídne nejvíce obrazových informací a posléze je možné s ním dále pracovat.

Jemné doladění

Po stisknutí tlačítka **Slepit panora**ma se vygeneruje panoramatický snímek ve výchozí velikosti, který si uložíte na libovolné místo. Vzhledem k tomu, že jste zdrojové fotografie neupravovali před jejich složením, přichází základní úprava ke slovu teprve nyní. Hugin sám o sobě slouží pouze ke složení panoramatu, další editační funkce už zde nenajdete.

Vhodné je doladit u finálního panoramatického snímku úrovně či křivky, my použijeme program Zoner Photo Studio, který je pro podobnou práci ideální. Panorama otevřete v editoru a spusťte nástroj

Úrovně, který ukáže rozsah světel a stínů formou histogramu. Náš ukázkový snímek má vcelku dobře rozložený histogram, pouze ve středních jasech je poněkud tmavý. Vytáhneme proto střední tóny tak, aby byla vidět kresba v korunách stromů.

Všechny další úpravy pak neukládejte přímo do vytvořeného TIFFu (JPEGu), ale jako kopie tohoto souboru. Zajistíte si tak neustálou dostupnost zdrojového snímku bez úprav, které jsou ve většině případů pro snímek z dlouhodobého hlediska destruktivní.

Petr Březina

DVD **SLIDESHOW GUI**

- 1 ► vložení snímků
- 2 ► nastavení efektů
- 3 ► export prezentace

30 minut

Mírně pokročilý

ětšina programů, které zvládnou vytvořit DVD disk s fotografiemi, má jedno společné: nejsou zdarma a většinou ani levné. Prohlížení snímků třeba z dovolené bude jistě zajímavější, když je doplníte hudbou a efektními přechody. Jedním z programů, který toto dokáže nabídnout, je bezplatný DVD slideshow GUI.

Instalace programu je velmi jednodu-

chá, stačí pouze potvrdit všechny volby, které vám instalátor nabídne. Pouze v okně Select Components ponechte označeny jen položky AviSynth a kodek Xvid. Program je lokalizován do několika jazyků, v nabídce najdete i češtinu, při jejím zvolení se však program přepne pouze do slovenské lokalizace. I ta ovšem orientaci v programu usnadní. Jazyk přepnete v menu View |

Language, poté je potřeba program znova spustit.

Program má standardní uživatelské rozhraní rozdělené na tři části - nahoře se nachází klasická hlavní lišta, pod ní okno s přehledem vložených dat a dole pak menší okno s vloženým MP3 či WAV souborem, který doplní prezentaci hudebním doprovodem. Program umí pracovat nejen s fotografiemi, ale také s videem, které může být taktéž součástí prezentace. Výstupních formátů vašeho snažení může být několik: DVD-Video disk, ISO obraz disku nebo videosoubory ve formátu MPEG, M2V, MP2, AC3, AVI, AVS, GFD a FLV.

Vkládání dat

Nejprve je potřeba v novém projektu, který se automaticky vytvoří po startu programu, přidat

Vytvořte si DVD s fotografiemi

Prezentace digitálních fotografií se ve většině případů omezuje na prohlížení v počítači, případně na televizní obrazovce, k níž je počítač připojen. Mnohem zajímavější možností je však vytvoření fotografického DVD a jeho promítání na stolním přehrávači

obrázky či video. K tomu slouží volba Add Pictures and Videos v nabídce Prezentácia, případně můžete klepnout na pátou ikonu zleva 📳. Otevře se standardní okno pro výběr souborů, v němž vyberete požadované obrázky a případně videa. Vše se vloží do programu, který poté zobrazí hlavní okno s malými náhledy

jednotlivých snímků. Přes ikonu noty p můžete vybrat doprovodnou hudbu. Ve spodní části okna se pak zobrazí cesta ke zvolené skladbě.

STREET, STREET,	Add from	-	-		
		-	fand.	teres of the second sec	
A		-	-		
		-	bard, Iniman	a :	
	- 10	-	-		
AN		-	-		
· · ·	-	-	-		
- 1. au		-	Sector.		

těním snímku v ploše. Zobrazí se dialog, ve kterém si můžete vybrat z několika zajímavých alternativ.

Dokončení prezentace

Jakmile máte nastaveny přechody a popisky u jednotlivých snímků, můžete si celou prezentaci před vypálením na DVD prohlédnout. V nastavení nejprve zatrhněte možnost přizpůsobit promítání délce vložené skladby (Prezentácia | Prispôsobiť dĺžke hudby), což zajistí, že snímky budou promítány po dobu trvání přidané skladby. Ikonu pro spuštění náhledu 🗊 pak naleznete v horní nástrojové liště.

K exportu prezentace slouží volba Export prezentace v nabídce Súbor.

Ve vyvolaném dialogovém okně vyberte z nabídky Uložit jako typ příponu, čímž definujete výstupní formát. Po klepnutí na tlačítko Uložit se program zeptá, zda chcete původní snímky zálohovat. Dotaz přeskočte výběrem záporné možnosti. Poté již začne tvorba výsledné prezentace.

Petr Březina

2					and the second second
		In .	Tithiat	With.	the la
	-		-	1	make find
-					
And Divert	And in case of				
-	and it				
100					
Aug. 200	No. 28, 102-20.	saled -			
Frank 28	And 188 (1981)	10000			
	and the second s	toma a			
T1000 1071					
Birgen 201	peril .	1000			
Ergen 24	-				
*	E				
	H.	-			
11	1112	H			-
11	il il			57-s	-

Nastavení efektů

Jakmile máte přidány všechny snímky, 2 program sám náhodně vybere a přiřadí přechodové efekty, které budou použity při změně snímku v průběhu promítání. Obrázky můžete za sebou řadit v libovolném pořadí, k tomu slouží modré šipky. Přiřazené přechodové efekty můžete libovolně měnit v nastavení snímku, a to u nabídky Prechod. Přidat můžete také dodatečně titulky, zvolit jejich dobu zobrazení jednotlivých snímků či trvání přechodového efektu. Pro změnu těchto nastavení je třeba vyvolat dialogové okno s vlastnostmi snímku, což učiníte klepnutím pravým tlačítkem myši na náhled snímku nebo stiskem klávesy F7.

Pro pokročilejší uživatele je k dispozici také možnost vložení animace (Prezentácia | Animácia), která pracuje s umís-

Přizpůsobte si Zoner Photo Studio

Správce fotografií Zoner Photo Studio si můžete přizpůsobit tak, aby práce s ním pro vás byla co možná nejpohodlnější. Upravte si velikosti náhledů, položky v menu nebo klávesové zkratky

oner Photo Studio nabízí ve výchozím nastavení sadu klávesových zkratek umožňujících rychlé vyvolání nejčastěji používaných funkcí programu. Změny klávesových zkratek jsou praktickou možností, jak si práci se Zoner Photo Studiem ještě více zrychlit nebo ulehčit.

Na nástrojové liště máte k dispozici sadu tlačítek pro přístup k často používaným funkcím – také podobu nástrojové lišty můžete ovlivnit a umístit sem zástupce funkcí, které při své práci s fotografiemi používáte nejčastěji právě vy.

A we	a martined mar
Teleford and on. Teleford and on. Teleford and the Teleford and	Service Ar

Změna klávesových zkratek

Klepněte na tlačítko **Nastavení**, které najdete v nástrojové liště Zoner Photo Studia 13 na pravé straně. Z takto rozbalené nabídky vyberte položku **Vlastní**, na kterou opět klepněte. Program vám nyní zobrazí nové okno s nastavením několika svých vlastností, v něm přepněte na kartu **Klávesové zkratky**. Z rozbalovací nabídky si nejprve vyberte, zda chcete měnit klávesové zkratky pro režim prohlížení a správy fotografií (volba **Průzkumník**) nebo pro režim úprav obrázků (volba **Editor**). V závislosti na této volbě se vám změní seznam všech dostupných funkcí, ke kterým lze klávesové zkratky přiřadit.

V některých případech jsou funkce zabaleny do nějaké skupiny a poklepáním je v seznamu zobrazíte. Najděte funkci, které chcete změnit klávesovou zkratku, a klepněte na ni. V políčku **Přiřazené klávesové zkratky** se zobrazí stávající kombinace kláves, je-li k dispozici. Po označení ji můžete odebrat příslušným tlačítkem.

The second second	2
ine A	
() total	-
Contraction of the second seco	
H W advertige starts	
M and mining .	- 81
H & method.	
22 18 tout result.	101
20 A least.	
A A Martine	
With the	
Lancal Lines.	
	-

Vyzkoušejte například přiřazení klávesové zkratky k funkci pro tvorbu panoramat, která výchozí zkratku nemá. V seznamu klepněte na položku **Panoráma**. Poté klepněte do políčka **Nová klávesová zkratka** a stiskněte vybranou skupinu kláves, například **Ctrl+Alt+P**. Pokud je klávesová zkratka volná a nezobrazí se vám výstražné hlášení o její obsazenosti jinou funkcí, klepněte na tlačítko **Přidat**. Postup zopakujte pro další funkce. Nastavení nakonec uložte klepnutím na tlačítko **OK**.

Úprava položek v menu

Zůstaňme ještě v okně vyvolaném pomocí tlačítka **Nastavení** a položky **Vlastní**. Tentokrát se přepněte na kartu **Menu** a opět si z rozbalovací nabídky vyberte, zda budete měnit položky v programové nabídce režimu správce fotografií (volba **Průzkumník**) nebo v **Editoru**

Všimněte si, že hlavní položky menu jsou neměnné a jsou reprezentovány stříbrným oddělovačem skupin funkcí. Na tyto oddělovače lze poklepat – jejich obsah tím sbalíte, respektive rozbalíte. Podobně můžete použít tlačítka vespod okna – **Rozbalit vše** nebo **Sbalit vše**. U každé

ZONER PHOTO STUDIO 13

- 1 úprava klávesových zkratek
- 2 ► nastavení menu
- 3 ► úprava tlačítek na lištách
- 4 ► nastavení velkých ikonek

z funkcí je zaškrtávací políčko, a když jej vypnete, položka funkce se v daném menu nezobrazí. Vypněte tedy všechny funkce, které nechcete mít zobrazeny, a nastavení potvrďte tlačítkem **OK**.

Změna panelu nástrojů

3 Okno zobrazené pomocí Nastavení | Vlastní obsahuje ještě jednu kartu – Panely nástrojů. Zde upravíte seznam tlačítek jednotlivých funkcí, která jsou dostupná na nástrojové liště v programu. Z rozbalovací nabídky si vyberte panel, jehož tlačítka chcete upravit. Následně přetáhněte zástupce vybraných funkcí z levého seznamu na pravou stranu do seznamu Zobrazených tlačítek. Přetažením položek v rámci seznamu pak změníte jejich pořadí na panelu. Zatržením políčka Velké ikony tlačítka na nástrojové liště zvětšíte.

Jan Polzer

JAK VŠE VRÁTIT DO PŮVODNÍHO STAVU?

Jestliže nastavení Zoner Photo Studia upravíte až tak, že se program stane špatně použitelným, můžete jej vrátit do původního stavu. V liště klepněte na tlačítko **Nastavení** a z rozbalené nabídky vyberte položku **Výchozí nastavení**. Změnu potvrďte a program budete mít opět připraven v původní podobě.

ZONER PHOTO STUDIO 13

- 1 kouzelná hůlka
- 2 ► výběrový štětec
- 3 ► posun barev
- 4 ► úprava barev

10 minut

měna barev vybraného předmětu na fotografii je oblíbenou kratochvílí mnoha uživatelů grafických programů. U změn barev si můžete jen hrát a bavit se, ale také zkoušet, jaká barva oblečení by vám nejlépe slušela, případně jak by vypadal váš dům s jinou barevnou fasádou. Taková úprava přitom není nic složitého, stačí se jen naučit pracovat s několika nástroji.

Zoner Photo Studio 13 nabízí hned několik nástrojů pro výběr oblasti na fotografii. Jakmile nějakou její část označíte, můžete se pustit do úprav, které se projeví právě jen v označené oblasti.

Výběr oblasti úprav

V okně Správce klepněte na vybranou fotografii pravým tlačítkem myši a vyberte režim Editor. V nástrojové liště vlevo klepněte na tlačítko Kouzelná hůlka případně jej vyberte stiskem klávesy W. Když nyní myší klepnete na oblast obrázku, kterou chcete označit, zobrazí se výběr její části, která odstínem nejvíce odpovídá místu, do něhož jste klepli. Zkuste upravit toleranci nástroje zadáním vyšší nebo nižší hodnoty v políčku v liště nahoře a pokračujte klepáním do zatím neoznačených oblastí do té

Jak přebarvit fotografii

Chcete-li změnit barvy nějakého předmětu na fotografii, sáhněte po nástrojích pro označování oblastí na snímku a poté po funkcích, které mění označenou oblast. Ani jedno není v Zoner Photo Studiu složité

doby, než označení pokryje celou zamýšlenou oblast. Jestliže výběr zasáhne příliš velké okolí, snižte **Toleranci**, v sekci **Režim** nastavte **Odebrat z výběru** a klepněte do oblasti, kterou chcete odoznačit.

Při označování lesklých ploch s kouzelnou hůlkou málokdy dosáhnete toho, aby označená oblast přesně kopírovala to, co ve skutečnosti chcete označit. Hned pod kouzelnou hůlkou najdete tlačítko **Výběrový štětec**. Klepněte na něj a na fotografii dokreslete myší chybějící oblasti do výběru. Typické využití je pro malé plošky

uvnitř výběru, které se vám nedaří pomocí magické hůlky do výběru přidat. Výběrovým štětcem po nich jednoduše přetáhnete a do výběru se přidají. Podobně můžete tento štětec využít také k odstranění částí výběru, kdy si nastavíte jeho režim na **Odebrat z výběru**.

Posun barev

2 Jakmile je oblast na fotografii označena, zavolejte

funkci **Efekty** | **Posun barev**. V dialogu klepněte na tlačítko s kapátkem a s ním pak v náhledu na barvu, kterou chcete na snímku změnit. Pomocí táhel **Odstín, Sytost** a **Světlost** upravte barvu na obrázku a sledujte přitom náhled ukazující výsled-

Přesnost výběru

Všimněte si rozdílů mezi použitím nástrojů **Posun barev** a **Upravit barvy**. **Posun barev** mění jen vybranou barvu, zatímco nástroj **Upravit barvy** mění celou označenou oblast. Proto také na ukázkovém obrázku přebarvil i původně žlutá čísla na autobusu – **Posun barev** se jich ani nedotkl.

nou podobu upraveného snímku. Na rozdíl od běžného přemalování štětcem s vybranou barvou bude přesně dodržena původní barevná plocha, navíc včetně všech odlesků.

Úprava barev

Posun barev nenabízí celou barevnou škálu, do které je možné vybranou barvu přeladit. Požadujete-li větší možnosti úprav, sáhněte po funkci **Vylepšit | Upravit barvy**. Tento nástroj má o něco složitější nastavení, ale také více možností. Kombinací táhel pro červenou, zelenou a modrou barvu, spolu s nastavením odstínu a sytosti můžete dosáhnout dalšího přebarvení. Pozor na úpravu **Jasu** a **Kontrastu**. Změnou jejich nastavení můžete způsobit, že by přebarvený snímek již nevypadal věrohodně.

Rychlé výběry a řazení snímků

V režimu Správce vám Zoner Photo Studio umožňuje rychlé prohlížení a náhledy obrázků ve vybrané složce. S pomocí filtrů si můžete rychle zobrazit pouze snímky vyhovující jen určitému pravidlu. Využijete i rychlé řazení

byste byli plně připraveni na úpravy fotografií s pomocí Zoner Photo Studia 13, naučte se plně ovládat možnosti jeho katalogizačních funkcí. K nim patří také práce s filtry. S jejich pomocí omezujete seznam obrázků, které jsou zobrazeny v hlavní části okna programu po výběru některého z umístění v **Navigátoru**. Pokud nepotřebujete obrázky filtrovat podle klíčových slov nebo snad podle nastavení fotoaparátu, jakým byly tyto obrázky pořízeny, může vám Zoner Photo Studio posloužit rychlými výběry, ve kterých pracujete s názvy souborů.

Filtrování a výběry jdou ruku v ruce s možností seřazení aktuálně zobrazených snímků podle nejrůznějších kritérií. Standardně můžete k tomuto účelu používat programovou nabídku, ovšem potřebujete-li obrázky jinak než abecedně řadit častěji, můžete si zobrazit pomocnou lištu pro tento úkol.

Filtrování seznamu snímků

Filtry omezí seznam momentálně zobrazených snímků tak, abyste viděli jen obrázky vyhovující určitým kritériím. Klepněte na tlačítko **Filtr** v nástrojové liště Zoner Photo Studia,

nebo použijte programovou nabídku **Organizovat | Filtrovat zobrazení**. Zobrazí se vám nové okno, ve kterém se přepněte na kartu představující vlastnosti fotografií, podle nichž chcete filtrovat. Aktivujte například zaškrtávací

poľíčko **Klíčová slova**, přepněte se na tuto kartu a do stejnojmenného políčka zadejte čárkou oddělená klíčová slova. Když nastavení filtru nyní potvrdíte, zobrazí se jen ty snímky, které daná klíčová slova obsahují.

Podobně můžete zapnout kartu **Pokročilé** a specifikovat vlastnosti fotoaparátu. Jednotlivé filtry lze také kombinovat – stačí zapnout a nastavit vlastnosti filtru na více kartách.

- 5	March .		6.6	104
	a shine		1/mil	Come Committee
	market .		100	
	makes		40	Conservant excession
		100	in the second second	
	*****		8.0	Protect address
	mathing	100		Institute from

Jak pracovat s výběry

Potřebujete-li vyfiltrovat soubory s obrázky podle jejich názvu, můžete tak učinit pomocí filtru na kartě **Soubor**. Kromě filtrování však Zoner Photo Studio nabízí také možnost výběrů – najdete je v programové nabídce **Organizovat | Výběr**. Můžete odtud rychle vybrat obrázky orientované na výšku či na šířku, vybrat vše, rušit výběr nebo jej invertovat.

Nejzajímavější je ale funkce **Organi**zovat | Výběr | Pokročilý výběr. V novém okně zadejte masku souborů, například

*jpg pro výběr všech obrázků ve formátu JPG. Pomocí několika voleb se můžete rozhodnout, zda obrázky vyhovující tomuto pravidlu přidáte nebo odstraníte z výběru. Pracovat lze nejenom s názvy, ale

m s názvy, ale také s hodnocením a barevnými značkami fotek. Výběry se od filtrů liší tím, že jen označí vyhovující obrázky, neskrývají ovšem

ZONER PHOTO STUDIO 13

- 1 Filtrování snímků
- 2 ► rozdíl mezi filtry a výběry
- 3 ► řazení snímků

ty ostatní. S pomocí výběrů tak můžete označit více snímků, na které později aplikujete nějakou hromadnou úpravu.

Řazení snímků

Pomocí programové nabídky Organizovat | Seřadit podle si snímky seřadíte podle jejich různých vlastností. Zoner Photo Studio 13 vám zde nabízí řazení dle jména, přípony, typu nebo velikosti souboru. Mnohem zajímavější je řazení snímků pomocí dalších kritérií v podnabídce **Pokročilé**, kde najdete rozměry snímků, informace o autorovi nebo data z fotoaparátu.

Jan Polzer

JAK NA RYCHLÉ ŘAZENÍ SNÍMKŮ

Seřazování obrázků pomocí programové nabídky je sice použitelné a nabízí množství voleb, ale pro rychlé seřazení je poněkud nepohodlné. Naštěstí si můžete zobrazit pomocnou lištu s několika kritérii řazení. Když na ně klepnete, obrázky se podle zvolené vlastnosti seřadí, opakovaným klepnutím řazení obrátíte. Tuto lištu zobrazíte pomocí funkce **Organizovat i Seřadit podle i Zobrazit záhlaví**. Chcete-li zde zobrazit jen některá kritéria pro řazení, vyberte je po klepnutí na lištu pravým tlačítkem myši.

ZONER PHOTO STUDIO 13

- 1 retušovací štětec
- 2 ► přechodový filtr
- 3 automatická úprava

10 minut

Mírně pokročilý

ypálená obloha patří k nejčastějším problémům, které se řeší při následné úpravě fotografií v počítači. Obrázky, které touto vadou trpí, mají místo modrého nebe bílou nebo zašedlou plochu, jež realitě odpovídá jen velmi vzdáleně. Důvod ke vzniku tohoto problému je prostý – stačí fotit tak, abyste měli fotoaparát namířen proti slunci, a místo modrého nebe zachytíte pouze nevzhlednou bílou plochu.

Zoner Photo Študio vám pomůže nejenom s úpravou vypálené oblohy, ale také s odstraněním rušivých prvků, kterými mohou být například dráty vysokého napětí v jinak pěkné krajině.

Retušování rušivých prvků

V režimu **Správce** si v Zoner Photo Studiu vyhledejte fotografii, kterou chcete zobrazit, poklepejte na ni, aby se otevřela v prohlížeči přes celou plochu programu, a následně se pomocí tlačítka v pravém horním rohu přepněte do režimu **Editoru**.

V levé nástrojové liště editoru vyhledejte tlačítko **Retušovací štětec**, případně jej rychle zapněte stiskem klávesy J. Nastavte velikost štětce přiměřeně oblasti, kterou chcete na snímku vyretušovat. Velikost štětce uvidíte, když myší najedete nad snímek. Myslete na to, že retušovací štětec bude kopírovat vedlejší oblast. Nemá-

Jak vylepšit oblohu na fotografii

Když fotíte při ostrém slunci nebo při špatných světelných podmínkách, snadno se vám stane, že obloha na fotografii nevypadá úplně nejlépe a kazí celkový dojem snímku. Naštěstí lze vše snadno opravit

te-li tedy dostatek prostoru, nastavte raději menší velikost. Spolu se stisknutou klávesou **Ctrl** klepněte retušovacím štětcem do místa, které chcete použít jako zdroj překreslení problémové oblasti. Poté začněte myší kreslit po drátech či jiných zavazejících objektech na obloze. Všimněte si, že za retušovacím štětcem zůstává poněkud nedokonalá stopa. Jakmile ale uvolníte tlačítko myši, Zoner Photo Studio dopočítá nastavení retuše a výsledek bude vypadat mnohem přirozeněji.

Zamodření oblohy

2 Jakmile máte z oblohy odstraněny rušivé prvky, stiskněte klávesu F, případně myší v levém panelu vyberte nástroj nazvaný **Přechodový filt**. V horní nástrojové liště se vám objeví jeho nastavení, z rozbalovací nabídky si zde vyberte položku **Modrý**. Myší nyní natáhněte směr přechodového filtru, který obrázek překryje modrou barvou. Všimněte si, že **speciální ukazatel** na obrázku naznačuje, kterým směrem přechod půjde. Tažením za koncové body šipky nastavujete velikost přechodu mezi modrou a průhlednou částí filtru, tažením za boční úchytná místa směr přechodového filtru otáčíte. Tažením za ukazatel filtru jej přesuňte tak, aby pokrýval celou oblohu a tedy přechod začínal na horizontu. Podle potřeby snižte krytí vrstvy a klepněte na tlačítko **Použít**.

Automatická úprava snímku

3 Vaše fotografie nyní bude zobrazovat modré nebe, ale s největší pravděpodobností nebude její vzhled ideální. Zejména v případech, kdy přechodový filtr překryl některé objekty, jako jsou stromy nebo budovy. Použijte proto tlačítko **Automaticky vylepšit**. Zoner Photo Studio se pokusí sladit barvy na snímku tak, aby vypadal co nejpřirozeněji, a vás to přitom bude stát minimum

námahy – o vše se postará automatika. Aby snímek vypadal ještě lépe, využijte úpravy pomocí křivek. Klepněte na tlačítko **Křivky** v nástrojové liště (je to druhé tlačítko vedle automatického vylepšování) nebo stiskněte klávesovou zkratku **Shift+C**. Klepněte zde na tlačítka **Automatický kontrast** a **Automatické úrov**ně, případně tažením za křivku v obrázku upravte barvy na fotografii ručně.

Jan Polzer

KLONOVACÍ RAZÍTKO VS. RETUŠOVACÍ ŠTĚTEC

Klonovací razítko, které jistě znáte i z dřívějších verzí Zoner Photo Studia, funguje podobně, jako nový retušovací štětec. Ovšem zatímco klonovací razítko nabírá obraz ve zvolené části a přenáší jej do jiné, retušovací štětec přenáší pouze strukturu a odstín barvy přizpůsobuje okolí.

Hromadné přiřazení informací snímkům

Abyste byli schopni ve velkém množství fotografií ve své sbírce najít konkrétní snímek či snímky, je třeba k nim přiřadit také potřebné informace. V Zoner Photo Studio 13 to můžete udělat i hromadně

právce fotografií Zoner Photo Studio 13 obsahuje několik filtrovacích a vyhledá-

trovacích a vyhledávacích funkcí, které umožňují zobrazit jen takové snímky, jež právě potřebujete. Využití filtru k nalezení snímků pořízených s urči-

Ciperi Kiser Kine	in hine Inspekt	den - to - a to distribute	a and
1) nyin yapini Kilipaniyin	-		10
Contra Contra	211111	E Constantion	
Care Ramo	**	- B Dane	
-			-

tým nastavením fotoaparátu je snadné – tyto informace do souborů s obrázky vloží již fotoaparát a Zoner Photo Studio si je jen přečte. O něco více práce ale bude vyžadovat vložení informací a klíčových slov, podle kterých můžete v bu-

doucnu chtít snímky dále třídit. Hromadné přiřazení

klíčových slov V režimu **Správce** si v Zoner Photo Studiu zobrazte nanosledy pořízené fotografie

zobrazte naposledy pořízené fotografie. Pomocí myši a klávesy **Shift** nebo **Ctrl** si označte ty, které mohou mít společné klíčové slovo (například *přehrada*), a zavolejte funkci **Informace|Hromadné přiřazení informací**. Zoner Photo Studio vám zobrazí nové okno pro vložení těchto informací.

V záhlaví čtyř karet, které zde najdete, vypněte zaškrtávací políčka, respektive nechejte je aktivní jen na kartě **Klíčová slova**. V opačném případě by se vám změnila data pořízení a další informace u všech vybraných snímků. Na kartu **Klíčová slova** se nyní přepněte a do políčka pod prostředním sloupcem **Dostupná klíčová slova** vložte nové klíčové slovo, které snímkům přiřadíte (například již zmíněná *přehrada*). Následně klepněte na tlačítko **Přidat nové**.

Zadaný výraz se objeví v prostředním sloupci, kde na něj poklepejte. Tím se přesune do sloupce **Přidat**. Takto doplňte další klíčová slova a jejich vložení do informací ve vybraných souborech dokončete tlačítkem **Použít**.

K čemu je dobré vložení autora

Jestliže nahráváte své fotografie na internet, je dobré do nich vložit jméno autora. Různé webové galerie totiž dovedou informace v souborech s fotografiemi zpracovat a následně je zobrazí. V okně pro hromadné přiřazení informací k fotografiím k tomuto účelu slouží karta Základní údaje Můžete zde vyplnit nejenom jméno autora fotografie, ale také copyright, doplňkový popis nebo hromadně označeným fotografiím přidělit stejné hodnocení.

Fotili jste se stativem?

V informacích EXIF, které fotografie uchovávají, jsou sice zmíněna různá nastavení fotoaparátu v okamžiku pořízení snímku, ale nenajdete zde informaci o tom, zda jste použili stativ. Pro různá pozdější vyhodnocování je ale vhodné si tuto poznámku ke snímkům přiřadit.

Vyberte snímky pořízené se stativem, zavolejte funkci pro hromadné přiřazení informací (zkuste si zapamatovat klávesovou zkratu Ctrl+K) a zapněte kartu Uživatelské informace. Zde zapněte volbu Stativ, poklepejte do sloupce Hodnota a z nabídky vyberte volbu Ano. Po-

ZONER PHOTO STUDIO 13

- 1 práce s klíčovými slovy
- 2 ► informace o autorovi
- 3 ► použití stativu a filtrů

dobně lze specifikovat použité filtry nebo mezikroužky.

Hledáme snímky podle vložených informací

Pokud budete pravidelně při každém překopírování fotografií do počítače přiřazovat potřebné informace, můžete později pohodlně využít hledání a filtrování. Tlačítka pro tyto funkce najdete přímo v nástrojové liště režimu Správce. Jejich nastavení je shodné.

Přepněte se na záložku obsahující informace, podle kterých chcete vyhledávat/filtrovat, vyplňte požadované údaje a nastavení potvrďte. Rozdíl mezi oběma funkcemi je v tom, že **hledání** vám najde snímky vyhovující zadaným parametrům v rámci celé vaší sbírky, zatímco **Filtr** jen omezí zobrazení seznamu v aktuální složce tak, abyste viděli pouze fotografie vyhovující zadání.

Jan Polzer

PŘIPRAVENÁ KLÍČOVÁ SLOVA

ZPS 13 již obsahuje řadu připravených klíčových slov. Budete-li přidávat nějaké již existující, upozorní vás na to. Seznam klíčových slov v prostředním sloupci hromadného přiřazování informací je strukturovaný. Když si například rozklepnete šipkou seznam **Témata**, objeví se klíčová slova **akt**, **architektura**, **cestopis** a **další**. Pozor, poklepáním na název sekce byste je přidali k fotografii všechny. Dávejte tedy pozor na to, co se vám objeví ve sloupečku **Přidat**.

Quo vadis, Windows? Podívejte se pod pokličku další verze

Nedávno společnost Microsoft uvolnila vývojářskou verzi Windows 8, a přestože jde zatím o ranou ukázku, můžeme si udělat docela jasný obrázek o tom, jak nová Windows budou vypadat a co budou umět

říští léto tomu budou už tři roky, co byla uvedena veleúspěšná Windows 7. V Redmondu, kde Microsoft sídlí, už přitom usilovně pracují na další verzi. Ta by měla být dle slov Microsoftu revoluční, tak jako kdysi Windows 95, která přinesla novou koncepci ovládání, s níž vlastně pracujeme dodnes.

I když se Windows 8 na trh dostanou až někdy v polovině příštího roku, již nyní si můžeme udělat dost jasný obrázek o tom, jak bude nová generace operačního systému od Microsoftu vypadat, a to díky vývojářské verzi systému, která byla nedávno uvolněna.

Místo ikon dlaždice

Středobodem celých Windows 8 bude domovská obrazovka, na které byly ikony nahrazeny dlaždicemi, jež mají oproti svým předchůdcům hned několik výhod. Dlaždice sice ukousnou více místa z plochy, zato jsou však dynamické a může se v nich zobrazovat různý obsah. Pokud bude třeba některá dlaždice zastupovat e-mailový program, mohou se v ní zobrazovat nové zprávy. Vzhledem k tomu, že si dlaždice ukousnou velký prostor, bude k dispozici více obrazovek, mezi kterými se budete moci libovolně posouvat.

Nové Ovládací panely – nastavení Windows nebylo nikdy přehlednější Ale nemějte strach, nejedná se o žádný experiment Microsoftu na uživatelích. Tento způsob ovládání prostřednictvím dlaždic si už vyzkoušel na svém operačním systému pro telefony, kde s ním dosáhl úspěchu. Jak tedy nové rozhraní Metro, jak je Microsoft nazývá, bude ve skutečnosti vypadat, si můžete prohlédnout například na videu, které naleznete na adrese www.tinyurl.com/metro15.

Ve Windows 8 se také již nesetkáte s tradičním okenním systémem, kdy každá aplikace má svůj rámeček, který je vybaven trojicí tlačítek pro minimalizování či zavření. Tady lze pozorovat jasnou in-

Domovská obrazovka s dlaždicemi nahradí stávající plochu

spiraci vycházející z operačního systému Mac OS X, kde se rámečky aplikací vzájemně nepřekrývají, ale každá aplikace pracuje vždy na celé obrazovce. Mezi různými aplikacemi se pak budete přepínat jejich posouváním, nebo přes domovskou obrazovku, ke které se vždy dostanete vytažením hlavní nabídky.

Ta však nabízí jen několik voleb, spuštěné programy se na ní již nezobrazují. Ve Windows 8 vás tedy nebude zajímat, která aplikace je spuštěná a která ne – jednoduše ji otevřete prostřednictvím její dlaždice, uděláte potřebné a přepnete se zpět na domovskou obrazovku nebo se posunete do další aplikace.

Na pozadí stará Windows

Windows jsou celosvětově nejpoužívanějším systémem, což s sebou nese také určité břemeno v podobě konzervativních uživatelů, kteří nehodlají akceptovat výraznější změny. Zřejmě z tohoto důvodu bude ve skrytu Windows 8 na pozadí fungovat prakticky stejné rozhraní, jakým disponují dnešní Windows 7. Budete se moci do něj kdykoli přepnout, takže se nemusíte obávat, že byste si s novým uživatelským rozhraním nevěděli rady.

Control Panel	General	
This has appropriate part to draw the or many part beings.		
Send. To be approximately and the series	The of agreement series about inside the Delitery for	
Ease of Access	Page Anno consult on T (game	
Devices transporte they assumed to pay PC for arrange and PD.	Refresh your PC without affecting your	
Sync PC Settings	Paral IV self-scaling will provide the Westman activation phone result, anima, and biling provide the Management	
HomeGroup the starts of device the device temporal	Reset your PC and start over	
Windows Update	P per per direct is plut your 70, men, and out it bank to free improve, where it per first.	
More settings		

BUDOUCNOST WINDOWS

V tomto rozhraní se také budou spouštět ty aplikace, kterou nejsou přímo navrženy pro Windows 8 – tedy alespoň v prvních měsících po uvedení jich určitě bude velké procento. I k aplikacím, které nebudou navrženy přímo pro Windows 8, však bude možné přistupovat z domovské obrazovky pomocí dlaždice. Starší rozhraní bude sloužit především jako prostředník k používání starších aplikací a také pro uživatele, kterým nový vzhled Windows nebude po chuti.

Obchod s programy

Jednou z nejzásadnějších novinek Windows 8 bude vestavěný obchod s aplikacemi. Půjde o jakousi galerii bezplatných i komerčních aplikací, kterou disponují počítače a telefony od společnosti Apple nebo třeba chytré mobily se systémem Android. Takový obchod vás prakticky zbaví nutnosti stahovat aplikace z růzticky prvním dodavatelem operačního systému právě pro tablety, neodhadl potenciál těchto zařízení a nevěnoval jim téměř žádnou pozornost. Windows, obzvlášť pak Windows 7, jsou sice kvalitním systémem, tablety jsou ale svou filozofií od běžných počítačů velmi odlišným zařízením, a tak se pro použití v nich počítačová verze Windows zkrátka nehodí. Nehledě také na to, že tablety používají úsporné procesory ARM, na nichž Windows v dnešní podobě ani není možné provozovat.

Napravit tuto situaci a dohnat vlak, který Microsoftu v této oblasti ujel, mají právě Windows 8. Kromě počítačů tak zamíří i na tablety, jejichž trh se de facto vyprofiloval na dva tábory: na tablety od Apple a ty ostatní s Androidem od Google. Uvidíme tedy, jak se Microsoftu podaří zčeřit jinak relativně stojaté vody tohoto trhu. Nicméně pokud Microsoft, jak i na počítačích, na kterých dnes fungují "sedmičky". Podle prvních zkušeností s vývojářskou verzívšak již můžeme říct, že se Microsoftu prozatím tento slib podařilo do velké míry splnit.

Když nás tedy Microsoft tak pěkně zmlsal vývojářskou verzí, nezbývá nic jiného, než si počkat na beta verzi, která nám opět o trochu víc poodkryje, jak bude nová generace Windows vypadat.

Dominik Dědiček

Windows 8 se dočkáme i na tabletech

Na pozadí bude fungovat prakticky stejné rozhraní, jakým disponují Windows 7, takže se nemusíte obávat, že byste si s novými Windows 8 nevěděli rady

ných webů a navíc vám zajistí bezpečí, protože budete moci mít jistotu v tom, že je instalovaná aplikace bezpečná, a ne plná virů.

Pokud Microsoft ke svému obchodu přistoupí jako Apple, budeme se moci těšit na řadu aplikací, které se budou ovládat jednotným způsobem, nikoliv tak, jak si usmyslí vývojář. V obchodě pro Windows 8 určitě nebude chybět ani možnost připojení platební karty, díky čemuž budete moci pohodlně nakupovat aplikace za řádově nižší ceny, než za jaké se prodávají v obchodech. Obchod si váš nákup bude pamatovat, a když přeinstalujete počítač anebo si koupíte nový, jednoduše se přihlásíte a aplikace si bez problému stáhnete bez nutnosti za ně znova platit.

Obchod, který asi po vzoru toho mobilního, bude Microsoft nazývat Marketplace, bude splňovat jak požadavky na bezpečnost, tak i na jednoduchý a pohodlný způsob instalování a nakupování aplikací. Určitě v něm také nebude chybět aktualizační kanál, takže vaše programy se budou aktualizovat automaticky, a nebudete tak muset u každé aplikace provádět aktualizaci ručně. Tradiční způsob instalování aplikací sice nadobro z Windows nezmizí, ale přesune se na vedlejší kolej.

Windows 8 zamíří i na tablety

Jestli lze říct, že Microsoftu v některé oblasti skutečně něco uteklo, tak jde o segment tabletů. Microsoft, i když byl praki nepřímo avizuje, vývojářům nabídne snadnou možnost převést své PC aplikace do podoby pro tablety, získá jasnou konkurenční výhodu. Aplikace pro iPad od Apple i pro tablety s Androidem je

Stejné nároky jako Windows 7

totiž nutné vytvářet celé

od základů.

Windows 8 slibují, že nároky na hardware počítače zůstanou stejné jako u předchozí verze. Uvidíme tedy, zda se Microsoftu podaří dostát svému slovu a zda bude nová Windows doopravdy možné bezproblémově provozovat

VSTŘÍC JEDNOTĚ

Na celém konceptu Windows 8 lze pozorovat určitý trend směřující k jednotě napříč zařízeními – nová Windows by měla vypadat stejně (nebo alespoň velmi podobně) jak na počítačích nebo noteboocích, tak i na tabletech a do určité míry i na telefonech, kde novou verzí Microsoft pravděpodobně nahradí stávající Windows 7 Phone.

Dosáhnout absolutní jednoty napříč všemožnými zařízeními se Microsoftu ve Windows 8 ještě určitě nepodaří, pokud ale do systému vhodně integruje své webové služby a datové uložiště, velmi se této myšlence přiblíží.

UŽITEČNÉ WEBY

Zajímavé weby o Windows

Na internetu naleznete mnoho webů věnovaných systému Windows, které přinášejí užitečné návody, jak si usnadnit práci nebo vylepšit uživatelské prostředí. V případě problémů pak můžete navštívit některou z internetových poraden, kde se můžete pokusit najít pomoc u ostatních uživatelů

Webový magazín <u>www.extrawindows.cz</u> přináší každý den novinky z dění ze světa Windows a řady programů okolo něj, a také srozumitelné návody na různé zajímavé aplikace i pro systém samotný. Novinky i návody se seskupují do tematických kategorií, takže snadno najdete to, co zrovna potřebujete.

Podobně i portál <u>www.technet.cz</u> přináší kombinaci čerstvých zpráv ze světa Windows a řadu užitečných návodů, stačí zvolit položku **Software** z nabídky témat v horní části stránky. Stránky <u>www.windowstipy.cz</u> se pak věnují výhradně návodům, kterých zde ovšem naleznete několik stovek, a to jak pro začátečníky, tak pokročilé uživatele.

Kde najít aplikace?

www.slunecnice.cz, www.stahuj.cz www.studna.cz

Programů pro systém Windows existují desítky tisíc. Ať už hledáte nástroj pro nějaký konkrétní účel, nebo se jen chcete podívat, jestli nenajdete nějakého užitečného pomocníka, pomůžou vám výše uvedené weby, které programy shromažďují do katalogu. Programy jsou tříděné do kategorií, takže snadno naleznete třeba programy pro práci s grafikou či pro internetovou komunikaci. Při výběru pomohou i popisy a případné recenze a hodnocení uživatelů, stejně jako obrázky z daného programu. Sami můžete pomoci ostatním uživatelům a po vyzkoušení programu k němu napsat komentář se svými postřehy.

Když Windows zlobí

extrahardware.cnews.cz/forum social.technet.microsoft.com/forums www.superforum.cz

Každý uživatel se dříve nebo později setká s nějakou nepříjemností, ať už se samotným systémem nebo některou z aplikací. V takovém případě se můžete obrátit na pomoc na různých diskuzních fórech. Fórum serveru Extrahardware.cz má vlastní sekci věnovanou software, fórum serveru Microsoft Technet je dokonce systému Windows a dalším spojeným produktům věnováno celé. Než se však kdekoli pustíte do diskuze či položíte svůj dotaz, pročtěte si pravidla dané-

ho fóra a pokuste se vyhledat, zda se někdo už na něco podobného neptal. Patří to k základům etiky většiny diskuzních fór.

Zahraniční weby

www.softpedia.org www.neowin.net www.windowsteamblog.com

Jestliže vládnete alespoň pasivní angličtinou, vaše množnosti čerpat informace se výrazně rozšíří o mnoho zahraničních webů. Portál <u>www.softpedia.org</u> obsahuje jak velký katalog programů ke stažení, tak i denní zpravodajství z celé řady odvětví, systém Windows nevyjímaje. Také na serveru <u>www.neowin.net</u> najdete denní novinky ze světa Windows,

jeho součástí je i velké diskuzní fórum. Jestliže chcete mít novinky o systému Windows z první ruky, navštivte poslední zmíněný web, na který píšou přímo vývojáři a další zaměstnanci Microsoftu.

Pozor! Časopis Svět měníme na 100+1

100011 zahraniční zajímavost

100+1 hledejte v trafikách 2. listopadu

Připraven chránit vaši bezpečnost a online identitu

ESET SMART SECURITY 5

Nekompromisní PC ochrana

- Využívá zkušenosti milionů lidí díky nové technologii cloud
- Chrání před spamem, útoky na osobní data, viry z USB disků
- Okamžitě detekuje hrozby

Dokonalý servis v Česku

- Dostupný tým zákaznické podpory
- Odvirování PC novým zákazníkům zdarma
- Vzdálená podpora přes Internet v ceně produktu
- Virová laboratoř v Praze

novinka

